

Länsi-Uudenmaan hajajätevesihanke – LINKKI 2012

Minttu Peuraniemi
Karolina Örnmark

Länsi-Uudenmaan
VESI ja YMPÄRISTÖ ry
Västra Nylands vatten och miljö rf

Julkaisu
243/2013

LÄNSI-UUDENMAAN VESI JA YMPÄRISTÖ RY
JULKAISU 243/2013

Länsi-Uudenmaan hajajätevesihanke – LINKKI 2012

Minttu Peuraniemi
Karolina Örnmark

Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry

Laatija: Minttu Peuraniemi, Karolina Örnmark
Tarkastaja: Minttu Peuraniemi
Hyväksyjä: Jaana Pönni

LÄNSI-UUDENMAAN VESI JA YMPÄRISTÖ RY, JULKAISU 243/2013

Valokuva(t): LUVY ry (Minttu Peuraniemi)
Julkaisu on saatavana myös internetistä: www.luvy.fi/julkaisut

Harriprint Tmi Karkkila 2013

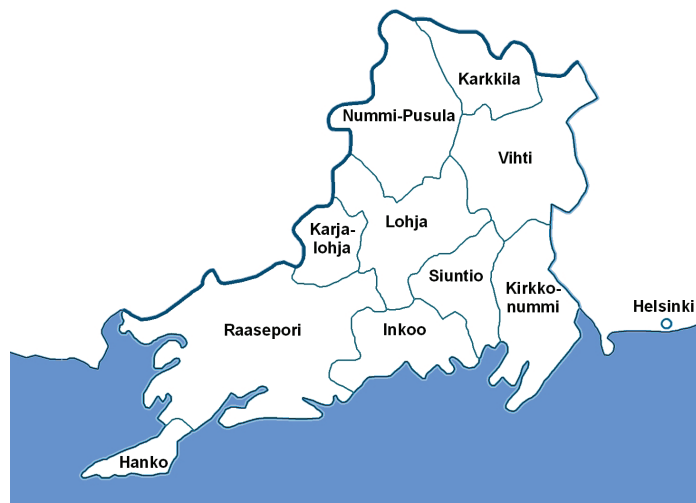
ISBN 978-952-250-106-6 (nid.)
ISBN 978-952-250-107-3 (PDF)
ISSN-L 0789-9084
ISSN 0789-9084 (painettu)
ISSN 1798-2677 (verkkojulkaisu)

Sisältö

1 Johdanto	5
2 Hankkeen kuvaus	6
2.1 Tausta	6
2.2 Tavoitteet ja toimintatavat	8
2.3 Organisointi, toimijat ja työntekijät	11
3 Kulut ja rahoitus	13
4 Toiminta ja tulokset	14
4.1 Hankkeen suunnittelu ja seuranta	14
4.2 Toiminnan jaksottuminen	15
4.3 Neuvontamateriaali ja laatutyö	15
4.4 Kartoitus- ja neuvontakäynnit	16
4.5 Muu neuvontatyö	19
4.5.1 Kokoavat tilaisuudet	20
4.6 Tiedotus	21
4.7 Muu kehittäminen ja kokemusten vaihto	21
4.8 Raportointi ja tuotokset	22
4.9 Tuloksellisuus	23
5 Johtopäätökset	24
6 Sammanfattning	25
Liitteet	
Liite 1. Kartoitus- ja neuvontakäyntien lomakkeet: kartoitusslomake ja arviolomake, suomeksi ja ruotsiksi	29
Liite 2. Kooste palautekyselyistä asukkaille	39
Liite 3. Kooste palautekyselyistä neuvojille	54
Liite 4. Kooste palautekyselyistä kunnille	63
Liite 5. Hankkeen tiedotteet	67
Liite 6. Päätösseminaarin ohjelma ja osallistujalista	77
Liite 7. Raportti strategiatyöpajasta 14.2.2013	79
Liite 8. Kartoitus- ja neuvontakäyntien aluekortisto 2009–2012	86
Liite 9. Haja-asutuksen jätevedet – Tilannekatsaus 2012	Takakannen taskussa
Kuvailulehti	147

1 Johdanto

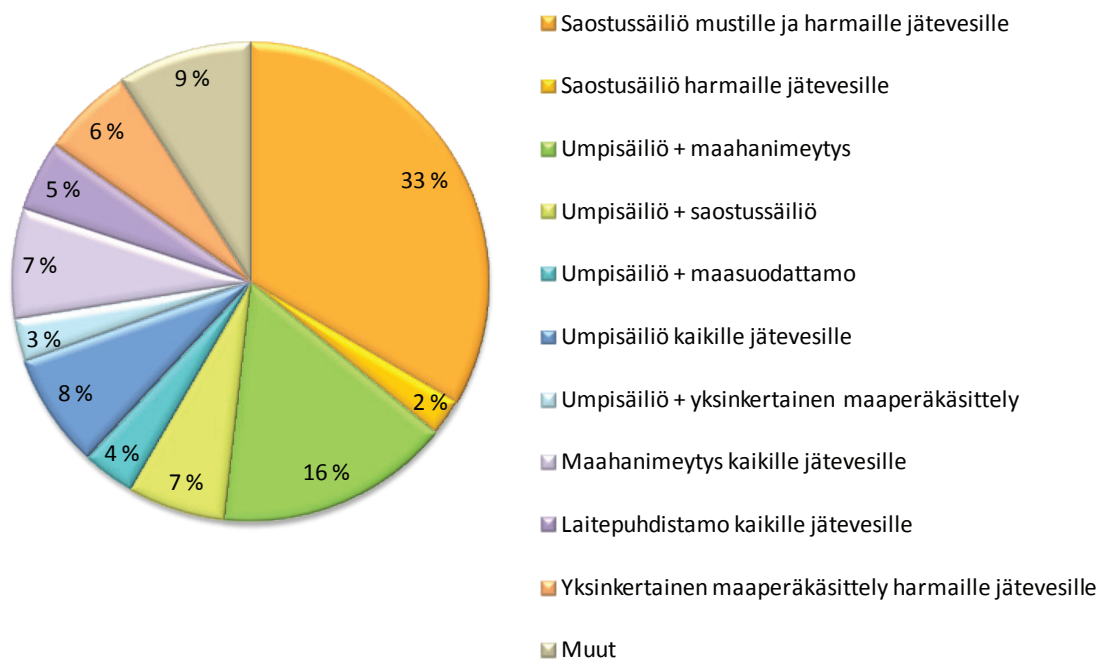
Uudellamaalla, jos jossakin, on hajajätevesiasia akuutti vesiensuojelullinen ja maankäytöllinen ongelma. Erityisesti läntisellä Uudellamaalla alati kasvava haja-asutus asettaa haasteita jätevesiasioiden huolelliselle hoitamiselle. Alueelle tyypillistä on, että suuri määrä haja-asutusta sijoittuu nk. erityisalueille, kuten pohjavesialueille ja ranta-alueille, joilla asutus on paikoittain erittäin tiivistä. Näillä alueilla jätevesien asianmukainen käsittely on erityisen tärkeää ja myös monella tavalla haasteellista. Alueellamme on myös suora kontakti Suomenlahteen, jonka tilan parantamiseksi on tehtävä kaikki mahdollinen vesiensuojelun saralla. Alueella on vajaat 40 000 kiinteistöä viemäriverkoston ulkopuolella ja laskentatavasta riippuen voidaan todeta, että läntisen Uudenmaan alueella sijaitsee jopa 8–10 % koko Suomen haja-asutuskiinteistöistä.

Kuva 1. Kartta LUVY:n toiminta-alueesta.

Länsi-Uudellamaalla neuvontatoiminnalle haasteita asettaa vaativien luonnonolosuhteiden (mm. erityisalueet, saaristo) lisäksi kaksikielisyys sekä jäteveden käsittelyjärjestelmätyyppien laaja kirjo. LUVY:n kymmenestä jäsenkunnasta kuusi on kaksikielisiä, näissä kunnissa sijaitsee yhteensä n. 67 % koko alueen haja-asutuksesta. Kaksikielisyydestä johtuen neuvontamateriaali, verkkosivut, tiedotteet sekä palvelu on pystyttävä tarjoamaan molemmilla kotimaisilla kielillä – suomeksi ja ruotsiksi.

Erityistä alueella on myös se, että erilaisten järjestelmätyyppien kirjo on laaja. Pelkkään sakkokaivokäsittelyyn perustuu n. joka kolmannen kiinteistön jäteveden käsittely. Muita, usein esiintyviä järjestelmiä on lisäksi lähes kaksikymmentä (kuva 2). Järjestelmien kirjo johtunee siitä, että kunnat ovat vuosikymmenten mittaan asettaneet silloista vesilakia tiukempia määräyksiä jäteveden käsittelylle. Tästä syystä moni vanhempikin järjestelmä täyttää vielä nykyisenkin lainsäädännön minimivaatimuksen. Tämä seikka asettaa kuitenkin myös haasteen neuvonnalle: asukkaiden on usein erittäin hankala hahmottaa ja kertoa, minkälaisesta järjestelmästä on kyse ja toisaalta myös arvioida järjestelmän uudistamistarvetta. Alueella ei voida siten nojautua pelkkään yleisneuvontaan tai yleisluonteiseen tiedotukseen, vaan neuvot täytyy aina räätälöidä kohteen mukaisesti.

Kuva 2. Käytössä olevat yleisimmät jätevesijärjestelmät ja niiden yleisyys vähäistä suuremman jätevesimäärän kiinteistöillä (sekä kiinteä, ympärivuotinen, että vapaa-ajan asutus) (n=761).

2 Hankkeen kuvaus

2.1 Tausta

Länsi-Uudenmaan kunnat ovat aktivoituneet haja-asutuksen jätevesiasian tiimoilta jo vuonna 2004, jolloin ns. hajajätevesiasetus astui voimaan. Kunnissa on laadittu määräyksiä ja ohjeita jätevesiä koskien sekä järjestetty tiedotusta ja koulutusta asiasta. Valtaosa näistä on tehty yhteistyössä alueen kuntien kesken. Alusta alkaen on Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry (jatkossa LUVVY) koordinoinut tätä yhteistoimintaa. Yhteistyössä on toteutettu myös kolme Uudenmaan liiton myöntämällä maakunnan kehittämisrahalla rahoitettua kehityshanketta:

- LINKKI, Länsi-Uudenmaan hajajätevesihanke 2011 – Neuvontatyön vaikuttavuuden arviointi ja parantaminen
- Haja-asutuksen jätevesihuollon toteuttaminen vesiensuojelun ja maankäytön suunnittelun kannalta erityisillä alueilla sekä kuntien yhteiset toimintamallit Länsi-Uudellamaalla 2009–2010
- Alueellisten vesihuoltoratkaisujen edistäminen ja kiinteistökohtaisten järjestelmien suunnittelun kehittäminen Uudellamaalla 2007–2008

Kuntayhteistyön ja em. hankkeiden myötä LUVY:n toiminta-alueella on toteutettu vuoteen 2012 mennessä mm.:

- **kuntien käytäntöjen yhtenäistämistä**, mm. lomakepohjat ja erityisalueiden jäteveden käsittelyn minimisuositukset, toimintamalli neuvonta- ja tukimateriaaleineen. Kunnilla on strategia yhteistyön suuntaviivoista vuoteen 2013.
- **yleisneuvontakampanja**, mm. osallistamalla kyläiltoihin ja paikallisiin tempauksiin sekä tarjoamalla puhelinneuvontaa ja konsultointia
- **jätevesitiedotusta** sekä lehdistön kautta, että suoraan asukkaille jaettujen tiedotteiden muodossa
- alueen yhteiset, aktiiviset **jätevesiverkkosivut**, nyk. osoitteessa www.hajavesi.fi, ruotsiksi www.glesbygdensvatten.fi
- **keskitetyn viemäröinnin edistämistä** opastamalla orastavia vesihuolto-osuuskunta-hankkeita eteenpäin, sekä välittämällä tietoa vesihuolto-osuuskuntien ja kuntien vesihuollosta vastaavien kesken
- **jätevesisuunnittelun kehittämistä** ja parannettu ammattimaisen suunnittelun kysyntää
- yli **1 000 kartoitus- ja neuvontakäyntiä** erityisalueiden kiinteistöillä, joiden pohjalta on laadittu päivitettävissä oleva **lähtötilannetarkastelu** alueen jätevesien käsittelyyn sekä hiottu toimiva ja tehokas kartoitus- ja neuvontakäyntien **toimintamalli**

Tehdyn laajamittaisen työn tuloksena alueen asukkaat ja kesäasukkaat ovat suhteellisen hyvin tietoisia siitä, että jäteveden käsittelylle on asetettu vaatimuksia sekä siitä, että toimenpiteille on olemassa takaraja. Valtaosa asukkaista on hyvinkin valveutuneita jätevesiasioissa ja haluavat järjestää jätevetensä asianmukaisesti. Käytäntö on kuitenkin osoittanut, että asukkaiden on erittäin hankala tarkastella omaa jätevesitilannettaan ja vetää oikea johtopäätös tarvittavista toimista – seikka, joka on johtanut sekä ylilyönteihin, että uudistustoimien hitauteen. Lisäksi mediassa käydyn keskustelun perusteella valtaosalle asukkaista on jäänyt vääristynyt mielikuva lainsäädännön vaatimuksista ja asukkailta edellytetyistä toimista.

Kartoitus- ja neuvontakäynnit ovat siis tulleet tarpeeseen. Näitä käyntejä saatiin vuosien 2009–2011 aikana tehtyä noin 1 000 ja määrä saatiin lähes tuplattu Uudenmaan ELY-keskuksen myöntämän ympäristöministeriön harkinnanvaraisen neuvonta-avustuksen myötä vuonna 2012. Kuitenkin vielä yli 90 % asutuksesta on vailla neuvontakäyntiä.

Taulukko 1. Neuvonnan kokonaistyömäärä, toteutuneet neuvontakäynnit sekä neuvonnan tarve nykyisellä hankealueella.

Kunta	Haja-asutus- kiinteistöjä yhteensä (arvio)	Kartoitus- ja neuvontakäynti tehty (2009-2012)		Neuvottavia kiinteistöjä jäljellä 2013- (arvio)
Hanko	900	305 kpl	33,9 %	595
Inkoo	3 200	224 kpl	7 %	2 976
Karjalohja	2 000	109 kpl	5,5 %	1 891
Karkkila	1 300	93 kpl	7,2 %	1 207
Lohja	5 800	308 kpl	7,7 %	5 492
Nummi-Pusula	4 000	157 kpl	3,9 %	3 843
Raasepori	8 400	156 kpl	1,9 %	8 244
Siuntio	2 000	312 kpl	15,6 %	1 688
Vihti	5 400	331 kpl	6,1 %	5 069
Yhteensä	33 000	1 995 kpl	6 %	noin 31 000

2.2 Tavoitteet ja toimintatavat

Hankkeen tarkoituksena oli turvata puolueettoman, laadukkaan ja kansantajuksen sekä kaksikielisen jätevesitietouden saatavuus hankealueella. Tavoitteena on pitkällä aikavälillä vähentää olennaisesti haja-asutuksen jätevesistä aiheutuvia ympäristöhaittoja. Ympäristöhaittoja vähennetään tehokkaimmin jokaisen kiinteistön tarpeisiin sopivalla ja toimivalla jäteveden käsittelyllä. Hankkeen tavoitteena oli lisätä asukkaiden tietotaitoa ja valmiuksia asianmukaiseen jätevesien käsittelyyn ja kannustaa kiinteistönomistajia tarvittaessa uusimaan järjestelmänsä vesiensuojelun kannalta edistyksellisellä tavalla.

Keskeistä asiassa on, että asukkaat saavat selkeän käsityksen siitä, kuuluvatko he puhdistusvaatimuksen piiriin vai eivät ja koskeeko heitä jokin kunnan asettama vaatimus. Keskeistä on myös se, onko nykyinen järjestelmä riittävä vaatimustason saavuttamiseksi – jos ei, niin asukkaille annetaan selkeät askelmerkit siitä, millä toimenpiteillä tavoitteeseen päästään. Hanke tukee vahvasti Länsi-Uudenmaan kuntien hajajätevesiyhteistyön strategian 2009–2013 toteuttamista, joka on hyväksytty kuntiemme toimielimissä vuosina 2009–2010.

Kuva 3. *Kartoitus- ja neuvontakäynnillä käydään läpi jätevesijärjestelmän keskeiset huoltotoimet.*

Hankkeen pääpainopisteenä oli jalkautettu, kiinteistöllä tapahtuva neuvonta. Hankealueen suuren kohdemäärän, jätevesijärjestelmätyyppien sekä niihin liittyvien uudistamistarpeiden laajan kirjon ja rajallisten resurssien vuoksi hankkeessa päätettiin jatkaa neuvonnan toteuttamista aiemmin hyväksi katsotulla kartoitus- ja neuvontakäyntien toimintamallilla. Toimintamallissa neuvonta kohdennetaan erityisalueille, jotka valitaan yhdessä kuntien kanssa painottaen alueen herkkyyttä suhteessa jätevesiin. Neuvontaa tarjotaan ns. nuohoojatekniikalla jolla on tavoitettu keskimäärin 80 % kohdealueiden kiinteistöistä. Kartoitus- ja neuvontakäyntiin kuuluu nykyisen jäteveden käsittelyn tilan kartoitus sekä räätälöityjen neuvojen antaminen suullisesti ja kirjallisesti. Toimintamallin ytimessä on myös monitasoinen tilanneraportointi. Tilannetietoa käytetään hyväksi hankkeeseen liittyvissä kokoavissa tilaisuuksissa, joiden tarkoitus on saattaa kartoitetun alueen asukkaat jätevesiasiassa eteenpäin yhtenäisenä alueena antamalla konkreettiset askelmerkit esimerkiksi yhteisen vesihuoltohankkeen käynnistämiseksi.

Tavoitteeksi hankkeelle asetettiin toteuttaa 700–800 kartoitus- ja neuvontakäyntiä vuonna 2012. Tarkoitus oli, että kartoitus- ja neuvontakäynnin jälkeen asukas:

- on riittävästi selvillä nykyisen järjestelmänsä rakenteesta ja sen vaatimista huoltotoimista. Asukas pystyy laatimaan selvityksen järjestelmästä joko käynnin yhteydessä tai sen jälkeen. Asukkaalla on käytössään vähintään järjestelmänsä yleiset käyttö- ja huolto-ohjeet.
- ymmärtää järjestelmänsä mahdollisen tehostamistarpeen perusteet ja on tietoinen asiassa etenemisen askeleista. Asukkaat, joiden järjestelmä on akuutissa uudistamistarpeessa, osaavat kääntyä ammattilaisen suunnittelijan puoleen. Pienempiä korjaustoimia ja järjestelmän tarkkailua vaativien kohteiden asukkaat voivat ryhtyä parannustoimiin heti. Asukkaat osaavat suhtautua oikein jätevesituotemarkkinointiin, eivätkä näin ollen sorru virhe- tai yli-investointeihin.

- on tietoinen jätevesijärjestelmävaihtoehtojen suuresta skaalasta ja pääpiirteissään hahmottaa, minkä tyyppiset ratkaisut hänen kohdalleen ja kiinteistölleen sopivat tai ovat mahdollisia. Asukas myös hahmottaa, minkä tyyppistä huoltoa ja tarkkailua erilaiset järjestelmät edellyttävät. Asukkaita opastetaan hyvän suunnittelun merkityksestä, sekä ohjeistetaan hakemaan kunnasta tarvittavat luvat.

Kartoitus- ja neuvontakäynnillä asukkaalle annetaan kirjallinen arvio uudistamistarpeesta (lomake liitteenä 1) sekä neuvontapaketti. Uudistamistarve annetaan neliportaisella asteikolla, jonka selitykset ja toivottu eteneminen löytyvät taulukosta 2. Neuvontapakettiin kuului seuraavat dokumentit:

Kaikille jaettava materiaali:

- Jätevesiopas (SVYL) tai Kesämökin jätevesiopas (Jässi-jätevesihanke)
- Nettisivuflyer (LUVY)
- Selvityslomake (SVYL), tarvittaessa
- Nykyisen järjestelmän yleiset käyttö- ja huolto-ohjeet (SVYL), tarvittaessa
- Toimenpidepäiväkirjamalli (LUVY)

Uudistamistarpeessa oleville jaettava materiaali:

- Kuntakohtainen etenemishoje uudistajalle yhteystietoineen (LINKKI)
- Lista kunnan alueella toimivista suunnittelijoista (SVYL)
- Lista asetuksen vaatimuksista suunnitelmalle ja/tai ohje siitä miten valmistautua suunnitteluun (LUVY), tarvittaessa
- Mallisuunnitelma (LUVY), ainakin selailtavaksi

Tarvittaessa jaettiin tai esiteltiin:

- Ulkokuuussin kunnostusohje (SVYL)
- Yksinkertainen maaperäkäsittely -ideapiirros (LUVY)
- Kuivakäymäläesite (Huussi ry)
- Koonti aluekohtaisista kunnan määräyksistä (LINKKI)
- Karttoja esimerkiksi pohjavesialueen rajauksista (Kunnat/LUVY)
- Vesiosuuskuntaopas (LUVY)
- FAKTA-lehtinen (Ympäristöhallinto)
- Hyvä kaivo -esite (Ympäristöhallinto)

Selailukappaleina maastossa oli mukana tarvittaessa:

- Kunnan ympäristönsuojelumääräykset ja/tai muut kunnan antamat ohjeet
- Vesihuollon kehittämissuunnitelma
- Selvitys eri järjestelmien hankinta- ja käyttökustannuksista (SVYL)

Taulukko 2. Uudistamistarpeen asteikot ja niiltä odotetut toimenpiteet neuvonnan jälkeen.

Uudistamistarvetta havainnollistava merkki	Uudistamistarpeen laatu	Toivottu eteneminen
	Akuutti uudistamistarve: Järjestelmä uudistettava 15.3.2016 mennessä	Suunnitelma jätevesijärjestelmän uudistamisesta (ammattilaissuunnittelija), toimenpideluvan haku kunnasta, uudistaminen aikataulussa, selvityksen teko nykyisestä järjestelmästä, nykyisen järjestelmän käyttö- ja huolto-ohjeet sekä toimenpiteet
	Pieni kunnostaminen/ pienimuotoiset parantamistoimet: Järjestelmää kunnostettava tai tehostettava	Selvityksen teko ja päivitys, huoltotoimet, pienet korjaukset kuten tuuletusputket, t-haarat, tiivistykset, täyttymishälytyn jne...
	Seuranta: Järjestelmän toimivuutta seurattava	Selvityksen teko ja päivitys, huoltotoimet, toimintakunnan tehostettu tarkkailu
	Järjestelmä kunnossa: Toimintakyvyn ja puhdistustuloksen pysyttäminen	Asianmukainen käyttö ja huolto, käyttö- ja huolto-ohjeen sekä selvityksen teko, jos näitä ei ole
	Vähäinen jätevesimäärä: Ei puhdistusvaatimusta	Selvityksen tekeminen; ei järeitä laitteita/mahdollisesti hallitun maahan johtamisen huollot; jos varustelu kasvaa järjestelmä päivitetään

Kartoitus- ja neuvontakäyntien toimintamalli mahdollistaa myös rajallisen määrän yksittäisiä, valittujen alueiden ulkopuolisia kiinteistökäyntejä. Näillä kiinteistöillä neuvontakäynti toteutettiin samalla tavalla kuin varsinaisilla neuvonta-alueilla.

Valittujen alueiden ulkopuolista väestöä tavoiteltiin pääosin yleisen neuvonnan ja tiedotuksen keinoin. Hankkeessa tehtiin siis lähinnä ylläpitävää, kysynnän kattavaa yleisneuvontaa. Kysyntä arvioitiin alkuperäisessä hankesuunnitelmassa seuraavanlaisiksi:

20–60 neuvontapyyntöpuhelua, n. 10 yleisneuvontatilaisuutta, 2–5 neuvontapistettä. Verkkosivujen kävijämääräksi arvioitiin 100/kk.

2.3 Organisointi, toimijat ja työntekijät

Hankkeen käytännön toteutuksesta vastasi alueellinen vesiensuojeluyhdistys LUVY, jonka jäseninä ovat alueen kunnat, teollisuutta sekä pienempiä vesien käytöstä kiinnostuneita yhteisöjä. Yhdistys on vuosikymmenten ajan tutkinut ja seurannut toiminta-alueensa vesistöjen tilaa ja

osallistunut aktiivisesti ympäristöluvallisten jätevedenpuhdistamoiden toimintatarkkailuun. LUVY on mukana suuremmissa ja pienemmissä hankkeissa, se hallinnoi mm. Hiidenveden kunnostushanketta. Lisäksi LUVY toimii Suomen Vesiensuojeluyhdistysten Liitto ry:n (jatkossa SVYL) vastuuyhdistyksenä haja-asutuksen jätevesiasioissa. LUVY on yhteistyökumppaneidensa kanssa, SVYL:n edustajana, organisoinut ympäristöministeriön rahoittamaa neuvonnan pilotointihanketta, Jässi-jätevesihanketta, Etelä-Karjalassa. Jässi-hanke on yhdistänyt Suomen Omakotiliitto ry:n, Suomen Kylätoiminta ry:n ja SVYL:n osaamisen ja verkostot järjestääkseen mittavaa yleis- ja täsmäneuvontaa pilottialueella vuonna 2011 sekä ympäri Suomen neljässä eri hankkeessa vuonna 2012.

Hankkeen vastuullisena vetäjänä toimi toiminnanjohtaja Jaana Pönni, joka tarjosi hankkeen käyttöön vesiensuojelun asiantuntemusta. Lisäksi hän osallistui hankkeen suunnitteluun ja seurantaan. Hankkeen projektipäällikkönä ja neuvonnasta vastaavana toimi Minttu Peuraniemi, joka on yhdistyksen asiantuntija haja-asutuksen jätevesiasioissa. Projektipäällikön tehtäviin kuului:

- Neuvonnan koordinointi ja työnjohto
- Kuntayhteyksien ylläpito ja tiedonvaihto
- Neuvontamateriaalin kokoaminen, tuottaminen ja päivitys
- Neuvojen rekrytointi, koulutus ja perehdytys, sekä monitorointi
- Tiedotus ja mediaesiintyminen, tilaisuuksien järjestäminen ja koordinointi
- Hankkeen suunnittelu ja raportointi

Vanhempi jätevesineuvoja Karolina Örnmark työskenteli koko hankeajan vastaten osaltaan kenttätöiden suunnittelusta ja raportoinnista, kartoitus- ja neuvontakäyntien toteutuksesta sekä projektipäällikön sijaistamisesta. Hankkeessa kartoitus- ja neuvontakäyntejä toteuttivat pääasiassa kenttäkaudelle palkatut jätevesineuvojat:

- Sanni Perttunen 16.4.–3.8.2012
- Virve Kohijoki 21.5.–31.8.2012
- Markus Lagerroos 28.5.–31.8.2012
- Diana Lindeman 1.6.–31.8.2012
- Anna Halonen 7.8.–31.12.2012 (lisäksi Hangon kaupungin palveluksessa, hankkeen toimintamallia toteuttaen 7.5.–6.8.2012)

Hankkeella oli myös oma harjoittelija, Taru Soukka, ajalla 12.11.2012–18.1.2013, jonka tehtäviin kuului erityisesti aluekortiston valmistelu. Hankkeen toteuttamiseen on pienimuotoisesti osallistunut myös muuta LUVY:n henkilökuntaa hankesuunnitelman mukaisesti. Yhteensä hankkeella oli 1,25 vuoden ajalla käytössään n. 43 htkk:n työntekijäresurssi, josta noin puolet kohdistui pelkästään kartoitus- ja neuvontakäyntien toteuttamiseen. Loput ajasta käytettiin käyntien suunnitteluun sekä valmisteluun, kuntakontaktien ylläpitoon, tiedotukseen, raportointiin (sis. aluekortistot jne.) sekä hankkeen tilaisuuksien valmisteluun.

Kunnat osallistuivat hankkeen toteutukseen ohjaus- ja työryhmätyöskentelyn muodossa, valitsemalla neuvonnan kohdealueet sekä hankkimalla kohderyhmän yhteystiedot. Useat kuntien

viranhaltijat sekä ELY-keskuksen valvoja antoivat myös ammatillista tukea hankkeen toteutukseen. Hangon kaupungilla työskenteli oma jätevesineuvoja, joka teki kartoitus- ja neuvontakäyntejä hankkeen käyttämän toimintamallin mukaan.

Hankkeen toimintaa suunnattiin ja seurattiin ohjausryhmässä, joka koostui osallistujakuntien, toteuttajan ja rahoittajien edustajista:

- Hanko / ympäristönsuojelupäällikkö Saija Kajala
- Inkoo / ympäristönsuojelupäällikkö Patrik Skult
- Karjalohja / Rolf Oinonen
- Karkkila / ympäristötarkastaja Tanja Mikkola
- Lohja / ympäristötarkastaja Eija Kanninen
- Nummi-Pusula / rakennustarkastaja Pirkko Kainiemi
- Raasepori / ympäristöpäällikkö Gustav Munsterhjelm (sijaisenaan ympäristötarkastaja Jouni Stordell)
- Siuntio / ympäristöpäällikkö Patrik Skult
- Vihti / ympäristötarkastaja Tanja Mikkola
- Uudenmaan ELY-keskus / insinööri Ilkka Juva

Ohjausryhmän rinnalla hankkeessa toimi työryhmä, joka koostuu laajemmasta otannasta kuntien virkamiehiä, pääasiassa rakennusvalvonnan, ympäristönsuojelun, vesihuollon sekä ympäristöterveyden sektoreilta.

Hankkeen yhteistyötahoja olivat kuntien lisäksi SVYL:n jäsenyhdistysten hajajätevesiasiantuntijat, erityisesti neuvontahankkeet Uudellamaalla, Etelä-Karjalassa ja Pohjanmaalla. Hiidenveden kunnostus -hankkeen ja yhdistyksen tutkijoiden kanssa tiivistettiin yhteistyötä. Yhteistyötä tehtiin myös muiden paikallisten hankkeiden ja jätevesisuunnittelijoiden sekä muiden toimijoiden kanssa lähinnä tiedonjaon muodossa.

3 Kulut ja rahoitus

Hankkeelle budjetoitiin alun perin, hankesuunnitelman 28.11.2011 mukaan, yhteensä 253 542 € kulut. Rahoituspäätöksen mukaan hankkeen hyväksyttävät kustannukset ovat enintään 125 000 € (98 % hankkeen kustannuksista 127 550 €). LUVY:n omarahoitusosuus hankkeessa oli päätöksen mukaan 2 550 €. Kuntien lisärahoituksen varmistuttua työbudjetti sopeutettiin käytettävissä olevaan rahoitukseen.

Taulukko 3. Hankkeenbudjetti sekä toteutuneet rahoitusosuudet vuosittain

Rahoitus, €	Hankkeen budjetti	Lisäbudjetti	Työbudjetti yhteensä	Toteuma 2012	Toteuma 2013	Toteuma 2012-2013 yhteensä
Omarahoitus	2550	0	2 550	2 296	254	2 550
Kuntaraha *	0	41 591	41 591	22 544	17 381	39 925
Valtion avustus	125000	0	125 000	112 500	12 500	125 000
Yhteensä	127550	41 591	169 141	137 340	30 135	167 475

*Kuntaraha koostuu kuntien yhdistykselle hajajätevesihankkeen toteuttamista varten maksamasta vapaaehtoisesta lisjäsenmaksusta, jonka suuruus varmistui alkuvuodesta 2012. Lisäksi osa kunnista maksaa korotettua lisjäsenmaksua jolla kasvatetaan kunnan kartoitus- ja neuvontakäyntien määrää.

Kulut koostuvat suurimmaksi osaksi (n. 74 %) palkka- ja henkilöstökuluista sekä niihin liittyvistä vuokratkuluista (n. 6 %). Hallinnon kulut, sekä muut kulut (mm. esitteet ja laitteet jne.) muodostivat noin 14 % kokonaiskuluista, matkakulujen osuus oli n. 7 %. Hankkeen kuluista 73 %, eli 122 639 € voidaan katsoa toteutuneen kenttäkauden ja sitä seuranneen raportointikauden aikana (1.4.–31.12.2012). Kuluerittely taulukossa 4., tarkemmat tiedot ilmenevät maksatushakemuksen kustannuserittelystä.

Taulukko 4. Hankkeen kokonaisbudjetti sekä kustannustoteuma maksatuskausittain.

	Työbudjetti	Toteuma 1.1.-31.3.2012	Toteuma 1.4.-31.8.2012	Toteuma 1.9.-31.12.2012	Toteuma 1.1.-31.3.2013	Toteuma, koko hanke
Palkka- ja henkilöstökulut	124 195	13 222	47 643	38 569	24 356	123 790
Vuokratkulut	9 557	1 059	2 850	3 648	1 971	9 528
Matkakulut	11 945	147	7 301	3 497	257	11 202
Hallinnon kulut ja muut kulut	23 444	273	7 224	11 908	3 550	22 955
Yhteensä	169 141	14 701	65 018	57 621	30 135	167 475

4 Toiminta ja tulokset

4.1 Hankkeen suunnittelu ja seuranta

Hanketta toteutettiin hankesuunnitelman sekä tarkennettujen työohjelmien pohjalta. Ohjausryhmä varmisti työskentelyn suuntaviivat sekä seurasi hankkeen etenemistä. Ohjausryhmä kokoontui 5 kertaa: 1.3., 3.5., 5.10.2012, 1.3.2013 ja 4.6.2013 (muistio maksatushakemuksen liitteenä), kokoukset liittyivät pääasiassa maksatuskausiin ja niissä käytiin läpi ja hyväksyttiin hankkeen ajankohtaiset väliraportit ja kuulumiset. Hankkeen ohjausryhmän ohella työsken-

telyä jatkoi myös Länsi-Uudenmaan hajajätevesityöryhmä, jota täydennettiin kuntakokousten ohessa. Työryhmää tiedotettiin ajankohtaisista aiheista sähköpostitse ja se kutsuttiin koolle kerran, 30.11.2012, ajankohtaisia asioita kuulemaan ja strategiaa päivittämään. Jokaisessa kunnassa järjestettiin kuntakohtaiset suunnittelukokoukset, eli nk. kuntakokous, jonka tarkoituksena oli koota ko. kunnan eri sektorit saman pöydän ääreen valitsemaan neuvonta-alueita, päivittämään jätevesitietoutta sekä pohtimaan kunnan käytäntöjä jätevesien suhteen.

4.2 Toiminnan jaksottuminen

Kenttäkausi alkoi käytännössä huhtikuun lopulla ja jatkui lokakuun lopulle asti. Neuvojat rekrytoitiin yhdistyksen verkostojen kautta. Kartoitus- ja neuvontakäyntien tarkempi suunnittelu sijoittui pääasiassa kenttäkaudelle. Kenttäkauden loppupuolella laadittiin aluekohtaiset raportit, koostettiin ja korjattiin kerätty tieto, toteutettiin palautekysely sekä ryhdyttiin laatimaan tilannekatsausta. Talvikaudella tehtiin aluekortisto kaikista vuosien myötä läpikäydyistä alueista, toteutettiin hankkeen loppuseminaari sekä sisarhankkeiden yhteisseminaari ja viimeisteltiin raportointi.

Taulukko 5. Hankkeen toiminnan jaksottuminen pääpiirteissään talvikaudelle (1.1.–31.3.), kenttäkaudelle (1.4.–31.10.) ja syyskaudelle (1.11.–31.12.).

	Talvikausi 2012	Kenttäkausi 2012	Syyskausi 2012	Talvikausi 2013
Hankkeen seuranta, ohjausryhmä ja väliraportit	X	X	X	X
Tiedotus	X	X	X	X
Alueiden valinta ja kuntakokoukset	X	X		
Kenttätöiden alustava suunnittelu	X	X		
Kartoitus- ja neuvontakäynnit		X	X	
Kokoavat tilaisuudet			X	X
Puhelin- ja sähköpostineuvonta	X	X	X	X
Kuntakohtaiset raportit		X	X	
Aluekortisto			X	X
Seminaarit ja tiedonvaihto	X		X	X
Loppuraportti				X

4.3 Neuvontamateriaali ja laatutyö

Neuvonnan laatu hankkeessa perustuu LUVY:n vankkaan asiantuntemukseen jätevesiasioissa sekä pitkään kokemukseen jätevesineuvonnan toteuttamisessa. Neuvonnassa käytetään SVYL:n tuottamaa neuvontamateriaalia sekä LUVY:n, SVYL:n ja ympäristöhallinnon laatimaa neuvonnan tukiaineistoa. Kunta- ja aluekohtainen neuvontamateriaali tuotetaan yhdessä ko. kunnan ympäristö- ja rakennusvalvonnan kanssa ja jos mahdollista, käytetään kyseisen kunnan olemassa olevaa materiaalia. Toimintamallin ytimessä onkin kiinteä yhteistyö alueen kuntien viranomaisten kanssa, mikä osaltaan takaa myös annettujen neuvojen asianmukaisuuden.

LUVY:ssä työskenteli vastaava neuvoja, joka vastasi neuvojien koulutuksesta ja perehdytyksestä sekä neuvontatyön koordinoinnista/työnjohdosta ja yhteistyöstä kuntaviranomaisiin.

Yhdistykseen palkattiin neuvontaa toteuttamaan määräaikaista työntekijöitä. Neuvojina toimivat ympäristöalan osaajat tai opiskelijat, joiden koulutukseen on kuulunut riittävä määrä jätevesiopintoja. Työntekijät saivat koulutuksen työhönsä aiemmin hyväksi todetun, 3-päiväisen perehdytyskoulutuksen kautta 24.–25.5. ja 8.6. Osa neuvojista osallistui myös SYKE:n neuvokoulutukseen (3.–4.5.). Perehdytykseen kuului myös 3–10 kiinteistöikäntä maastossa kokeneen neuvojan kanssa.

Neuvojen toiminta kentällä perustuu toimintamalliin eli yhteisiin pelisääntöihin. Neuvojan tukena, puhelinsoiton päässä, oli vanhempi neuvoja sekä LUVY:n ja muiden neuvontaa tekevien tukiverkosto. Neuvojat monitoroitiin (18.–19.6., 1.7., 10.7., 20.7. ja 26.7.) työn alkuvaiheessa ja monitoroinnista tehtiin yhdessä muistio. Monitorointi palvelee sekä neuvojaa ja hänen kehittymistään työssä että toimintamallia, joka saa monitoroinnista suoraa palautetta kentältä. Neuvonnasta kerättiin palautetta aktiivisesti asukkailta, kunnilta ja neuvojlta. Asukkaille tehtiin palautekysely (kooste liitteenä 2), jonka pohjalta – muu palaute huomioiden – toimintaa kehitettiin. Hanke osallistui Jässi-hankkeiden kunnille ja neuvojlle osoitettuun palautekyselyyn toimittamalla kyselyt alueensa neuvojlle ja kuntaviranomaisille (koosteet liitteenä 3 ja 4). Lisäksi hankkeen työntekijöitä osallistui Jässi-hankkeen neuvotapaamiseen 1.–2.11. ja siten neuvontatoimen kehittämiseen valtakunnallisesti.

4.4 Kartoitus- ja neuvontakäynnit

Kartoitus- ja neuvontakäynnit toteutettiin aiemmilta vuosilta tutulla toimintamallilla yhteensä 22 alueella, 927 kiinteistöllä ja 998 kohteella (toimintamallin keskeisimmät asiakirjapohjat liitteenä 1). Neuvontakäyntien toteuma oli 86 % (toteutuneet kohteet kiinteistömäärästä), kiinteistömääräisesti toteuman vaihteluväli oli 61–91 % (ääripäät Lillgård ja Härkäjoki on jätetty laskuista pois). Ympärivuotista ja vapaa-ajan asumista oli suhteessa 51/49, eli samassa suhteessa kuin aikaisempinakin vuosina. Kohteista puhdistusvaatimusten piirissä oli suhteessa saman verran kuin aiempina vuosina, eli 76 %. Sen sijaan akuutissa uudistamistarpeessa oli hiukan useampi kuin aiempina vuonna, siis 38 %. Hankkeessa tavattiin ensimmäistä kertaa koko neuvontahistorian aikaan jo nykyisellään laittomassa tilassa olleita kohteita, yhteensä neljä kappaletta. Tarkemmat tiedot kartoitetuista kohteista löytyy tilannekatsauksesta (liite 9).

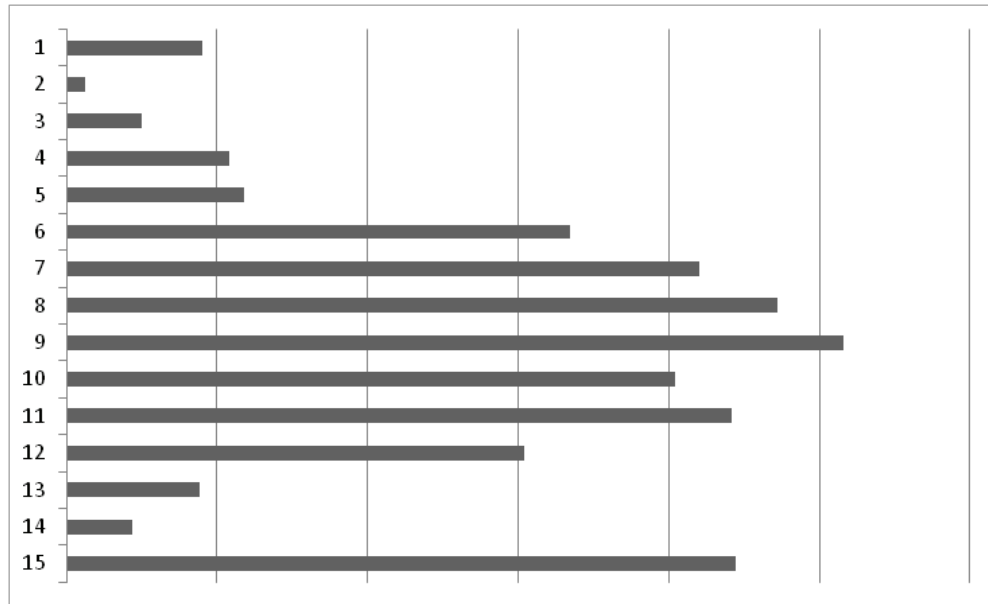
Kuva 4. Jätevesijärjestelmien uusimistarve läpikäydyillä kohteilla, sisältäen vähäisen jätevesimäärän kohteen (n=990).

Taulukko 6. Käyntien kiinteistömääräinen toteutuminen kunnittain/alueittain:

Kunta	Alue	Kuvaus	Käyntiä tarjottu, kpl kiinteistöjä	Käynti toteutunut, kpl
Hanko*	Täktom	Vesihuollon kehittämisalue osittain ranta- ja pohjavesialuetta, jatkoa vuodelta 2011	213	174
Inkoo	Ingarskila	Tiiviisti asuttua vesihuollon kehittämisaluetta	60	45
	Tähtelä	Tiiviisti asuttua vesihuollon kehittämisaluetta	82	69
	Muut			1
Karjalohja	Kontolanniemi	Vanha rantakaava-alue, Natura-alue	57	45
	Myllylahti	Vanha rantakaava-alue	31	29
Karkkila	Pyhäjärven valuma-alue	Haja-asutusalue Pyhäjärven valuma-alueella	66	46
Lohja	Karstu	Tiiviisti asuttua vesihuollon kehittämisaluetta	52	45
	Niemenummi	Pohjavesialue, tiiviisti asuttua vesihuollon kehittämisaluetta	35	32
	Lohilampi	Tiiviisti asuttua vesihuollon kehittämisaluetta	56	45
	Muut			1
Nummi-Pusula	Härkäjoki	Tiiviisti asuttua vesihuollon kehittämisaluetta	56	72
Raasepori	Bredvik-Storholmen	Tiiviisti asuttu ranta-alue, jonka vedenlaadusta on runsaasti tietoa	146	106
	Lillgård**	Tiiviisti asuttu vapaa-ajan asutusyhteisö saareissa	20	7
Siuntio	Böle	Pikkalanlahden valuma-alue	73	55
	Pikkala	Pikkalanlahden valuma-alue	35	25
	Fall	Vesihuollon kehittämisalue	41	25
	Muut			1
Vihti	Selki	I-luokan pohjavesialue	34	27
	Selki as	I-luokan pohjavesialue	29	23
	Oikkala	I-luokan pohjavesialue	9	6
	Pääkslahti	I-luokan pohjavesialue	4	3
	Kurjolampi	Latvalampi, tiheään asutettuja	18	12
	Kaitlampi	Latvalampi, tiheään asutettuja	30	21
	Valkjärvi	Latvalampi, tiheään asutettuja	11	11
	Muut			1
Yhteensä			1158	927

Kartoitus- ja neuvontakäynnillä keskityttiin selvittämään järjestelmän uudistamistarpeen laatu sekä ohjaamaan asiakkaat tarvittavan ammattilaisen puoleen. Erityisesti uudistamistarpeessa olevilla kohteilla käytiin kysymykseen tulevat järjestelmätyypit ja tai muut parannustoimet läpi. Tämän kaltaisista neuvoista pyrittiin pitämään kirjaa SYKE:n toimittaman ohjeen mukaisesti. Ohjeesta ei kuitenkaan käynyt ilmi, millä tavalla neuvot tulisi kirjata; suositeltuina tai valittuina järjestelminä vai läpikäytyinä tai esiteltyinä järjestelminä. Näin ollen neuvojien muistiinpanot asiasta vaihtelivat ja siksi kuvaan 5 koottuun tietoon tulee suhtautua varauksella. Perusperiaate neuvonnassa on, että asiakkaalle esitellään systemaattisesti, mutta lyhyesti kaikki eri järjestelmätyypit. Syvällisemmin tutustutaan niihin, jotka kiinteistöllä pintapuolisen tarkastelun pohjalta olisivat mahdollisia sekä niihin, joita kohtaan asukas osoittaa erityistä kiinnostusta. Neuvojan esittelemiin järjestelmätyyppeihin vaikuttaa siis sekä lähtötilanne että asukkaan kiinnostuksen kohteet. Näitä on kirjattu sitten vaihtelevasti kohteen mukaan.

Kuvasta 4 voi kuitenkin nähdä, että neuvonnassa on esitelty laajasti erityyppisiä järjestelmäratkaisuja. Vaihtoehtojen 1 ja 2 (WC:n korvaaminen vähemmän vettä käyttävillä käymälöillä) suhteellinen vähyys johtunee siitä, että ne ovat lomakkeella sellaisessa kohdassa, jossa olevat kysymykset usein liitetään vain pientä parannusta vailla oleviin kohteisiin. Vaihtoehdon 3 (tehostettu fosforinpoisto) tarve taas nykyisen lainsäädännön valossa sekä ajatellen käytössä olevia järjestelmiä, on joka tapauksessa kyseenalaista. Vaihtoehdon 13 (laitepuhdistamo) osalta asukkaiden kiinnostus on huomattavasti matalampaa aiempaan verrattuna. Vaihtoehto 14 (naapureiden kanssa yhteinen järjestelmä) taas tulee merkittävä lähinnä niissä tapauksissa, joissa se asiakkaan suunnalta nousee erityisen varteenotettavaksi vaihtoehdoksi. Vaihtoehdon 15 (liittyminen viemäriverkostoon) tavanomaisuus ehdotettuna toimenpiteenä johtunee siitä, että kartoitus- ja neuvontakäyntejä on suunnattu useassa kunnassa vesihuollon kehittämisalueille, vastaavasti umpisäiliövaihtoehdot (7 ja 8) ovat tulleet kyseeseen sellaisilla alueilla, joilla ympäristönsuojelumääräykset ovat kieltäneet jäteveden käsittelyn – näitä alueita on monta.

Kuva 5. Neuvojen kirjaamat järjestelmien parantamisehdotukset: 1) WC:n vaihto kuivakäymäläksi t. kuivakäymälä lisäkäymäläksi, 2) WC:n uusiminen vähän vettä käyttäväksi WC:ksi, 3) Fosforinpoiston tehostaminen, 4) Saostussäiliöiden kunnostus, 5) Saostussäiliöiden osien lisäys, 6) Hälyttimen lisääminen umpisäiliöön, 7) Mustien jätevesien johtaminen umpisäiliöön, 8) Harmaiden jätevesien johtaminen umpisäiliöön, 9) Jätevesien johtaminen maapuhdistamoon, jonka tyyppin suunnittelija valitsee, 10) Jätevesien johtaminen imeytyskenttään, 11) Jätevesien johtaminen maasuodattamoon, 12) Jätevesien johtaminen harmaavesisuodattimeen, 13) Jätevesien johtaminen laitepuhdistamoon, 14) Jätevesien käsittely naapureiden kanssa yhteisessä järjestelmässä, 15) Liittyminen viemäriverkostoon.

4.5 Muu neuvontatyö

Hankkeessa keskityttiin hankesuunnitelman mukaisesti kartoitus- ja neuvontakäyntien toteuttamiseen, mutta sen ohessa voitiin vastata myös kaikkiin hankkeelle tulleisiin neuvontapyyntöihin. Lisäksi hanke osallistui yhteen muiden järjestämään tilaisuuteen ja järjesti yhden kooavan tilaisuuden. Yhteensä hanke sai näissä 73 yleisneuvonta- ja 29 yksilöllisen neuvonnan kontaktia.

Kenttäkauden aikana tulleet neuvontakäyntipyyntöjä pystyttiin pääasiassa hoitamaan kartoitus- ja neuvontakäynnillä. Näitä, alueiden ulkopuolisia käyntejä tuli yhteensä 4 kpl. Osa neuvontaa pyytäneistä ilmeni todellisuudessa olevan suunnittelun tai yleisen neuvontamateriaalin tarpeessa. Näitä neuvottiin puhelimitse ja tarvittaessa lähetettiin neuvontapaketti tai muuta neuvontamateriaalia. Hankkeen puhelinnumeroihin puhelinneuvonnan toivossa soittaneiden tai sähköpostitse neuvoja pyytäneiden (asiakkaita, joille kartoitus- ja neuvontakäyntiä ei tarjottu) määrä vaihteli huomattavasti hankkeen aikana. Joinakin päivinä ja viikkoina yhteydenottoja tuli useampia, toisinaan oli pitkiä hiljaisia kausia tämän suhteen. Keskimäärin neuvontapuheluita tai sähköposteja tuli n. kerran kahdessa viikossa, eli n. 35 kpl. Syytä määrien vaihteluun ei pystytty arvioimaan, tiedotuksella esimerkiksi ei havaittu olevan suoranaista vaikutusta puheluiden ajankohtiin. Huomionarvoista on, että neuvontapuheluita tuli myös hankkeen toiminta-alueen ulkopuolelta, myös sellaisilta alueilta, joilla valtionavusteista neuvontaa samanaikaisesti toteutettiin. Lisäksi neuvoja pyysivät myös ammattilaiset, kuten suunnitteli-

jat ja/tai kuntaviranomaiset. Neuvoja pyydettiin myös erityisen hankalissa tapauksissa, kuten naapurin jäteveden käsittelyyn liittyvissä asioissa.

Lillgårdissa kartoitus- ja neuvontakäyntejä tarjottiin alueen runsaasta kiinteistömäärästä johtuen nk. isännöitsijäkierrosten yhteydessä. Käytännössä hankkeen neuvojat olivat mukana ennalta sovittuna ajankohtana isännöitsijätapaamisissa kertomassa lain vaatimuksista ja keskustelemassa jätevesiasioista. Kierroksen yhteydessä sai myös varata itselleen kartoitus- ja neuvonta-ajan. Isännöitsijätapaamiseen osallistui alueen 205 kiinteistöstä 20 kiinteistön edustajat, joista kuusi varasi ajan kartoitus- ja neuvontakäynnille. Yksilöllistä neuvontaa annettiin neljälle henkilölle ja loput saivat tietoiskun jätevesiasiaista.

Hankkeen neuvoja oli mukana Tvärminnen eläintieteellisen aseman avoimien ovien päivässä 22.9.2012. Päivillä kävi satoja vieraita, joista 25 sai henkilökohtaista neuvontaa LUVY:n neuvontapisteellä.

4.5.1 Kokoavat tilaisuudet

Hanke järjesti kokoavan tilaisuuden Lohjan Karstulla 19.9.2012, yhdessä paikallisen toimijan kanssa. Tilaisuuteen osallistui n. 20 kyläläistä, mikä vastaa n. 40 % koko kylän kiinteistömäärästä ja n. 50 % kartoitus- ja neuvontakäynnin saaneista. Tilaisuudessa käytiin läpi lainsäädännön vaatimukset, Karstun jätevesitilanne kartoituksen perusteella sekä siirtoviemärihankkeen vaikutukset alueen jäteveden käsittelyn vaihtoehtoihin. Hankkeen asiantuntijoiden lisäksi paikalla oli myös kunnan ympäristötoimen ja vesihuoltolaitoksen edustajat. Kokoavan tilaisuuden jälkeen alueella käynnistyi vesihuoltohanke, jonka edistämistä varten on perustettu vesihuolto-osuuskunta.

Hanke osallistui GisBloom-hankkeessa laaditun vesiensuojelupainotteisen kyläsuunnitelman työpajaan Haimoossa 22.1.2013 asiantuntijapuheenvuorolla. Puheenvuorossa annettiin tilanekatsaus alueen reunamilla tehtyjen kiinteistöikäntien antiin. Samalla valmisteltiin aluetta seuraavan kesän neuvontakäyntien varalle. Tilaisuuteen osallistui 18 asukasta. Ohjelmassa oli jätevesiasian lisäksi muuta kyläläisiä kiinnostavaa vesiensuojeluasiasiaa. Työpajan tuloksena kyläsuunnitelmassa on huomioitu myös vesihuoltoasiat.

Taulukko 7. Yleisneuvontatyön kontaktimäärät, pois luettuna kartoitus- ja neuvontakäynnin saaneet.

Tapahtuma	Yleisneuvontakontakteja	Yksilöllisiä neuvontakontakteja
Lillgårdin isännöitsijätapaaminen	10	4
Tvärminnen eläintieteellisen aseman avoimet ovet		25
Karstun kokoava tilaisuus	10	
Haimoon työpaja	18	
Puhelin- ja sähköpostineuvonta	35	
Yhteensä	73	29

4.6 Tiedotus

Hankkeen toiminnasta ja ajankohtaisista asioista tiedotettiin verkkosivujen, mediatiedotteiden, uutiskirjeen sekä sähköpostin välityksellä. Hanke ylläpiti Länsi-Uudenmaan hajajätevesihankkeen verkkosivuja osoitteissa hajavesi.fi ja glesbygdensvatten.fi. Hankkeen aikana otettiin käyttöön sivujen työkaluihin ja ulkonäköön liittyvä uudistus ja päivitettiin sivustoja (erityisesti osiot ajankohtaista, kalenteri ja tiedotteet) hankkeen ajan. Sivuston kävijämäärä on ollut n. 400–500 kävijää/kk. Hanke vei myös alueen kuntien tiedot SVYL:n hakukoneelle (www.vesiensuojelu.fi/jatevesi), joka julkaistiin Jätevesiviikolla. Hanke osallistui myös LUVY:n PR-tiedotteiden laadintaan jätevesiasioiden osalta. PR-tiedotteet julkaistaan Ykkös-Lohjan rakennustema-lehdessä ja Lännen Helmi -lehdessä.

Hanke osallistui valtakunnalliseen Jätevesiviikkoon (7.–13.5.2012) päivittäisillä tiedotteilla, jotka kunnat välittivät omille verkkosivuilleen. Tiedotteista kaksi oli ympäristöministeriön edelleen toimitettua tiedotetta. Kaikki tiedotteet toteutettiin kaksikielisesti. Jätevesiviikon tiedotteet:

- Jätevesilainsäädäntö 1 vuotta – Nyt on suunnittelun aika! (7.5.)
- Jätevesilainsäädäntö pähkinänkuoressa (8.5.)
- Ympäristöministeriö: Saostuskaivot eivät puhdistajätevesiä (9.5.)
- Ympäristöministeriö: Puolueetonta ja ilmaista jätevesineuvontaa tarjolla (10.5.)
- Uusi julkaisu: Kesämökin jätevesiopas (11.5.)

Hanke tiedotti toiminnastaan kolmella asiapitoisella mediatiedotteella:

- Haja-asutuksen jätevesineuvontakierrokset käynnistyvät taas (24.4.2012)
- Jätevesineuvonnalla parannuksiin! (19.6.)
- Varaudu tulevaan – laita huussi! (15.10.)

Kaikki hankkeen tiedotteet ovat liitteenä 5. Lisäksi hanke piti omaa osiotaan LUVY:n uutiskirjeessä, joita toimitettiin hankkeen aikana 13 kappaletta.

4.7 Muu kehittäminen ja kokemusten vaihto

Hanke järjesti päätösseminaarin 14.3.2013, joka toimi samalla ajankohtaisseminaarina alan ammattilaisille Länsi-Uudellamaalla ja muuallakin. Seminaarissa esiteltiin hankkeen tuloksia sekä tutustuttiin uudenlaisiin jäteveden käsittelymetodeihin. Seminaariin osallistui 36 jätevesiasioista kiinnostunutta, mukana oli sekä yrittäjiä että viranomaisia. Seminaarin ohjelma ja osallistujalista ovat liitteenä 6. Seminaarin esitykset löytyvät hankkeen verkkosivuilta.

Hanke osallistui myös sisaryhdistysten, Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry (VHVSY) ja Itä-Uudenmaan ja Porvoonjoen vesien- ja ilmansuojeluyhdistys ry, sekä Uudenmaan liiton kanssa yhteistyössä järjestettyyn ajankohtaisseminariin ”Ojasta allikkoon vai jätteestä resurssiksi” -seminariin 23.1.2013. Seminaarin ohjelma ja esitykset löytyvät VHVSY:n verkkosivuilta osoitteesta www.vhvsy.fi.

Hanke osallistui myös muihin ajankohtaisiin tapahtumiin, joissa vaihdettiin kokemuksia muiden toimijoiden kanssa:

- SVYL:n hajajätevesityöryhmän kokous 16.4.2012 Helsingissä
- SYKE:n haja-asutuksen vesihuollon teemapäivä 17.4.2012 Helsingissä
- Green Islands -seminaari Raaseporissa 8.–9.5.2012
- Kuivakäymäläseminaari Tampereella 23.8.2012
- Jässi-neuvojakonferenssi Lappohjassa 1.–2.11.2012
- Ympäristötietoinen Uusimaa -päivä Pasilassa 5.11.2012
- SVYL:n koulutuspäivät Lohjalla 12.–13.11.2012

Hankkeessa otettiin käyttöön paikkatietojärjestelmä, jonka avulla kartoitus- ja neuvontakäyntien tiedot tallentuvat hankkeen tietokantaan sekä piirtyvät kartalle havainnollisesti. Paikkatieto on ennen kaikkea raportoinnin apuväline.

Hankkeessa käynnistettiin kuntien yhteisen strategian päivitystyö haja-asutuksen jätevesien osalta. Länsi-Uudenmaan kuntien hajajätevesiyhteistyön strategia 2009–2013, jota myös LINKKI-hanke osaltaan toteuttaa, on päättymässä vuoden loppuun mennessä. Jatkotoimien tueksi on tarkoitus laatia strategia vuodesta 2014 eteenpäin. Strategian päivitykseen liittyvät seuraavat tilaisuudet:

- Lähetekeskustelu ohjausryhmässä 5.10.2012
- Työryhmän työpaja/kokous 30.11.2012: visiointi
- Strategiatyöpaja 14.2.2013: toimenpiteiden hahmottaminen ja ideointi (raportti liitteenä 7)
- Ohjausryhmäkäsittely 1.3.2013: strategialuonnos

Ohjausryhmäkäsittelyn jälkeen strategia on lähtenyt kommenttikierrokselle kuntien eri sektoreiden edustajille.

Hanke osallistui Hiidenveden kunnostus -hankkeeseen liittyvään Hiidenveden kunnostus- ja hoitosuunnitelman laatimiseen antamalla konsultaatiota haja-asutuksen jäteveden tilanteen osalta. Hiidenveden kunnostus -hankkeen kanssa yhteistyössä tehtiin myös selvitys Oinasjoen hajakuormituksen mahdollisista vaikutuksista vedenlaatuun hyödyntämällä hankkeen aiemmin keräämää jätevesidataa sekä LUVY:n vedenlaatutietoja. Selvitystä esiteltiin mm. SVYL:n koulutuspäivillä ja tarkoituksena on hyödyntää tarkastelua myös muissa yhteyksissä.

4.8 Raportointi ja tuotokset

Hankkeen väliraportoinnin lisäksi kerätystä tiedosta ja palautteesta on tehty erilaisia koosteita. Keskeisin kooste lienee tilannekatsaus alueen jäteveden käsittelyn tilaan (Haja-asutuksen jätevedet – Tilannekatsaus 2012), joka laadittiin nyt kolmatta kertaa (liitteenä 9). Kunnille raportoitiin aluekohtaisin raportein, joita tehtiin siis yhdeksän kappaletta (ei julkaistua materiaalia, mutta toimitettu sekä kuntiin että ELY-keskukselle väliraportin liitteenä).

Kaikista Länsi-Uudenmaan hajajätevesihankkeen vuosina 2009–2012 läpikäymistä alueista laadittiin havainnollinen, yksisivuinen aluekortti. Yhteensä tähän aluekortistoon kuuluu siis 57 kappaletta kortteja. Aluekortistoa voi mielellään käyttää suunniteltaessa alueellista vesihuoltoa, vesienhoitotoimia sekä mahdollista valvontaa. Hankkeessa kortistoa on tarkoitus hyödyntää aluekohtaisia jatkotoimia, kuten kokoavia tilaisuuksia, sekä tiedotusta suunniteltaessa.

Vuonna 2012 läpikäydyistä alueista tehtiin myös karttaotteet, joista näkyy, suurpiirteisesti, missä neuvontakäynti on tehty ja missä se on mahdollisesti jäänyt tekemättä. Kokonaisuudessaan tieto on käytettävissä myös LUVY:n paikkatiedossa, mikä helpottaa kokonaiskuvan hahmottamista myös koska sinne on tallennettu aiempienkin vuosien kartoitus- ja neuvontakäynnit.

Hankkeen keräämästä palautteesta on tehty koosteet, joiden avulla toimintaa kehitetään eteenpäin. Seminaariaineisto on talletettu hankkeen verkkosivuille, josta myös valtaosa neuvontamateriaalista sekä hankkeen tiedotteet löytyvät. Kuntien jätevesitieto on talletettuna SVYL:n kuntahakukoneelle.

4.9 Tuloksellisuus

Hankkeen tuloksellisuus on laskettu Suomen Ympäristökeskuksen laskentakaavalla, jossa x on yleisneuvonnalla tavoitetut henkilöt, y on yksilöllisellä neuvonnalla ja z on kiinteistökohtaisella neuvonnalla tavoitetut henkilöt.

$$\text{Vertailuluku} = \frac{\text{hankkeen kokonaiskulut}}{(x * 0,1) + (y * 0,4) + (z)}$$

Hankkeessa annettiin kiinteistökohtaista neuvontaa 927 kiinteistöllä. Yksilöllistä, henkilökohtaista neuvontaa annettiin 25 henkilölle (Tvärminnen avoimet ovet) ja yleisneuvontaa (puhelin- ja sähköpostineuvonta sekä kokoavat yleisötilaisuudet, joissa muita kuin kartoitus- ja neuvontakäynnin saaneita osallistujia) 55 henkilölle. Sijoittamalla nämä arvot vertailuluvun laskentakaavaan saadaan hankkeen tuloksellisuutta kuvaavaksi vertailuluvuksi 169,6.

$$\text{Vertailuluku} = \frac{167\,475}{(55 * 0,1) + (25 * 0,4) + (927)} \approx 169,6$$

Lukua käytettäessä neuvontahankkeiden tuloksellisuuden vertailussa on huomioitava, että LINKKI-hanke on toteutettu ympärivuotisesti (jopa kaksi talvikautta) ja kaksikielisesti. Ympäri- vuotinen toiminta mahdollistettiin käytännössä kuntien lisäjäsenmaksun avulla. Kenttätö- n kulujen arvioitiin olleen n. 74 % kokonaiskuluista, valtionosuus rahoituksesta on juuri saman- suuruinen. Jos tuloksellisuus lasketaan pelkästään valtionavustuksen osalta saadaan vertailu- luvuksi 126,6.

$$\text{Vertailuluku} = \frac{125\,000}{(55 * 0,1) + (25 * 0,4) + (927)} \approx 126,6$$

Vertailun vuoksi todettakoon seuraavaa:

- Etelä-Karjalassa vuonna 2011 toteutetussa vajaan vuoden kestoisessa Jässi-pilottihankkeessa vertailuluku oli 303,6. Tuolloin hankkeessa toteutettiin myös mittavaa yleisneuvontaa.
- Samana vuonna 1-vuotisen LINKKI-hankkeen vastaava vertailuluku olisi ollut 159. Hankkeeseen liittyi kehitystoimintaa.
- Jässi-hankkeiden vertailuluvut liikkuvat vuonna 2012 välillä 120–193. Näistä hankkeista osa oli ympärivuotisia ja osa kesti alle vuoden.

5 Johtopäätökset

LINKKI-hanke tavoitti kartoitus- ja neuvontakäynneillään yhteensä 924 kiinteistöä, mikä ylitti asetetun tavoitteen 700–800 käyntiä noin viidenneksellä. Kartoitus- ja neuvontakäynteihin suhtauduttiin myönteisesti ja siitä saatiin erinomaista palautetta asukkailta. Hankkeen myötä kartoitus- ja neuvontakäynnillä kartoitettujen kohteiden määrä nousi 2 000:n ja alueen jäteveden käsittelyn tilasta voitiin tehdä uusi tilannekatsaus, joka oli kolmas laatuaan. Hanke laati vuosien 2009–2012 aikana läpikäydyistä alueista tiivistelmät, aluekortit, jotka ovat entistäkin havainnollisempia apuvälineitä vesihuollon kehittämisessä ja lainsäädännön toimeenpanossa. Hanke avusti kuntia sektoreiden välisessä kanssakäymisessä ja jätevesiasian käytäntöjen hiomisessa (kuntakokoukset) sekä mahdollisti kuntienvälisen yhteistyön (ohjaus- ja työryhmätyöskentely) asiassa.

Hanke hoiti alueellaan jätevesiasiaista tiedottamisen ja edesauttoi hajajätevesiasian suunnitelmallista edistämistä osallistamalla kuntien hajajätevesiyhteistyön strategian päivittämiseen sekä tarjosi alan yrittäjille mahdollisuuden päivittää osaamistaan hankkeen asiapitoisessa loppuseminaarissa. Yhteistyössä vesistötutkimuksen kanssa toteutettiin kokeilu vesistötutkimustiedon ja jätevesitiedon yhdistämisestä hajakuormituksen hallinnassa. Lisäksi hanke koulutti alueelle uusia jätevesialan osaajia (neuvojat) sekä tarjosi työtä ja harjoittelupaikan ympäristöalan opiskelijoille ja vastavalmistuneille.

Voidaan siis todeta, että tämä 1,25 vuotta kestänyt hanke ylitti tavoitteensa ja sen lisäksi teki merkittävää kehittämistyötä haja-asutusalueiden jäteveden käsittelyn edistämiseksi toiminta-alueellaan. Suuresta työmäärästä huolimatta kulut pysyivät suunnitellussa ja hankkeen vertailuluku kestää kriittisemmänkin tarkastelun. Haja-asutusalueiden jätevesiuudistamisten osalta pientä liikehdintää on ollut havaittavissa, ainakin jos alan asiantuntijoita on uskomisen. Kuitenkaan suurta ryntäystä jätevesijärjestelmän uudistamisen suhteen ei ole tapahtunut ja asukkaat ovat edelleen hieman odottavalla kannalla. Neuvontaa saaneiden asukkaiden tietotaito on noussut kuitenkin merkittävästi ja odotuksena on, että he osaavat toteuttaa aikanaan tekemänsä uudistamiset laadukkaasti. Odottava kanta johtuu useimmiten terveestä harkinnasta, jonka lainsäädännön antama siirtymäaika heille sallii.

Neuvontatyön toteutuksen osalta voidaan todeta edelleen, että hankkeen käyttämä organisointi- ja toimintamalli on hyvin toimiva neuvonnan toteuttamisessa. Yhtäältä alueellisen ve-

siensuojeluyhdistyksen pitkäjänteinen, asiantunteva ja paikallinen toiminta asian tiimoilta ja toisaalta kuntien vahva rooli hankkeen toteuttamisessa on uskottava pohja jätevesineuvonnalle. Yhdistys neuvontatyöstä vastaavana tahona ja neuvojen työnantajana luo toiminnalle myös vakautta ja jatkuvuutta. Yhtenäinen koulutus ja neuvontamateriaali mahdollistavat asukkaiden yhdenveroisuuden, laadun ja neuvontatoimen johdonmukaisuuden. Asukkaiden tavoittaminen aktiivisella ”nuohoojamallilla” tuo laajan asiakaspohjan sekä tehokkuutta työn toteuttamiseen. Kerätyn tiedon jatkokäyttö taas mahdollistaa hajajätevesiasian edistämisen pitkällä tähtäimellä. Motivoituneet, osaavat ja reippaat jätevesineuvojat ovat hankkeen todellinen resurssi, jonka ansiosta jätevesiasiat näyttävät alueellamme positiivisessa valossa!

Jatkossa neuvonnassa ja muussa asiaan liittyvässä toiminnassa on tarpeen kiinnittää huomiota ammattimaisen suunnittelun kysyntään sekä asukkaiden rohkaisemiseen jätevesiratkaisujen tekemisessä. Kehittämistä vaatisi lähinnä uudistamisten toteutumisen seuranta yhteistyössä rakennusvalvonnan ja vesilaitosten kanssa, laadukkaiden jätevesihuoltopalveluiden tarjonta sekä alan ammattilaisten motivointi ja heidän palveluidensa kysynnän lisääminen. Lisäksi kuivakäymäläratkaisuille kaivattaisiin paikallisia malleja. Tarvitaan hyviä onnistumisen esimerkkejä sekä positiivista otetta, mutta myös sosiaalisen paineen luomista aluetasolla. Perusneuvontatyötä ei tule jatkossakaan unohtaa, koska alueella on vielä tuhansia, arviolta 31 500, kiinteistöjä vailla neuvontaa. Vuosina 2009–2012 kerätyn tiedon valossa jätevesijärjestelmän suurempaa uudistamista siirtymäajan loppuun mennessä kaippaa alueellamme noin 13 000 kiinteistöä. Savotta on siis suuri. Neuvonnan ohella, kerätyn tiedon jatkotyöstö yhdistettynä neuvottujen kiinteistöjen tukemiseen jatkotoimissa edesauttaneet sekä kiinteistökohtaisten että yhteisratkaisujen syntymistä.

6 Sammanfattning

Västra Nylands avloppsvattenprojekt LINKKI 2012 nådde genom karterings- och rådgivningsbesöken totalt 924 fastigheter, vilket översteg målsättningen på 700–800 besök med omkring en femtedel. Genom projektets karterings- och rådgivningsbesök steg de besökta objekten till 2 000. På basis av informationen som samlades in under karterings- och rådgivningsbesöken uppgjorde projektet en lägesrapport över avloppsvattenreningen i Västra Nyland, samt totalt 57 områdesvisa sammanfattningar. Projektet handhöll informering av avloppsvattenfrågor på sina områden och främjade avloppsvattenfrågans systematiska planering genom att delta i uppdatering av strategin för kommunernas avloppsvattensamarbete samt erbjöd företagare möjlighet att uppdatera sina kunskaper genom att delta i projektets slutseminarium med aktuell information. Projektet stödde samspelet mellan kommunens sektorer och filade på avloppsvattenfrågans tillvägagångssätt (kommunmöten), samt möjliggjorde samarbete mellan kommunerna (styrnings- och arbetsgruppsmöten). Därutöver skolade projektet nya kunniga inom avloppssektorn (rådgivare) samt erbjöd jobb och praktikplats för miljöbranschens studerande och nyutexaminerade. Projektets jämförelsetal blev, beroende på räknesättet, 126,6 eller 169,6.

Gällande förnyande av utrustning för avloppsvattenhantering på glesbygden har branschens aktörer noterat en liten uppgång. Det är fortfarande ändå ingen stor rusning för att förnya avloppssystemen och invånarna håller ännu en väntande inställning. Invånare som fått rådgiv-

ning har ökat sin kunskap markant och förhoppningen är att dessa kan förnya sina system med hög kvalitet.

När det gäller rådgivningsarbetets genomförande kan man igen konstatera att projektets organiserings- och verksamhetsmodell är mycket välfungerande. Å ena sidan ger den regionala vattenskyddsföreningens långsiktiga arbete, sakkunniga och lokala verksamhet i frågan, å andra sidan kommunernas starka roll i förverkligandet av projektet en trovärdig grund för avloppsvattenrådgivningen.

I fortsättningen för rådgivning och andra liknande verksamhet krävs det att behovet av professionell planering uppmärksammas samt att invånarna uppmuntras att göra lösningar i avloppsvattenfrågan. Vi behöver goda framgångsexempel och ett positivt tillvägagångssätt, men också skapa ett socialt tryck på regional nivå. Grundläggande rådgivningsarbete ska inte glömmas bort i framtiden, eftersom det fortfarande finns tusentals, uppskattningsvis 31 500, fastigheter som inte fått rådgivning. Enligt de uppgifter som samlats under åren 2009–2012 behöver ca 13 000 system förnyas före övergångsperiodens slut. Arbetsfältet är alltså stort. Vidare arbete med de insamlade uppgifterna kombinerat med uppföljande stöd för fastigheter torde bidra till både fastighetsvisa lösningar samt gemensamma lösningar.

Liitteet

Liiteluettelo

- Liite 1.** Kartoitus- ja neuvontakäyntien lomakkeet: kartoituslomake ja arviolomake, suomeksi ja ruotsiksi
- Liite 2.** Kooste palautekyselyistä asukkaille
- Liite 3.** Kooste palautekyselyistä neuvojille
- Liite 4.** Kooste palautekyselyistä kunnille
- Liite 5.** Hankkeen tiedotteet
- Liite 6.** Päätösseminaarin ohjelma ja osallistujalista
- Liite 7.** Raportti strategiatyöpajasta 14.2.2013
- Liite 8.** Kartoitus- ja neuvontakäyntien aluekortisto 2009–2012
- Liite 9.** Haja-asutuksen jätevedet – Tilannekatsaus 2012 (takakannen taskussa)

Kartoitus- ja neuvontakäyntien lomakkeet: kartoituslomake ja arviolomake,
suomeksi ja ruotsiksi

Länsi-Uudenmaan
VESI ja YMPÄRISTÖ ry
Västra Nylands vatten och miljö rf

HAJAJÄTEVESI kiinteistökäynnin pöytäkirja 2012

1/4

TIEDON KERÄYS

Neuvojan nimi /organisaatio/allekirjoitus	PVM
Kiinteistönomistaja/edustaja:	
<i>Nimi ja allekirjoitus</i>	
☐ Neuvontakäynnillä kerätyt tiedot toimitetaan kunnan ympäristönsuojelutoimen käyttöön	

KIINTEISTÖN TIEDOT

Kiinteistörekisteritunnus	Jätevesijärjestelmän sijainti, koordinaatisto/projektio ☐ YKJ ☐ KKJ2 ☐ EUREF
Katuosoite	P _____ I _____
Postinumero- ja toimipaikka	Tontin pinta-ala

KIINTEISTÖN LUVAT, lupanro

☐ RAVA
☐ TESU
☐ YS
☐ VL
☐ Muu, mikä?

KIINTEISTÖN SIJAINTI

☐ Pohjavesialueella ☐ I ☐ II ☐ III
☐ Ranta-alueella, etäisyys rantaan _____ m
☐ Taajaan rakennetulla alueella
☐ Potentiaalisella vesiosuuskunta-alueella
☐ Muu, mikä?

KIINTEISTÖN KÄYTTÖ

☐ Ympärivuotinen asuminen	☐ Vapaa-ajan asuminen, käyttö _____ vrk/kk
☐ Kesäasuminen, käyttö _____ kk/vuosi	☐ Erillinen sauna ☐ Vähäinen vesimäärä*
☐ Ulkokäymälä (kunto: hyvä/huono)	☐ Muu rakennus, mikä? Käyttötarkoitus:
Asuinrakennuksen huoneistoala _____ m ² (mitattu/arvioitu)	Asukkaita, _____ kpl

VEDENHANKINTA

☐ Vesijohto	☐ Kunnan	☐ Vesiosuuskunnan
☐ Porakaivo	☐ Rengaskaivo	
☐ Järvi	☐ Muu	
☐ Yhteinen kaivo	☐ Kantovesi	
☐ Vesimittari käytössä	Arvioitu veden käyttö _____ l/hlö/vrk (m ³ /vuosi)	
Arvioitu etäisyys talousvesikaivolta nykyiseen käsittelyjärjestelmään: _____ m		

VARUSTELU

☐ WC	☐ DT:
☐ Tiskikone	☐ Kompostoiva ☐ Erotteleva
☐ Pyykkikone	☐ Muu, mikä?
☐ Suihku	☐ Muu, mikä?
☐ Sauna	☐ Käytetään fosfaatittomia pesuaineita
☐ Lämminvesivaraaja (täytetään vähäisen jätevesimäärän rajatapauksissa), tilavuus _____ litraa	
☐ Seuraavan 5 vuoden aikana on odotettavissa muutoksia varustelutasossa	

* Täytä myös kohta yksinkertainen maaperäkäsittely, tai muu käsittelyyn liittyvä kohta. Jos muuta kuin vähäinen vesimäärä, täytä oma lomake.

Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry Västra Nylands vatten och miljö rf
Länsi-Louhenkatu 31, PL 51, 08101 LOHJA, Västra Louhigatan 31, PB 51, 08101 LOJO
puh./tel (019) 323 623, faksi/fax (019) 325 697
www.luvy.fi
Y-tunnus 0213960-4

Tunnistenumero:

____/____/____

VIEMÄRÖINTI

☐ 1-putkiviemärointi	☐ 2-putkiviemärointi
WC:n erillisviemäroinnin mahdollisuus	☐ Kyllä ☐ Ei ☐ Ei tietoa
☐ Virtsan erillisviemärointi, mihin?	☐ Ulosteen erillisviemärointi, mihin?
☐ Alipainekäymälä, minne johdetaan?	☐ Muuta, esim. keittiö erillisviemäroity?

JÄTEVESIJÄRJESTELMÄN TIEDOT

Rakennusvuosi:	Tehdyt muutokset:
Suunnittelija:	
Rakentaja/asentaja:	
☐ Vastaava työnjohtaja:	
☐ Tarkastettu rakennusvaiheessa, kuka?	
☐ Suunnitelma/selvitys	☐ Käyttö- ja huolto-ohjeet
☐ Toimenpidepäiväkirja ja kuitit	
☐ Huoltosopimus, yritys:	
☐ WC-vedet	☐ Harmaat vedet
☐ Mitoituksen asukasmäärä	☐ Mitoituksen vesimäärä
☐ Puhdistustulos tutkittu	Vuosi:

JÄTEVEDEN PÄÄSTÖ

☐ Oja	☐ Maaperä (täytä myös yksinkertainen maaperäkäsittely)
☐ Salaoja	☐ Vesistö
☐ Muu, mikä?	☐ Ei tietoa
☐ Päästön etäisyys vesistöön _____ m	☐ Purku naapurin tontille
☐ Näytteenotto käsittelemättömästä vedestä	☐ Rasite olemassa
☐ Näytteenotto käsitellystä vedestä	☐ Näytteenotto ei mahdollista
☐ Erillinen näytteenottoaika	

 YKSINKERTAINEN MAAPERÄKÄSITTELY

☐ Kivipesä tai imeytys kaivo (alleviivaa) Tilavuus: _____ m ³	☐ Imeytysputki Pituus: _____ m
☐ Kasvillisuussaareke Pinta-ala: _____ m ²	☐ Muu, mikä?
☐ Saostussäiliö	

 SAOSTUSSÄILIÖ Kaikki Musta Harmaa

Rakennusvuosi:	Osioita: _____ kpl
Tilavuus yhteensä: _____ m ³	☐ Nykyinen tyhjennysväli: _____ krt/vuosi Tyhjentäjä:
☐ Muovi	☐ Lasikuitu
☐ Teräs	☐ Betoni
☐ Muu, mikä?	☐ Ei tietoa
☐ T-haarat	☐ Pohja
☐ Tarkistukset 5 vuoden välein	

Kartoitus- ja neuvontakäyntien lomakkeet: kartoituslomake ja arviolomake,
suomeksi ja ruotsiksi

Länsi-Uudenmaan
VESI ja YMPÄRISTÖ ry
Västra Nylands vatten och miljö rf

HAJAJÄTEVESI kiinteistökäynnin pöytäkirja 2012

3/4

PIENPUHDISTAMO

☐ Valmistaja	☐ Malli
Prosessi ☐ Aktiiviliete ☐ Biosuodin ☐ Bioroottori	
Toiminta ☐ Jatkuvatoininen ☐ Panos	
☐ (Ylijäämä)lietteen tyhjennys: _____ krt/(vuosi/kk) Minne liete viedään:	
☐ Biologisen prosessin toimivuus tarkistettu _____ krt/(vuosi/kk/viikko)	
☐ Kemiallisen prosessin toimivuus tarkistettu _____ krt/(vuosi/kk/viikko)	
☐ Rakenteen ja toiminnan tarkistukset 10 vuoden välein	

UMPISÄILIÖ, valmistusvuosi: _____

☐ WC-vedet	☐ Virtsa
☐ Tiskikoneen vedet	☐ Kaikki jätevedet
☐ Harmaat vedet	☐ Muuta, mitä?
☐ Muovi	☐ Lasikuitu
☐ Teräs	☐ Betoni
☐ Muu, mikä?	☐ Ei tietoa
☐ Tilavuus: _____ m ³	☐ Täyttymishälytin
☐ Nykyinen tyhjennysväli: _____ krt/vuosi	☐ Tyhjentäjä:
☐ Tarkistukset 5 vuoden välein	

MAAHANIMEYTTÄMÖ

☐ Saostussäiliö	☐ Kentän pinta-ala: _____ m ²
☐ Imeytysputket: _____ kpl	☐ Tuuletusputket: _____ kpl
☐ Kallio	☐ Hiekka
☐ Savi	☐ Turve
☐ Muu, mikä?	
☐ Maaperän soveltuvuus tarkistettu _____.____ (pvm) Menetelmä:	
☐ Tehostettu imeytys levitys- ja kasvualustojen avulla, merkki/malli:	
☐ Pohjaveden ylin pinnankorkeus: ____ m maanpinnan alapuolella Tarkistettu _____.____, mittausmenetelmä:	

MAASUODATTAMO

☐ Saostussäiliö	☐ Kentän pinta-ala: _____ m ²
☐ Imeytysputket: _____ kpl	☐ Tuuletusputket: _____ kpl
☐ Kokoomakaivo	☐ Eristys muusta maasta:
☐ Suodatusmateriaalin soveltuvuus tarkistettu _____.____ (pvm) Menetelmä:	
☐ Tehostettu suodatus levitys- ja kasvualustojen avulla, merkki/malli:	
☐ Tehostettu fosforinpoisto (käytössä/vain asennettu)	
☐ Esisaostus	☐ Jälkisaostus
☐ Rakennettu kenttään	☐ Muu, mikä?

Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry Västra Nylands vatten och miljö rf
Länsi-Louhenkatu 31, PL 51, 08101 LOHJA, Västra Louhigatan 31, PB 51, 08101 LOJO
puh./tel (019) 323 623, faksi/fax (019) 325 697
www.luvy.fi
Y-tunnus 0213960-4

Tunnistenumero:

____/____/____

JOHTOPÄÄTÖKSET – Käynnillä tultiin seuraavaan johtopäätökseen jätevesijärjestelmän uusimistarpeen suhteen:

☐	☒	Järjestelmä ei täytä vaatimuksia, se on uusittava viimeistään 15.3.2016
☐	☒	☐ Järjestelmä vaatii kunnostustoimia tai pieniä parannuksia ☐ Järjestelmä vaatii seurantaa
☐	☒	Järjestelmä nykyisellään kunnossa
☐	☒	Jätevesimäärä vähäinen nykyisellään, järjestelmä ei vaadi toimenpiteitä
		Ikäperusteisen vapautuksen edellytykset olemassa ☐ Kyllä ☐ Ei

JOHTOPÄÄTÖKSET – Asukkaalle esitellyt vaihtoehdot ja ehdotetut toimet

Jätevesijärjestelmän dokumentointi / alustava aikataulu	
☐ Laaditaan selvitys /	☐ Laaditaan suunnitelma /
☐ Yleiset käyttö- ja huolto-ohjeet jätetty kiinteistölle	
Jätevesijärjestelmän kunnostaminen / kuormituksen vähentäminen	
☐ WC:n vaihto kuivakäymäläksi tai kuivakäymälä lisäkäymäläksi	☐ WC:n uusiminen vähän vettä käyttäväksi huuhtelukäymäläksi
☐ Mietojen pesuaineiden käyttö	☐ Fosforinpoiston tehostaminen
☐ Saostussäiliöiden kunnostus	☐ Saostussäiliöiden osioiden lisäys
☐ Hälyttimen lisääminen umpisäiliöön	☐ Muu, mikä?
Jätevesijärjestelmän uudistaminen, jätevesien johtaminen...	
☐ umpisäiliöön	☐ mustat ☐ harmaat
☐ maapuhdistamoon, jonka tyypin suunnittelija valitsee	☐ imeytyskenttään
☐ maasuodattamoon	☐ harmaavesisuodattimeen
☐ laitepuhdistamoon	☐ muu, mikä?
☐ Jätevesien käsittely naapureiden kanssa yhteisessä järjestelmässä	☐ Liittyminen viemäriverkostoon
☐ Esite vaihtoehtoista jätetty kiinteistölle	

LISÄTIETOJA/MUISTIINPANOJA

--

Kuvien käyttöoikeus

☐ Saa käyttää verkkosivuilla ja neuvontatarkoituksiin (jos ihmisiä mukana)
☐ Saa käyttää vain yhdistyksen sisäisesti

Kartoitus- ja neuvontakäyntien lomakkeet: kartoituslomake ja arviolomake,
suomeksi ja ruotsiksi

Länsi-Uudenmaan
VESI ja YMPÄRISTÖ ry
Västra Nylands vatten och miljö rf

AVLOPPSVATTEN protokoll över fastighetsbesök 2012

1/4

INSAMLING AV UPPGIFTER

Rådgivarens namn /organisation/underskrift	Datum
Fastighetsägare/representant:	
<i>Namn och underskrift</i>	
☐ De uppgifter som samlas in under rådgivningsbesöket ges till kommunens miljötillsyn för användning	

FASTIGHETENS UPPGIFTER

Fastighetsregisternummer	Avloppssystemets läge, koordinater/projektion ☐ YKJ ☐ KKJ2 ☐ EUREF	
Gatuadress	P	I
Postnummer och -anstalt	Tomtens areal	

FASTIGHETENS LOV, lovnr

☐ RAVA
☐ TESU
☐ YS
☐ VL
☐ Annat, vad?

FASTIGHETENS LÄGE

☐ Grundvattenområde ☐ I ☐ II ☐ III
☐ Strandområde, avstånd till stranden _____ m
☐ Tätbebyggt område
☐ Område potentiellt för vattenandelslag
☐ Annat, vad?

FASTIGHETENS ANVÄNDNING

☐ Fast bosättning	☐ Fritidsboende, används _____ dygn/mån
☐ Sommarboende, används _____ mån/år	☐ Skild bastu ☐ Små vattenmängder*
☐ Utedass (skick: bra/dåligt)	☐ Annan byggnad, vad? Användning:
Bostadshusets areal _____ m ² (uppmätt/uppskattad)	Invånare, _____ st.

VATTENANSKAFFNING

☐ Vattenledning	☐ Kommunal	☐ Vattenandelslag
☐ Borrbrunn	☐ Ringbrunn	
☐ Sjö	☐ Annat	
☐ Gemensam brunn	☐ Bär in vatten	
☐ Vattenmätare används	Uppskattad vattenanvändning: _____ pers/dygn (m ³ /år)	
Avstånd från hushållsvattenbrunn till det nuvarande behandlingssystemet: _____ m		

UTRUSTNING

☐ WC	☐ DT:
☐ Diskmaskin	☐ Komposterande ☐ Separerande
☐ Tvättmaskin	☐ Annat, vad?
☐ Dush	☐ Annat, vad?
☐ Bastu	☐ Använder fosfatfria tvättmedel
☐ Varmvattenberedare (fylls i vid gränsfall för små mängder vatten), volym _____ liter	
☐ Förändringar i utrustning förväntas ske inom 5 år	

*Fyll i även enkel markbehandling. I frågan om större vattenmängder, fyll i en skild blankett.

Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry Västra Nylands vatten och miljö rf
Länsi-Louhenkatu 31, PL 51, 08101 LOHJA, Västra Louhigatan 31, PB 51, 08101 LOJO
puh./tel (019) 323 623, faksi/fax (019) 325 697
www.luvy.fi
Y-tunnus 0213960-4

Id-nummer

_____/____/____

AVLOPPSVATTEN
protokoll över
fastighetsbesök
2012

2/4

AVLOPPSSYSTEM

☐ 1-rörssystem	☐ 2-rörssystem
Separering av WC-vatten möjligt	☐ Ja ☐ Nej ☐ Vet ej
☐ Avskiljning av urin, vart?	☐ Avskiljning av avföring, vart?
☐ Vakuumtoalett, leds vart?	☐ Annat, vad? (t.ex. köket skilt)

AVLOPPSSYSTEMETS UPPGIFTER

Byggnadsår:	Ändringar gjorda:
Planerare:	
Montör:	
☐ Ansvarig arbetsledare:	
☐ Granskad i byggnadsskedet, vem?	
☐ Plan/utredning	☐ Bruks- och underhållsanvisningar
☐ Bruksdagbok och kvitton	
☐ Underhållsavtal, företag:	
☐ WC-vatten	☐ Gråvatten
☐ Dimensioneringens invånarantal	☐ Dimensioneringens vattenmängd
☐ Reningsresultatet undersökts	År:

UTLOPP

☐ Dike	☐ Marken (fyll även i enkel markbehandling)
☐ Täckdike	☐ Vattendrag
☐ Annat, vad?	☐ Vet ej
☐ Avstånd från utlopp till vattendrag _____ m	☐ Utlopp på grannens tomt
☐ Provtagning av obehandlade avloppsvattnet	☐ Provtagning av det behandlade avloppsvattnet
☐ Skild provtagningsbrunn	☐ Provtagning inte möjligt

 ENKEL MARKBEHANDLING

☐ Stenöga eller infiltreringsbrunn (strecka under) Volym: _____ m ³	☐ Infiltreringsrör Längd: _____ m
☐ Vegetationszon areal: _____ m ²	☐ Annat, vad?
☐ Sedimenteringsbrunn	

 SEDIMENTERINGSBRUNN Allt Svart Grått

Byggnadsår:	Delar: _____ st.
Volym totalt: _____ m ³	☐ Nuvarande tömningsintervall: _____ ggr/år Tömmare:
☐ Plast	☐ Glasfiber
☐ Stål	☐ Betong
☐ Annat, vad?	☐ Vet ej
☐ T-stycken	☐ Botten
☐ Granskning med 5 års mellanrum	

Kartoitus- ja neuvontakäyntien lomakkeet: kartoituslomake ja arviolomake,
suomeksi ja ruotsiksi

AVLOPPSVATTEN protokoll över fastighetsbesök 2012

3/4

MINIRENINGSVERK

☐ Tillverkare	☐ Modell
Process ☐ Aktivslam ☐ Biofilter ☐ Biorotor	
Funktion ☐ Kontinuerlig ☐ Sats	
☐ Tömningsintervall för (överskotts)slam: _____ ggr/(år/mån) Vad görs med slammet:	
☐ Kontroll av den biologiska processen _____ ggr/(år/mån/vecka)	
☐ Kontroll av den kemiska processen _____ ggr/(år/mån/vecka)	
☐ Granskning med 10 års mellanrum	

SLUTEN TANK, tillverkningsår: _____

☐ WC-vatten	☐ Urin
☐ Diskmaskinens vatten	☐ Allt avloppsvatten
☐ Gråvatten	☐ Annat, vad?
☐ Plast	☐ Glasfiber
☐ Stål	☐ Betong
☐ Annat, vad?	☐ Vet ej
☐ Volym: _____ m ³	☐ Överflylnadslarm
☐ Nuvarande tömningsintervall: _____ ggr/år	☐ Tömmare:
☐ Granskning med 5 års mellanrum	

INFILTRATIONSANLÄGGNING

☐ Sedimenteringsbrunn	☐ Fältets areal: _____ m ²
☐ Infiltreringsrör: _____ st.	☐ Luftningsrör: _____ st.
☐ Berg	☐ Sand
☐ Lera	☐ Torv
☐ Annat, vad?	
☐ Jordmånens lämplighet undersökt _____.____ (datum) Metod:	
☐ Effektiverad infiltration med hjälp av spridnings- och tillväxtunderlag, märke/modell:	
☐ Grundvattnets högsta nivå: ____ m under markytan Undersökt _____.____, mätningmetod:	

MARKBÄDD

☐ Sedimenteringsbrunn	☐ Fältets areal: _____ m ²
☐ Infiltreringsrör: _____ st.	☐ Luftningsrör: _____ st.
☐ Uppsamlingsbrunn	☐ Isolering från marken:
☐ Filtermaterialets lämplighet undersökt _____.____ (datum) Metod:	
☐ Effektiverad infiltration med hjälp av spridnings- och tillväxtunderlag, märke/modell:	
☐ Effektiverad fosforrening (i bruk/enda installerad)	
☐ Förfällning	☐ Efterfällning
☐ Inbyggd i bädden	☐ Annat, vad?

Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry Västra Nylands vatten och miljö rf
Länsi-Louhenkatu 31, PL 51, 08101 LOHJA, Västra Louhigatan 31, PB 51, 08101 LOJO
puh./tel (019) 323 623, faksi/fax (019) 325 697
www.luvy.fi
Y-tunnus 0213960-4

Id-nummer

____/____/____

AVLOPPSVATTEN protokoll över fastighetsbesök 2012

4/4

SLUTSATSER– Vid besöket kom man fram till följande slutsatser angående avloppssystemets förnyelsebehov:

☐	☒	Systemet uppfyller inte kraven, det måste förnyas senast 15.3.2016
☐	☒	☐ Systemet kräver reparationsåtgärder eller små förbättringar ☐ Systemet kräver uppföljning
☐	☒	Systemet är i nuläget i skick
☐	☒	Avloppsvattenmängden är i nuläget liten och systemet kräver inga åtgärder
		Förutsättning för befrielse på grund av ålder ☐ Ja ☐ Nej

SLUTSATSER – Alternativ och åtgärder förslagna till invånaren

Dokumentation av systemet/preliminär tidtabell	
☐ Uppgörande av utredning /	☐ Uppgörande av plan /
☐ Allmänna bruks- och underhållsanvisningar lämnades på fastigheten	
Reparation av avloppssystemet/minskande av belastningen	
☐ Byte från WC till torrtoalett eller torrtoalett för extrabruk	☐ Byte från WC till en snålspolande vattenklosett
☐ Användning av milda tvättmedel	☐ Effektivisering av fosforering
☐ Reparation av sedimenteringsbrunnar	☐ Tillägg av delar i sedimenteringsbrunnar
☐ Tillägg av överfyllnadslarm i slutna tank	☐ Annat, vad?
Förnyande av avloppssystemet, ledande av avloppsvattnet...	
☐ till slutentank	☐ svart ☐ grått
☐ till markbehandling, vilken väljs av planeraren	☐ till infiltrationsanläggning
☐ till markbädd	☐ till gråvattenfilter
☐ till minireningsverk	☐ Annat, vad?
☐ Behandling av avloppsvatten tillsammans med grannarna	☐ Anslut till avlopps nät
☐ Broschyr över olika alternativ lämnad på fastigheten	

TILLÄGGSINFORMATION/MINNESANTECKNINGAR

--

Rätt till att använda foton

☐ Foton får användas på nätsidor och i rådgivningssyfte (om människor med i bilden)
☐ Foton får användas inom föreningen

Kartoitus- ja neuvontakäyntien lomakkeet: kartoituslomake ja arviolomake,
suomeksi ja ruotsiksi
ARVIO
 jätevesijärjestelmän
 uusimistarpeesta
TAUSTATIEDOT:

Neuvojan nimi /organisaatio/allekirjoitus		Kiinteistökäynnin päivämäärä:
Kiinteistön osoite, postinumero ja postitoimipaikka tai rekisterinro:		
Kiinteistönomistaja/edustaja: <i>Nimi ja allekirjoitus</i>		Kiinteistön käyttö: ☐ ympärivuotinen asuminen ☐ vapaa-ajan asuminen, käyttö _____
Selvitys jätevesijärjestelmästä olemassa ☐ kyllä ☐ ei	Käyttö- ja huolto-ohjeet olemassa ☐ kyllä ☐ ei	Ikäperusteisen vapautuksen edellytykset olemassa ☐ kyllä ☐ ei
Kartoitus- ja neuvontakäynnillä päädyttiin pintapuolisen tarkastelun jälkeen siihen, että käytössä on		

JOHTOPÄÄTÖS JÄTEVESIJÄRJESTELMÄN UUSIMISTARPEESTA*:

☐	Järjestelmä uusittava viimeistään 15.3.2016 <i>Jätevesijärjestelmä ei nykyisellään täytä asetuksen 209/2011 puhdistusvaatimuksia. Jätevesijärjestelmän uusimista varten on tehtävä jätevesijärjestelmän suunnitelma ja haettava toimenpidelupa.</i>
☐	☐ Järjestelmää kunnostettava tai tehostettava ☐ Järjestelmän toimivuutta seurattava Suositellut toimenpiteet:
☐	Järjestelmä kunnossa <i>Järjestelmän asianmukainen toimivuus edellyttää hyvää huoltoa käyttö- ja huolto-ohjeiden mukaisesti.</i>
☐	Vähäinen jätevesimäärä <i>Puhdistusvaatimus (YSL 86/2000) ei koske tätä kohdetta nykyisellään.</i> Kuvaus jätevesimäärästä: ☐ Suositellut pienet parannukset:

*Johtopäätös tehty pintapuolisen tarkastelun ja kiinteistökäynnillä saatujen tietojen perusteella. Jos tilanne muuttuu, on uusimistarve arvioitava uudelleen.

MUISTILISTA JATKOTOIMENPITEISTÄ

☐	Selvitys laaditaan	Järjestelmän kunnostustoimet tehdään mahd. pian
☐	Jätevesisuunnitelma teetetään	Säiliöt tyhjennetään viimeistään _____
☐	Toimenpidelupa uudistamiseen haetaan	Toimivuuden seuranta-toimenpiteet tehdään
☐	Järjestelmä uusitaan viimeistään _____	Määraaikaishuollot (Vna 209/2011):
☐	Muuta:	

KIINTEISTÖLLE ANNETTU TIEDOKSI SEURAAVAT OHJEET JA ESITTEET:

☐	JÄTEVESIOPAS-esite/Kesämökin JÄTEVESIOPAS-esite	Esite hankkeesta
☐	Yleiset käyttö- ja huolto-ohjeet	Käyttöpäiväkirjamalli
☐	Kuntakohtainen ohje toimenpideluvasta	Lista suunnittelijoista
☐	Lista suunnitelman sisältövaatimuksista	Selvityslomake
☐	Muuta:	

Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry Västra Nylands vatten och miljö rf
 Länsi-Louhenkatu 31, PL 51, 08101 LOHJA, Västra Louhigatan 31, PB 51, 08101 LOJO
 puh./tel (019) 323 623, faksi/fax (019) 325 697
 www.luvy.fi
 Y-tunnus 0213960-4

Tunnistenumero:

____/____/____

Kartoitus- ja neuvontakäyntien lomakkeet: kartoituslomake ja arviolomake,
suomeksi ja ruotsiksi

Länsi-Uudenmaan
VESI ja YMPÄRISTÖ ry
Västra Nylands vatten och miljö rf

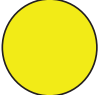
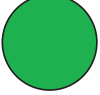

BEDÖMNING

av avloppssystemets
förnyelsebehov

BAKGRUNDSINFORMATION:

Rådgivarens namn /organisation/underskrift:		Datum för fastighetsbesök:
Fastighetens adress, postnummer och – anstalt eller registernr:		
Fastighetsägare/representant: <i>Namn och underskrift</i>		Fastighetens användning: ☐ fastbosättning ☐ fritidsbosättning, användning _____
Utredning över avloppssystemet ☐ finns ☐ finns inte	Bruks- och underhållsanvisningar ☐ finns ☐ finns inte	Förutsättningar för befrielse på grund av ålder ☐ ja ☐ nej
Vid karterings- och rådgivningsbesöket fastställdes utifrån den ytliga kontrollen att systemet som används är		

SLUTSATS OM AVLOPPSSYSTEMETS FÖRNYELSEBEHOV*:

☐ 	Systemet skall förnyas senast 15.3.2016 <i>I nuläget uppfyller avloppssystemet inte förordningens 209/2011 reningskrav. Vid förnyandet av systemet skall en plan över avloppssystemet samt en ansökan om åtgärdstillstånd göras.</i>
☐ 	☐ Systemet skall repareras eller effektiveras ☐ Systemets funktionsduglighet skall följas upp Rekommenderade åtgärder:
☐ 	Systemet i skick <i>För att systemet skall fungera ordentligt förutsätts bra skötsel i enlighet med bruks- och underhållsanvisningarna.</i>
☐ 	Små mängder vatten <i>Reningskravet (YSL 86/2000) berör i nuläget inte det här objektet, systemet är alltså i skick.</i> Beskrivning av avloppsvattenmängden: ☐ Rekommenderade små ändringar:

*Slutsatsen grundar sig på en ytlig kontroll och information som har fått under fastighetsbesöket. Om situationen ändras bör förnyelsebehovet utredas på nytt.

MINNESLISTA FÖR FORTSATTA ÅTGÄRDER

Utredning uppgörs	Systemets reparationsåtgärder görs så fort som möjligt
Plan över avloppssystem uppgörs (av planerare)	Behållarna töms senast _____
Åtgärdstillstånd för förnyande ansöks	Funktionsdugligheten uppföljs
Systemet förnyas senast _____	Tidsbundet underhåll (Srf 209/2011):
Övrigt:	

INFORMATION SOM GIVITS TILL FASTIGHETEN I FORM AV FÖLJANDE ANVISNINGAR OCH BROSCHYRER:

AVLOPPSVATTENGUIDE-broschyr/Sommarstugans AVLOPPSVATTENGUIDE-broschyr	Broschyr om projekt
Allmänna bruks- och underhållsanvisningar	Modell på bruksdagbok
Kommunvis anvisning för åtgärdstillstånd	Lista över planerare
Lista över kraven på planens innehåll	Utredningsblankett
Annat:	

Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry Västra Nylands vatten och miljö rf
Länsi-Louhenkatu 31, PL 51, 08101 LOHJA, Västra Louhigatan 31, PB 51, 08101 LOJO
puh./tel (019) 323 623, faksi/fax (019) 325 697
www.luvy.fi
Y-tunnus 0213960-4

Id-nummer:

____/____/____

Kooste palautekyselyistä asukkaille

KOOSTE

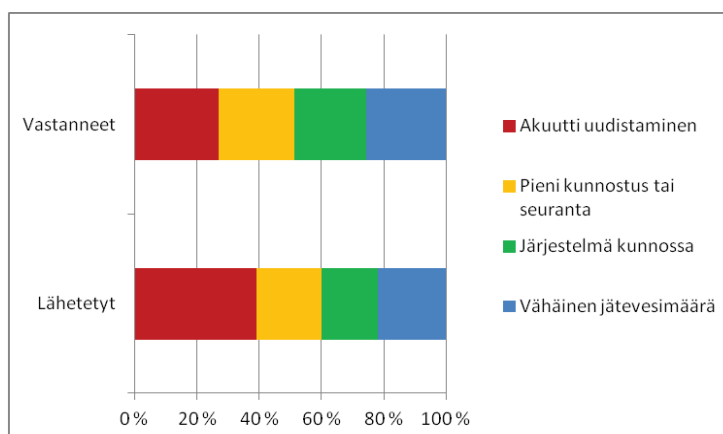
23.11.2012

PALAUTE KARTOITUS- JA NEUVONTAKÄYNNNEISTÄ LINKKI 2012

LINKKI 2011-hankkeessa kerättiin palautetta kartoitus- ja neuvontakäyntien asiakkailta toimintamallin sekä neuvonnan vaikuttavuuden kehittämiseksi ja parantamiseksi. Palautetta pyydettiin n. 250 kartoitus- ja neuvontakäynnin kesällä 2012 saaneilta, käytännössä palautetta pyydettiin jokaisen kuuden neuvojan alueelta tai alueen osalta. Alueen osa oli rajattu ajallisesti tai maantieteellisesti siten, että kullekin alueelle lähetettiin 40-50 palautekyselyä (poikkeuksena Siuntio, jossa tuohon mennessä oli tehty alle 40 käyntiä). Palautekyselyjen kohdealueet olivat: Hangon Täktom (osa), Karkkilan Pyhäjärven valuma-alue, Lohjan Lohilampi, Nummi-Pusulan Härkäjoki (osa), Raaseporin Bredvik (osa) ja Siuntion Marsudden. Tarkoituksena oli ryhmitellä tämän anonyymien kyselyyn vastaajat neuvojan ja uudistamistarpeen mukaan, mutta käytännössä osa lomakkeista sekoittui jo koodausvaiheessa. Vastauksia tuli määräpäivään mennessä 74 kappaletta, eli vastausprosentti oli n. 30 %. Kirjeitä palautui syystä tai toisesta neljä kappaletta. Palautekyselylomake on liitteenä 1.

1. Vastaajat

Vastaajista 31 oli Nummi-Pusulan ja Hangon alueilta, 16 Raaseporin alueelta, 11 Lohjan alueelta, 10 Karkkilan alueelta ja 6 Siuntiossa. Vastauksia saatiin siis suhteessa suurin piirtein yhtä paljon jokaiselta alueelta. Hankkeen tekemän koodauksen mukaan vastaajista 19 oli vähäisen jätevesimäärän kohteita, 17:llä järjestelmä oli kunnossa, 20:lla järjestelmä oli akuutin uudistamisen tarpeessa ja 18:lla pientä kunnostamista tai seurantaa vailla. Jakauma ei vastaa lähetettyjen palautekyselyjen jakaumaa, vaan akuutin uudistamistarpeen kohteita oli lähetetyistä kyselyistä n. 40 %, kun taas vastanneista vain 27 %, siis nämä vastasivat kyselyyn suhteessa harvemmin kuin muut uudistamistarveryhymät.

Kuva 1. Kohderyhmän ja vastanneiden uudistamistarve, suuntaa-antava.

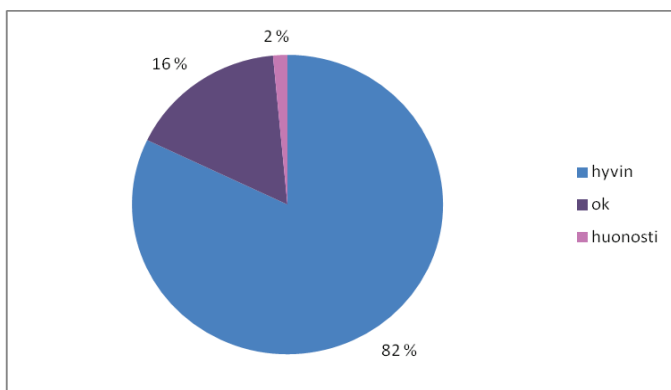
Vastaajista 36 kertoi jätevesiasioiden olleen entuudestaan hyvin tuttuja, kuten myös 36 kertoi niiden olleen hieman tuttuja (kolme vastaajaa oli valinnut molemmat vaihtoehdot). Vain kaksi kertoi, etteivät jätevesiasiat olleet lainkaan tuttuja entuudestaan. Kolme vastaajaa ei ollut vastannut tähän

Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry Västra Nylands vatten och miljö rf
 Länsi-Louhenkatu 31, PL 51, 08101 LOHJA, Västra Louhigatan 31, PB 51, 08101 LOJO
 puh./tel (019) 323 623, faksi/fax (019) 325 697
 www.luvy.fi
 Y-tunnus 0213960-4

kysymykseen mitään. Useimmiten tietoa oli hankittu internetistä (22 vastaajaa) tai kunnan viranomaisilta (21 vastaajaa). 23 mainitsi käyttäneensä useampaa kuin yhtä tietolähdettä. Kuusi kertoi saaneensa tietoa kyläyhdistyksen tms. järjestämästä tiedotustilaisuudesta ja yhtä moni mainitsi lehdet tai tiedotusvälineet tiedonlähteekseen. Muutamat mainitsivat saaneensa tietoa rautakaupasta tai lvi-alan asiantuntijalta. Koulutuksen kautta asian kanssa hyvin tutuiksi oli tullut vain kolme vastaajaa.

2. Kiinteistökäynnin sujuminen

Kiinteistöikäynti sujui pääosan vastaajien mielestä hyvin (55 vastausta), yhden vastaajan mukaan käynti oli sujunut huonosti, seitsemän ei ollut vastannut kysymykseen lainkaan ja 11 kertoi käynnin olleen ok. Eroa eri neuvonjien tai eri uudistamistarpeessa olleiden välillä ei ollut havaittavissa käynnin sujumisen suhteen.

Kuva 2. Käynnin sujuminen (hyvin, huonosti tai ok) vastanneiden mielestä (n=55).

Vastaajista 45 oli maininnut käynnin parhaita puolia ja yhdeksän huonoja puolia (lisäksi kolme mainitsi, että mitään huonoja puolia ei ollut). Vapaasanakenttiin oli vastattu kiitettävästi. 32 kertoi yllättyneensä jostain seikasta käyntiin liittyen (lisäksi kolme oli vastannut, että ei yllättynyt mistään), näistä 23 oli tulkittavissa positiivisiksi yllätyksiksi (neljä vastausta kuului suorastaan "positiivisesti"), neljä negatiivisiksi yllätyksiksi ja loput vaikuttivat neutraaleilta. Useammassa kuin yhdessä vastauksessa kerrottiin yllätyksen koskeneen tiedon asiallisuutta, neuvojan osaamista tai olemusta, annettua johtopäätöstä sekä toimintaa yleensä. Positiivisiksi yllätyksiksi mainittiin mm. asiakaslähtöisyys, maksuttomuus, nopeus/tehokkuus, joustavuus sekä se että neuvonta ei ole arvostelua. Hämmästyttä aiheuttivat mm. valtakunnallisesti epäselvä tilanne ja käynnin "vähäinen" yhteys kuntaan.

Neuvontakäynnin parhaiksi puoliksi mainittiin useimmin asiallisuus (9), neuvonnan selkeys (7), neuvojan asenne (6), annettu tieto, neuvot ja ohjeet (6), neuvojan asiantuntevuus (4) ja varmistuksen saaminen uudistamistarpeesta (4). Muutama vastaus kiitti nykyisen järjestelmän läpikäymistä, paikan päälle tulemistä sekä aikatauluja. Pari totesi parasta olleen kun järjestelmä oli kunnossa, kun tarvittavat toimenpiteet käytiin läpi tai että kaikki meni hyvin. Maanläheistä lähestymistapaa, myönteistä ilmapiiriä, konkreettisia esimerkkejä, perusteluja ja ylimääräisiltä kuluilta välttymistä mainittiin myös parhaina puolina.

Neuvontakäynnissä huonointa mainittiin neljässä vastauksessa olleen neuvonnan ajankohtaan tai aikataulutukseen liittyvät asiat (neuvonta arkipäivänä, ajankohdan myöhäinen ilmoittaminen, miksi

Kooste palautekyselyistä asukkaille

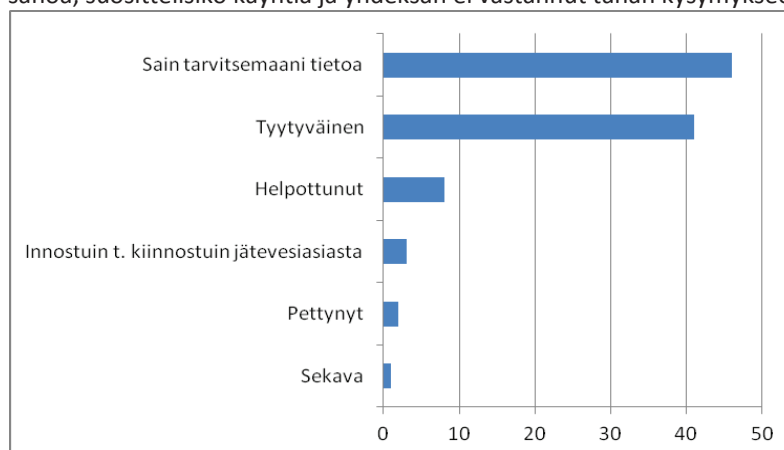
Kooste palautekyselystä
LINKKI-hanke 2012

tällaista käyntiä ei ole tehty aiemmin). Kolmessa vastauksessa kritisoitiin neuvonnan sisältöä (erikoisolosuhteet, käytännön kokemukset, ratkaisu pulmaan jäi saamatta, neuvontaosuus ”triviaali”).

Taulukko 1. Vastaajien näkemykset neuvontakäynnin parhaista ja huonoista puolista sekä yllättävistä seikoista jaoteltuna eräiden asiakokonaisuuksien mukaan.

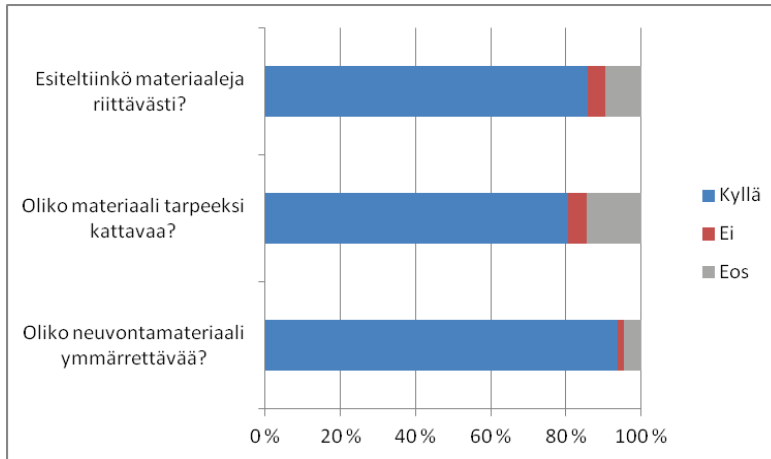
	Parasta	Huonointa	Yllätti
Asiantuntemuus	4	0	1(+) 2(-)
Neuvonnan selkeys	7	1	1
Asiallisuus	9	1	2
Neuvojan asenne	6	1	5
Tieto ja ohjeet	6	4	0
Paikan päällä käynti	2	0	2
Nykyisen järjestelmän läpikäynti	3	0	0
Varmistus vaatimuksista	4	0	0
Järjestelmän uudistamistarve	3	0	2
Tarvittavat toimenpiteet	2	0	2
Aikataulutus	2	4	2
Toiminta yleensä	1	1	1
	49	10	20

Asukkailta kysyttiin hänen ajatuksistaan ja tunnelmistaan neuvontakäynnin jälkeen. 68 oli kuvaillut tunnelmiaan yhdellä tai useammalla annetuista vaihtoehdoista, yhteensä annettiin 101 vastausta. 46 kertoi saaneensa tarvitsemaansa tietoa, 41 kertoi olleensa tyytyväinen. Kahdeksan oli helpottunut ja kolme innostui tai kiinnostui jätevesiasiasta. Neuvontakäynniltä oli jäänyt kaksi pettynyttä ja yksi sekava asiakas. 55 vastannutta suosittelisi käyntiä tuttavilleen ja kaksi ei suosittelisi. Kahdeksan ei osannut sanoa, suosittelisiko käyntiä ja yhdeksän ei vastannut tähän kysymykseen lainkaan.

Kuva 3. Ajatukset ja tunnelmat käynnin jälkeen (n=101, vastaajia 68).

Asukkailta kysyttiin myös mielipiteitä kiinteistöikäynnillä annetusta neuvontamateriaalista. Lähes kaikki vastanneet pitivät neuvontamateriaalia ymmärrettävänä sekä tarpeeksi kattavana ja niitä esiteltiin riittävästi.

Kuva 4. Vastanneiden mielipiteitä neuvontamateriaalista ja niiden esittelystä, vastaajia 64.

Parannusehdotuksia, toiveita tai lisäsehdotuksia antoivat muutamat vastaajat, joiden tyytyväisyys materiaaliin vaihteli:

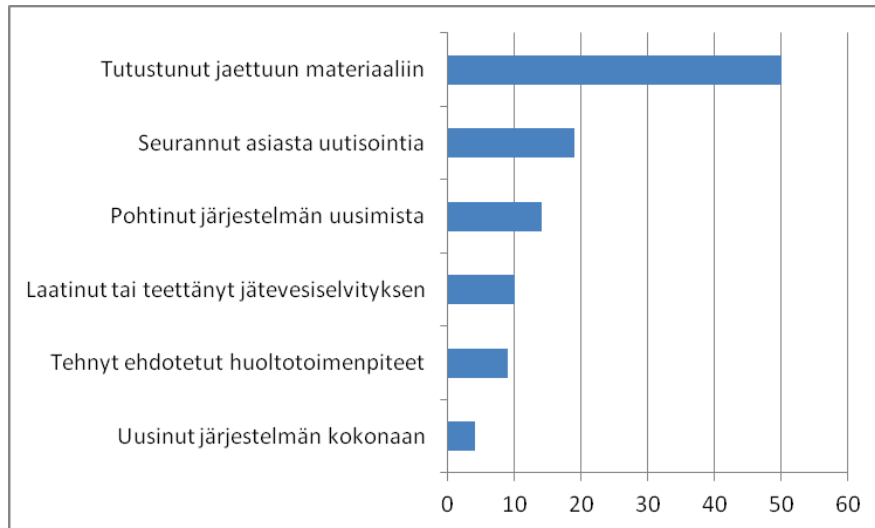
- Pohjavesikartta jaettavaksi
- ”Kunnan osuus”
- Käytännön tietoa
- Mistä aloitetaan, mitä lupia tarvitaan?
- Osa-aikaisen ja jatkuvan käytön kohteiden erottaminen materiaalissa (huoltoaikavälit)

3. Toimenpiteet kiinteistökäynnin jälkeen

Asukailta kysyttiin, millaisiin toimenpiteisiin he ovat ryhtyneet kiinteistökäynnin jälkeen. Monivalintakysymykseen oli vastannut 60 asukasta, yhteensä 109 vastausta. 50 näistä oli tutustunut jaettuun materiaaliin, 19 oli seurannut asiasta uutisointia, 14 oli pohtinut järjestelmän uusimista, 10 oli laatinut tai teettänyt jätevesiselvityksen, yhdeksän oli tehnyt ehdotetut huoltotoimenpiteet ja neljä oli uusinnut jätevesijärjestelmän kokonaan.

Kooste palautekyselyistä asukkaille

Kooste palautekyselystä
LINKKI-hanke 2012

Kuva 5. Neuvontakäynnin jälkeen tehtyjä toimenpiteitä (n=109, 60 vastaajaa).

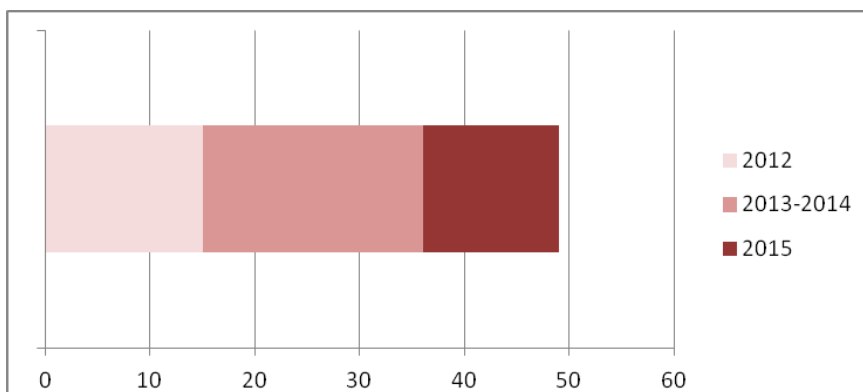
Yksittäisiä tehtyjä toimenpiteitä annetuista vaihtoehtoista olivat yhteydenotto jätevesisuunnittelijaan, jätevesisuunnitelman teettäminen tai toimenpideluvan hakeminen. Muita vastaajien mainitsemia toimenpiteitä olivat

- Ulkokuuusiin tarvikkeiden hankinta
- Umpisäiliön hälyttimen asentamisselvittely säiliön valmistajan kanssa.
- Mahdollisuuksien tutkiminen
- Puhdistamon laitteiston ja automatiikan huolto.

Asukkaille annettiin mahdollisuus kertoa syitä siihen, miksi mitään toimenpiteitä ei ollut tehty. Kysymykseen oli vastannut 30 asukasta. Asioiden kunnossa olemisen (19) lisäksi syiksi mainittiin useimmiten (kolmessa vastauksessa) viemäriverkoston laajentuminen. Muita yksittäisiä syitä olivat:

- Siirtymäaika
- Taloudellinen tilanne
- Kiinteistön epäselvä tulevaisuus
- Lakimuutokset
- Ikä
- Sopivan hyväksytyt järjestelmän löytäminen
- ”Pitää kunnolla harkita”
- Jätevesiasia ei ”ajankohtainen” asia asukkaankokemuksen mukaan

Asukkaita pyydettiin arvioimaan mahdollisten toimenpiteiden aikataulua sekä kertomaan, mitä toimia aikovat silloin tehdä. Tähän kysymykseen oli annettu 41 vastausta, suunniteltuja toimenpiteitä oli kuvailtu 17 kohdassa.

Kuva 6. Neuvojan ehdottamien toimenpiteiden aikataulu (n=41).

Vuonna 2012 aikoi ehdotettuja toimenpiteitä toteuttaa 15 vastaajaa. Toimenpiteitä mainitsi seitsemän vastaajaa, joista kolme mainitsi kunnan seurannan tehtäväksi toimenpiteeksi. Muita mainittuja toimenpiteitä olivat jätevesiselvityksen teko, umpisäiliön täyttymishälyttimen asennus, ulkoahuussin rakentaminen ja neuvojan arvion tarkennuspyyntö.

Vuosina 2013-2014 aikoi ehdotettuja toimenpiteitä toteuttaa 21 vastaajaa, joista kaksi mainitsi toimenpideaikataulun riippuvan kunnan tekemistä päätöksistä (ilmeisesti viemäriverkoston osalta). Toimenpiteitä mainitsi seitsemän vastaajaa, joista kaksi mainitsi täyttymishälyttimen asennuksen. Muita mainittuja toimenpiteitä olivat imetyskentän uusiminen, jätevesijärjestelmän puhdistus, kunnan seuranta, saunavesien eduskaivo, vesikäymälän vaihtaminen ”sähkökakkalaan”.

Siirtymäajan loppupuolella, vuonna 2015, kertoi toimenpiteitä toteuttavansa 13 vastaajaa. Näistä kaksi selitti laittavansa järjestelmänsä säädösten tasolle ja yksi seuraavansa järjestelmän kuntoa.

Vastaajia pyydettiin kertomaan myös, mitkä seikat edesauttaisivat asukkaan etenemistä asiassa. Monivalintakysymykseen oli vastannut 43 asukasta, yhteensä 120 vastauksella. Mikään vaihtoehto ei saanut ylivoimaista kannatusta, mutta yli 25 % vastanneista valitsi seuraavia vaihtoehtoja:

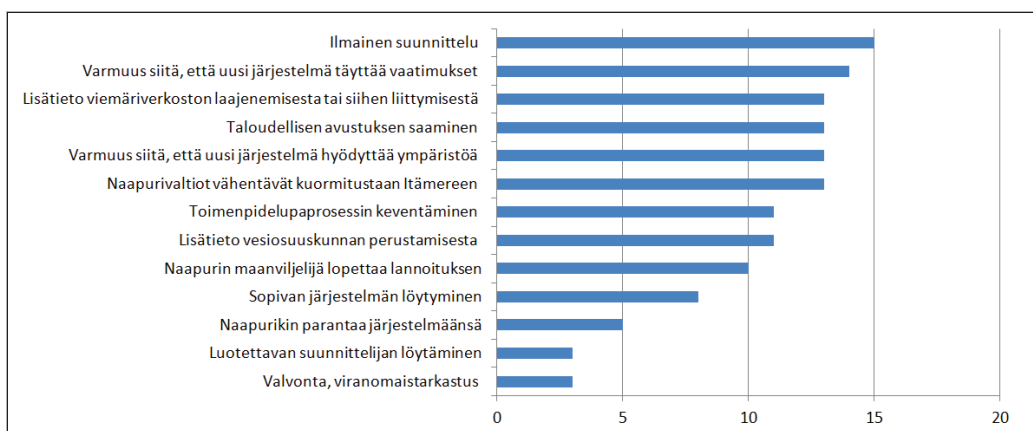
- ilmainen suunnittelu (15),
- varmuus siitä, että uusi järjestelmä täyttää vaatimukset (14),
- lisätieto viemäriverkoston laajenemisesta tai siihen liittymisestä (13),
- taloudellisen avustuksen saaminen (13),
- varmuus siitä, että uusi järjestelmä hyödyttää ympäristöä (13)

Kooste palautekyselyistä asukkaille

Kooste palautekyselystä
LINKKI-hanke 2012

- naapurivaltiot vähentävät kuormitustaan Itämereen (13)
- toimenpidelupaprosessin keventäminen (11)
- lisätieto vesiosuuskunnan perustamisesta (11)

Kannatusta sai myös vaihtoehdot ”naapurin maanviljelijä lopettaa lannoituksen” (10) ja ”sopivan järjestelmän löytyminen” (8). Yksittäistä kannatusta saivat vaihtoehdot ”naapurikin parantaa järjestelmäänsä” (5), ”luotettavan suunnittelijan löytäminen” (3) ja ”valvonta, viranomaistarkastus” (3). Vapaasanakentässä oli mainittu ” jälleenmyyjät ja niiden tuotteet esille”.

Kuva 7. Toimenpiteisiin ryhtymistä edesauttavat tekijät (n=120, 43 vastaajaa).

4. Johtopäätökset saadusta palautteesta

Palautteen kerääminen

Palautteen kerääminen keskitetysti antaa neuvontahankkeen toteuttajalle sekä määrällisesti että laadullisesti enemmän, kuin esimerkiksi nettisivuilla oleva yleinen palautteenantomahdollisuus. Tämän tyyppisellä palautekyselyllä on mahdollista saada suuntaa-antavia vastauksia yksilöityihin kysymyksiin ja sitä kautta helpottaa kehitystoimien suuntaamista. Palautekyselystä on myös mahdollista saada ihan uusia kehittämisideoita, tosin sellaisia vastaajat antavat äärimmäisen harvoin. Palautekysely on kohtuullisen työläs toteuttaa, mutta jos ajallisia resursseja on käytettävissä, on se myös pienemmässä laajuudessa toteutettuna antoisa. **Jatkossa tulisi kiinnittää huomiota palautekyselyn tekovaiheessa erityisesti koodaustarkkuuteen, joka selkeästi kärsii kyselyn lähetyslaajuudesta ja kiireestä.**

Yleiskatsaus palautteesta

Vuonna 2012 saatu palaute ei tuonut yllätyksiä aiemmin toteutettuihin palautekyselyihin nähden ja se tukeekin osaltaan aiempien, hieman suppeammin toteutettujen kyselyiden

tuloksia. **Palautekyselyn toteutus oli kuitenkin tärkeä osa hankkeen laatutyötä, ja sen avulla saatiin varmistus tehdyn työn laadusta.**

Vastaajat

Vastaajien jakautuminen uudistamistarpeittain jäi tässä kyselyssä hieman epäselväksi, koska koodaus oli jonkin alueen suhteen mennyt lähetysvaiheessa pieleen. Kuitenkin saadut vastaukset vahvistavat käsitystä siitä, että akuutissa uudistamistarpeessa olevat asiakkaat vastaavat muita harvemmin kyselyihin. Voidaanko olettaa, että tämä kohderyhmä ei pidä tärkeänä vastata kyselyihin, kun jätevesiasianssa on muutenkin suurempia toimia edessä, kun taas muilla uudistamistarveryhmillä toimenpidetarve on enemmän tai vähemmän ohi ja aikaa ja energiaa on antaa myös palautetta? Jatkossa olisi tarpeen varmistaa, että akuutissa uudistamistarpeessa olevat asiakkaat ovat passivoituneet ainoastaan palautekyselyn suhteen.

Mielenkiintoista on asukkaiden käsitys jätevesitietoisuudestaan. Nimittäin lähes kaikki vastaajat kertoivat jätevesiasioiden olleen itselleen ennestään vähintään hieman tuttuja. Jopa puolet koki jätevesiasioiden olleen hyvin tuttuja. Tietolähteistä selkeästi tavallisimmat olivat Internet ja kunnan viranomaiset. Lisäksi tietoa oli saatu kyläyhdistyksen tai vastaavan tilaisuudesta tai tiedotusvälineistä. Vain kolme vastaajaa oli saanut hyvän tuntemuksen koulutuksensa kautta. Vaikuttaa siltä, että asukkaat yliarvioivat helposti jätevesiasiantuntemuksensa ja vähättelevät asiassa tarvittavaa tietotaitoa.

Vastaajien tyytyväisyys ja niistä poikkeukset

Vastaajat olivat taas kerran hyvin tyytyväisiä annettuun palveluun, joskin pari poikkeustakin oli. Eroa eri neuvojen, alueiden tai eri uudistamistarpeessa olleiden vastaajien välillä ei ollut havaittavissa. Poikkeukset voidaan hyvin katsoa yksittäistapauksiksi, mutta niiden lähempi tarkastelu on laadun kannalta luonnollisesti tarpeen.

Vastaaja, joka oli kokenut käynnin sujuneen huonosti, moitti neuvojan käytöstä. Jo kenttäkaudelta oli tällainen tapaus tiedossa, samaisen neuvojan kertomana. Kyse vaikuttaa olevan yksittäisestä konfliktista, jossa on vaikea ja ehkä tarpeetontakin löytää pääsyllistä. Syy konfliktiin oli palautteen antajan mukaan huonokäytösisestä neuvojasta ja neuvojan mukaan taas epäkohteliaasta asiakkaasta. **Jatkossa lienee syytä teroittaa neuvojille asiakaspalveluhenkisyys ja tärkeyttä, vaikka kyseessä olisikin ollut vain yksittäistapaus.**

Kiinteistökäynnin jälkeen pettyneitä asiakkaita oli kaksi, joista toinen oli em. asiakas ja toinen asiakas, joka oli yllätynyt kielteisesti kunnan vähäisestä roolista neuvontatyössä. Vastaaja kertoi myös tekevänsä jätevesiratkaisut ”kunnan päätöksen jälkeen”. Koska vastauksessa ei ollut tarkemmin selostettu, millä tavalla kunnan rooli oli epäselvä ja joudutaan pettyneisyyden syytä tulkitsemaan. Ensinnäkin asiakkailla voi olla erilaisia käsityksiä neuvontatyön tekijöistä. Kiinteistölle odotellaan kirjeessä annetusta selostuksesta huolimatta esim. tarkastajaa tai laitemyyjää. Periaatteessa asiakas on voinut odottaa käynnillä tarkastusta ja kokenut pettymyksenä sen, että tarkastusta ei tehtykään tai että kunnan näkemys asiasta on jäänyt kuulematta. Toinen vaihtoehto on, että neuvojalta olisi jäänyt selostamatta tai asiakkaalta

Kooste palautekyselyistä asukkaille

Kooste palautekyselystä
LINKKI-hanke 2012

kuulematta hankkeen kuntalähtöinen tausta. **Koska tällaista kritiikkiä ei muissa vastauksissa tai muissa palautekyselyissä ole esitetty, voitaneen katsoa että käytetyssä roolijaossa kunnan ja yhdistyksen välillä ei ole mitään vikaa. Jatkossa neuvojien kannattaa edelleen kiinnittää huomiota esittelynsä kiinteistöllä, jotta väärinkäsityksiltä välttyään.**

Toimenpiteisiin ryhtyminen

Palautekyselyyn vastanneet vaikuttivat olevan hyvin tietoisia neuvojan heille antamista jatkotoimia koskevista neuvoista. Kuitenkaan konkreettisiin toimiin ei kyselyn toteuttamisen aikaan ollut vielä ryhdytty. Kysely tehtiin 1-4 kk neuvontakäynnin jälkeen, joten konkreettisten toimien puuttuminen tässä vaiheessa lienee ihan luonnollista. Vastausten perusteella vaikuttaa siltä, että pienet huoltotoimet, parannukset ja seuranta tehdään heti samana vuonna. Tuleville vuosille suunnitellaan tehtäväksi mm. käymälähankinnat. Siirtymäajan lopulle jätetään suuremman uudistamiset. Syyt siihen, että toimenpiteitä ei ole vielä tehty tai että niitä siirretään eteenpäin, voidaan tulkita liittyvän pääosin terveeseen harkintaan. Vaikuttaa siltä, että asukkaiden mieliin on piirtynyt melkoinen epäluottamus lainsäädäntöä ja sen perusteita kohtaan. Tämän voi tulkita siitä, että vastaajat valitsevat etenemistään jätevesiasiassa auttaviksi tekijöiksi mm. varmuuden siitä että uusi järjestelmä täyttää vaatimukset ja hyödyttää ympäristöä. Lisäksi vastaajat edelleen vaikuttavat provosoituvan naapurimaiden ja maanviljelyksen ympäristökuorman suuruudesta. Tämä siitä huolimatta, että neuvoja on käynyt kiinteistöllä asti selvittämässä järjestelmän ja kertomassa vaihtoehtoista sekä purkamassa suuren kasan ennakkoluuloja.

Erikoista on, että taloudelliset avustukset ja mm. ilmainen suunnittelu ovat eräitä suosituimmista etenemistä auttavista toimista. Hankkeissa, joissa ilmaista suunnittelua on asukkaille tarjottu (mm. Kirstu-hanke Varsinais-Suomessa ja PISA-hanke Etelä-Karjalassa), on kuitenkin huomattu, että ilmaisen suunnittelun vastaanottohalukkuus on todella matala, vaikka tarjoukseen ei ole liittynyt minkäänlaisia velvoitteita. Länsi-Uudellemaalle tyypillistä on, ehkä aluevalinnoistakin johtuen, että lisätieto viemäriverkostoon liittymismahdollisuudesta ja vesiosuuskunnista saavat myös paljon kannatusta.

Vaikka varsinaisiin parannustoimenpiteisiin ei tämän palautekyselyn mukaan ole suuressa mittakaavassa ryhdytty, voidaan kuitenkin olettaa, että **neuvonnan tuloksena asukkaat osaavat paremmin toimia ohjeiden mukaisesti, ja haja-asutusalueille saadaan toteutettua laadukkaampia järjestelmiä.**

11.9.2012

Hyvä vastaaja,

Täytä lomake rastimalla/ympyröimällä sopivin kohta ja/tai kirjoittamalla vapaan tekstin ruutuihin. Kaikissa kohdissa voit valita yhden tai useamman vaihtoehdon. Tarvittaessa voit jatkaa tekstiä myös viimeiselle sivulle. Laita lopuksi täytetty lomake vastauskuoressa postilaatikkoon viimeistään 30.9.2012. Vastaukset käsitellään luottamuksellisesti ja nimettöminä, ja kaikista vastauslomakkeista tehdään yhteenveto seurantaan varten. Olemme kiitollisia palautteestasi kehittäessämme toimintaamme entistäkin parempaan suuntaan!

HAJA-ASUTUKSEN JÄTEVESIASIAT, kuinka tuttuja nämä ovat?

- Eivät lainkaan tuttuja, kuulin asiasta ensimmäistä kertaa neuvojan vierailulla.
 Hieman tuttuja, olen lukenut asiasta lehdestä tai kuullut tuttavalta.
 Hyvin tuttuja, olen etsinyt/saanut tietoa jäteveden käsittelystä seuraavista lähteistä:
☐ Kunnan viranomaisilta	☐ Kyläyhdistyksen tms. tiedotustilaisuudesta
☐ Internetistä	☐ Koulutuksesta
☐ Rautakaupasta	☐ Muualta, mistä?
-

KARTOITUS- JA NEUVONTAKÄYNTI

Kiinteistökäynnillä käytiin läpi nykyinen jätevesijärjestelmä ja kiinteistön tarpeisiin räätälöity neuvontapaketti.

Miten kiinteistökäynti sujui mielestäsi?

(hyvin, ok, huonosti)

Mikä oli kiinteistökäynnissä parasta/huonointa?

Parasta:	Huonointa:
Kiinteistökäynnistä yllätti (positiivisesti tai negatiivisesti):	

Kooste palautekyselyistä asukkaille

Länsi-Uudenmaan
VESI ja YMPÄRISTÖ ry
Västra Nylands vatten och miljö rf

PALAUTE
Jätevesi-
neuvonnasta

2 / 3

Ajatuksesi/tunnelmat kiinteistökäynnin jälkeen:

☐ Tyytyväinen	☐ Pettynyt
☐ Sain tarvitsemaani tietoa	☐ Sekava
☐ Innostuin/kiinnostuin jätevesiasiaista	☐ Helpottunut
☐ Muu, mikä? _____	

Suosittelisitko kiinteistökäyntiä tuttavillesi? Kyllä Ei En osaa sanoa

NEUVONTAMATERIAALI

Oliko neuvontamateriaali ymmärrettävää?	☐ Kyllä	☐ Ei	☐ En osaa sanoa
Oliko materiaali mielestäsi tarpeeksi kattava?	☐ Kyllä	☐ Ei	☐ En osaa sanoa
Esiteltiinkö materiaaleja riittävästi?	☐ Kyllä	☐ Ei	☐ En osaa sanoa

Parannuksia, toiveita tai lisäyksiä neuvontamateriaaliin:

TOIMENPITEET KIINTEISTÖKÄYNNIN JÄLKEEN....

- Olen tutustunut jaettuun materiaaliin
- Olen tehnyt ehdotetut huoltotoimenpiteet
- Olen laatinut/teettänyt jätevesiselvityksen
- Olen ollut yhteydessä jätevesisuunnittelijaan
- Olen teettänyt jätevesisuunnitelman
- Olen pohtinut järjestelmäni uusimista
- Olen uusinut jätevesijärjestelmäni kokonaan
- Olen hakenut toimenpidelupaa kunnasta
- Olen seurannut asiasta uutisointia
- Muuta, mitä?

Jos et ole ryhtynyt mihinkään toimenpiteisiin, miksi et?

Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry Västra Nylands vatten och miljö rf
Länsi-Louhenkatu 31, PL 51, 08101 LOHJA, Västra Louhigatan 31, PB 51, 08101 LOJO
puh./tel (019) 323 623, faksi/fax (019) 325 697
www.luvy.fi
Y-tunnus 0213960-4

Minkälaisella aikataululla suunnittelit ryhtyä neuvojan esittämiin toimiin? Mitä ajattelit tehdä?

☐ Tänä vuonna (2012):
☐ 2013 – 2014:
☐ Siirtymäajan loppupuolella 2015:

Jätevesiasiassa etenemistä auttaisi omalla kohdallani...

- Sopivan järjestelmän löytyminen
- Luotettavan suunnittelijan löytyminen
- Ilmainen suunnittelu
- Toimenpidelupaprosessin keventäminen
- Lisätieto viemäriverkoston laajenemisesta tai siihen liittymisestä
- Lisätieto vesiosuuskunnan perustamisesta
- Taloudellisen avustuksen saaminen
- Varmuus siitä, että uusi järjestelmäni täyttää vaatimukset
- Varmuus siitä, että uusi järjestelmäni hyödyttää ympäristöä
- Valvonta, viranomaistarkastus
- Naapurikin parantaa järjestelmänsä
- Naapurin maanviljelijä lopettaa lannoituksen
- Naapurivaltiot vähentävät kuormitustaan Itämereen
- Muu, mikä ?

Mitä muita terveisiä haluaisit lähettää hankkeen vetäjille?

KIITOS PALJON PALAUTTEESTA!

Kooste palautekyselyistä asukkaille

**RESPONSFÖRFRÅGAN
om avloppsvatten-
rådgivning**

11.9.2012

Bästa mottagare,

Fyll i blanketten genom att kryssa för/ringa in det lämpligaste alternativet och/eller genom att skriva en fri text i rutorna. Du kan alltid välja ett eller flera alternativ. Vid behov kan du fortsätta skriva på sista sidan. Lägg slutligen den ifyllda blanketten i postlådan i bifogat svarskuvert senast 30.9.2012. Svaren behandlas namnlöst och konfidentiellt. Av alla svarsblanketter görs ett sammandrag för uppföljning. Vi är tacksamma för er respons när det gäller att utveckla vår verksamhet i en allt bättre riktning!

GLESBYGDENS AVLOPPSVATTENÄRENDE, hur bekanta är de för dig?

- Inte alls bekanta, jag hörde om dem första på rådgivarens besök.
- Litet bekanta, jag har läst om dem i tidningar eller hört av bekanta.
- Mycket bekanta, Jag har fått/sökt information om avloppsvattenreningen från följande källor:
☐ Kommunens myndigheter	☐ byaföreningens el.dyl. informationstillfälle
☐ Internet	☐ Utbildning
☐ Järnhandel	☐ Någon annanstans, var? _____

KARTERINGS- OCH RÅDGIVNINGSBESÖKET

Vid fastighetsbesöket gick vi igenom det nuvarande avloppsvattensystemet och ett lämpligt rådgivningspaket.

Hur anser du att fastighetsbesöket gick?

(bra, ok, dåligt)

Vad var det bästa/sämsta i besöket?

Bästa:	Sämsta:
--------	---------

Vad överraskade dig i besöket (positivt eller negativt):

Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry Västra Nylands vatten och miljö rf
Länsi-Louhenkatu 31, PL 51, 08101 LOHJA, Västra Louhigatan 31, PB 51, 08101 LOJO
puh./tel (019) 323 623, faksi/fax (019) 325 697
www.luvy.fi
Y-tunnus 0213960-4

Dina tankar/känslor efter besöket:

☐ Nöjd	☐ Besviken
☐ Jag fick den informationen som jag behövde	☐ Förvirrad
☐ Jag blev intresserad på avloppsvattenfrågor	☐ Lättad
☐ Annat, vad? _____	

Skulle du rekommendera ett fastighetsbesök åt dina bekanta? Ja Nej Kan inte säga

RÅDGIVNINGSMATERIALET

Var materialet förståeligt?	☐ Ja	☐ Nej	☐ Kan inte säga
Var materialet tillräckligt täckande?	☐ Ja	☐ Nej	☐ Kan inte säga
Presenterades materialet tillräckligt?	☐ Ja	☐ Nej	☐ Kan inte säga

Förbättringar, önskemål eller tillägg till rådgivningsmaterialet:

ÅTGÄRDER EFTER BESÖKET

- Jag har bekantat mig med det utdelade materialet
- Jag har gjort de föreslagna skötselåtgärderna
- Jag har gjort/låtit göra en avloppsvattenutredning
- Jag har varit i kontakt med avloppsvattenplanerare
- Jag har låtit göra en avloppsvattenplan för att förbättra mitt system
- Jag har funderat på att förnya mitt system
- Jag har helt förnyat mitt avloppsvattensystem
- Jag har sökt åtgärdstillstånd från kommunen
- Jag har följt med nyheterna gällande avloppsvattenfrågan
- Annat vad?

Om du inte har gjort något, varför inte?

Kooste palautekyselyistä asukkaille

Länsi-Uudenmaan
VESI ja YMPÄRISTÖ ry
Västra Nylands vatten och miljö rf

RESPONSFÖRFRÅGAN
om avloppsvatten-
rådgivning

3 / 3

När har du planerat utföra de åtgärder som rådgivaren föreslagit? Vad tänkte du göra?

☐ Det här året (2012):
☐ 2013 – 2014:
☐ Vid slutet av övergångsperioden 2015:

I mitt fall kunde framskridandet i frågan underlättas genom...

- Att hitta ett lämpligt system
- Att hitta en pålitlig planerare
- Gratis planering
- Lättare tillståndsförfarande
- Tilläggsinformation om utvidgandet av avloppsnätverket eller om anslutning till det
- Tilläggsinformation om grundandet av vattenandelslag
- Erhållande av ekonomiskt understöd
- Säkerheten av att det nya systemet kommer att fylla kraven
- Säkerheten av att det nya systemet är bra för miljön
- Övervakning, myndighetskontroll
- Att även grannen förbättrar sitt system
- Att jordbrukaren slutar gödsla åkrarna intill min fastighet
- Att grannländer minskar belastningen till Östersjön
- Annat, vad? _____

Vilka andra hälsningar har du till projektets dragare?

ETT STORT TACK FÖR RESPONSEN!

Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry Västra Nylands vatten och miljö rf
Länsi-Louhenkatu 31, PL 51, 08101 LOHJA, Västra Louhigatan 31, PB 51, 08101 LOJO
puh./tel (019) 323 623, faksi/fax (019) 325 697
www.luvy.fi
Y-tunnus 0213960-4

PALAUTE NEUVONTATYÖSTÄ

Neuvojien antama palaute

Neuvojina Linkki- ja Jässi-hankkeissa kesällä 2012 toimineilta (yhteensä 18 kpl) pyydettiin palautetta neuvontatyöstä ja toimintamallista. Palautekysely toteutettiin sähköisellä [palautealomakkeella](#), johon pyydettiin vastaamaan 15.10. mennessä. Vastauksia tuli määräpäivään mennessä 10 kappaletta. Jälkikäteen tulleet vastaukset on pyritty huomioimaan tässä koosteessa erityisesti vapaasana-kenttien osalta.

1. Pehdytys ja monitorointi

Taulukko 1. Pehdytyksen riittävyys, vastaajia 10.

Kysymys	Riittävä	Jokseenkin riittävä	Ei lainkaan riittävä
Pehdytys jätevesiasioihin	7	3	0
Pehdytys työpaikan toimintatapoihin	8	2	0

Pehdytyksen kehittämisideoita (7 vastausta)

- Vesiensuojelulliset perusteet 1
- Tekniset seikat/eritystilanteet (mitkä laitepuhdistamot eivät täytä puhdistustasovaatimusta, maatilan pieni tontti, maatalouden jätevesien ja talousjätevesien yhteiskäsittely) 4
- Laittomat tilanteet 1
- Lainsäädännön tulkinnallisuus (sosiaalitapaukset, vaatimukset vs. käytännöt) 3
- Käytännön työ (neuvontakäyntien seuranta, excelin täyttö) 2
- Kuntakohtaiset/aluekohtaiset määräykset/erityispiirteet 1
- Pehdytysmateriaali neuvoijille tiedoksi 1

Mielipiteitä monitoroinnista (8 vastausta)

- Hyödyllinen 7
- Vahvasti, että tekee oikein 7
- Sai uusia ideoita, uutta tietoa 4
- ”Pääsi kysymään kysymyksiä ja kuuli myöhemmin, miten muilla oli mennyt.”

Kooste palautekyselyistä neuvoijille

Kooste palautekyselyistä neuvoijille

- ”Lisäksi sai vähän uutta intoa työhön”

Ideoita monitorointiin:

- Olisi voinut olla aikaisemminkin
- Voisi olla hyödyllistä käydä välillä katsomassa, kuinka muut toimivat

2. Neuvontamateriaali ja tausta-aineisto

Neuvontamateriaali oli kaikkien vastanneiden mielestä riittävää. Taustamateriaali oli yhtä vastausta lukuun ottamatta riittävää. Yhden mielestä taustamateriaali oli ihan hyvää, mutta puutteellista koska kiinteistöillä jäi paljon sovellettavaksi. Taustamateriaalissa oli 5 mukaan kuntakohtaisia eroja, 3:n mielestä kuntakohtaisia eroja ei ollut ja 2 ei ehkä työskennellyt useamman kunnan alueella, koska ei osannut sanoa. Alla listaus neuvojen kaipaamasta neuvonta- ja taustamateriaalista (5 vastaajaa, joista yksi ei kaivannut lisämateriaalia), sekä siitä materiaalista, jota vastanneiden mukaan asukkaat ovat kaivanneet (2 vastaajan ehdotukset). Lisäksi ehdotusten kohdalle on listattu laatuvaastavan huomioita materiaalin saatavuudesta jatkokehittelyä varten.

Taulukko 2. Neuvojen ja asukkaiden kaipaama neuvontamateriaali sekä huomioita asiassa.

Kaivattu neuvontamateriaali	Neuvoja, 5 vastausta	Asukas, 5 vastausta, joista 2 "-"	Huomioita
Nykyaikaiset kuivakäymälät	1	1	Ostamalla saisi huussi ry:n esitteitä
Saostussäiliön kunnostaminen	1		Löytyy ympäristöhallinnon opas
Sakokaivolietteen käsittely	1	1	Löytyy ohjeet
Sakokaivolietteen asiattoman käsittelyn riskit	1		
Suojaetäisyydet (jos ei YSM)	1		Löytyy ympäristöhallinnon ohje ja LUVY:n suositukset, muuten näitä EI ole varsinaisesti olemassa
Käsittelyn rajoitukset pv-alueilla (jos ei YSM)	1		Löytyy LUVY:n suositukset, muuten näitä EI ole varsinaisesti olemassa
Eläinten lannan ja jäteveden yhdistäminen	1		Ei tavallaan kuulu jätevesineuvontaan, mutta lainsäädäntöneuvoksen hankkeelle antama tulkinta löytyy

Jätehuoltomääräykset		1	Pitäisi löytyä kunnan kautta
Umpisäiliön tyhjennystarve		1	Taulukko löytyy
Tee-se-itse-umpisäiliö		1	Tällaista tuskin halutaan jakaa
Hintatiedot paperilla		1*	Tällaista tuskin halutaan jakaa
Ei mitään	1	1	
Neuvojan kaipaama taustamateriaali, 3 vastausta, joista 1 vastasi "-"			
Karja- ja maitotilojen vesienkäsittely omaa perehtymistä varten	1		
Maa- ja metsätalouden vesistövaikutuksista omaa perehtymistä varten	1		

* Neuvoja itse sitä mieltä, että on hyvä ettei ko. materiaalia ole jaettavana...

3. Kartoitus- ja neuvontatyön sujuminen

Kartoitus- ja neuvontatyön sujumisesta kysyttiin vapaa-sanakentillä työn eri vaiheiden osalta. Vastaukset luokiteltiin niiden hengen mukaan kolmeen luokkaan "Sujui hyvin/helposti", "Sujui huonosti/oli vaivalloista" ja "Muuta" (taulukko 3). Suurimmaksi osaksi työ vaikutti sujuneen hyvin, joskin vaihtelevuutta oli jokaisen vaiheen osalta jonkin verran. Hankalimmaksi työn vaiheeksi tulkittiin tietojen tallennus ja raportointi, tosin vain yhden vastauksen mukaan tietojen tallennustyö oli suorastaan vaikeaa. Lähinnä kritiikki koski joitakin tapauksia tai osia tietojen tallennuksessa/raportoinnissa. Hajontaa vastauksissa oli eniten kiinteistökäyntien sujumisessa, jossa yhdestäkään vastauksesta ei voinut vetää yleistä johtopäätöstä hyvin tai huonosti sujumisesta. Vastauksiin oli kirjattu vinkkejä tai haasteita. Kokonaisuudessaan vastauksista voidaan päätellä että välineet toimivalle kartoitus- ja neuvontatyölle on olemassa, niitä voi kehittää ja loput neuvoja oppii työtä tekemällä.

Taulukko 3. Työn vaiheiden sujuminen pääpiirteissään.

Työn vaihe	Sujui hyvin / helposti	Sujui huonosti / oli vaivalloista	Muuta
Reittien suunnittelu, 10 vastausta	5	2	3, kiinteistötietojen muoto, virheellisyys ja/tai kiire vaikutti alueellisesti
Kirjeiden lähetys, 9 vastausta, joista 1 "-"	4	2	2, osoitetietojen virheellisyys tai puutteellisuus / palautuvat kirjeet

Kooste palautekyselyistä neuvojille

Kooste palautekyselystä neuvojille

Asukkaiden puhelut käyntien siirtämiseksi tai peruuttamiseksi, 8 vastausta, joista 1 "-"	5	1	1, muutosten kirjaaminen aikatauluun selkeästi
Kiinteistökäynnit, esim. paikalle löytäminen, maastossa työskentely, jne... , 10 vastausta*	0	0	10, riippuen tilanteesta
Kartoitus, 9 vastausta	5	1	3, asiakkaan huono kiinnostus asiaa kohtaan/tietämys järjestelmästä, epäily valvonnasta
Neuvonta, 9 vastausta	5	0	4, tapauskohtaisuuden huomiointi, asukkaan tietämättömyys, keskustelun harhautuminen, kunnan poikkeava tulkinta
Kerätyn tiedon kirjaaminen ja tallennus, 10 vastausta	1	1	8, lomakkeen/taulukon täsmävyys, kirjaamisajan puute, ohjeistus, taulukon tiivistäminen
Raportointi, 7 vastausta, joista 1 "-"	2	0	4, ei vielä raportoitu, huoli tiedon eriävyydestä, perehdytys
Kohdealueen ulkopuoliset neuvontapyynnöt, 9 vastausta	4 (ehdollisesti)	0	5, pyyntöjä ei ole tullut/on vähän, haasteita

Vastauksissa esiin tuotuja ehdotuksia, vinkkejä, epäkohtia:

Reittien suunnittelu

- Kunnan antamat apuvälineet helpottavat työtä.

- Puutteelliset/vanhentuneet osoitetiedot ja kiinteistörekisteritunnukset hankaloittavat reittisuunnittelua, hankkeen käytössä tulisi ehdottomasti aina olla KTJ-tunnukset ja karttapalvelu.
- Karttapaikka ei ole ihanteellinen työkalu, mutta (kiinteistörajojen ja numeroiden näkyville saaminen) on helpottanut työtä aikaisempaan verrattuna.
- Reittisuunnittelu hankalaa, jos kohdealueena on koko kunnan haja-asutusalue, ei siis herkkiä alueita, kuten yleensä. Tällöin matkat ovat pitkiä, kohteet kaukana toisistaan ja siirrot aiheuttavat hankaluuksia.
- Kiirettä aiheuttaa alueen vaihdos kesken kautta, jonka myötä kiinteistötietojen haku ja kirjeiden lähetys joudutaan tekemään viime tingassa.
- Eri kunnilta saatu kiinteistötietoaineisto oli hyvin vaihtelevaa, joten reittien suunnittelu vie eri määrän aikaa eri alueille.

Kirjeiden lähetys

- Vaatii keskittymistä ja tarkastuskierrosta.
- Vie paljon aikaa varsinkin jos tiedot puutteellisia/vääriä.
- Onnistuakseen kirjeiden lähetykselle pitää vaan varata riittävästi aikaa.

Asukkaiden puhelut käyntien siirtämiseksi tai peruuttamiseksi

- Kannattaa tehdä itselleen valmiiksi pohjia seuraavien viikkojen reittisuunnitelmista, vaikka ei olisikaan ehtinyt vielä varsinaisia reittejä suunnitella. Näin on helppo tehdä siirtoja useampienkin viikkojen päähän. Jos pitää aina mukana paperiversiota aikataulusta, pääsee eroon myös erinäisistä muistilappusista.
- Kannattaa yrittää löytää heti uusi aika, ettei jää paljon siirtämättömiä käyntejä jotka pitää myöhemmin yrittää järjestää. Selkeintä on kysyä heti milloin neuvontakäyntiä on ehdotettu, täten käynnin löytää helposti omista reittisuunnitelmista
- Kaikki yhteydenotot eivät välttämättä näy tilastoissa, koska asukas saattoi soittaa täsmentääkseen esim. aikataulua tai vastaanottajaa.
- Neuvontakäyntipäivinä oli hankalaa, kun puheluihin ei päässyt vastaamaan. Joinakin päivinä saattoi myös olla paikoissa, joissa ei ollut kenttää ollenkaan.

Kiinteistökäynnit, esim. paikalle löytäminen, maastossa työskentely, jne...

- Kiinteistön löytymisessä on kuntakohtaisia eroja, mm. talonumeroiden puuttuminen haasteena. Paikalle löytäminen on helpottunut huomattavasti navigaattorin avulla, mutta myös kartalla pärjää. Suurehko ja selkeä kartta kiinteistönumeroin olisi tarpeellinen. Paperia ei kannata säästää karttatulostuksen osalta.
- Jos kiinteistön omistajalla on useita kiinteistöjä, voi tulla epäselvyyksiä mille kiinteistölle neuvoja on tulossa. Kirjeessä voisi olla erikseen kohta, johon tarvittaessa voisi kirjoittaa käyntiosoitteen.

Kooste palautekyselyistä neuvojille

Kooste palautekyselyistä neuvojille

- Joskus asukkaat eivät tule neuvojaa vastaan pihamaalle, vaan olettavat neuvojan tulevan sisään. Neuvojan mahdoton tietää, odotetaanko häntä sisällä. Saattaa tulla ”ohari”, vaikka asukas on paikalla.
- Käytännölliset asiat (kuten eväät, vessan käyminen jne.) oppii ajan myöten.

Kartoitus

- Pöytäkirjan avulla kartoittaminen on selkeä ja looginen tehdä. Pöytäkirjan kohtia seuraamalla ei jää kysymättä mitään tärkeää. Ajan kuluessa kysymykset oppii ulkoa ja kartoitus menee sujuvasti. Kannattaa tarkistaa käynnin lopuksi, että kaikki tiedot on varmasti kerätty lomakkeeseen –että kaikki asiat on varmasti käyty läpi.
- Asukkaat eivät aina olleet perillä, että millainen järjestelmä on käytössä. Sakokaivojen avaamisessa joissakin kohteissa vaikeuksia ja purkupaikkaa ei useasti löydy. Joissakin tapauksessa kiinteistöllä olevan järjestelmän päättely oli haastavaa. Lähtötietojen vähyyks vaikeuttaa myös neuvontaa.
- Asukkaiden vähäinen kiinnostus tai epäluottamus asukkaan kertomaan hankaloittaa myös kartoitusta.
- Kartoituksen teko voi aiheuttaa epäilyksiä kunnan tai jopa laajemman tahon valvonnasta. Allekirjoituksen saaminen hankaloituu.
- Kartoituksen ja neuvonnan tekeminen samanaikaisesti toimii hyvin.

Neuvonta

- Kartoituksen ja neuvonta yhdistettäessä on helppo tehdä johtopäätökset ja neuvonta, kun taustatiedot on kerätty. Kaikkein luontevinta neuvonta on jos sen saa sulatettua kartoitukseen.
- Materiaalien ja niissä olevien kuvien avulla oli helppo antaa neuvontaa. Aina täytyy kuitenkin edetä vähän tapauskohtaisesti.
- Neuvonnassa kannattaa pyrkiä siihen, että asukkaalle jää selkeä kuva uudistamisen tarpeellisuudesta sekä ko. kohteen keskeisistä ongelmista. Vaihtoehtojen monimuotoisuutta esittelemällä annetaan vaihtoehtoja mutta myös korostetaan ammattilaisen tuen tarvetta.
- Kiinteistöllä henkilökohtaisesti tehtävä neuvonta parantaa ihmisten tavoitettavuutta ja kohtaamista, vaikka kiinteistöllä käynti ei aina auta järjestelmän selvittämisessä.
- Kuntien tiukemmat vaatimukset suhteessa valtakunnalliseen lainsäädäntöön saattavat hämmentää.
- Keskustelun harhautuminen sivuraiteille, erityisesti sosiaalisiin asioihin, saattaa rasittaa neuvojaa henkisesti – mikä useasti toistuesssa voi vaikuttaa myös neuvojan motivaatioon ja neuvontaan.
- Neuvontaan kuluu aikaa, jos jätevesiasiat ovat asukkaalle ihan tuntemattomia.

Kerätyn tiedon kirjaaminen ja tallennus sekä raportointi

- Excel-taulukko on pitkä, eikä vastaa kaikilta osin kartoituslomaketta, mikä vaikeuttaa/hidastaa täyttöä. Vuoden 2012 taulukko kuitenkin parempi kuin aiempi.
- Kirjaaminen kannattaa tehdä niin pian kuin mahdollista.
- Kerätyn tiedon tallentaminen olisi voitu käydä vielä yhdessä tarkemmin läpi, kirjallisista ohjeista huolimatta. Neuvojen väliset eroavaisuudet täyttämässä kostautuvat raportointivaiheessa. Jos taulukko täytetty huolellisesti, raportointi sujuu hyvin.
- Joidenkin on hankala löytää riittävästi aikaa tallennukseen muiden tehtävien lisäksi (koskee kai lähinnä vastaavia neuvoja ja heitä, joilla ei ole mahdollista ottaa tietokonetta mukaan kentälle?).

Kohdealueen ulkopuoliset neuvontapyynnöt

- Tullut vain yksittäisiä, jotka on onnistuttu hoitamaan muun ohessa.
- Yleensä mukavia käyntejä, koska asiakkaat valmiiksi asiasta kiinnostuneita.
- Yksittäiset käynnit kaukana tukipisteestä aiheuttavat ylimääräisiä kustannuksia ja ovat ajankäytöllisesti haasteellisia. Lisätyötä aiheuttaa määräysten ja alueellisten erityispiirteiden erillinen selvittäminen.

4. Neuvontatyön ja annettujen neuvojen vastaanotto

Neuvojilta kysyttiin, kuinka neuvontatyö ja annetut neuvot otettiin yleisesti vastaan. Yleistunnelma vaikutti olevan positiivinen: kaikki neuvot olivat vastanneet neuvontatyön otetun hyvin vastaan. Noin puolet vastasi neuvontaan suhtaudutun myös varauksella ja/tai kiitollisesti. Pari neuvojaa koki vastaanoton myös ilahtuneena, turhan vakavana tai turhan kevytmielisenä. Kukaan ei kuvannut vastaanoton olleen huono, pettynyt tai kiittämätön. Noin puolet vastanneista kuvasi vastaanoton välillä olevan alueellisia tai kuntakohtaisia eroja. Kahdeksan neuvojaa kuvasi sanallisesti vastaanottoa, joista esimerkkinä seuraavat:

- Yleinen ilmiö oli, että lainsäädäntöön/asetukseen suhtaudutaan nihkeästi, mutta neuvontatyön tarpeellisuus ymmärrettiin hyvin.
- Neuvontatyöhön kuitenkin saatettiin suhtautua aluksi varauksella kunnes työn tarkoitus ja rahoitus selvisivät. Neuvojaa saatettiin epäillä tarkastajaksi tai myyjäksi.
- Yleisesti ottaen asiakkaat olivat kiitollisia saamistaan neuvoista. Joukkoon mahtui kuitenkin myös ikuisesti skeptisiä.
- Ihmisten vastaanotto ja siitä ilmaiseminen ovat aina vähän erilaiset ja riippuu henkilön luonteesta.
- Ennakoasenteista mainittiin mm. käsitys siitä, että omat jätevedet eivät saastuta paljon, asetuksella pelastetaan vain Itämeren, pienpuhdistamot eivät toimi ja maasuodattamo on monimutkainen. Ennakkokäsitysten ja muiden mieltä vaivaavien asioiden purkamisen käynnillä päästiin kuitenkin hyvin asiaan.
- Tyytyväisiä mainittiin asukkaiden olleen mm. saostuskaivojen toimintaperiaatteen läpikäymiseen ja siihen, että saatiin varmistus uudistamistarpeelle.

Kooste palautekyselyistä neuvojille

Kooste palautekyselyistä neuvojille

Vastanneista kuusi (6) arveli viestinsä menneen perille hyvin ja neljä (4) vaihtelevasti. Viesti tuntui neuvojen mielestä menneen lähes aina perille: yhdeksän (9) vastaajaa tunsikin kerran kymmenestä, että viesti ei millään mennyt perille, yksi vastaaja kertoi näin tapahtuneen 2-4 kertaa kymmenestä. Kuusi kymmenestä kertoi asiakaskunnasta voitavan erottaa ryhmä, joille viesti ei erityisemmin mene perille. Tällaisia mainittiin olevan mm. iäkkäät henkilöt ja sellaiset, joilla asiasta on muodostunut negatiivinen ennakoasenne. Nuoremman polven sekä mökkiläisten mainittiin olevan kaikista vastaanottavaisimpia. Iäkkäiden osalta asian ymmärrystä mainittiin heikentävän mm. seuraavat seikat:

- Käytössä olleet sakokaivot ovat asukkaiden mukaan aina toimineet ja toimivat edelleenkin eikä "tarpeettomille" korjauksille ole tarvetta.
- Ko. henkilöt elävät muuten vaan muissa maailmoissa tai ymmärrys fysiikkasta, kemiasta tai biologiasta on heikko.
- Ikävapautuksesta on kuultu, ja sen ymmärrettiin tarkoittavan, että järjestelmä on hyvä ja toimiva.

Kysymys siitä, oliko erotettavissa sellaisia asioita, joita oli erityisen hankala asukkaille selostaa, jakoi myös mielipiteet. Viiden (5) vastaajan mielestä tällaisia ei ollut ja viiden (5) mm. seuraavia kysymyksiä oli hankala selittää:

- **Toimintakuntoiset sakokaivot:** Sakokaivot eivät yksinään puhdista jätevesiä riittävästi; että vesi ei ole puhdasta vaikka se on nestemäistä; aine ei häviä; haitta-aineita ei näe silmin. Miksi toimintakuntoinen sakokaivo tarvitsee uudistamista?
- **Lainsäädäntö:** Lainsäädäntö on eri kiinteistökohtaisella käsittelyllä ja viemäriverkoston alueella, lainsäädäntömuutokset on tehty ja muutoksia ei ole näköpiirissä.
- **Puhdistustekniikka:** Entisen ja nykyisen maaperäkäsittelyn ero, täyttymishälyttimen tarve, bakteerien haitallisuus/hyödyllisyys, käymäläjätteen hallitsemattoman käsittelyn riskit.

5. Neuvojen tunnelmat työstä

Yhdeksän (9) kymmenestä vastanneesta tekisi neuvontatyötä uudelleen, jos saisi siihen mahdollisuuden. Työn parhaiksi puoliksi mainittiin:

- **Ihmisten parissa työskentely:** antoisaa, kun huomaa että asukas saa uutta ja itselleen hyödyllistä tietoa; vastaanottavaiset asiakkaat, onnistuneet käynnit, myös muiden neuvojen kanssa yhteydenpito
- **Työn arvostus:** asiakkaan kiitos työstä, asiantuntemuksesta ja hyvistä neuvoista, joita tuodaan kotiin asti.
- **Itsenäinen kenttätyö:** ulkona työskentely kesällä, kauniit paikat, vaihtelevat tilanteet, vastuu omasta työstä, työssä mahdollista käyttää ammattitaitoa ja haastaa itsensä
- Myös kivat työkaverit, uusitut järjestelmät ja ihmisten täsmällisyys ilahduttavat neuvoja.

Työn huonoiksi puoliksi mainittiin:

- **Epäsäännöllinen rytmi:** Välillä tulee tiiviitä päiviä, ja joskus puolestaan joutuu odottelemaan pitkiäkin aikoja seuraavaa käyntiä. Harmillista on, jos asiakas ei ilmoita peruutuksesta, erityisesti jos paikalle on pitkä matka.
- **Etukäteen säädelty aikataulu:** Kun neuvontakäynnit on aikataulutettu usean viikon ajaksi eteenpäin, voi omien asioiden hoito (pankki, lääkäri...) tuntua hankalalta. Tätä helpottaa useampi työntekijä.
- **Kunnan ja asukkaan konflikti:** Epäselvyys viemäriverkoston suhteen; turhan tiukka soveltaminen ilman perustelevia määräyksiä, virheet suunnittelu- tai lupavaiheessa, asukkaiden epäluottamus kuntaa kohtaan.
- **Lainsäädännön tulkinta:** yleiset käsitykset ja toimintatavat, lainsäädännön monitulkintaisuus
- **Asukkaiden kohtaamisen haasteet:** Jatkuva uusien ihmisten tapaaminen ja ensivaikutelman luominen, hankalassa elämäntilanteessa olevat, toistuvat asenneongelmat, välinpitämättömyys, turhautuminen neuvojen huonosta perillemenosta.
- Huonot järjestelmät, kiireen tuntu, oman johdonmukaisuuden puute tai tunne siitä, että ei voi vaikuttaa mihinkään, mainittiin myös työn huonoina puolina.

Kooste palautekyselyistä kunnille

KOOSTE

15.3.2013

PALAUTE NEUVONTATYÖSTÄ

Kuntien antama palaute

Linkki- ja Jässi-hankkeiden toiminta-alueiden kuntien ympäristötoimilta, rakennusvalvonnoilta ja vesihuoltolaitoksilta pyydettiin palautetta tehdystä neuvontatyöstä sähköisellä lomakkeella. Kysely toteutettiin talvella 2013, monen hankkeen päättyessä. Kysely lähetettiin yhteensä noin 40 henkilölle ja vastauksia tuli 16 kappaletta. Vastaukset jakautuivat viidelle alueelle seuraavasti: Länsi-Uusimaa 5 kpl, Lappeenrannan seutu, Etelä-Karjala 4 kpl, Imatran seutu, Etelä-Karjala 3 kpl, Etelä-Pohjanmaa 2 kpl ja Pohjois-Karjala 2 kpl. Toiminta-alueittain vastauksia tuli ympäristötoimesta 12 kpl, rakennusvalvonnasta 3 kpl ja vesihuoltolaitokselta 1 kpl.

Kaikille palautteeseen vastaajille Linkki- tai Jässi-hankkeet olivat jollain tasolla tuttuja. Suurimalle osalle hanke oli hyvin tuttu, ja yhdeksän (9) vastaajaa on ollut mukana mm. hankkeen ohjausryhmässä. Viidelle (5) vastaajalle hanke oli hyvin tuttu, ja he ovat osallistuneet hankkeen järjestämiin tilaisuuksiin ja/tai suunnitelleet neuvontatyötä. Näistä yksi (1) vastaaja oli myös jutellut neuvonnasta työkavereidensa kanssa ja jutellut neuvojen kanssa. Kahdelle (2) vastaajista Linkki- tai Jässi-hanke oli melko tuttu, ja he olivat jutelleet neuvonnasta työkavereidensa kanssa.

1. Jätevesineuvontahankkeen vaikutukset työssä

Valtaosalla vastaajista jätevesineuvontahanke näkyy heidän työssään (13 kpl). Näiden vastaajien mielestä yhdeksällä (9) heistä neuvontahanke on helpottanut töitä. Neuvontahankkeet eivät ole vaikeuttaneet kenenkään töitä. Neljällä (4) vastaajalla ovat yhteydenotot lisääntyneet neuvonnan ansiosta. Kahden (2) mielestä yhteydenotot ovat vähentyneet. Näistä toinen vastaaja ei osaa sanoa ovatko yhteyden otot vähentyneet tai lisääntyneet, mutta pitää yhteydenottojen määrää yleisesti vähäisenä.

Hankkeen näkyvyydestä vastaajien työssä annettiin myös seuraavaa palautetta:

- Korjaushankkeiden määrä ei ole vielä kääntynyt nousuun. Jokunen kiinteistön omistaja neuvonta-alueiden ulkopuolelta on kysellyt neuvojaa.
- Hankkeen tulokset antavat perspektiiviä työlleni vesiensuojelussa.
- Yhteistyö hankkeen henkilöstön kanssa. Puolin ja toisin on kysytty ja saatu tietoa.
- Jonkun verran tulee kyselyjä.
- En tiedä ovatko vähentyneet vai ei, mutta aika vähän yhteydenottoja on - syyt eivät välttämättä ole hankkeessa vaan jätevesiasian yleisessä näkyvyydessä.

Vain kolmella (3) vastaajalla jätevesineuvontahanke ei näy työssä. Näistä vastaajista kahden (2) mielestä jätevesineuvontahankkeen pitäisi näkyä heidän työssään ja yhden (1) mielestä ei tarvitse.

Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry Västra Nylands vatten och miljö rf
 Länsi-Louhenkatu 31, PL 51, 08101 LOHJA, Västra Louhigatan 31, PB 51, 08101 LOJO
 puh./tel (019) 323 623, faksi/fax (019) 325 697
 www.luvy.fi
 Y-tunnus 0213960-4

Kooste palautekyselyistä kunnille

Kooste palautekyselyistä kunnille

Jätevesineuvontahankkeiden pitäisi vastaajien mielestä näkyä kasvaneina lupahakemuksien määrinä ja myös laadukkaampina lupahakemuksina.

Linkki- tai Jässi-hankkeiden tekemästä neuvonnasta oli tullut vaihtelevasti palautetta kuntien työntekijöille. Palautetta oli saanut puolet (8 kpl) vastaajista ja toinen puolet ei ollut saanut palautetta neuvonnasta. Suurin osa saadusta palautteesta oli positiivista, mutta paikoitellen palaute oli ollut vain vähäistä ja muutamassa tapauksessa myös negatiivista.

Kaikki vastaajat olivat sitä mieltä, että neuvojen antamat neuvot olivat heidän mielestään oikeita ja samanlaisia kuin kunnalta saatavat neuvot. Hankkeen antamista neuvoista oli annettu seuraavia huomioita:

- Hankkeella on tiedossa kuntien ympäristönsuojelumääräykset. Niiden voimaantuloaikojen vaihtelu ehkä hankaloittanut neuvontaa. Sekä se, että seudun yhdessä kunnassa ei ole ysmääräyksiä.
- Luvyn informaatio on mielestäni ensiluokkaista, mihin tulokseen olen tullut asiaa seurattessani ja arvostan hyvää dokumentointia
- Aivan varma ei voi olla, koska en ole ollut neuvojen kanssa maastossa, enkä aina kuule myöskään mitä rakennustarkastajat neuvovat...

Vastaajien mielestä neuvontahankkeissa oli otettu riittävästi huomioon kunnan työntekijöiden työtehtävät ja kuntien erityispiirteet. Yhden (1) vastaajan mielestä olisi voitu ottaa paremmin huomioon hajavesiasetuksen valvonta ja toimeenpano.

Hankkeiden materiaaleja olivat hyödyntäneet lähes kaikki vastaajat (14 kpl). Kaksi (2) vastaajista ei ollut hyödyntänyt hankkeiden materiaaleja. Materiaalien hyödyntäminen on kuvattu taulukossa 1. Olemassa olevien materiaalien lisäksi yksi (1) vastaaja olisi kaivannut uusia esitteitä.

Taulukko 1. Palautteeseen vastaajien hyödyntämät neuvontamateriaalit ja hyödyntäjien määrä. Vastaajia oli 13 kappaletta.

Materiaali	Hyödyntäjien lkm.
Hankkeen verkkosivuja osoitteessa jatevesihanke.fi	8
Hankkeen verkkosivuja osoitteessa hajavesi.fi	5
Opas jätevesien maailmaan-verkkosivuja	5
Jätevesiopas-esitettä	8
Kesämökin jätevesiopas-esitettä	7
Muuta hankkeen esitemateriaalia	3
Hankkeen koostamaa tietoa jätevesijärjestelmien	9
Jätevesijärjestelmien uudistamistarpeen	3
Erytisalueiden jätevedenkäsittelyn minimisuosituksia	3
Hankkeen laatimia tiedotteita	9
Muuta, mitä? Yleisseminaareihin osallistuminen	1

Kooste palautekyselyistä kunnille

Kooste palautekyselystä kunnille

Neuvonnan lisäksi kuusi (6) vastaaja koki saaneensa muutakin apua jätevesineuvontahankkeesta. Saatu apu on ollut enemmänkin neuvoa antavaa, tapauskohtaista ohjeistusta, hyviä keskusteluita, sekä on arvostettu sitä, että hankkeiden neuvontamallia toteutetaan laajasti Etelä-Suomessa.

2. Jätevesien käsittelyn tilanne haja-asutusalueilla

Vastaajien mielipiteitä jätevesien käsittelystä heidän oman kuntansa haja-asutusalueilla on koottu taulukkoon 2. Valmiiden vastausvaihtoehtojen lisäksi vapaaseen vastauskenttään tuli seuraavia vastauksia:

- Tunnelma on pysähtynyt, odottava, epäilevä
- Asetusmuutoksen myötä jätevesijärjestelmien kunnostaminen hiipui eikä ole vielä lähtenyt käyntiin. Suunnitelmat ovat olleet pääasiassa uudis- tai laajennushankkeisiin liittyviä. Lupahakemuksia pelkkien jätevesijärjestelmien kunnostamiseksi oli vain kymmenkunta 2012. Vuonna 2009 järjestelmien kunnostamislupia käsiteltiin yli 80. Neuvonnalle siis riittää työtä ainakin motivoinnissa ryhtyä toimeen. Osa kiinteistönomistajista odottaa vielä asetuksen muuttuvan, osalle kustannukset ovat este. Uskon kuitenkin kaikkien kiinteistönomistajien kuulleen asiasta, vaikka oman kiinteistön vaatimukset eivät tarkkaan tiedossa olisikaan.
- Vanhoja järjestelmiä uusitaan vähän, ajatellaan, että on vielä aikaa sekä että kyllä hallitus vielä kerran lainsäädännön muuttaa. Onhan näillä pärjätty ennenkin ja pärjätään vieläkin. Lievää paranemista tilanteessa tosin on ja oikea neuvota voi auttaa tässäkin asiassa.
- Järjestelmiä uudistetaan arvioni mukaan liian hitaasti, että kaikki olisi kunnossa 2016.
- Hyödynnetään uutta takarajaa 15.3.2016
- Syytä en tiedä, mutta kunnostushankkeita tulee käsittelyyn tosi vähän.
- Turhan hitaassa tahdissa uudistetaan, odottavat vielä parempia ratkaisuja.

Taulukko 2. Vastaajien käsityksiä oman kuntansa haja-asutuksen jätevesiasioista. Vastaajia 15 kappaletta.

Jätevesien käsittelyn tila	Vastausten lkm
Tilanne on kaikin puolin hallinnassa.	1
Järjestelmiä uudistetaan tasaiseen tahtiin.	4
Tilanne on jumittunut, mutta selkeästi paranemaan päin.	5
Mitään ei tapahdu, koska kukaan ei muista että lainsäädäntö tuli uudelleen voimaan.	4
Järjestelmiä ei uudisteta, koska sitä ei koeta tarpeelliseksi.	7
Järjestelmiä ei uudisteta, koska on epäselvää mitkä määräykset ovat missäkin voimassa.	2
Järjestelmiä ei uudisteta, koska viemäriverkoston laajeneminen on epäselvää.	7

Vastaajat antoivat yleensä kaksi pääsyytä kuntansa jätevesiasioiden tilaan. Ensimmäisenä syynä pidettiin kuntien viemäroinnin lisääntymisen hitautta ja riippuvuutta kunnan taloudellisesta tilanteesta. Toisena syynä pidettiin lainsäädännön määräaikaisten muutoksia ja niistä johtuvaa

3/4

epävarmuutta, sekä myös negatiivista julkisuutta jätevesiasioissa ja asukkaiden tietämättömyyttä ja haluttomuutta tehdä mitään omalle jätevesijärjestelmälle.

Vastaukset vaihtelivat paljon, kun kysyttiin mielipidettä, onko kunta tehnyt tarpeeksi haja-asutuksen jätevesiasioiden edistämiseksi. Seitsemän (7) vastaajan mielestä kunta oli tehnyt tarpeeksi ja neljän (4) vastaajan mielestä kunta ei ollut tehnyt tarpeeksi asioita edistääkseen jätevesien käsittelyä haja-asutusalueilla. Viisi (5) vastaaja ei osannut sanoa, onko kunta tehnyt tarpeeksi asioita vai ei. Ehdotuksia kunnassa tehtäville asioille tuli paljon. Vastaajien mielestä pitäisi tehdä sitovia vesihuollon kehittämissuunnitelmia ja enemmän pohtia viemäröinnin ja vesiosuuskuntien perustamista. Lisäksi tiedostusta pitäisi lisätä kuntien taholta ja jatkaa neuvontahankkeita. Osan vastaajien mielestä kaikkea on jo yritetty, ja jotenkin pitäisi saada kunnan asukkaiden mielipiteitä muutettua ja nostettua jätevesiasioiden kuntoon laittoa positiiviseen valoon. Linkki- tai Jässi- hankkeilta odotettiin/toivottiin hankkeiden jatkumista ja positiivisen ilmapiirin luomista kiinteistönomistajille jätevesiasioihin liittyen. Yksi (1) vastaajista korosti myös jätevesisuunnittelijoiden koulutuksen parantamista, jotta saataisiin laadukkaampia jätevesijärjestelmien suunnitelmia. Vesiensuojelu oli vastaajien mielestä tärkein näkökulma jätevesineuvontaa toteutettaessa. Taulukossa 3 on esitetty, mitkä näkökulmat vastaajien mielestä pitäisi jätevesineuvontahankkeessa ottaa ensisijaisesti huomioon.

Taulukko 3. Mitkä asiat kuntien työntekijöiden mielestä pitäisi ensisijaisesti ottaa huomioon jätevesineuvontahankkeissa. Vastaajia 16 kappaletta.

Näkökulma	Vastausten lkm
Vesiensuojelu	16
Ympäristönsuojelu	8
Kuluttajansuoja	5
Lainsäädännön vaatimukset	9
Viranomaistyön tukeminen	5
Naapuruussuhteet	5
Muu, mikä? Lähiympäristöstä huolehtiminen, Edullinen ja vaatimukset täyttävä järjestelmä löydyttävä jokaiselle, Jätehuolto; kompostit ja lietteet	3

Hankkeen tiedotteet

TIEDOTE

24.4.2012

HAJA-ASUTUKSEN JÄTEVESINEUVONTAKIERROKSET KÄYNNISTYVÄT TAAS

Jopa 700-800 kiinteistöä saa ohjeet paikan päällä jätevesijärjestelmänsä kuntoon saattamiseksi, kun LINKKI-hankkeen jätevesineuvojat jalkautuvat haja-asutusalueille tänä keväänä. Kuntien kanssa on valittu 18 jätevesien kannalta herkkää aluetta, joiden jätevesien käsittelyn tilaa tarkastellaan tontilla asti, yhdessä asukkaiden kanssa. Tarkoituksena on antaa asukkaille neuvot, joiden avulla he voivat ryhtyä kunnostamaan järjestelmiään vaikka heti, niin että valtakunnallisen jätevesiasetuksen (209/2011) sekä kuntakohtaiset vaatimukset täyttyvät annettuun siirtymäaikaan mennessä (15.3.2016).

Nämä kartoitus- ja neuvontakäynnit aloitetaan jo huhtikuun lopulla Inkoon Ingarskilasta, joka on jo pidempään ollut yhdessä Tähtelän alueen kanssa nk. vesihuollon kehittämisaaluetta. Inkoon kunta selvittää paraikaa keskitetyn viemäroinnin tarvetta ko. alueilla vesihuollon kehittämissuunnitelman päivytyksen ohessa. Tässä työssä kartoitus- ja neuvontakäynnit antavat arvokkaan lisän sekä kunnan että asukkaiden päätöksentekoa varten. Vihdissä taas hämmöittää loppusuora tärkeiden pohjavesialueiden kartoitustyössä haja-asutuksen jätevesien osalta. Vihdin kartoitus- ja neuvontakäynnit alkavat toukokuussa Jätevesiviikolla (7.-13.5.) Selin, Selin aseman, Olkkalan ja Pääkslahden pohjavesialueilla. Kohdekiinteistöjen omistajiin otetaan yhteyttä kirjeitse ja ehdotetaan käynnille aikaa. Kartoitus- ja neuvontakäynnillä käydään nykyinen jäteveden käsittelyn tilanne läpi ja annetaan räätälöidyt ohjeet etenemiseen suullisesti ja kirjallisesti. Käynnillä kiinteistönomistaja saa myös kirjallisen arvion järjestelmänsä uudistamistarpeesta.

Länsi-Uudenmaan hajajätevesihankkeeseen (LINKKI) osallistuu alueen 9 kuntaa: Hanko, Inkoo, Karjalohja, Karkkila, Lohja, Nummi-Pusula, Raasepori, Siuntio ja Vihti. Kuntien lisäksi hanketta rahoittaa Uudenmaan ELY-keskus. Hanke liittyy Länsi-Uudenmaan kuntien hajajätevesistrategiaan 2009–2013 ja ympäristöministeriön valtakunnalliseen jätevesineuvontaan. Hankkeen toiminta perustuu Uudenmaan liiton rahoittamissa hankkeissa kehitettyyn toimintamalliin. Hankkeen koordinaattorina toimii Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry.

Haja-asutuksen jätevesien käsittelyä koskeva lainsäädäntö uudistui reilu vuosi sitten, maaliskuussa 2011. Lainsäädännön tavoitteena on lähivesistöjen rehevöitymisen hillitseminen sekä juomavesikaivojen puhtaus ja se sisältää uudentyypisiä veloitteita kiinteistönomistajille: mm. jäteveden puhdistusvaatimukset, vaatimukset jätevesijärjestelmän selvityksestä ja suunnittelusta sekä huoltotoimista. Nämä valtakunnalliset säädökset on kohtuullistettu ja jokaisen kannattaakin nyt selvittää, onko omalla kohdalla tullut muutoksia vaadittavien toimenpiteiden suhteen. Tässä auttaa Länsi-Uudenmaan hajajätevesihanke LINKKI.

Lisätietoa antaa: Minttu Peuraniemi, 019 568 2969, minttu.peuraniemi@vesiensuojelu.fi

Katso myös verkkosivut: www.hajavesi.fi ja Opas jätevesien maailmaan www.vesiensuojelu.fi/jatevesi

Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry Västra Nylands vatten och miljö rf
Länsi-Louhenkatu 31, PL 51, 08101 LOHJA, Västra Louhigatan 31, PB 51, 08101 LOJO
puh./tel (019) 323 623, faksi/fax (019) 325 697
www.luvy.fi
Y-tunnus 0213960-4

PRESSMEDDELANDE

24.4.2012

RÅDGIVNINGSRUNDORNA FÖR GLESBYGDENS AVLOPPSVATTEN BÖRJAR IGEN

Till och med 700-800 fastigheter får instruktioner på plats om hur iståndsättningen av avloppssystemet skall ske då LINKKI-projektets rådgivare åker runt på glesbygden den här våren. Tillsammans med kommunerna har 18 områden, känsliga med tanke på avloppsvatten valts ut, där tomternas avloppshantering kontrolleras tillsammans med fastighetsägaren. Syftet är att fastighetsägarna med hjälp av de givna råden skall kunna börja iståndsätta avloppssystemet fast genast, så att den landsomfattande avloppsförordningen (209/2011) och de kommunvisa kraven uppfylls vid utgången av övergångsperioden (15.3.2016).

De här karterings- och rådgivningsbesöken inleds redan i slutet av april i Ingarskila i Ingå, som en längre tid tillsammans med Täkter varit ett s.k. utvecklingsområde för vattentjänster. Ingå kommun utreder för tillfället behovet av centraliserat avloppsnät i samband med uppdateringen av utvecklingsplanen för vattentjänster. Till detta ger karterings- och rådgivningsbesöken mervärde för både kommunens och fastighetsägarnas beslutsfattande. I Vichtis igen står slutspurten för kartering av glesbygdens avloppsvattenhantering på viktiga grundvattenområden på tur. Karterings- och rådgivningsbesöken i Vichtis inleds i maj under avloppsvattenveckan (7.-13.5.) på Selki, Selki stations, Olkkalas och Pääkslahtis grundvattenområden. Fastigheterna var rådgivningen utförs, kontaktas per brev var en tidpunkt föreslås. På karterings- och rådgivningsbesöket går det nuvarande avloppsbehandlingssystemet igenom och skraddarsydda anvisningar ges både muntligt och skriftligt. På besöket får fastighetsägaren även en skriftlig bedömning av avloppssystemets förnyelsebehov.

I västra Nylands avloppsvattenprojekt (LINKKI) deltar områdets 9 kommuner: Hangö, Högfors, Ingå, Karislojo, Lojo, Nummi-Pusula, Raseborg, Sjundeå och Vichtis. Utöver kommunerna finansieras projektet av Nylands ELY-central. Projektet är kopplat till Strategin för kommunernas samarbete kring glesbygdens avloppsvatten i västra Nyland 2009-2013 samt miljöministeriets landsomfattande avloppsrådgivning. Projektets verksamhet baserar sig på en modell utvecklad i tidigare projekt finansierat av Nylands förbund. Som projektkoordinator fungerar Västra Nylands vatten och miljö rf.

Lagstiftningen berörande glesbygdens avloppsvatten förnyades för drygt ett år sedan, i mars 2011. Syftet med lagstiftningen är att hämma eutrofieringen av vattendrag samt säkerställa dricksvattenbrunnarnas renlighet. Detta skapar nya förpliktelser för fastighetsägarna: mm. avloppsvattnets reningskrav, krav på utredning och planering av systemet samt underhålls krav. De här landsomfattande kraven har gjorts mer skäligen och det lönar sig nu för var och en att ta reda på om det vad gäller kraven på de egna åtgärderna har kommit någon ändring. Med detta hjälper västra Nylands avloppsvattenprojekt LINKKI.

Tilläggsinformation: Minttu Peuraniemi, 019 568 2969, minttu.peuraniemi@vesiensuojelu.fi
Se även hemsidorna: www.glesbygdensvatten.fi och En guide till avloppsvattnets värld www.vesiensuojelu.fi/avloppsvatten

Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry Västra Nylands vatten och miljö rf
Länsi-Louhenkatu 31, PL 51, 08101 LOHJA, Västra Louhigatan 31, PB 51, 08101 LOJO
puh./tel (019) 323 623, faksi/fax (019) 325 697
www.luvy.fi
Y-tunnus 0213960-4

Hankkeen tiedotteet

TIEDOTE

7.5.2012

JÄTEVESILAINSÄÄDÄNTÖ 1 VUOTTA – NYT ON SUUNNITTELUN AIKA! Länsi-Uudellamaalla liikkeellä jopa 6 jätevesineuvojaa

Haja-asutuksen uusivanha jätevesilainsäädäntö on ollut voimassa nyt reilun vuoden ilman suurempia kohuja. Vuonna 2003 säädettyjä pykäläiä tarkistettiin ja kohtuullistettiin vuonna 2011, mutta muutokset eivät ole vielä tulleet suuren yleisön tietoisuuteen. – Moni on jäänyt odottelemaan tietoa uusista säädöksistä ja osalle on jäänyt sellainen kuva, että puhdistusvaatimukset olisi peruttu lainsäädäntömuutosten yhteydessä, toteaa satoja kiinteistönomistajien opastanut jätevesineuvoja Karolina Örnmark LINKKI-hankkeesta.

Uudistunut jätevesilainsäädäntö asettaa viemäriverkostoon liittymättömille kiinteistöille jätevesien puhdistusvaatimustason, jota ei pelkillä perinteisillä sakokaivoilla täytetä. Puhdistustaso määritellään vesistöjä rehevöittävien yhdisteiden - fosforin, typen ja happea kuluttavien orgaanisten aineiden - vähenemätavoitteena. Käytännössä tämän tasoilla puhdistamisella vähennetään rehevöitymisen lisäksi lähiympäristön viihtyisyyttä haittaavia hajuja ja muita esteettisiä haittoja. Ehkäpä vieläkin tärkeämpänä seikkana voidaan nimetä, että kunnollisella jäteveden puhdistamisella turvataan juomaveden puhtaus – onhan haja-asutuksen tontilla yleensä sekä juomavesi- että jätevesikaivot lähekkäin.

Puhdistusvaatimusten lisäksi lainsäädäntö velvoittaa kiinteistönomistajia tekemään kirjallisen, kiinteistöllä säilytettävän selvityksen järjestelmästään sekä huoltamaan järjestelmänsä hyvin. Kun lainsäädännön voimaantulosta on kulunut vuosi, on myös siirtymäaika huvennut – nyt on enää 4 vuotta aikaa saattaa järjestelmä kuntoon, koska siirtymäaika päättyy 15.3.2016. Tänä kesänä olisikin hyvä hetki ottaa yhteys jätevesisuunnittelijaan ja ruveta toden teolla ratkomaan oman jätevesijärjestelmän tilannetta. Kun järjestelmän suunnitelma on kunnossa ja lupakysymykset ratkaistu, jää vielä hieman aikaa järjestää tarvittava rahoitus uudistamistoimille.

Länsi-Uudenmaan hajajätevesihankkeen kuusi neuvojaa liikkuvat tänä vuonna kaikissa hankekunnissa tekemässä kartoitus- ja neuvontakäyntejä. Tavoitteena on antaa paikan päällä ohjeet 700-800 kiinteistön jätevesijärjestelmän parantamiseksi. Kaikille Länsi-Uudenmaan kiinteistöille neuvontakäyntiä ei voida tehdä vaan ne kohdistetaan kuntien kanssa valituille erityisalueille. Neuvonta ei korvaa suunnittelua, joten jätevesisuunnittelun voi käynnistää vaikka neuvontakäyntiä ei olisi tehty. Jätevesisuunnittelijoita ja muita alan ammattilaisia löytyy kunnittain listattuna Suomen vesiensuojeluyhdistysten liitto ry:n verkkosivuilla olevasta hakukoneesta www.vesiensuojelu.fi/jatevesi.

Länsi-Uudenmaan hajajätevesihankkeeseen (LINKKI) osallistuu alueen 9 kuntaa: Hanko, Inkoo, Karjalohja, Karkkila, Lohja, Nummi-Pusula, Raasepori, Siuntio ja Vihti. Kuntien lisäksi hanketta rahoittaa Uudenmaan ELY-keskus. Hanke liittyy Länsi-Uudenmaan kuntien hajajätevesistrategiaan 2009–2013 ja ympäristöministeriön valtakunnalliseen jätevesineuvontaan. Hankkeen koordinaattorina toimii Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry.

Lisätietoa antaa: Minttu Peuraniemi, 019 568 2969, minttu.peuraniemi@vesiensuojelu.fi
Katso myös verkkosivut: www.hajavesi.fi ja Opas jätevesien maailmaan www.vesiensuojelu.fi/jatevesi

Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry Västra Nylands vatten och miljö rf
Länsi-Louhenkatu 31, PL 51, 08101 LOHJA, Västra Louhigatan 31, PB 51, 08101 LOJO
puh./tel (019) 323 623, faksi/fax (019) 325 697
www.luvy.fi
Y-tunnus 0213960-4

PRESSMEDDELANDE

7.5.2012

AVLOPPSVATTENLAG 1 ÅR – NU ÄR DET DAGS FÖR PLANERING! I västra Nyland rör sig till och med 6 avloppsvattenrådgivare

Den nygamla avloppslagstiftningen i glesbygden har redan varit i kraft ett drygt år utan större rabalder. De paragrafer som fastställdes 2003 kontrollerades och skäliggjordes år 2011, men ändringarna har inte ännu kommit den stora allmänheten till kännedom. – Många väntar på information om den nya lagstiftningen och en del har fått den uppfattningen att reningskravet skulle ha avskaffats i och med lagändringen, konstaterar LINKKI-projektets avloppsrådgivare Karolina Örnmark som redan har rådgivit hundratals fastighetsägare på glesbygden.

Den nya avloppslagstiftningen ställer ett reningskrav på de fastigheter som inte är anslutna till avloppsnätet, vilket inte uppnås med endast traditionella slambrunnar. Reningsnivån definieras genom en minskning av de föreningar – fosfor, kväve och syreförbrukande organiska ämnen – som orsakar övergödning i vattendragen. I praktiken bidrar en rening på den här nivån även till en mer trivsam närmiljö i form av minskad lukt samt andra estetiska förbättringar. Kanske ännu viktigare att notera är att genom en ordentlig behandling av avloppsvattnet säkerställs dricksvattnets renlighet – i glesbygden finns ju vanligtvis både dricksvatten- och avloppsvattenbrunnar nära varandra.

Förutom reningskravet förutsätter lagstiftningen även att fastighetsägaren gör upp en skriftlig utredning över avloppssystemet som skall sparas på fastigheten samt sköter systemet korrekt. Då det redan har gått ett år med den nya lagstiftningen har även övergångsperioden minskat med ett år – nu är det endast 4 år kvar att få systemet i skick, eftersom övergångsperioden sluter 15.3.2016. Den här sommaren skulle det vara lämpligt att ta kontakt med en avloppsplanerare och på riktigt börja lösa avloppsvattenbehandlingen för egen del. Då avloppsplanen är gjord och lovprocessen är avklarad finns ännu lite tid för att ordna den finansiella biten för förnyandet.

Västra Nylands avloppsvattenprojekts 6 avloppsrådgivare rör sig i år i alla projektkommuner och utför karterings- och rådgivningsbesök. Målsättningen är att på plats ge anvisningar hur avloppssystemet kan förbättras på 700-800 fastigheter. Rådgivning kan inte utföras på alla fastigheter i västra Nyland utan det riktas till specialområden utvalda av kommunerna. Rådgivningen ersätter inte planering, utan planeringen kan påbörjas fastän inte rådgivning har utförts. Avloppsplanerare och andra företagare i branschen hittas kommunvist listade i en sökmaskin på Förbundet för vattenskyddsföreningarna i Finland rf:s hemsida www.vesiensuojelu.fi/glesbygdensvatten.

I västra Nylands avloppsvattenprojekt (LINKKI) deltar områdets 9 kommuner: Hangö, Högfors, Ingå, Karislojo, Lojo, Nummi-Pusula, Raseborg, Sjundeå och Vichtis. Utöver kommunerna finansieras projektet av Nylands ELY-central. Projektet är kopplat till Strategin för kommunernas samarbete kring glesbygdens avloppsvatten i västra Nyland 2009-2013 samt miljöministeriets landsomfattande avloppsrådgivning. Som projektkoordinator fungerar Västra Nylands vatten och miljö rf.

Tilläggsinformation: Minttu Peuraniemi, 019 568 2969, minttu.peuraniemi@vesiensuojelu.fi
Se även hemsidorna: www.glesbygdensvatten.fi och En guide till avloppsvattnets värld www.vesiensuojelu.fi/avloppsvatten

Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry Västra Nylands vatten och miljö rf
Länsi-Louhenkatu 31, PL 51, 08101 LOHJA, Västra Louhigatan 31, PB 51, 08101 LOJO
puh./tel (019) 323 623, faksi/fax (019) 325 697
www.luvvy.fi
Y-tunnus 0213960-4

Hankkeen tiedotteet

TIEDOTE
8.5.2012

HAJA-ASUTUKSEN JÄTEVEDET

LAINSÄÄDÄNTÖ PÄHKINÄNKUORESSA

Länsi-Uudenmaan
VESI ja YMPÄRISTÖ ry
Västra Nylands vatten och miljö rf

Haja-asutuksen jätevesiä koskeva lainsäädäntö uudistui vuonna 2011. Asiasta säädetään ympäristönsuojelulain muutoksella 196/2011 sekä talousjätevesiasetuksella 209/2011.

Kiinteistönomistajan velvollisuudet:

• Olla selvillä jätevesijärjestelmästään ja sen ympäristövaikutuksesta	SELVITYS
• Puhdistaa jätevetensä lain, asetuksen ja kunnan määräysten mukaisesti	PUHDISTAMISVELVOLLISUUS
– Jos puhdistuksen taso ei ole riittävä, käsittelyä tehostetaan	Siirtymäaika 15.3.2016 asti
– Tehostaminen luvanvaraista	TOIMENPIDELUPA ja SUUNNITELMA
• Käyttää ja huoltaa järjestelmää siten että puhdistusvaatimus täyttyy normaalioloissa	KÄYTTÖ- JA HUOLTO- OHJEET

Poikkeamiset puhdistusvelvollisuudesta – voimassa vain jos ei ympäristön pilaantumisen vaaraa:

• Vähäinen jätevesimäärä	Pienet jätevesimäärät voidaan johtaa hallitusti maaperään ilman puhdistusta. Esim. kantovesi ja ulkokuusi.
• Ikäpoikkeus	Vakituisesti asutun kiinteistön kaikki omistajat ovat 9.3.2011 mennessä täyttäneet 68 vuotta. Huom. Ei koske vapaa-ajan asutusta eikä rikkiäisiä ja/tai toimimattomia saostuskaivoja.
• Lykkäys sosiaalisista syistä	Korkeintaan viiden vuoden mittaista lykkäystä voi hakea kunnasta. Syynä lykkäykselle esim. taloudellista suorituskykyä alentava sairaus tai työttömyys.

INFOBLAD
8.5.2012

GLESBYGDENS AVLOPPSVATTEN

LAGSTIFTNINGEN I NÖTSKAL

Länsi-Uudenmaan
VESI ja YMPÄRISTÖ ry
Västra Nylands vatten och miljö rf

Lagstiftningen angående glesbygdens avloppsvatten förnyades år 2011. Frågan regleras genom den ändrade miljöskyddslagen 196/2011 och i hushållsavloppsvattenförordningen 209/2011.

Fastighetsägarens förpliktelser:

• Känna till sitt avloppsvattensystem och dess miljönverkan	UTREDNING
• Rena sitt avloppsvatten så att lagens, förordningens och kommunens krav uppfylls	RENINGSPLIKT
– Om inte tillräckligt hög reningsnivå nås, effektiveras reningen	Övergångsperiod till 15.3.2016
– Effektiveringen förutsätter tillstånd	ÄTGÄRDSTILLSTÅND och PLAN FÖR AVLOPPSVATTENSYSTEMET
• Använda och upprätthålla systemet så att reningskraven uppfylls vid normalt bruk	BRUKS- OCH UNDERHÅLLSANVISNINGAR

Undantag från reningskraven – gäller endast ifall det inte uppstår risk för förorening av miljön:

• Små mängder avloppsvatten	Små mängder avloppsvatten kan ledas i marken utan särskild rening . T.ex. inburet vatten och utedass.
• Åldersundantaget	Beständigt bebodda fastigheter, vars alla ägare har fyllt 68 år före 9.3.2011.Obs. Gäller inte fritidsbosättning eller söndriga och/eller icke-fungerade slambrunnar.
• Tilläggstid på sociala grunder	Ett tidsbestämt undantagstillstånd på högst 5 år kan ansökas från kommunen. Orsaken till tilläggstiden kan vara t.ex. sjukdom eller arbetslöshet som minskar ens ekonomiska läge.

En guide TILL AVLOPPS- VATTNETS VÄRLD	 www.vesiensuojelu.fi Förbundet för vattenskyddsföreningarna i Finland r.f.
---	--

Hankkeen tiedotteet

TIEDOTE

19.6.2012

JÄTEVESINEUVONNALLA PARANNUKSIIN!

Linkki 2011-hankkeen loppuraportti on julkaistu

Länsi-Uudellamaalla on tehty pitkäjänteistä työtä jätevesineuvonnan saralla. Yli 1 000 kiinteistöä on vuosien 2009-2011 aikana saanut neuvot jätevesiasian kuntoon saattamiseksi omalla kotipihallaan. Lisäksi aiemmin on tehty kattavaa yleisneuvontaa jätevesi-iltojen muodossa sekä autettu vesihuolto-osuuskuntien muodostumista ja edistetty kiinteistökohtaista jätevesisuunnittelua. Neuvonnan on toteuttanut Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry ja rahoitus on tullut yhdistyksen jäsenkunnilta sekä Uudenmaan liitolta.

Kiinteistökohtaisella neuvonnalla on saatu aikaan merkittäviä tuloksia: ainakin kolmella neuvonta-alueella on käynnistetty vesihuolto-osuuskuntahankkeet tonttikäynnillä tehdyn neuvonnan ja siihen liittyvien tilaisuuksien rohkaisemana. Näiden osuuskuntien avulla voi parhaimmillaan ratketa yli 150 kiinteistön jätevesiongelmia. Sen sijaan kiinteistöjen omien järjestelmien uusimiseen suhtaudutaan edelleen varauksella. Linkki 2011-hankkeen loppuraportista käy ilmi, kuinka asukkaita on neuvottu ja mikä on jäteveden käsittelyn tila läpikäydyillä alueilla. Loppuraportti on julkaistu Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry:n julkaisusarjassa numerolla 229/2012 ja sen voi ladata sähköisesti osoitteesta www.luvy.fi.

Tänä kesänä Linkki-hanke jatkuu Uudenmaan ELY-keskuksen ja kuntien rahoittamana. Tavoitteena on saada neuvonta ulotettua 700-800 haja-asutusalueen kiinteistöille kuuden neuvojan avulla. Tällä hetkellä neuvonta on käynnistynyt jo lähes kaikissa hankekunnissa ja yhteensä yli 180 käyntiä on tehty. Neuvonta on kiireisimmillään heinä-elokuussa, jolloin mm. kesäasukkaat ovat parhaiten tavoitettavissa. Neuvonnan kohteista arviolta 30-50 %:lla on puutteellinen jäteveden käsittely, näitä kohteita neuvojat ohjaavat jätevesisuunnittelijoiden pakeille mahdollisimman nopeasti. Tänä kesänä olisikin sopiva hetki jätevesijärjestelmän suunnitelman teolle. Suunnitelmalla tarkentuvat tulevan laitteiston sijainti, osat sekä tonttikohtaiset kustannusarviot. Suunnitelma tarvitaan myös toimenpidelupahakemukseen, joka haetaan kunnalta. Jos suunnitelman saa tehtyä jo tänä kesänä, jää vielä hieman aikaa hankkia jätevesijärjestelmän uudistamisprojektille rahoitus, ennen kuin jäteveden käsittelyn parantamiselle annettu siirtymäaika umpeutuu 15.3.2016.

Länsi-Uudenmaan hajajätevesihankkeeseen (LINKKI) osallistuu alueen yhdeksän kuntaa: Hanko, Inkoo, Karjalohja, Karkkila, Lohja, Nummi-Pusula, Raasepori, Siuntio ja Vihti. Kuntien lisäksi hanketta rahoittaa Uudenmaan ELY-keskus. Hanke liittyy Länsi-Uudenmaan kuntien hajajätevesistrategiaan 2009–2013 ja ympäristöministeriön valtakunnalliseen jätevesineuvontaan. Hankkeen koordinaattorina toimii Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry.

Lisätietoa antaa: Minttu Peuraniemi, 019 568 2969, minttu.peuraniemi@vesiensuojelu.fi
Katso myös verkkosivut: www.hajavesi.fi ja Opas jätevesien maailmaan www.vesiensuojelu.fi/jatevesi

Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry Västra Nylands vatten och miljö rf
Länsi-Louhenkatu 31, PL 51, 08101 LOHJA, Västra Louhigatan 31, PB 51, 08101 LOJO
puh./tel (019) 323 623, faksi/fax (019) 325 697
www.luvy.fi
Y-tunnus 0213960-4

PRESSMEDDELANDE

19.6.2012

FÖRBÄTTRINGAR GENOM AVLOPPSRÅDGIVNING!

Linkki 2011-projektets slutrapport har publicerats

I västra Nyland har gjorts ett långtgående arbete vad gäller avloppsrådgivning. Över 1000 fastighetsägare har under åren 2009–2011 fått råd på den egna tomten angående hur man får det egna systemet i skick. Utöver det har tidigare gjorts täckande allmän rådgivning i form av avloppsvattenkvällar, hjälp har getts vid bildandet av vattenandelslag samt fastighets vis avloppsplanering har befrämjats. Rådgivningen har förverkligats av Västra Nylands vatten och miljö rf och finansiering har fått från föreningens medlemskommuner samt från Nylands förbund.

Genom fastighets vis rådgivning har man fått till stånd betydliga resultat: på åtminstone tre rådgivningsområden har inletts vattenandelslagsprojekt med uppmuntran från den fastighetsvisa rådgivningen. Med hjälp av de här vattenandelslagen kan som bäst över 150 fastigheters avloppsvattenproblem lösas. Ur Linkki 2011-projektets slutrapport framgår hur rådgivningen har utförts och vad nuläget vad gäller avloppsvattenbehandlingen på de genomgångna områdena är. Slutrapporten har publicerats i Västra Nylands vatten och miljö rf:s publikationsserie med nummer 229/2012 och den kan laddas ner elektroniskt på adressen www.luvy.fi.

Den här sommaren fortsätter Linkki-projektet med finansiering från Nylands NTM-central och från kommunerna. Målsättningen är att med hjälp av 6 rådgivare nå 700–800 av glesbygdens fastigheter genom rådgivningen. I nuläget har rådgivningen börjat i nästan alla projektkommuner och sammanlagt är över 180 besök utförda. Rådgivningens brådaste tid är under juli-augusti då bl.a. sommargästerna är lättast anträffbara. Av rådgivningsobjekten har uppskattningsvis 30–50% en bristfällig avloppsvattenbehandling, i dessa fall hänvisar rådgivarna till en planerare snarast möjligast. Den här sommaren skulle vara en bra tidpunkt för uppgörande av avloppsplan. Genom planering säkerställs den kommande anläggningens placering, delar samt fastighetsvisa kostnader. En plan behövs även vid sökandet av åtgärdstillstånd, som anhålls av kommunen. Om planen uppgörs redan denna sommar finns det ännu lite tid att skaffa finansiering till förnyandet av avloppssystemet före övergångsperiodens utgång 15.3.2016.

I västra Nylands avloppsvattenprojekt (LINKKI) deltar områdets 9 kommuner: Hangö, Högfors, Ingå, Karislojo, Lojo, Nummi-Pusula, Raseborg, Sjundeå och Vichtis. Utöver kommunerna finansieras projektet av Nylands NTM-central. Projektet är kopplat till Strategin för kommunernas samarbete kring glesbygdens avloppsvatten i västra Nyland 2009-2013 samt miljöministeriets landsomfattande avloppsrådgivning. Som projektkoordinator fungerar Västra Nylands vatten och miljö rf.

Tilläggsinformation: Minttu Peuraniemi, 019 568 2969, minttu.peuraniemi@vesiensuojelu.fi

Se även hemsidorna: www.glesbygdensvatten.fi och En guide till avloppsvattnets värld www.vesiensuojelu.fi/avloppsvatten

Hankkeen tiedotteet

TIEDOTE

15.10.2012

VARAUDU TULEVAAN – LAITA HUUSI!

Syksy etenee ja talvi on tulossa – onko jätevesijärjestelmäsi valmis tuleviin haasteisiin? Useat haja-asutusalueen asukkaat ovat viime vuodenvaihteen myrskyistä oppineena rakentaneet tontilleen upouuden ulkokuussin. Huussin avulla on tarkoitus taata luonnollisen hädän helpotus myös pidempien sähkökatkosten aikana. Idea ei ole huono muutoinkaan tulevaan varauduttaessa: huussia käyttämällä, vesivessan sijaan, säästetään puhdasta vettä ja tuotetaan omalle pihalle arvokasta maanparannusainetta. Palkitsevaa on myös huomata, että jokainen huussikäynti vähentää jätevetteen joutuvien haitta-aineiden määrää, jolloin jätevetteen jää vähemmän puhdistettavaa. Tämä seikka kiinnostanee erityisesti haja-asutusalueiden väestöä, jonka jäteveden puhdistuksen parantamiseen annettu siirtymäaika (15.3.2016) lähestyy talvi talvelta.

Talven alla on hyvä tarkistaa myös jätevesijärjestelmän kunto. Moni tyhjennyttää saostuskaivot tunnollisesti syksyllä ja keväällä. Pahitteeksi ei olisi kurkistaa kaivoihin samalla ja tarkistaa, että t-haarat ovat paikallaan ja kaivo muutenkin ehjä ja hyväkuntoinen. Viime talven lumimäärää muistellessa ymmärtää paremmin esimerkiksi imeytys- tai suodatuskentän tuuletusputkien pituuden merkityksen: niiden tulee olla niin pitkät, että ne eivät jää lumen alle ankarampanakaan lumitalvena ja siten kentän hajottajamikrobit saavat happea toimintaansa talvenkin ajan. Nyt syksyllä on myös syytä panna merkillä kentän ympärystän pinnanmuodot, jotta keväällä huomaa helpommin, onko routavaurioita syntynyt. Laitepuhdistamon omaava saattaisi hyötyä huoltokopista, jonka avulla kemikaalin täyttö, lietteen laskeutuskoe ja muut puhdistamon huoltotoimenpiteet voidaan tehdä tuiverrukselta suojassa, hyvässä valaistuksessa. Tärkeää on myös tarkistaa purkupaikka – erityisesti panospuhdistamosta ulos pumpattavalle vesimäärälle tulee olla esteetön purku myös talvisin.

Linkki-hankkeen jätevesineuvojat ovat kertoneet tänä vuonna yli 800 haja-asutusalueen kiinteistön asukkaalle mm. jätevesijärjestelmien edellyttämästä huollosta. Havaittavissa on, että asukkaan huolet keskittyvät tällä hetkellä jätevesijärjestelmän uudistamistoimenpiteisiin ja –kustannuksiin, mutta todella tärkeää olisi jo alusta lähtien valita mahdollisimman käyttövarma ja elinkaarikustannuksiltaan edullinen järjestelmä – kuten huussi. Syksyn myötä myönteistä palautetta saaneen jätevesineuvonnan kenttäkausi on lähestymässä loppuaan, mutta neuvoilta voi kysyä mieltä askarruttavista asioista jatkossa puhelimitse tai sähköpostilla.

Länsi-Uudenmaan hajajätevesihankkeeseen (LINKKI) osallistuu alueen yhdeksän kuntaa: Hanko, Inkoo, Karjalohja, Karkkila, Lohja, Nummi-Pusula, Raasepori, Siuntio ja Vihti. Kuntien lisäksi hanketta rahoittaa Uudenmaan ELY-keskus. Hanke liittyy Länsi-Uudenmaan kuntien hajajätevesistrategiaan 2009–2013 ja ympäristöministeriön valtakunnalliseen jätevesineuvontaan. Hankkeen toteuttajana toimii Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry.

Lisätietoa antaa: Minttu Peuraniemi, 019 568 2969, minttu.peuraniemi@vesiensuojelu.fi

Katso myös verkkosivut: www.hajavesi.fi ja Opas jätevesien maailmaan www.vesiensuojelu.fi/jatevesi

Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry Västra Nylands vatten och miljö rf
Länsi-Louhenkatu 31, PL 51, 08101 LOHJA, Västra Louhigatan 31, PB 51, 08101 LOJO
puh./tel (019) 323 623, faksi/fax (019) 325 697
www.luvy.fi
Y-tunnus 0213960-4

PRESSMEDDELANDE

15.10.2012

FÖRBERED FÖR FRAMTIDEN – SKAFFA UTEDASS!

Hösten fortskrider och vintern är på kommande- är ditt avloppssystem förberett för kommande utmaningar? Flera invånare på glesbygden har efter stormen vid årsskiftet tagit lärdom och byggt ett helt nytt utedass på sin tomt. Med utedassets hjälp är det meningen att garantera stillande av de naturliga behoven även under längre strömavbrott. Idén är för övrigt inte dum med tanke på framtiden: genom att använda utedass istället för vattentoalett sparar vi på rent vatten och producerar värdefullt jordförbättringsmaterial till den egna gården. Det är även givande att notera att varje besök på utedasset minskar på de skadliga ämnen som hamnar i avloppsvattnet, vilket leder till att det i avloppsvattnet blir mindre kvar att rena. Den här faktorn är av intresse speciellt för glesbygdens invånare, eftersom övergångsperioden (15.3.2016) som har getts för effektivisering av avloppsvattenbehandlingen närmar sig vinter för vinter.

Inför vintern är det även bra att kontrollera avloppssystemets skick. Många tömmer sina slambrunnar plikttroget höst och vår. Det är ingen dålig idé att samtidigt ta en titt i brunnarna och kontrollera att t-styckena är på plats och att brunnen i övrigt är hel och i gott skick. Med förra vinterns snömängd i färskt minne förstår man till exempel bättre syftet med luftningsrörens längd i infiltrationsanläggningar och markbäddar: de ska vara så långa att de inte blir under snön ens under de snörrikaste vintrarna och så att bäddens nedbrytningsmikrober får syre och fungerar även under vintern. Nu på hösten finns också skäl att lägga märke till topografin runt bädden, så att tjälskador lättare kan upptäckas på våren. Ägaren till ett reningsverk kan behöva ett skjul för service, så att påfyllning av kemikalier, slammets sedimenteringstest och övriga underhållsåtgärder kan göras i skydd av bläst och i god belysning. Det är även viktigt att kontrollera utloppet – speciellt för de vattenmängder som pumpas ur ett reningsverk skall det finnas ett fritt utlopp även under vintern.

Linkki- projektets rådgivare har det här året berättat för över 800 fastigheter på glesbygden om bl.a. det underhåll som avloppssystemet kräver. Det är märkbart att invånarnas oro för tillfället ligger i förnyandet av avloppssystemet, dess åtgärder och kostnader, med det skulle vara väldigt viktigt att redan från början välja ett system som är användarsäkert och vars användarkostnader är låga – så som utedasset. Rådgivningen ute på fält, som under hösten har fått positiv feedback håller på att lida mot sitt slut, men av rådgivarna kan man fortsättningsvis få svar på sina frågor via telefon eller per e-post.

I västra Nylands avloppsvattenprojekt (LINKKI) deltar områdets nio kommuner: Hangö, Högfors, Ingå, Karislojo, Lojo, Nummi-Pusula, Raseborg, Sjundeå och Vichtis. Utöver kommunerna finansieras projektet av Nylands ELY-central. Projektet är kopplat till Strategin för kommunernas samarbete kring glesbygdens avloppsvatten i västra Nyland 2009-2013 samt miljöministeriets landsomfattande avloppsrådgivning. Som projektkoordinator fungerar Västra Nylands vatten och miljö rf.

Tilläggsinformation: Minttu Peuraniemi, 019 568 2969, minttu.peuraniemi@vesiensuojelu.fi
Se även hemsidorna: www.glesbygdensvatten.fi och En guide till avloppsvattnets värld
www.vesiensuojelu.fi/avloppsvatten

Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry Västra Nylands vatten och miljö rf
Länsi-Louhenkatu 31, PL 51, 08101 LOHJA, Västra Louhigatan 31, PB 51, 08101 LOJO
puh./tel (019) 323 623, faksi/fax (019) 325 697
www.luvy.fi
Y-tunnus 0213960-4

Päätösseminaarin ohjelma ja osallistujalista

KUTSU
19.2.2013

TERVETULOA JÄTEVESISEMINAARIIN

Aika: Torstaina 14.3.2013 klo 9-15
Paikka: Lohjan kirjasto, Järnefeltinsali
 Karstuntie 3, Lohja

Haja-asutusalueiden jätevesijärjestelmiä kritisoidaan joskus aiheettomasti vaihtoehtojen puutteesta. Asukkaat etsivät nyt ratkaisuja toimintavarmalle ja kustannustehokkaalle jäteveden käsittelylle. Myös vaihtoehtoihin ratkaisuihin vaikuttaa olevan kiinnostusta. Seminaarissa perehdytään käytännönläheisesti mm. paju- ja juurakkopuhdistamon suunnittelun perusteisiin, sekä saadaan esimerkkejä toteutetuista kuivakäymäläratkaisuista. Tilaisuudessa päivitetään myös tiedot jätevesiasian ajankohtaisista ja tavataan muita alan toimijoita. Ohjelmassa suomen- ja englanninkielisiä esityksiä, mutta keskustelua voi käydä myös ruotsiksi!

OHJELMA:

- 09.00 Seminaarin avaus
- 09.15 Jätevesiasian ajankohtaiset ja LINKKI-hankkeen tulokset**
Minttu Peuraniemi, LUVY ry
- 10.00 Voiko kuivakäymälän asentaa vanhaan taloon?**
Olli Borg, Suomen Ympäristösuunnittelu Oy
- 10.45 Keskustelua
- 11.00 Lounastauko, omakustanteinen
- 11.45 Wastewater to heat / Pajupuhdistamon periaatteet**
Paul Lynch, L&G Pajupuhdistamo Oy
- 12.45 Sewage to freshwater, the natural way / ReVive-järjestelmä**
Dr Stanislaw Lazarek, Onewell Sweden
- 13.45 Uuden sähköttömän jätevedenpuhdistamon esittely**
Raimo Flink, Ekorami Oy
- 14.15 Kommenttipuheenvuoro**, Erkki Santala, Hajaputsari ry
- 14.45 Yhteenveto ja loppusanat
- 15.00 Loppukahvit

Tilaisuuden järjestää Länsi-Uudenmaan hajajätevesihanke – LINKKI 2012. Tilaisuus on maksuton. Kahvitarjoilun järjestämiseksi pyydämme sinua ilmoittautumaan tilaisuuteen viimeistään 7.3.2013. Ilmoittautumiset sähköisesti: http://hajavesi.fi/fi/ilmoittautuminen_tilaisuuteen -jos sähköinen ilmoittautuminen ei onnistu, voit ilmoittautua puhelimitse: 019 568 2969.

Länsi-Uudenmaan
VESI ja YMPÄRISTÖ ry
Västra Nylands vatten och miljö rf

JÄTEVESISEMINAARI 14.3.2013 Lohjalla

Nimi	Organisaatio	Tehtävä/nimike
Aino-Maija Kyykoski	Käymäläseura Huussi ry	Projektikoordinaattori
Antti Juvonen	Koto-Inssi Oy	
Anu Hynninen	Siuntion kunta	Ympäristötarkastaja
Ari Mielonen	Fann Ympäristötekniikka Oy	
Arja Lahtinen	Pohjanmaan vesi ja ympäristö ry	Hankevetäjä/jätevesineuvoja
Arto Lindgren		urakotsija
Arto Nurmi	Vihdin Ekolämpö	Yrittäjä
Ben-Roger Lindberg	Oy PQR Consult AB	
Eija Kanninen	Lohjan kaupungin ympäristötoimi	Ympäristötarkastaja
Eira Viitanen		
Erkki Santala	Hajaputsari ry	Asiantuntija
Jaana Pönni	LUVY	Toiminnanjohtaja
Johanna Kallio	Suomen ympäristökeskus	Suunnitteluinsinööri
Jouni Stordell	Raseborgs stad	Miljöinspektör
Kaj Mattsson	Aronia	Projektipäällikkö / Green Islands
Karolina Örnmark	LUVY ry.	Jätevesineuvoja
Klara Eklund	Talokaivo Oy	Tuotepäällikkö
Magnus Hellström		
Marko Ahola	Ramboll	Maisema-arkkitehti
Matti Napari	Karkkilan rakennusvalvonta	LVI-tarkastaja
Mika Nieminen	Onewell Finland	
Minttu Peuraniemi	LUVY ry.	Projektipäällikkö
Olli Borg	Suomen Ympäristösuunnittelu oy	
Ossi Jokinen	Kalastustila Svartholmsudden	Vesiseniori
Patrik Skult	Ingå kommun	Miljöchef
Paul Lynch	L&G Pajupuhdistamo Oy	
Peder Gregersen		Denmark
Pertti Tammivuori	Oy Raita ENVIRONMENT	Myyntijohtaja
Raimo Flink	Ekorami Oy	
Rauno Viljanen	Vesmec	Suunnittelu ja asennus
Rolf Holmberg	Aronia / Ammattikorkeakoulu Novia	Projektitutkija
Sanna Hilska	Vihdin kunta	Vs. ympäristötarkastaja
Sari Lansola	Kirkkonummen kunta	Ympäristötarkastaja
Satu Riski	Suunnittelupalvelu Riski Oy	
Seppo Mannermaa		
Tanja Mikkola	Ympäristönsuojelu- ja valvonta	ympäristötarkastaja
Teemu Haapala	VHVSY ry.	Apulaistutkija/Hajajätevesineuvoja
Tomi Niemi	Tekninen Palvelu Tomi Niemi	Yrittäjä
Veikko Häyrynen	Lohjan Seudun Omakotiyhdistys	Puheenjohtaja

Raportti strategiatyöpajasta 14.2.2013

Raportti
15.2.2013

LÄNSI-UUDENMAAN KUNTIEN HAJAJÄTEVESIYHTEISTYÖN STRATEGIA TYÖPAJA STRATEGIAN UUDISTAMISEKSI

Aika torstaina 14.2.2013 klo 9.30-14

Paikka Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry:n toimitilat, Lohja

Osallistajat

Sanna Hilska	ympäristötarkastaja	Vihti, Karkkila
Anu Hynninen	ympäristötarkastaja	Siuntio
Saija Kajala	ympäristönsuojelupäällikkö	Hanko
Auli Kokkonen	johtava ympäristötarkastaja	Lohja
Sari Lansola	ympäristötarkastaja	Kirkkonummi
Jan Lindqvist	käyttömestari	Hanko
Paula Luomala	ympäristötarkastaja	Kirkkonummi
Tanja Mikkola	ympäristötarkastaja	Vihti, Karkkila
Minttu Peuraniemi	projektipäällikkö	LUVY
Jaana Pönni	toiminnanjohtaja	LUVY
Patrik Skult	ympäristönsuojelupäällikkö	Inkoo
Jorma Skyttä	tekninen johtaja	Siuntio
Jouni Stordell	ympäristötarkastaja	Raasepori
Minna Sulander	ympäristönsuojelupäällikkö	Vihti, Karkkila
Karolina Örnmark	jätevesineuvoja	LUVY

1 TYÖPAJAN AVAUS

Toiminnanjohtaja Jaana Pönni avasi tilaisuuden ja tehtiin esittäytymiskierros. Projektipäällikkö Minttu Peuraniemi alusti työpajatyöskentelyä kertomalla hajajätevesiasian ja strategiatyön taustoista sekä uuden strategian valmistelun tilanteesta. Keskusteltiin etenemisestä ja todettiin, että rakennusvalvonta tulisi sitouttaa strategiaan paremmin jo valmisteluvaiheessa, koska ketään rakennusvalvonnan edustajaa ei tässä työpajassa ollut läsnä. Tilaisuuden tarkoituksena oli

- Tunnistaa haja-asutuksen jätevesihuollon ongelmakohtia Länsi-Uudellamaalla vesiensuojelun sekä muiden intressiryhmien näkökulmasta.
- Löytää keskeiset toimijat ja toimenpiteet näiden ongelmakohtien ratkaisemiseksi.
- Ideoida tulevien vuosien toimenpiteitä ja kampanjoita yhteistä hanketoimintaa varten.

Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry Västra Nylands vatten och miljö rf
Länsi-Louhenkatu 31, PL 51, 08101 LOHJA, Västra Louhigatan 31, PB 51, 08101 LOJO
puh./tel (019) 323 623, faksi/fax (019) 325 697
www.luvy.fi
Y-tunnus 0213960-4

2 RYHMÄTYÖSKENTELYN AIHEET JA TYÖTAVAT

Työpajan teemana oli ”Miten toteuttaa visio eri intressiryhmien kannalta”. Työskentelyn pohjaksi oli toimitettu osallistujien käyttöön ehdotus visioksi vuoteen 2021, joka puolestaan oli työstetty Länsi-Uudenmaan hajajätevesityöryhmän valmistelevan strategiakokouksen 30.11.2012 pohjalta:

Haja-asutuksen aiheuttama jätevesikuormitus on Länsi-Uudellamaalla minimoitu ja paikalliset vesistömmme (pinta- ja pohjavedet, sekä uimavedet ja juomavesikaivot) ovat hyvässä kunnossa.

Tyytyväisillä asukkailla on käytössään asianmukaiset, oman kiinteistön tilanteeseen sopivat, toimivat jätevesiratkaisut. Mm. kuivakäymälät ja harmaiden jätevesien riittävä puhdistus sekä naapuruston ja kylien yhteiset ratkaisut ovat suosittuja.

Jätevesien käsittely on luonteva osa vesien- ja ympäristönsuojelua sekä kiinteistön hoitoa. Se on myös toimiva osa yhdyskuntarakennetta ja jätevesiin liittyvät palvelut takaavat kestävä kehityksen mukaisen puhdistuksen. Länsi-uusimaalaiset ovat keskenään tasa-arvoisessa asemassa jätevesiasian suhteen, kun kunnat soveltavat lainsäädäntöä yhtenäisesti ja hallitusti.

Osallistujille oli toimitettu myös ko. kokouksen muistio ja muistiinpanot, mutta tarkoitus tässä työpajassa ei ollut liikaa kiinnittyä aiemmin tehtyihin johtopäätöksiin vaan enemmänkin synnyttää uusia ajatuksia ja ideoita yhteiseen käyttöön. Työpaja toteutettiin kahdessa etapissa ryhmissä työskennellen. Ryhmät edustivat eri intressitahoja ja osallistujien oli tarkoitus asettautua intressiryhmän rooliin pohtiessaan kysymyksiä. Ryhmät olivat seuraavat:

- Haja-asutusalueen asukas
- Jätevesisuunnittelija
- Kunta
- Ympäristö

Ensimmäisessä etapissa kartoitettiin intressiryhmän tarpeita suhteessa tavoitettiin vuonna 2021 (visio). Tämä tehtiin siten, että jokainen pohti asiaa ensiksi yksin, jonka jälkeen asiaa pohdittiin oman ryhmän kesken ja lopputuloksesta keskustelutettiin vielä koko työpajan kesken. Toisen etapin tarkoituksena oli hahmottaa intressiryhmien tarvitsema apu tarpeiden suhteen, käytännössä pohdittiin siis tarvittavat tukitoimenpiteitä ja niiden toteuttajia, joilla asiassa päästäisiin eteenpäin. Ryhmät saivat keskenään listata asiat ja esitellä ne lopulta muille ryhmille. Seuraavassa koottuna ryhmäjako, tehtävänannot ja ryhmän kokoonpano:

Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry Västra Nylands vatten och miljö rf
Länsi-Louhenkatu 31, PL 51, 08101 LOHJA, Västra Louhigatan 31, PB 51, 08101 LOJO
puh./tel (019) 323 623, faksi/fax (019) 325 697
www.luvy.fi
Y-tunnus 0213960-4

Raportti strategi työpajasta 14.2.2013

Raportti
15.2.2013

Taulukko 1. Työpajan ryhmäjako ja tehtävänanto.

Ryhmän rooli	Tehtävänanto	Osallistujat
Haja-asutusalueen asukas	<ol style="list-style-type: none"> Mitä tarvitsen, jotta tavoitetila vuoteen 2021 saavutetaan? Mitä apuja ja keneltä tarvitsen tavoitetilan saavuttamiseksi 	Karolina Jan Jouni Tanja
Jätevesisuunnittelija	<ol style="list-style-type: none"> Mitä tarvitsen, jotta tavoitetila vuoteen 2021 saavutetaan? Mitä apuja ja keneltä tarvitsen tavoitetilan saavuttamiseksi 	Minttu Saija Sanna
Kunta	<ol style="list-style-type: none"> Mitä minun pitäisi tehdä, jotta tavoitetila vuoteen 2021 saavutetaan? Mitä apuja ja keneltä tarvitsen tavoitetilan saavuttamiseksi 	Auli Anu Sari Jaana
Ympäristö (= vesistö, pohjavesi, kokonaiskuva, "kala")	<ol style="list-style-type: none"> Onko nykyinen rakenne ympäristömyönteinen tai johtaako se siihen? Mitkä ovat keskeiset tekijät tavoitetilan 2021 toteutumisessa? Millä keinoin ja kuka ympäristömyönteisiä ratkaisuja voisi edistää tai niiden esteitä purkaa? 	Patrik Minna Paula

3 RYHMÄTÖIDEN TULOKSET

Ryhmätöiden tulokset esiteltiin keskustellen koko työpajalle ja kirjattiin muistiin ppt-esitykseen. Kaikki muistiinpanot kerättiin ja niistä tehtiin jälkikäteen puhtaaksikirjoitettu yhteenveto. Seuraavassa on koottuna ryhmätöiden tulosten pääpiirteet.

Asukasryhmä piti oikeaa tietoa, kohtuullisia kuluja ja yhtenäisyyttä tärkeimpinä lähtökotina. Viemäriverkosto ja vesiosuuskunta-asiaan kiinnitettiin paljon huomiota.

Taulukko 2. Asukkaiden tarpeet ja avuntarve vision saavuttamiseksi työpajan mukaan.

ASUKAS - TARPEET	
<ul style="list-style-type: none"> Tietoa (nykytilanne, mitä vaaditaan ja miksi) Oikeat perusteet Raha Yhdenmukaisuus ja yhdenvertaisuus Ennakoitavuus 	
ASUKAS - AVUT	
Mikä apu?	Kuka antaa?
Oikea, puolueeton tieto	Kunta, puolueeton neuvoja
Esimerkit, referenssejä	Suunnittelijat, neuvontajärjestöt
Raha <ul style="list-style-type: none"> Kiinteistökohtaisen ratkaisun rahoitus Yhteiset ratkaisut, tuki Helputukset vesiosuuskunnan liittymismaksuun kunnalliseen verkostoon 0 € tai kohtuullinen Rahoitussuunnittelu, osamaksumahdollisuus Tieto avustuksista, mm. vesiosuuskunnan avustuksista 	Kiinteistönomistaja (korjausavustus, kotitalousvähennys) ELY, kunnat Kunnan päätös Avustusten myöntäjä, neuvonta
Asenteet <ul style="list-style-type: none"> Paikallinen näkökulma: oma piha, lampi Selvitys paikallisista olosuhteista 	Itse, neuvontajärjestöt, paikalliset toimijat kuten vesiensuojeluyhdistykset ja hankkeet
Yhtenäiset käytännöt, yhtenäiset perusteet (YSM, rakennusmääräykset) <ul style="list-style-type: none"> Yhtenäiset neuvot kunnalta ja neuvojalta Maankäytön järkevä suunnittelu VHKS ajan tasalla 	Kunta/neuvoja

Suunnittelijaryhmä pohti jätevesiasiaa yrittäjän näkökulmasta. Kysynnän turvaaminen, yleinen taloustilanne ja laatukysymykset olivat päällimmäisiä huolia. Laatutyön motivaattoriksi ryhmä innovoit "Vuoden jätevesisuunnittelija"-kilpailun.

Raportti strategi työpajasta 14.2.2013

Taulukko 3. Suunnittelijoiden tarpeet ja avuntarve vision saavuttamiseksi työpajan mukaan.

SUUNNITTELIJA - TARPEET	
<ul style="list-style-type: none"> • Kysyntä • Osaaminen • Raha • Laatu • Motivaatio 	
SUUNNITTELIJA - AVUT	
Mikä apu?	Kuka antaa?
Kysynnän lisäys	Rakennusvalvonta vaatii ammattisuunnittelijaa, ja laadukasta työtä, neuvovat tahot kertovat vaatimuksista
Ylläpitävä koulutus	Ammattijärjestö, koulut, edunsaajat, toimijat itse
Tieto paikallisista olosuhteista <ul style="list-style-type: none"> - tiedon tuottaminen - tiedon jakaminen - suunnittelijoille koulutus tiedon käytöstä 	Virallinen taho, asiantuntijat
Rahoitus <ul style="list-style-type: none"> - Yleinen taloustilanne, rahoitus järjestelmien tekemiseen asukkaille 	Valtio, kunta, EU
Motivaatio <ul style="list-style-type: none"> - Kiitos → motivaatio → laatu - Palkintojärjestelmä, vuoden suunnittelija, julkisuus - Sosiaalinen verkosto 	Edunsaajat, toimijat itse

Kuntaryhmä pohti kysymyksiä sekä ympäristövalvonnan, rakennusvalvonnan, vesilaitoksen, että päättäjien näkökannat huomioiden. Todettiin peiliin katsomisen merkitys: "Kellä palo, sillä aloite".

Taulukko 4. Kunnan teot ja tarvittavat avut työpajan mukaan.

KUNTA - TEOT	
<ul style="list-style-type: none"> • Yhteistyö eri sektoreiden välillä – yhteiset suuntaviivat • Rakentaminen suunniteltua –vesihuollon kehittämissuunnitelmat ajan tasalla • Rahoituksen/resurssien turvaaminen • Tiedotusta ja neuvontaa • Ympäristönsuojelumääräysten uudistaminen/yhtenäiset 	
KUNTA - AVUT	
Mikä apu?	Kuka antaa?
Kunnan sisällä yhteinen näkemys maankäytöstä - → Yhteinen sessio	Ylin virkamiesjohto → poliittinen päätös Kuka perustelee, miksi pitäisi?
Rahoitusta, resursseja	Ylin johto, poliitikot
Yhteistyön parantaminen eri sektoreiden välillä	Jokainen omalta osaltaan - aloitteellisuus
Tiedotusta ja neuvontaa	Yhteistyöllä tekeminen, hyvä että neuvonta ei viranomaisen
Määräysten uudistaminen, yhtenäistäminen	Yhteistyössä kuntien kesken

Ympäristöryhmä oli ottanut näkökannakseen kalan, iskulauseenaan ”Mieti, miltä kalasta tuntuisi!”. Vaikeasti hahmotettavan kysymyksen äärellä asia kulminoitui maankäyttöpolitiikkaan sekä kokonaisuormituksen leikkaamiseen.

Taulukko 5. Ympäristön ja kokonaisuuden kannalta keskeiset tekijät sekä keinot ympäristömyönteisten ratkaisujen edistämiseksi työpajan mukaan (muistiinkirjaajan yksinkertaistamana).

YMPÄRISTÖ – KESKEISET TEKIJÄT
<ul style="list-style-type: none"> • Haja-asutuksen jätevesien suhde muuhun kuormitukseen • Maankäyttöpolitiikka • Erityisalueet • Järjestelmien ympäristövaikutukset huomioiden terveyshaitta • Kokonaisuuden tarkastelu, pelkkä asetus ei ratkaise kysymystä
YMPÄRISTÖ - KEINOT
Tietoisuus olosuhteista + omista vaikutuksista
Paikallista tietoa nykytilanteesta, olosuhteista
Tärkeysjärjestys alueiden suhteen
Tietoa jätevesijärjestelmien vaikutuksista vastaanottavaan vesistöön, luontoon
Suositus – ei vaatimus: nollatoleranssi (bakteerit ja hormonit)

Raportti strategiatyöpajasta 14.2.2013

Raportti
15.2.2013

Menetelmien kehittäminen luonnonmukaiseen suuntaan –ravinteet, bakteerit, hormonit ym. → esimerkkejä ja pitkän ajan seuranta (päästöt ja vaikutukset)
Maankäytön suunnittelu, keskitetyt ratkaisut (rahoitus), oikeudenmukaisuus → Vesihuollon kehittämissuunnitelmien kehittäminen (vrt. päivittäminen)
Kaikkien päästöjen väheneminen, haja-asutuksen rinnakkain muiden kanssa

Keskustelu ryhmätöistä oli vilkasta ja antoisaa. Asiapitoisesta keskustelusta syntyi muutama konkreettinen kampanjaidea jatkokehittelyä varten. Tässä muutama niistä:

- **Vuoden jätevesisuunnittelija-palkinto.** Rakennusvalvonta ehdottaa ja raati valitsee palkittavan suunnittelijan. Tarkoituksena nostaa positiivisella tavalla jätevesisuunnittelun ja siinä ohessa jätevesiasian mainetta sekä lisätä ammattimaisen suunnittelun kysyntää. Palkitseminen vaikuttaisi oletettavasti myös suunnittelijoiden motivaatioon tehdä laadukasta työtä (keskinäinen kilpailu, positiivinen palaute), joka johtaa parempaan toteutukseen ja helpottaa myös rakennusvalvonnan työtä. Palkittu saisi käyttää ko. tittelä vuoden ajan ja saisi tällä tavalla laajennettua asiakaskuntaansa. Suunnittelijan kautta voisi löytyä myös mallikohteita.
- **Mieti miltä kalasta tuntuisi!** (Hur tror du att fisken känner sig?) – strategian tai hankkeen iskulause. Iskulauseella pyrittäisiin siirtämään keskustelun painopiste lainsäädännöstä ympäristöön, sekä ”henkilöidä” edunsaaja johonkin sympaattiseen oloon. Iskulauseen tukena voisi olla kalalogo.
- **Mallikohteet.** Esimerkiksi kuivakäymälän kokeilumahdollisuus ”julkisessa” tilassa.

4 JATKOTOIMET

Työskentelyn päätteeksi kerrattiin strategian valmistelun seuraavat tiedossa olevat vaiheet ja niiden alustava aikataulu:

Vaihe	Aikataulu
1. Raportoidaan työpajan tulokset	vko 8
2. Laaditaan luonnos strategiaksi	vko 8-9
3. Käydään luonnos läpi ohjausryhmässä - huom. rakennusvalvonta mukaan!	1.3.2013
4. Pyydetään kommentit luonnoksesta - kuntien rakennusvalvonta, vesilaitokset, ympäristötoimi, ympäristöterveys	Maaliskuu 2013
5. Hyväksytään hankkeen ohjausryhmässä	Huhtikuun alku 2013
6. Merkitään tiedoksi LUVY:n jäsenkokouksessa	Huhtikuun loppu 2013
7. Esitetään hyväksyttäväksi kunnille	Touko-kesäkuu 2013
8. Hyväksytään kuntien tarpeellisissa päätöselimissä	Viimeistään joulukuun 2013
9. Toteutetaan strategian toimenpiteitä	2014-

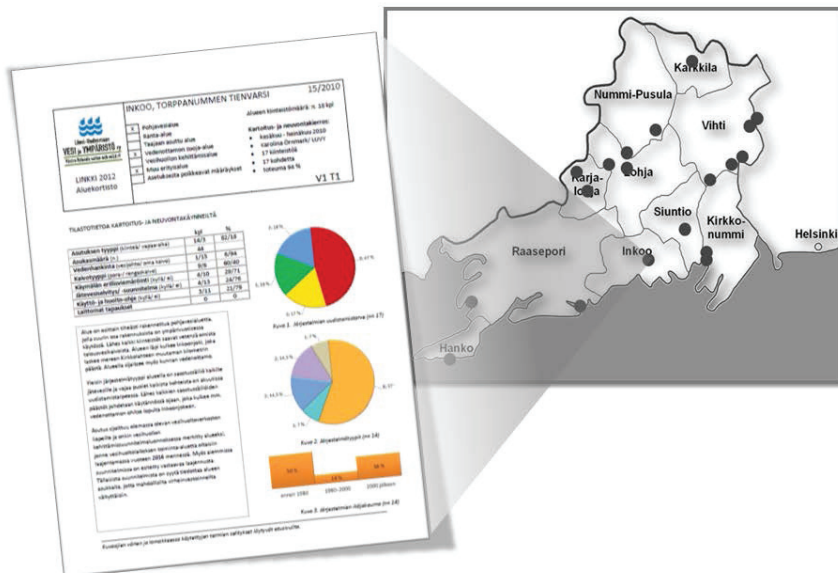
Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry Västra Nylands vatten och miljö rf
Länsi-Louhenkatu 31, PL 51, 08101 LOHJA, Västra Louhigatan 31, PB 51, 08101 LOJO
puh./tel (019) 323 623, faksi/fax (019) 325 697
www.luvy.fi
Y-tunnus 0213960-4

Länsi-Uudenmaan hajajätevesihanke LINKKI 2012

HAJA-ASUTUKSEN JÄTEVEDET

Kartoitus- ja neuvontakäyntien aluekortisto 2009-2012

Minttu Peuraniemi
 Taru Soukka
 Anna Halonen
 Karolina Örnmark

Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry Västra Nylands vatten och miljö rf
 Länsi-Louhenkatu 31, PL 51, 08101 LOHJA, Västra Louhigatan 31, PB 51, 08101 LOJO
 puh./tel (019) 323 623, faksi/fax (019) 325 697
 www.luvy.fi
 Y-tunnus 0213960-4

Kartoitus- ja neuvontakäyntien aluekortisto 2009–2012

Haja-asutuksen jätevedet – Kartoitus- ja neuvontakäyntien aluekortisto 2009-2012

Alkusanat

”Kartoitus- ja neuvontakäyntien aluekortisto 2009-2012” on Länsi-Uudenmaan hajajätevesihankkeen (LINKKI 2012-hanke) kokoama yhteenveto jäteveden käsittelyn tilasta kullakin hankkeen läpikäymällä alueella. Nämä 57 aluetta on alun perin valittu hankkeen kohdealueiksi kunkin kunnan kanssa, koska ne ovat erityisen tärkeitä tai herkkiä jäteveden käsittelyn osalta. Alueille on kohdistettu jätevesikartoitus- ja neuvontakäyntejä vuosina 2009-2012 ja yhteensä käyntejä on tehty vajaalla 2000 kiinteistöllä.

Kartoitus- ja neuvontakäynneillä selvitettiin, onko kiinteistöllä tehtynä nk. hajajätevesiasetuksen vaatima selvitys jätevesijärjestelmästä ja muut asiaan kuuluvat dokumentit. Käynnillä selvitettiin myös yhdessä asukkaan kanssa jätevesijärjestelmän osat ja tyyppi sekä monia järjestelmään liittyviä yksityiskohtia. Näiden tietojen perusteella tehtiin kirjallinen arvio järjestelmän tehostamistarpeesta ja sen laajuudesta. Tiedoista on tehty vuosittainen yhteenveto koko Länsi-Uudenmaan hankealuetta koskien sekä kuntakohtaiset raportit kuntien käyttöön. Aluekohtaisen tilanteen pohjalta hanke on arvioinut kunkin alueen tiedotuksellisia ja valvonnallisia jatkotoimitarpeita. Tämän uuden aluekortiston tarkoitus on yhdenmukaistaa, yksinkertaistaa ja havainnollistaa alueiden tilaa jäteveden käsittelyn suhteen jatkotoimien tueksi.

Jatkossa aluekortisto täydentynee yhtäältä uusilla alueilla ja toisaalta myös mahdollisten täydentävien neuvontakierrosten avulla jo mukana olevien alueiden osalta. Uudet aluekortit on tarkoitus liittää vuosittaiseen tilannekatsaukseen tai hankeraporttiin. ”Kartoitus- ja neuvontakäyntien aluekortisto 2009-2012” liittyy LINKKI 2012-hankkeeseen, jota rahoittivat Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry ja sen jäsenkunnat (Hanko, Inkoo, Karjalohja, Karkkila, Lohja, Nummi-Pusula, Raasepori, Siuntio ja Vihti) sekä Uudenmaan ELY-keskus ympäristöministeriön neuvonta-avustuksilla. LINKKI-hanke toivoo, että aluekortit olisivat kuntien, asukkaiden ja alan toimijoiden ahkerassa käytössä vesihuollon kehittämistyössä.

Merkkien selitykset

Aluekortit on numeroitu (juokseva numero/vuosi) ja järjestetty ajallisesti siten, että vuoden 2009 kortit ovat alussa ja vuoden 2012 lopussa. Aluekortti koostuu seuraavista osista (ks. seuraavan sivun kuva 1):

- 1) Kartoitus- ja neuvontakäyntien taustatiedot
- 2) Tietoa alueen asutuksen luonteesta, vedenhankinnasta ja dokumentoinnin tilasta*
- 3) Kuvaaja jätevesijärjestelmien uudistamistarpeesta*
- 4) Kuvaaja jätevesijärjestelmätyypeistä*
- 5) Kuvaaja järjestelmien ikäjakaumasta*
- 6) Vapaasanainen kuvaus tilanteesta
- 7) Alueen tiedotukselliset ja valvonnalliset jatkotyötarpeet

*Tilastoja ja kuvaajia ei ole koottu sellaisista kokonaisuuksista, joiden lukumäärä alittaa 10.

Tiedotukselliset (T) ja valvonnalliset (V) jatkotyötarpeet on annettu asteikolla 0-3, joiden merkitys selviää seuraavan sivun taulukosta (taul.1).

LINKKI 2012

Kartoitus- ja neuvontakäyntien aluekortisto 2009–2012

Haja-asutuksen jätevedet – Kartoitus- ja neuvontakäyntien aluekortisto 2009-2012

Kuva 1. Aluekortin osiot ja värien selitykset

Taulukko 1. Tiedotuksellisen ja valvonnallisen jatkotyötarpeen selitykset.

	Tiedotuksellinen jatkotyötarve (T)	Valvonnallinen jatkotyötarve (V)
3	Ei kiireellinen, ei yhtenäistä tiedotustarvetta.	Ei kiireellinen, valvontaa voidaan tehdä muun valvonnan ohessa.
2	Tiedotusta olisi hyvä järjestää, mutta se ei ole kiireellistä. Usein yhtenäinen tiedotustarve.	Uudistamistarpeessa olevia kiinteistöjä voidaan valvoa muun valvonnan ohessa.
1	Kiireellinen, lisätiedotusta tarvitaan ennen siirtymäajan päättymistä 2016	Kiireellinen, valvontatarve pian siirtymäajan päättymisen jälkeen 2016-
0	Ei jatkotyötarvetta	Ei jatkotyötarvetta

Kartoitus- ja neuvontakäyntien aluekortisto 2009–2012

Haja-asutuksen jätevedet – Kartoitus- ja neuvontakäyntien aluekortisto 2009-2012

Sisällysluettelo

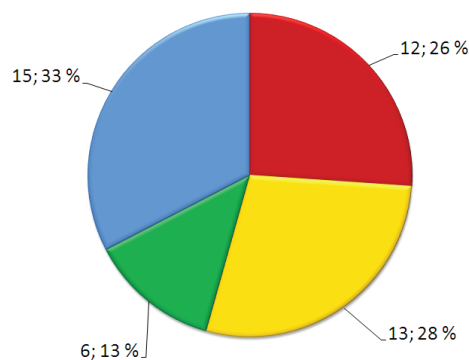
Numero	Alue	Kunta	Numero	Alue	Kunta
01/2009	Lehmijärvi	Lohja	37/2012	Ingarskila	Inkoo
02/2009	Nummenkylä	Lohja	38/2012	Tähtelä	Inkoo
03/2009	Vivamo	Lohja	39/2012	Kontolanniemi	Karjalohja
04/2009	Hyönölä	Nummi-Pusula	40/2012	Myllylahti	Karjalohja
05/2009	Keräkankare	Nummi-Pusula	41/2012	Karstu	Lohja
06/2009	Oinola	Nummi-Pusula	42/2012	Lohilampi	Lohja
07/2009	Saukkola	Nummi-Pusula	43/2012	Niemenummi	Lohja
08/2009	Kaunistahti	Raasepori	44/2012	Härkäjoki	Nummi-Pusula
09/2009	Långstrand- Vimonböle-Öby	Raasepori	45/2012	Bredvik	Raasepori
10/2009	Sjösäng	Raasepori	46/2012	Lillgård	Raasepori
11/2009	Lappers	Siuntio	47/2012	Böle	Siuntio
12/2009	Raivio	Siuntio	48/2012	Fall	Siuntio
13/2010	Santala- Grönkulla	Hanko	49/2012	Pikkala	Siuntio
14/2010	Täktom- Norrkulla	Hanko	50/2012	Kaitlampi	Vihti
15/2010	Torppanummen tienvarsi	Inkoo	51/2012	Kurjolampi	Vihti
16/2010	Mustlahti	Karjalohja	52/2012	Olkkala	Vihti
17/2010	Vattola- Järvenpää	Karkkila	53/2012	Pääkslahti	Vihti
18/2010	Huhtasaari	Lohja	54/2012	Selki	Vihti
19/2010	Isosaari	Lohja	55/2012	Selkin asema	Vihti
20/2010	Kuulukainen	Lohja	56/2012	Valkjärvi	Vihti
21/2010	Kolmpersjärvi	Nummi-Pusula	57/2012	Pyhäjärven valuma-alue	Karkkila
22/2010	Korpirauha	Siuntio			
23/2010	Oinasjoki	Vihti			
24/2010	Tervalampi	Vihti			
25/2011	Krogars	Hanko			
26/2011	Kyläsaari	Hanko			
27/2011	Täktom	Hanko			
28/2011	Malm-Torbacka	Inkoo			
29/2011	Tupasaari	Karjalohja			
30/2011	Lylyinen	Lohja			
31/2011	Mäntylä	Lohja			
32/2011	Pauni	Lohja			
33/2011	Herrdal	Siuntio			
34/2011	Sunnanvik	Siuntio			
35/2011	Isolähde	Vihti			
36/2011	Lautoja	Vihti			

LINKKI 2012

 <p>LINKKI 2012 Aluekortisto</p>	KARKKILA, PYHÄJÄRVEN VALUMA-ALUE		57/2012
	☒ Pohjavesialue ☐ Ranta-alue ☐ Taajaan asuttu alue ☐ Vedenottamon suoja-alue ☐ Vesihuollon kehittämisalue ☒ Muu erityisalue ☐ Asetuksesta poikkeavat määräykset	Alueen kiinteistömäärä: n. 66 kpl Kartoitus- ja neuvontakierros: <ul style="list-style-type: none"> • kesäkuu–heinäkuu 2012 • Sanni Perttunen/ LUVY • 46 kiinteistöä • 46 kohdetta • toteuma 70 % 	
			V2 T3

TILASTOTIETOA KARTOITUS- JA NEUVONTAKÄYNNEILTÄ

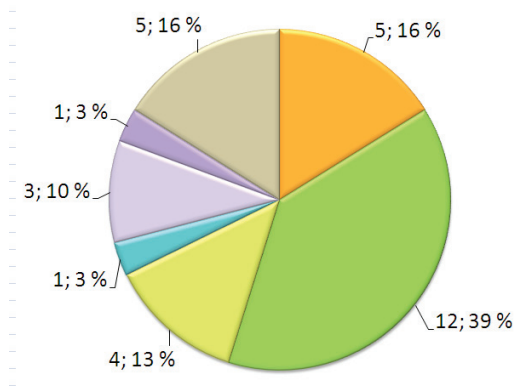
	kpl	%
Asutuksen tyyppi (kiinteä/ vapaa-aika)	26/20	57/43
Asukasmäärä	117	
Vedenhankinta (vesijohto/ oma kaivo)	0/36	0/100
Kaivotyyppi (pora-/ rengaskaivo)	15/21	42/58
Käymälän erillisviemäröinti (kyllä/ ei)	29/17	63/37
Jätevesiselvitys/ -suunnitelma (kyllä/ ei)	13/33	28/72
Käyttö- ja huolto-ohje (kyllä/ ei)	3/43	7/93
Laittomat tapaukset	1	

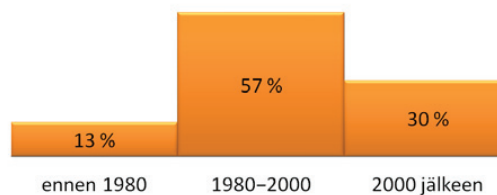
Alueen asutus jakautuu melko tasaisesti vakituisesti asuttujen ja vapaa-ajan kiinteistöjen välillä. Tarkoituksena kartoituksessa oli välttää pohjavesialueella sijaitsevia kiinteistöjä, sillä Karkkilan ympäristönsuojelumääräykset eivät olleet vielä valmistuneet. Mukana on kuitenkin myös muutamia kiinteistöjä, jotka sijaitsevat pohjavesialueella.

Reilut puolet kiinteistöistä on akuutissa uusimistarpeessa tai pienen parantamisen tai seurannan tarpeessa. Yleisin järjestelmä ympärivuotisessa käytössä olevilla kiinteistöillä on WC-vesien johtaminen umpisäiliöön ja harmaiden vesien käsittely imeytyskentässä tai maasuodattamossa. Vähäisten jätevesien kohteissa yleisin käsittely jätevesille on yksinkertainen maaperäkäsittely ja näistä yleisimpänä imeytyskaivo. Ikäpoikkeuksen edellytykset täyttyvät vain yhdellä kiinteistöillä

Kuva 1. Järjestelmien uudistamistarve (n=46)

Kuva 2. Järjestelmätyypit (n=31)

Kuva 3. Järjestelmien ikäjakauma (n=31)

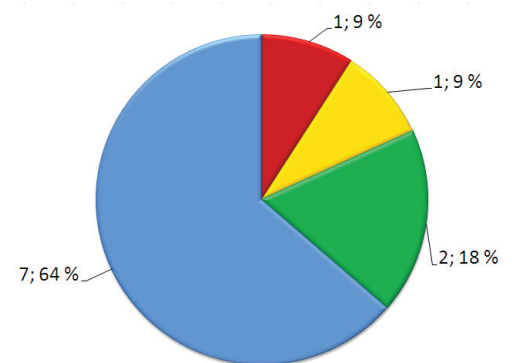
Kuvaajien värien ja lomakkeessa käytettyjen termien selitykset löytyvät etusivuilta.

Kartoitus- ja neuvontakäyntien aluekortisto 2009–2012

 <p>Länsi-Uudenmaan VESI ja YMPÄRISTÖ ry Västra Nylands vatten och miljö rf</p> <p>LINKKI 2012 Aluekortisto</p>	VIHTI, VALKJÄRVI		56/2012
	☐ Pohjavesialue ☒ Ranta-alue ☐ Taajaan asuttu alue ☐ Vedenottamon suoja-alue ☐ Vesihuollon kehittämisalue ☐ Muu erityisalue ☒ Asetuksesta poikkeavat määräykset	Alueen kiinteistömäärä: n. 11 kpl Kartoitus- ja neuvontakerros: <ul style="list-style-type: none"> • Heinäkuu 2012 • Sanni Perttunen/ LUVY • 11 kiinteistöä • 11 kohdetta • toteuma 100 % 	
			V2 T3

TILASTOTIETOA KARTOITUS- JA NEUVONTAKÄYNNEILTÄ

	kpl	%
Asutuksen tyyppi (kiinteä/ vapaa-aika)	0/11	0/100
Asukasmäärä	24	
Vedenhankinta (vesijohto/ oma kaivo)	0/3	/100
Kaivotyyppi (pora-/ rengaskaivo)	2/1	67/33
Käymälän erillisviemärointi (kyllä/ ei)	2/9	18/82
Jätevesiselvitys/ -suunnitelma (kyllä/ ei)	2/9	18/82
Käyttö- ja huolto-ohje (kyllä/ ei)	0/11	0/100
Laittomat tapaukset	0	0

Kuva 1. Järjestelmien uudistamistarve (n=11)

Kaikki läpikäytyt kiinteistöt ovat vapaa-ajan käytössä. Suurin osa saa talousvetensä järvestä, ainoastaan kolmella on oma talousvesikaivo.

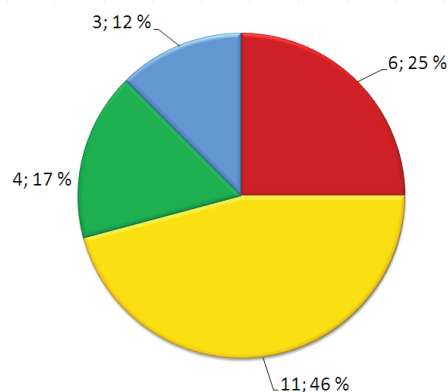
Vajaa 70 % alueen kohteista on vähäisen jätevesimäärän piirissä. Ainoastaan yksi kohde on akuutissa uudistamistarpeessa. Tavallisin järjestelmä on yksinkertainen maaperäkäsittely.

Kuvaajien värien ja lomakkeessa käytettyjen termien selitykset löytyvät etusivuilta.

 <p>LINKKI 2012 Aluekortisto</p>	VIHTI, SELKIN ASEMA		55/2012													
	<table border="1"> <tr><td>X</td><td>Pohjavesialue</td></tr> <tr><td></td><td>Ranta-alue</td></tr> <tr><td></td><td>Taajaan asuttu alue</td></tr> <tr><td></td><td>Vedenottamon suoja-alue</td></tr> <tr><td></td><td>Vesihuollon kehittämisa-alue</td></tr> <tr><td></td><td>Muu erityisalue</td></tr> <tr><td>X</td><td>Asetuksesta poikkeavat määräykset</td></tr> </table>	X	Pohjavesialue		Ranta-alue		Taajaan asuttu alue		Vedenottamon suoja-alue		Vesihuollon kehittämisa-alue		Muu erityisalue	X	Asetuksesta poikkeavat määräykset	Alueen kiinteistömäärä: n. 29 kpl Kartoitus- ja neuvontakierros: <ul style="list-style-type: none"> • Toukokuu 2012 • Sanni Perttunen/ LUVY • 23 kiinteistöä • 24 kohdetta • toteuma 79 %
X	Pohjavesialue															
	Ranta-alue															
	Taajaan asuttu alue															
	Vedenottamon suoja-alue															
	Vesihuollon kehittämisa-alue															
	Muu erityisalue															
X	Asetuksesta poikkeavat määräykset															
			V1 T3													

TILASTOTIETOA KARTOITUS- JA NEUVONTAKÄYNNEILTÄ

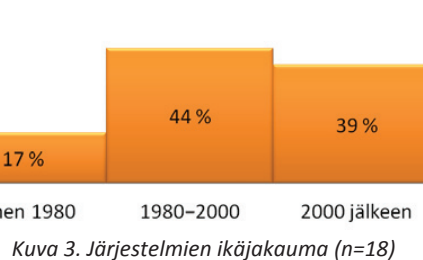
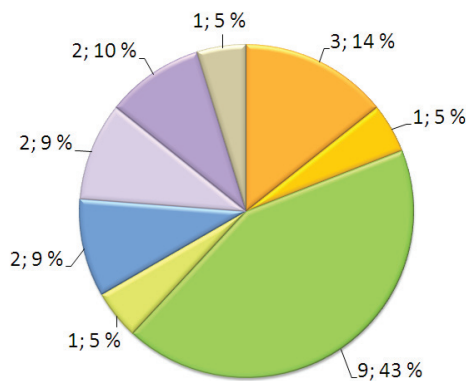
	kpl	%
Asutuksen tyyppi (kiinteä/ vapaa-aika)	18/6	75/25
Asukasmäärä	100	
Vedenhankinta (vesijohto/ oma kaivo)	0/23	0/100
Kaivotyyppi (pora-/ rengaskaivo)	12/11	52/48
Käymälän erillisviemäröinti (kyllä/ ei)	11/13	46/54
Jätevesiselvitys/ -suunnitelma (kyllä/ ei)	9/15	38/62
Käyttö- ja huolto-ohje (kyllä/ ei)	4/20	17/83
Laittomat tapaukset	0	

Kuva 1. Järjestelmien uudistamistarve (n=24)

Kolme neljäsosaa läpikäydyistä kiinteistöistä on ympärivuotisessa käytössä. Kaikki alueen kiinteistöt saavat talousvetensä omista kaivoista.

Neljäsosa kohteista on akuutissa uudistamistarpeessa, lisäksi n. puolet kohteista on pienen parannuksen tai seurannan tarpeessa. Tavallisin järjestelmä on umpisäiliö wc-vesille ja maahanimeytys harmaille vesille. Vajaa puolet järjestelmistä on rakennettu 80–90-luvuilla, mikä tarkoittaa, että lähivuosina moni järjestelmä tulee käyttöikänsä päähän. Vajaa 40 % järjestelmistä on kuitenkin rakennettu 2000-luvulla, mikä on keskimääräistä hieman enemmän. Vain yhtä kiinteistöä koskee ikäpoikkeus.

Kuva 3. Järjestelmien ikäjakauma (n=18)

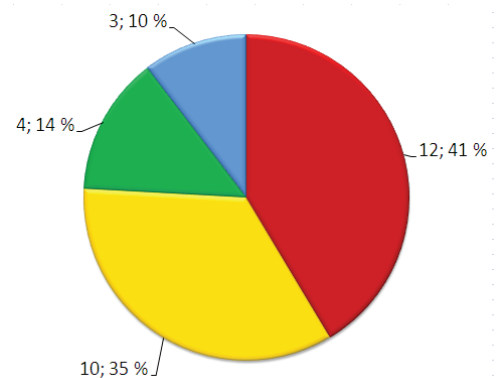
Kuvaajien värien ja lomakkeessa käytettyjen termien selitykset löytyvät etusivuilta.

Kartoitus- ja neuvontakäyntien aluekortisto 2009–2012

 <p>Länsi-Uudenmaan VESI ja YMPÄRISTÖ ry Västra Nylands vatten och miljö rf</p> <p>LINKKI 2012 Aluekortisto</p>	VIHTI, SELKI		54/2012													
	<table border="1"> <tr><td>X</td><td>Pohjavesialue</td></tr> <tr><td></td><td>Ranta-alue</td></tr> <tr><td></td><td>Taajaan asuttu alue</td></tr> <tr><td></td><td>Vedenottamon suoja-alue</td></tr> <tr><td></td><td>Vesihuollon kehittämisalue</td></tr> <tr><td></td><td>Muu erityisalue</td></tr> <tr><td>X</td><td>Asetuksesta poikkeavat määräykset</td></tr> </table>	X	Pohjavesialue		Ranta-alue		Taajaan asuttu alue		Vedenottamon suoja-alue		Vesihuollon kehittämisalue		Muu erityisalue	X	Asetuksesta poikkeavat määräykset	Alueen kiinteistömäärä: n. 34 kpl
X	Pohjavesialue															
	Ranta-alue															
	Taajaan asuttu alue															
	Vedenottamon suoja-alue															
	Vesihuollon kehittämisalue															
	Muu erityisalue															
X	Asetuksesta poikkeavat määräykset															
			V1 T3													

TILASTOTIETOA KARTOITUS- JA NEUVONTAKÄYNNEILTÄ

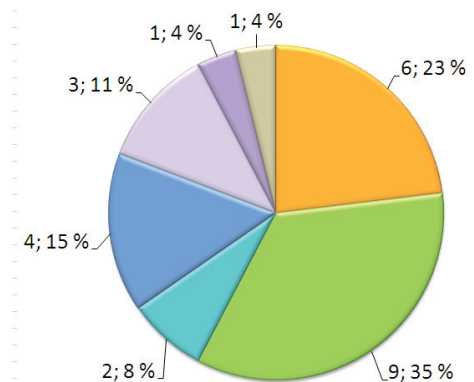
	kpl	%
Asutuksen tyyppi (kiinteä/ vapaa-aika)	25/4	86/14
Asukasmäärä	67	
Vedenhankinta (vesijohto/ oma kaivo)	0/29	0/100
Kaivotyyppi (pora-/ rengaskaivo)	19/10	66/34
Käymälän erillisviemäröinti (kyllä/ ei)	16/12	57/43
Jätevesiselvitys/ -suunnitelma (kyllä/ ei)	8/21	28/72
Käyttö- ja huolto-ohje (kyllä/ ei)	3/26	10/90
Laittomat tapaukset	0	0

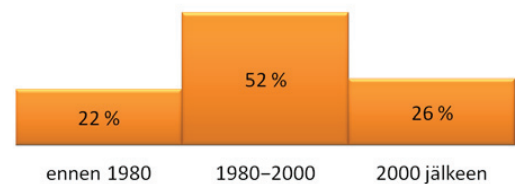
Kuva 1. Järjestelmien uudistamistarve (n=29)

Selin alueella on pääosin ympärivuotisesti asuttuja kiinteistöjä. Kaikki läpikäytyt kiinteistöt saavat talousvetensä omasta kaivosta.

Alueella 55 % järjestelmistä ei täyttänyt ympäristönsuojelumääräysten vaatimuksia. Asetuksen mukaan 41 % järjestelmistä on akuutissa uudistamistarpeessa ja 35 % on pienten parannuksien tai seurannan tarpeessa. Tavallisimmat järjestelmät ovat umpisäiliö ja maahanimeytys sekä saostussäiliöt kaikille jätevesille. Selin alueella yli 70 % järjestelmistä on rakennettu ennen 2000, joten moni järjestelmä tullee käyttöikänsä päähän lähivuosina. Vain yhtä kiinteistöä koskee ikäpoikkeus

Kuva 2. Järjestelmätyypit (n=26)

Kuva 3. Järjestelmien ikäjakauma (n=23)

Kuvaajien värien ja lomakkeessa käytettyjen termien selitykset löytyvät etusivuilta.

 <p>Länsi-Uudenmaan VESI ja YMPÄRISTÖ ry Västra Nylands vatten och miljö rf</p> <p>LINKKI 2012 Aluekortisto</p>	VIHTI, PÄÄKSLAHTI		53/2012
	☒	Pohjavesialue	Alueen kiinteistömäärä: n. 4 kpl
	☒	Ranta-alue	Kartoitus- ja neuvontakierros:
	☐	Taajaan asuttu alue	• Toukokuu 2012
	☐	Vedenottamon suoja-alue	• Sanni Perttunen/ LUVY
	☐	Vesihuollon kehittämisalue	• 3 kiinteistöä
☐	Muu erityisalue	• 3 kohdetta	
☒	Asetuksesta poikkeavat määräykset	• toteuma 75 %	
			V2 T3

Läpikäydyistä kohteista kaksi on ympärivuotisessa ja yksi vapaa-ajan käytössä. Ympärivuotiset asunnot saivat talousvetensä omasta kaivosta ja vapaa-ajan asunto otti talousvetensä järvestä.

Ympärivuotisessa käytössä olevista kohteista toisella on käytössä saostussäiliö kaikille vesille ja toisella umpisäiliö wc-vesille sekä yksinkertainen maaperäkäsittely. Vapaa-ajan asunnolla on imeytyskenttä harmaille vesille.

Lomakkeessa käytettyjen termien selitykset löytyvät etusivuilta.

Kartoitus- ja neuvontakäyntien aluekortisto 2009–2012

 <p>Länsi-Uudenmaan VESI ja YMPÄRISTÖ ry Västra Nylands vatten och miljö rf</p> <p>LINKKI 2012 Aluekortisto</p>	VIHTI, OLKKALA		52/2012
	☒	Pohjavesialue	Alueen kiinteistömäärä: n. 9 kpl
	☐	Ranta-alue	Kartoitus- ja neuvontakierros:
	☐	Taajaan asuttu alue	
	☐	Vedenottamon suoja-alue	
	☐	Vesihuollon kehittämisalue	
	☐	Muu erityisalue	
☒	Asetuksesta poikkeavat määräykset	<ul style="list-style-type: none"> • Toukokuu 2012 • Sanni Perttunen/ LUVY • 6 kiinteistöä • 6 kohdetta • toteuma 67 % 	
			V2 T3

Läpikäytyistä kohteista viisi on ympärivuotisessa käytössä ja yksi vapaa-ajan käytössä. Kaikki kohteet saavat talousvetensä omasta kaivosta.

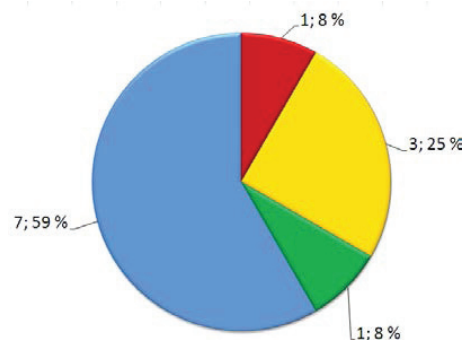
Yksi kartoitetuista kohteista on akuutissa uudistamistarpeessa, kaksi seurannan tai pienten parannusten tarpeessa, kaksi täyttävät asetuksen vaatimukset ja yksi on vähäisen jätevesimäärän kohde. Tavallisin järjestelmä alueella on umpisäiliö wc-vesille ja maahanimeytys harmaille vesille.

Lomakkeessa käytettyjen termien selitykset löytyvät kansilehdeltä.

 <p>LINKKI 2012 Aluekortisto</p>	VIHTI, KURJOLAMPI		51/2012
	☐ Pohjavesialue ☒ Ranta-alue ☐ Taajaan asuttu alue ☐ Vedenottamon suoja-alue ☐ Vesihuollon kehittämisalue ☐ Muu erityisalue ☐ Asetuksesta poikkeavat määräykset	Alueen kiinteistömäärä: n. 18 kpl Kartoitus- ja neuvontakierros: <ul style="list-style-type: none"> • Heinäkuu 2012 • Sanni Perttunen/ LUVY • 12 kiinteistöä • 12 kohdetta • toteuma 67 % 	
			V2 T3

TILASTOTIETOA KARTOITUS- JA NEUVONTAKÄYNNEILTÄ

	kpl	%
Asutuksen tyyppi (kiinteä/ vapaa-aika)	1/11	0/100
Asukasmäärä	25	
Vedenhankinta (vesijohto/ oma kaivo)	0/12	0/100
Kaivotyyppi (pora-/ rengaskaivo)	3/8	27/73
Käymälän erillisviemärointi (kyllä/ ei)	2/10	17/83
Jätevesiselvitys/ -suunnitelma (kyllä/ ei)	3/9	8/92
Käyttö- ja huolto-ohje (kyllä/ ei)	0/12	0/100
Laittomat tapaukset	0	0

Kuva 1. Järjestelmien uudistamistarve (n=12)

Valtaosa alueen kiinteistöistä on vapaa-ajan käytössä ja sijaitsee lähellä rantaa. Kaikki läpikäytyt kiinteistöt saavat talousvetensä omista kaivoista.

Lähes 60 % kiinteistöistä on vähäisen jätevesimäärän kohteita ja ainoastaan yksi kohde on akuutissa uudistamistarpeessa. Yleisin käsittelyjärjestelmä alueella on yksinkertainen maaperäkäsittely.

Kartoitus- ja neuvontakäyntien aluekortisto 2009–2012

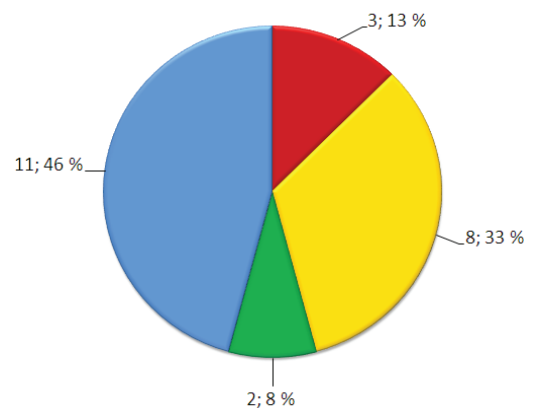
 <p>Länsi-Uudenmaan VESI ja YMPÄRISTÖ ry Västra Nylands vatten och miljö rf</p> <p>LINKKI 2012 Aluekortisto</p>	VIHTI, KAITLAMPI		50/2012
	☐ Pohjavesialue ☒ Ranta-alue ☐ Taajaan asuttu alue ☐ Vedenottamon suoja-alue ☐ Vesihuollon kehittämisalue ☐ Muu erityisalue ☒ Asetuksesta poikkeavat määräykset	Alueen kiinteistömäärä: n. 30 kpl Kartoitus- ja neuvontakierros: <ul style="list-style-type: none"> • heinäkuu 2012 • Sanni Perttunen/ LUVY • 21 kiinteistöä • 24 kohdetta • toteuma 70 % 	
			V2 T3

TILASTOTIETOA KARTOITUS- JA NEUVONTAKÄYNNEILTÄ

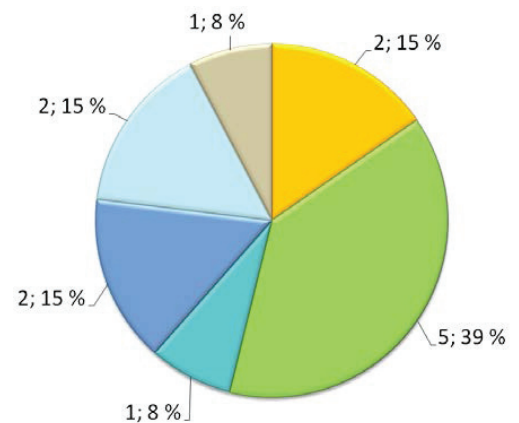
	kpl	%
Asutuksen tyyppi (kiinteä/ vapaa-aika)	0/24	0/100
Asukasmäärä	282	
Vedenhankinta (vesijohto/ oma kaivo)	0/20	0/100
Kaivotyyppi (pora-/ rengaskaivo)	8/12	40/60
Käymälän erillisviemäröinti (kyllä/ ei)	7/17	30/70
Jätevesiselvitys/ -suunnitelma (kyllä/ ei)	11/13	46/54
Käyttö- ja huolto-ohje (kyllä/ ei)	1/23	4/96
Laittomat tapaukset	0	0

Kaitlammen kiinteistöt ovat vapaa-ajan käytössä ja suurella osalla vedenkulutus on vähäistä. Kiinteistöt sijaitsevat lähellä rantaa ja kaikki saavat talousvetensä omasta kaivosta.

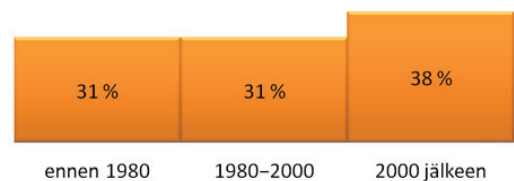
Vajaa puolella alueen kohteista syntyy vain vähäisiä jätevesimääriä. Akuutissa uudistamistarpeessa tai pienten parannusten tai seurannan tarpeessa on n. 46 % kohteista. Tavallisin järjestelmä on umpisäiliö ja maahanimeytys.

Kuva 1. Järjestelmien uudistamistarve (n=24)

Kuva 2. Järjestelmätyypit (n=24)

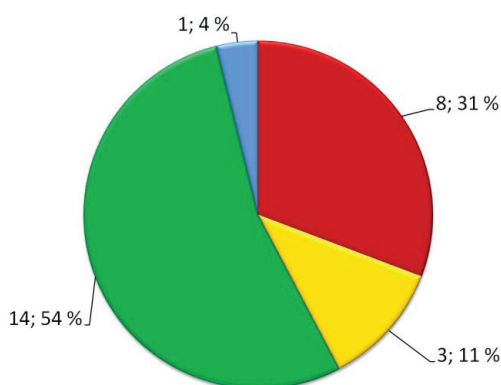
Kuva 3. Järjestelmien ikäjakauma (n=19)

Kuvaajien värien ja lomakkeessa käytettyjen termien selitykset löytyvät etusivuilta.

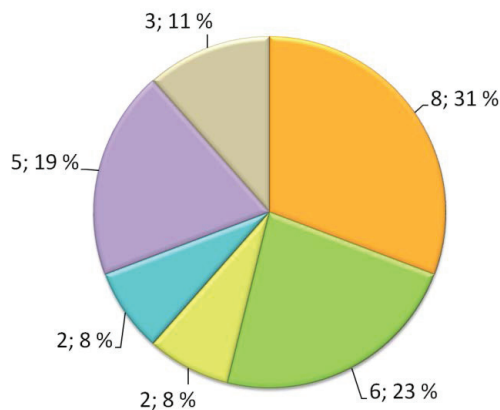
 <p>Länsi-Uudenmaan VESI ja YMPÄRISTÖ ry Västra Nylands vatten och miljö rf</p> <p>LINKKI 2012 Aluekortisto</p>	SIUNTIO, PIKKALA	49/2012														
	<table border="1"> <tr><td>☐</td><td>Pohjavesialue</td></tr> <tr><td>☒</td><td>Ranta-alue</td></tr> <tr><td>☐</td><td>Taajaan asuttu alue</td></tr> <tr><td>☐</td><td>Vedenottamon suoja-alue</td></tr> <tr><td>☐</td><td>Vesihuollon kehittämisalue</td></tr> <tr><td>☐</td><td>Muu erityisalue</td></tr> <tr><td>☐</td><td>Asetuksesta poikkeavat määräykset</td></tr> </table>	☐	Pohjavesialue	☒	Ranta-alue	☐	Taajaan asuttu alue	☐	Vedenottamon suoja-alue	☐	Vesihuollon kehittämisalue	☐	Muu erityisalue	☐	Asetuksesta poikkeavat määräykset	Alueen kiinteistömäärä: n. 35 kpl Kartoitus- ja neuvontakierros: <ul style="list-style-type: none"> • heinä–elokuu 2012, lokakuu 2012 • Markus Lagerroos/ LUVY Anna Halonen/LUVY • 25 kiinteistöä • 27 kohdetta • toteuma 71 %
☐	Pohjavesialue															
☒	Ranta-alue															
☐	Taajaan asuttu alue															
☐	Vedenottamon suoja-alue															
☐	Vesihuollon kehittämisalue															
☐	Muu erityisalue															
☐	Asetuksesta poikkeavat määräykset															

TILASTOTIETOA KARTOITUS- JA NEUVONTAKÄYNNEILTÄ

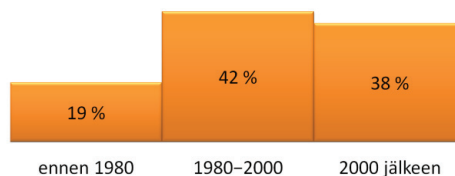
	kpl	%
Asutuksen tyyppi (kiinteä/ vapaa-aika)	23/3	88/12
Asukasmäärä	65	
Vedenhankinta (vesijohto/ oma kaivo)	9/28	24/76
Kaivotyyppi (pora-/ rengaskaivo)	6/22	21/79
Käymälän erillisviemäröinti (kyllä/ ei)	11/14	44/56
Jätevesiselvitys/ -suunnitelma (kyllä/ ei)	16/11	59/41
Käyttö- ja huolto-ohje (kyllä/ ei)	5/22	19/81
Laittomat tapaukset	0	

Kuva 1. Järjestelmien uudistamarve (n=26)

Kuva 2. Järjestelmätyypit (n=26)

Kuva 3. Järjestelmien ikäjakauma (n=26)

Pikkala on osittain ranta-alueita, mutta suurin osa kartoitetuista kiinteistöistä sijaitsee tavallisella haja-asutusalueella. Asutus on enimmäkseen ympärivuotista, mutta myös vapaa-ajan asutusta löytyy. Vesi saadaan useimmiten omasta talousvesikaivosta, mutta yhdeksällä kiinteistöllä kartoitetuista on liittymä vesijohtoon.

Pikkalassa tavallista suurempi osuus, yli puolet, jätevesijärjestelmistä on jo nykyisellään kunnossa. Tämän selittää osittain se, että alueella on rakennettu keskimääräistä useampia järjestelmiä 2000-luvulla. Lisäksi alueella on imeytyskenttiä, jotka on rakennettu ennen 2000-lukua, mutta ovat neuvojan havaintojen mukaan niin hyväkuntoisia, että täyttänevät asetuksen vaatimukset. Kolmea kiinteistöä koskee ikävapautus.

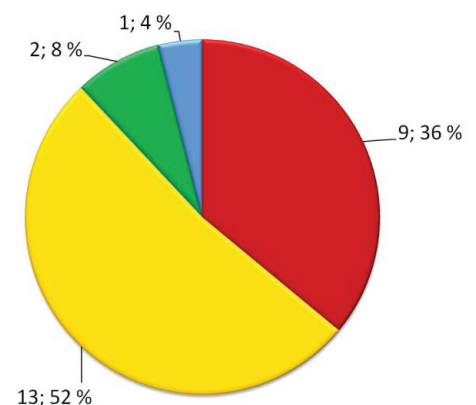
Kuvaajien värien ja lomakkeessa käytettyjen termien selitykset löytyvät etusivuilta.

Kartoitus- ja neuvontakäyntien aluekortisto 2009–2012

 <p>Länsi-Uudenmaan VESI ja YMPÄRISTÖ ry Västra Nylands vatten och miljö rf</p> <p>LINKKI 2012 Aluekortisto</p>	SIUNTIO, FALL		48/2012
	☐	Pohjavesialue	Alueen kiinteistömäärä: n. 41kpl Kartoitus- ja neuvontakerros: <ul style="list-style-type: none"> • lokakuu 2012 • Anna Halonen/ LUVY • 25 kiinteistöä • 26 kohdetta • toteuma 61 %
	☐	Ranta-alue	
	X	Taajaan asuttu alue	
	☐	Vedenottamon suoja-alue	
	X	Vesihuollon kehittämisalue	
☐	Muu erityisalue		
☐	Asetuksesta poikkeavat määräykset	V2 T2	

TILASTOTIETOA KARTOITUS- JA NEUVONTAKÄYNNEILTÄ

	kpl	%
Asutuksen tyyppi (kiinteä/ vapaa-aika)	25/1	96/4
Asukasmäärä	69	
Vedenhankinta (vesijohto/ oma kaivo)	15/10	60/40
Kaivotyyppi (pora-/ rengaskaivo)	5/5	50/50
Käymälän erillisviemäröinti (kyllä/ ei)	10/15	40/60
Jätevesiselvitys/ -suunnitelma (kyllä/ ei)	10/16	38/62
Käyttö- ja huolto-ohje (kyllä/ ei)	1/24	4/96
Laittomat tapaukset	0	

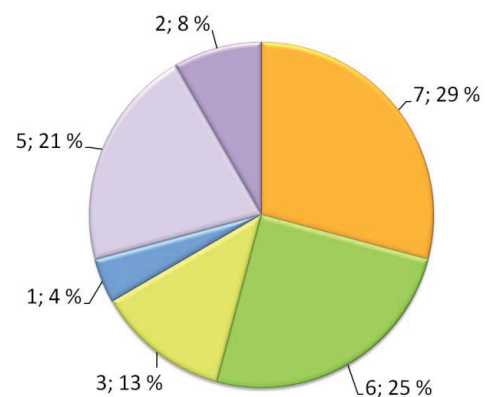

Kuva 1. Järjestelmien uudistamistarve (n=25)

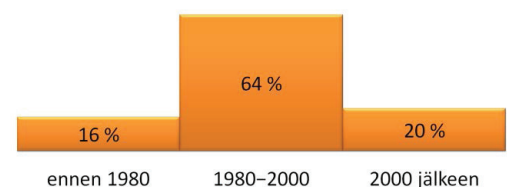
Fall on pääasiassa ympäri vuotisesti ja taajaan asuttua aluetta. Lisäksi Fall on vesihuollon kehittämisaluetta. 15 kiinteistöllä on liittymä vesijohtoon ja loppuilla on käytössä talousvesikaivo.

Fallin alueella jopa 88 % jätevesijärjestelmistä on akuutissa uusimistarpeessa tai pienen parannuksen tai seurannan tarpeessa. Erityisesti seurannan tarpeessa olevia on alueella paljon, koska ennen 2000-lukua rakennetut imeytyskentät ovat yleisiä. Tavallisimmat järjestelmät ovat pelkät saostuskaivot, joista on purku joko ojaan tai maaperään; umpisäiliö wc-vesille ja imeytyskenttä harmaille vesille sekä pelkkä imeytyskenttä kaikelle jätevedelle. Ikävapautus koskee kolmea kiinteistöä. Pääosa järjestelmistä on rakennettu 80–90-luvuilla ja moni näistä tulee käyttökänsä päähän lähivuosina.

Alueella ollaan tietoisia viemäriverkon mahdollisesta laajentumisesta ja tähän suhtaudutaan pääasiassa positiivisesti. Tämä on osaltaan vaikuttanut siihen, ettei kiinteistökohtaisia järjestelmiä ole juuri uusittu. **Alueella voitaneen ryhtyä viemäriverkoston rakentamiseen heti kun mahdollista, kuitenkin ennen siirtymäajan päättymistä.**

Kuva 2. Järjestelmätyypit (n=24)

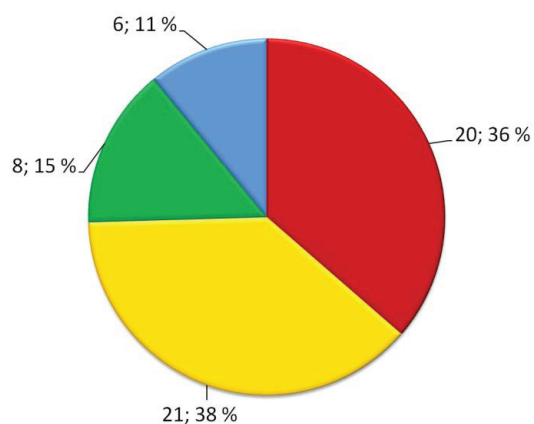
Kuva 3. Järjestelmien ikäjakauma (n=25)

Kuvaajien värien ja lomakkeessa käytettyjen termien selitykset löytyvät etusivuilta.

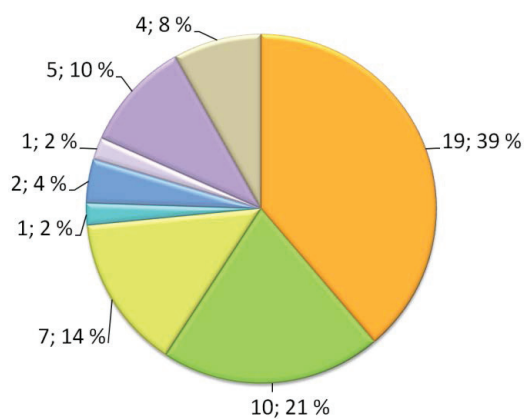
 <p>Länsi-Uudenmaan VESI ja YMPÄRISTÖ ry Västra Nylands vatten och miljö rf</p> <p>LINKKI 2012 Aluekortisto</p>	SIUNTIO, BÖLE		47/2012
	☐ Pohjavesialue ☐ Ranta-alue ☒ Taajaan asuttu alue ☐ Vedenottamon suoja-alue ☒ Vesihuollon kehittämisalue ☐ Muu erityisalue ☐ Asetuksesta poikkeavat määräykset	Alueen kiinteistömäärä: n. 73 kpl Kartoitus- ja neuvontakierros: <ul style="list-style-type: none"> • elokuu 2012, lokakuu 2012 • Anna Halonen, Markus Lagerroos/ LUVY • 55 kiinteistöä • 55 kohdetta • toteuma 75 % 	
			V2 T1

TILASTOTIETOA KARTOITUS- JA NEUVONTAKÄYNNEILTÄ

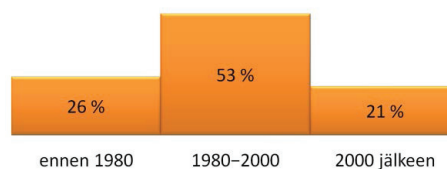
	kpl	%
Asutuksen tyyppi (kiinteä/ vapaa-aika)	46/9	84/16
Asukasmäärä	130	
Vedenhankinta (vesijohto/ oma kaivo)	7/45	13/87
Kaivotyyppi (pora-/ rengaskaivo)	31/14	69/31
Käymälän erillisviemärointi (kyllä/ ei)	18/28	39/61
Jätevesiselvitys/ -suunnitelma (kyllä/ ei)	21/34	38/62
Käyttö- ja huolto-ohje (kyllä/ ei)	7/42	14/86
Laittomat tapaukset	0	

Kuva 1. Järjestelmien uudistamistarve (n=55)

Kuva 2. Järjestelmätyypit (n=49)

Kuva 3. Järjestelmien ikäjakauma (n=47)

Bölen alueella asutus on pääasiallisesti ympärivuotista ja osittain melko tiivistä. Valtaosa kiinteistöistä saa vetensä omista talousvesikaivoista. Böle on vesihuollon kehittämisaluetta.

Alueella valtaosa järjestelmistä on akuutissa uusimistarpeessa tai pienen parantamisen tai seurannan tarpeessa. Bölessä on paljon saostuskaivojärjestelmiä kaikelle jätevedelle, joita seuraa tyypillisesti jonkinlainen maaperäkäsittely. Hyvin tyypillisiä ovat myös järjestelmät, joissa wc-vedet johdetaan umpisäiliöön ja harmaat vedet joko imeytyskenttään tai saostussäiliöiden kautta maaperään. Alueella melko harva on vielä uudistanut järjestelmänsä ja moni järjestelmä tulleeikin käyttöikänsä päähän muutaman vuoden kuluttua. Viittä kiinteistöä koskee ikävapautus.

Alueella ei ole tapahtunut aktivoitumista viemäröinnin osalta ja myös jätevesijärjestelmien uudistaminen etenee hitaasti. **Jos viemärointihanketta suunnitellaan toteutettavaksi, on asian aktiivinen eteenpäin vieminen ja siitä tiedottaminen välttämätöntä.**

Kuvaajien värien ja lomakkeessa käytettyjen termien selitykset löytyvät etusivuilta.

Kartoitus- ja neuvontakäyntien aluekortisto 2009–2012

 <p>Länsi-Uudenmaan VESI ja YMPÄRISTÖ ry Västra Nylands vatten och miljö rf</p> <p>LINKKI 2012 Aluekortisto</p>	RAASEPORI, LILLGÅRD		46/2012
	☐	Pohjavesialue	Alueen kiinteistömäärä: n. 205 kpl
	☒	Ranta-alue	Kartoitus- ja neuvontakierros: <ul style="list-style-type: none"> • kesäkuu 2012 • Markus Lagerroos/ LUVY • 7 kiinteistöä • 8 kohdetta • toteuma 3 %
	☒	Taajaan asuttu alue	
	☐	Vedenottamon suoja-alue	
	☐	Vesihuollon kehittämisalue	
	☐	Muu erityisalue	
☐	Asetuksesta poikkeavat määräykset	VO TO	

Alueen kiinteistönomistajille tarjottiin mahdollisuus varata neuvontakäynti isännöitsijänkierroksen yhteydessä 9.6.2012. Tilaisuudessa oli n. 20 osallistujaa ja seitsemän heistä varasi kiinteistökäynnin. Lähestymistavasta johtuen toteuma jäi alhaiseksi. Tuloksia ei siis voi yleistää koko aluetta koskevaksi.

Lillgårdin kiinteistöt ovat vapaa-ajan käytössä. Asutus on tiivistä ja sijaitsee lähellä rantaa. Moni kiinteistö alueella on liitetty talousvesiosuuskuntaan, mutta alueella löytyy myös omia talousvesikaivoja. Kartoitetuista kohteista viisi on vähäisen vesimäärän kohteita ja kolmella syntyy vähäistä suurempia vesimääriä. Näistä kaksi on akuutissa uudistamistarpeessa, yksi vaatii ainoastaan pieniä parannuksia.

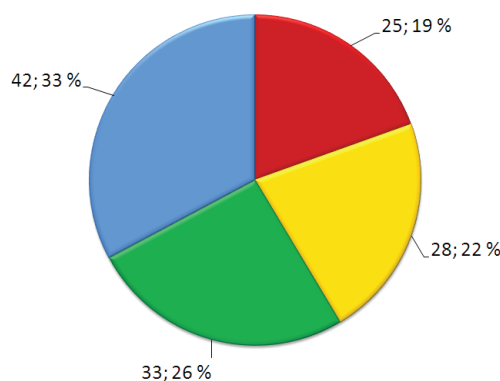
Johtopäätösten tekemiseksi alueen tilanne tulisi selvittää tarkemmin joko uuden neuvontakierroksen avulla tai valvonnallisin keinoin (ensisijaisesti selvitysten pyytäminen). Loppujen kiinteistöjen läpikäynti vaatisi työpanosta arviolta 5 kk.

Lomakkeessa käytettyjen termien selitykset löytyvät etusivuilta.

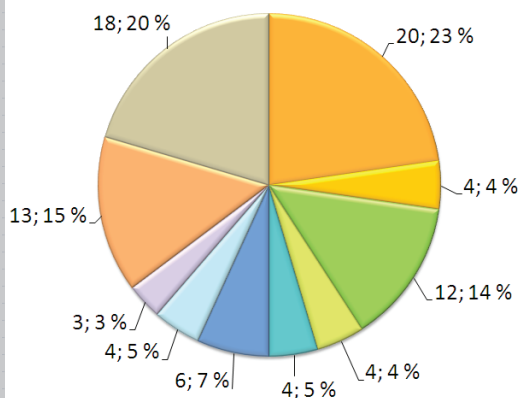
 <p>LINKKI 2012 Aluekortisto</p>	RAASEPORI, BREDVIK		45/2012
	☐ Pohjavesialue ☒ Ranta-alue ☐ Taajaan asuttu alue ☐ Vedenottamon suoja-alue ☐ Vesihuollon kehittämisalue ☐ Muu erityisalue ☐ Asetuksesta poikkeavat määräykset	Alueen kiinteistömäärä: n. 136 kpl Kartoitus- ja neuvontakierros: <ul style="list-style-type: none"> • kesäkuu – heinäkuu 2012 • Karolina Örnmark/ LUVY • 106 kiinteistöä • 130 kohdetta • toteuma 78 % 	
			V2 T3

TILASTOTIETOA KARTOITUS- JA NEUVONTAKÄYNNEILTÄ

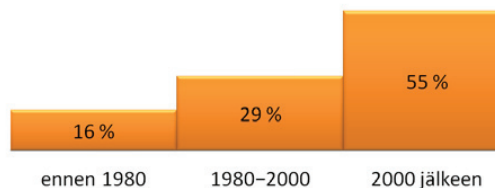
	kpl	%
Asutuksen tyyppi (kiinteä/ vapaa-aika)	13/117	10/90
Asukasmäärä	299	
Vedenhankinta (vesijohto/ oma kaivo)	0/119	0/100
Kaivotyyppi (pora-/ rengaskaivo)	87/36	71/29
Käymälän erillisviemäröinti (kyllä/ ei)	25/101	20/80
Jätevesiselvitys/ -suunnitelma (kyllä/ ei)	35/95	25/75
Käyttö- ja huolto-ohje (kyllä/ ei)	15/115	12/88
Laittomat tapaukset	0	

Kuva 1. Järjestelmien uudistamistarve (n=128)

Kuva 2. Järjestelmätyypit (n=88)

Kuva 3. Järjestelmien ikäjakauma (n=82)

Valtaosa alueen kiinteistöistä on vapaa-ajan käytössä. Asutus on tiivistä ja sijaitsee lähellä rantaa. Alueen asukkaat saavat vetensä omista talousvesikaivoista.

Vajaa 20 % alueen järjestelmistä on akuutissa uudistamistarpeessa. Pienen parantamisen tai seurannan tarpeessa on vajaa neljännes järjestelmistä. Jo nykyisellään kunnossa olevia järjestelmiä ovat reilu neljäsosa järjestelmistä, mikä on keskimääräistä enemmän. Järjestelmien välillä on paljon hajontaa, mutta tavallisimmat järjestelmät ovat saostussäiliö kaikille jätevesille, yksinkertainen maaperäkäsittely harmaille vesille sekä umpisäiliö wc-vesille ja imeytyskenttä. Muun järjestelmän joukossa löytyy mm. maahanimeytys tai maasuodattamo harmaille vesille sekä harmaavesisuodatin. Vajaa puolet järjestelmistä, jotka ovat saaneet keltaisen arvion, vaatii ainoastaan umpisäiliön hälyttimen lisäyksen. Yli puolet kohteista on rakennettu 2000-luvulla, mikä on hieman keskimääräistä enemmän. Kaksi alueen kohteista on ikävapautuksen piirissä.

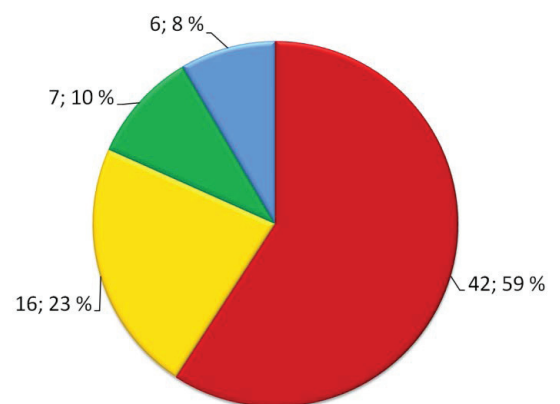
Kuvaajien värien ja lomakkeessa käytettyjen termien selitykset löytyvät etusivuilta.

Kartoitus- ja neuvontakäyntien aluekortisto 2009–2012

 <p>Länsi-Uudenmaan VESI ja YMPÄRISTÖ ry Västra Nylands vatten och miljö rf</p> <p>LINKKI 2012 Aluekortisto</p>	NUMMI-PUSULA, HÄRKÄJOEN ALUE		44/2012
	☐ Pohjavesialue ☐ Ranta-alue ☐ Taajaan asuttu alue ☐ Vedenottamon suoja-alue ☒ Vesihuollon kehittämisalue ☐ Muu erityisalue ☐ Asetuksesta poikkeavat määräykset	Alueen kiinteistömäärä: n. 90 kpl Kartoitus- ja neuvontakierros: <ul style="list-style-type: none"> • kesäkuu-elokuu 2013 • Diana Lindeman/ LUVY • 72 kiinteistöä • 72 kohdetta • toteuma 80 % 	
			V2 T1

TILASTOTIETOA KARTOITUS- JA NEUVONTAKÄYNNEILTÄ

	kpl	%
Asutuksen tyyppi (kiinteä/ vapaa-aika)	64/7	90/10
Asukasmäärä	156	
Vedenhankinta (vesijohto/ oma kaivo)	41/48	46/54
Kaivotyyppi (pora-/ rengaskaivo)	22/26	46/54
Käymälän erillisviemärointi (kyllä/ ei)	12/52	19/81
Jätevesiselvitys/ -suunnitelma (kyllä/ ei)	5/66	7/93
Käyttö- ja huolto-ohje (kyllä/ ei)	4/59	6/92
Laittomat tapaukset	0	

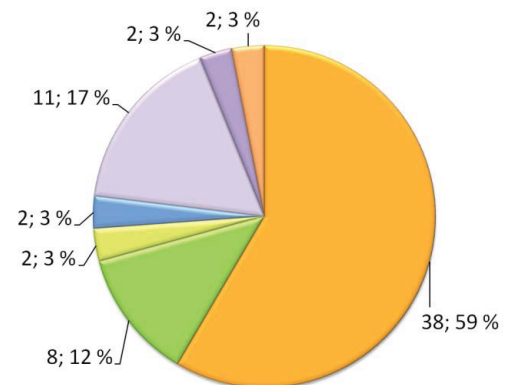

Kuva 1. Järjestelmien uudistamistarve (n=71)

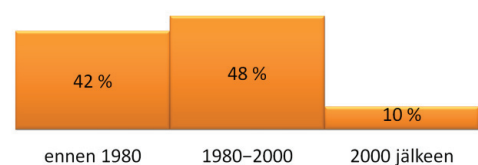
Härkäjoen alue on suhteellisen väljästi ja pääasiassa ympärivuotisesti asuttua. Alueella on käytössä vesijohto, johon 41 kartoitetuista kiinteistöistä on liittynyt. Osalla on lisäksi talousvesikaivo käytössä.

Alueen jätevesijärjestelmistä yli puolet tulee siirtymäajan loppuun mennessä uusia, mikä on enemmän kuin keskimääräisesti. Tavallisin järjestelmä on saostussäiliöt, joista on purku joko maaperään tai ojaan. Lisäksi melko yleisiä järjestelmiä ovat umpisäiliön wc-vesille ja imeytys harmaille vesille sekä imeytys kaikille jätevesille. Moni järjestelmä (imeytys) tulee käyttöikänsä päähän muutaman vuoden sisällä, sillä järjestelmät alueella ovat melko iäkkäitä.

Alueelle on kaavailtu viemäriverkoston toteuttamista ja kartoituksen yhtenä tavoitteena olikin selvittää viemäroinnin tarvetta. Neuvojan kokemuksen mukaan valtaosa suhtautuu hankkeeseen positiivisesti, vaikka epäselvyyksiä asiassa tuntuu olevan. **Tärkeää on mahdollisimman pian edesauttaa oikean tiedon leviämistä alueella. Jotta hanke etenisi sujuvasti ja hyvällä aikataululla ennen siirtymäajan päättymistä, on erityisesti kunnan/vesihuoltolaitoksen tuki tarpeellista.**

Kuva 2. Järjestelmätyypit (n=65)

Kuva 3. Järjestelmien ikäjakauma (n=62)

Kuvaajien värien ja lomakkeessa käytettyjen termien selitykset löytyvät etusivuilta.

 <p>LINKKI 2012 Aluekortisto</p>	LOHJA, NIEMENNUMMI		43/2012													
	<table border="1"> <tr><td>X</td><td>Pohjavesialue</td></tr> <tr><td></td><td>Ranta-alue</td></tr> <tr><td></td><td>Taajaan asuttu alue</td></tr> <tr><td></td><td>Vedenottamon suoja-alue</td></tr> <tr><td>X</td><td>Vesihuollon kehittämisalue</td></tr> <tr><td></td><td>Muu erityisalue</td></tr> <tr><td>x</td><td>Asetuksesta poikkeavat määräykset</td></tr> </table>	X	Pohjavesialue		Ranta-alue		Taajaan asuttu alue		Vedenottamon suoja-alue	X	Vesihuollon kehittämisalue		Muu erityisalue	x	Asetuksesta poikkeavat määräykset	Alueen kiinteistömäärä: n. 35 kpl Kartoitus- ja neuvontakierros: <ul style="list-style-type: none"> • heinäkuu 2012 • Virve Kohijoki/ LUVY • 32 kiinteistöä • 32 kohdetta • toteuma 91 %
X	Pohjavesialue															
	Ranta-alue															
	Taajaan asuttu alue															
	Vedenottamon suoja-alue															
X	Vesihuollon kehittämisalue															
	Muu erityisalue															
x	Asetuksesta poikkeavat määräykset															
			V1 T1													

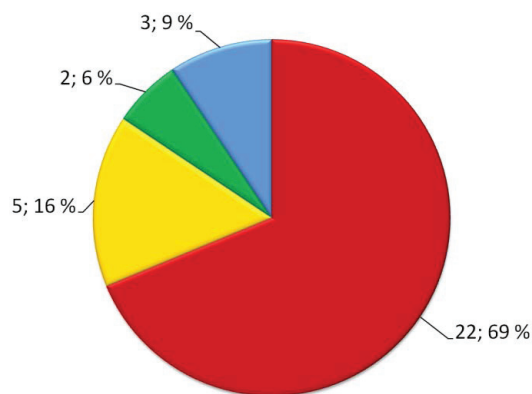
TILASTOTIETOA KARTOITUS- JA NEUVONTAKÄYNNEILTÄ

	kpl	%
Asutuksen tyyppi (kiinteä/ vapaa-aika)	24/6	80/20
Asukasmäärä	66	
Vedenhankinta (vesijohto/ oma kaivo)	15/22	41/59
Kaivotyyppi (pora-/ rengaskaivo)	6/16	27/73
Käymälän erillisviemäröinti (kyllä/ ei)	4/24	14/86
Jätevesiselvitys/ -suunnitelma (kyllä/ ei)	13/19	41/59
Käyttö- ja huolto-ohje (kyllä/ ei)	3/26	10/90
Laittomat tapaukset	0	

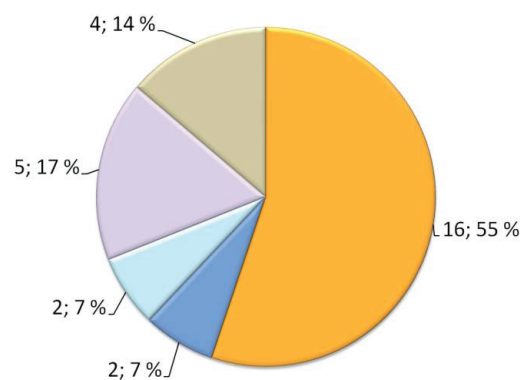
Niemennummi on pääasiallisesti vakituisen asutuksen aluetta. Alueella on kunnan vesijohto, josta käyttövotensä ottaa kartoitetuista kohteista 15 kpl ja loput saavat veden omista kaivoista. Niemennummi on kokonaisuudessaan I-luokan pohja vesialuetta.

Akuutissa uudistustarpeessa on miltei 70 % kartoitetuista kohteista. Vain kaksi alueen järjestelmistä täyttää Lohjan kaupungin ympäristönsuojelumääräysten mukaiset tiukemmat käsittelyvaatimukset. Yli puolet kartoitetuista järjestelmistä on saostussäiliöitä, joista on purku joko maaperään tai ojaan. Melko yleisiä ovat myös imeytyskentät kaikelle jätevedelle. Niemennummen jätevesijärjestelmät ovat melko vanhoja, yli puolet on rakennettu ennen vuotta 1980. Ikävapautus koskee yhdeksää kiinteistöä.

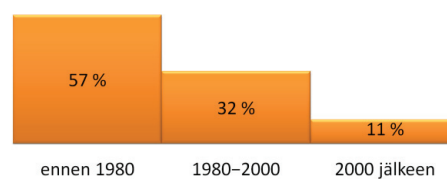
Alueella on mahdollista liittyä siirtoviemäriin, mutta asukkaiden epä tietoisuus käytännön toteutuksesta on hidastanut liittymistä sekä kiinteistökohtaisten järjestelmien uudistamista. **Alueen asukkaita tulisi tiedottaa, miten siirtoviemäriin liittyminen käytännössä järjestetään. Tiedottaminen tulee toteuttaa hyvissä ajoin ennen siirtymäajan päättymistä, esimerkiksi vuonna 2013–2014.**

Kuva 1. Järjestelmien uudistamistarve (n=32)

Kuva 2. Järjestelmätyypit (n=29)

Kuva 3. Järjestelmien ikäjakauma (n=28)

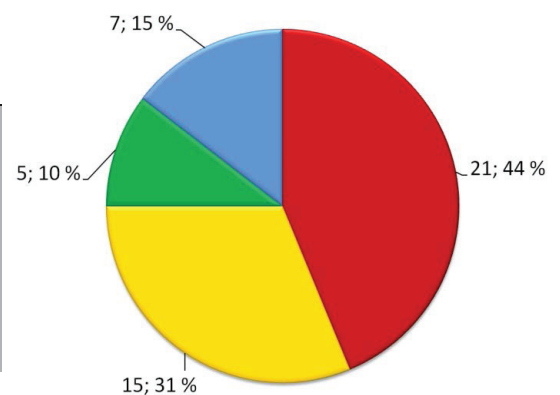
Kuvaajien värien ja lomakkeessa käytettyjen termien selitykset löytyvät etusivuilta.

Kartoitus- ja neuvontakäyntien aluekortisto 2009–2012

 <p>Länsi-Uudenmaan VESI ja YMPÄRISTÖ ry Västra Nylands vatten och miljö rf</p> <p>LINKKI 2012 Aluekortisto</p>	LOHJA, LOHILAMPI		42/2012													
	<table border="1"> <tr><td>X</td><td>Pohjavesialue</td></tr> <tr><td></td><td>Ranta-alue</td></tr> <tr><td></td><td>Taajaan asuttu alue</td></tr> <tr><td></td><td>Vedenottamon suoja-alue</td></tr> <tr><td>X</td><td>Vesihuollon kehittämisalue</td></tr> <tr><td></td><td>Muu erityisalue</td></tr> <tr><td>x</td><td>Asetuksesta poikkeavat määräykset</td></tr> </table>	X	Pohjavesialue		Ranta-alue		Taajaan asuttu alue		Vedenottamon suoja-alue	X	Vesihuollon kehittämisalue		Muu erityisalue	x	Asetuksesta poikkeavat määräykset	<p>Alueen kiinteistömäärä: n. 56 kpl</p> <p>Kartoitus- ja neuvontakierros:</p> <ul style="list-style-type: none"> • heinä–elokuu 2012 • Virve Kohijoki/ LUVY • 45 kiinteistöä • 48 kohdetta • toteuma 80 %
X	Pohjavesialue															
	Ranta-alue															
	Taajaan asuttu alue															
	Vedenottamon suoja-alue															
X	Vesihuollon kehittämisalue															
	Muu erityisalue															
x	Asetuksesta poikkeavat määräykset															
			V1 T1													

TILASTOTIETOA KARTOITUS- JA NEUVONTAKÄYNNEILTÄ

	kpl	%
Asutuksen tyyppi (kiinteä/ vapaa-aika)	31/10	76/24
Asukasmäärä	107	
Vedenhankinta (vesijohto/ oma kaivo)	12/38	24/76
Kaivotyyppi (pora-/ rengaskaivo)	16/22	42/58
Käymälän erillisviemäröinti (kyllä/ ei)	13/26	33/67
Jätevesiselvitys/ -suunnitelma (kyllä/ ei)	17/31	35/65
Käyttö- ja huolto-ohje (kyllä/ ei)	3/38	7/93
Laittomat tapaukset	0	

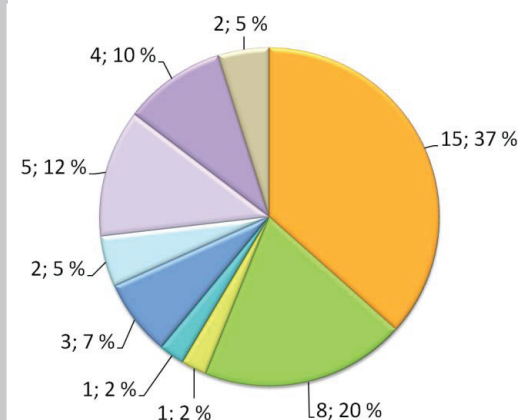

Kuva 1. Järjestelmien uudistamistarve (n=48)

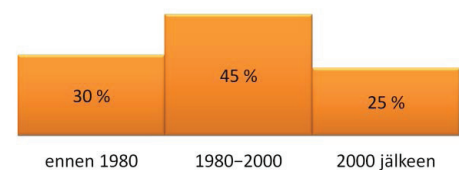
Enemmistö alueen kiinteistöistä on vakituisessa käytössä, mutta myös vapaa-aajan asutusta löytyy. Alueella kulkee vesijohto, josta osa kiinteistöistä saa vetensä. Muutama kartoitetuista kohteista sijaitsi pohjavesialueella.

Miltei puolet jätevesijärjestelmistä on akuutissa uudistamistarpeessa. Reilu neljännes on joko pienen parannuksen tai seurannan tarpeessa. Yleisin järjestelmä on 1-putkijärjestelmä, jossa jätevedet kulkevat saostuskaivojen kautta ojaan tai maaperään. Yleisiä ovat myös järjestelmät, joissa wc-vesi johdetaan umpisäiliöön ja harmaat vedet imeytyskenttään sekä imeytyskentät kaikille jätevesille. Kolme kartoitetuista järjestelmistä sijaitsi pohjavesialueella eikä yksikään näistä vaikuttanut täyttävään asetuksen vaatimuksia. Ikävapautus koskee neljää kiinteistöä kartoitetuista.

Alueella on mahdollista liittyä siirtoviemäriin, mutta asukkaiden epä tietoisuus käytännön toteutuksesta on hidastanut liittymistä sekä kiinteistökohtaisten järjestelmien uudistamista. **Alueen asukkaita tulisi tiedottaa, miten siirtoviemäriin liittyminen käytännössä järjestetään. Tiedottaminen tulee toteuttaa hyvissä ajoin ennen siirtymäajan päättymistä, esimerkiksi vuonna 2013–2014.**

Kuva 2. Järjestelmätyypit (n=41)

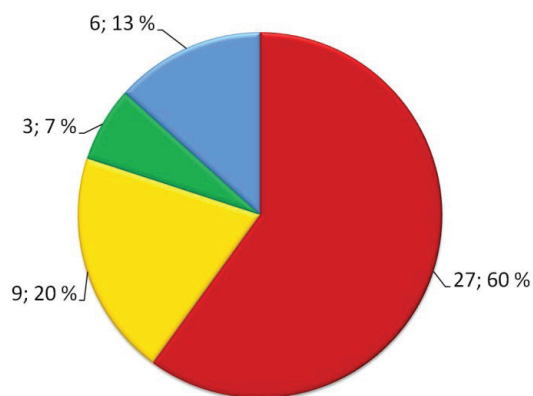
Kuva 3. Järjestelmien ikäjakauma (n=40)

Kuvaajien värien ja lomakkeessa käytettyjen termien selitykset löytyvät etusivuilta.

 <p>Länsi-Uudenmaan VESI ja YMPÄRISTÖ ry Västra Nylands vatten och miljö rf</p> <p>LINKKI 2012 Aluekortisto</p>	LOHJA, KARSTU		41/2012
	☐ Pohjavesialue ☐ Ranta-alue ☒ Taajaan asuttu alue ☐ Vedenottamon suoja-alue ☒ Vesihuollon kehittämisalue ☐ Muu erityisalue ☐ Asetuksesta poikkeavat määräykset	Alueen kiinteistömäärä: n. 52 kpl Kartoitus- ja neuvontakierros: <ul style="list-style-type: none"> • kesäkuu–heinäkuu 2012 • Virve Kohijoki/ LUVY • 45 kiinteistöä • 45 kohdetta • toteuma 87 % 	
			V2 T2

TILASTOTIETOA KARTOITUS- JA NEUVONTAKÄYNNEILTÄ

	kpl	%
Asutuksen tyyppi (kiinteä/ vapaa-aika)	34/11	76/24
Asukasmäärä	117	
Vedenhankinta (vesijohto/ oma kaivo)	0/43	0/100
Kaivotyyppi (pora-/ rengaskaivo)	23/20	53/47
Käymälän erillisviemäröinti (kyllä/ ei)	6/29	17/83
Jätevesiselvitys/ -suunnitelma (kyllä/ ei)	21/24	47/53
Käyttö- ja huolto-ohje (kyllä/ ei)	5/30	14/86
Laittomat tapaukset	0	

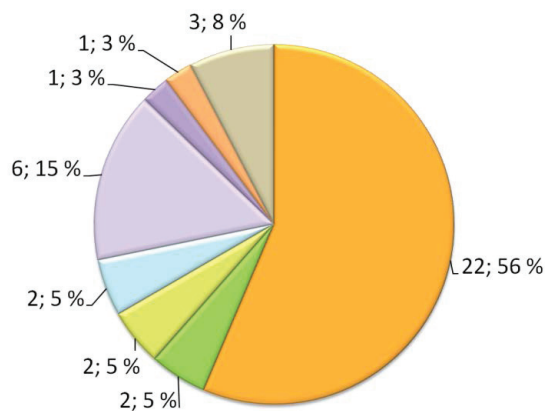

Kuva 1. Järjestelmien uudistamistarve (n=45)

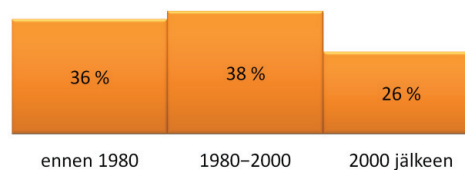
Karstun alueen kiinteistöistä enemmistö on ympärivuotisessa käytössä. Kaikkien kiinteistöjen vedenhankinta on oman talousvesikaivon varassa.

Akuutissa uudistamistarpeessa on kartoituksen perusteella noin 60 % alueen jätevesijärjestelmistä. Lisäksi 20 % vaatii joko pieniä parannuksia tai seurantaa. Moni seurattavista järjestelmistä on rakennettu ennen 2000-lukua ja tulee käyttöikänsä päähän muutaman vuoden kuluttua. Tavallisin järjestelmä on saostussäiliöt, joista on purku joko ojaan tai maaperään. Melko yleisiä ovat myös imeytyskentät kaikelle jätevedelle. Muutoin järjestelmätyypit vaihtelevat alueella. Ikävapautus koskee viittä kiinteistöä.

Karstu on vesihuollon kehittämisaluetta ja asukkaat ovat jo aktivoituneet vesihuollon rakentamisessa. **Jotta hanke etenisi sujuvasti ja hyvällä aikataululla ennen siirtymäajan päättymistä, on erityisesti kunnan/vesihuoltolaitoksen tuki tarpeellista.**

Kuva 2. Järjestelmätyypit (n=39)

Kuva 3. Järjestelmien ikäjakauma (n=39)

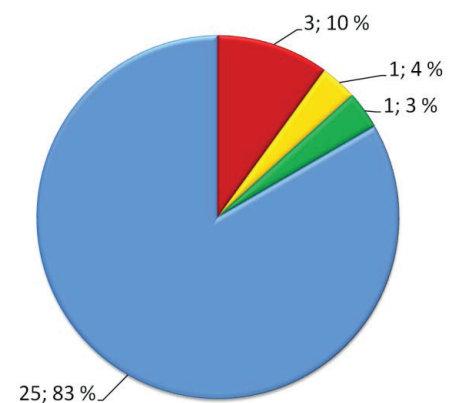
Kuvaajien värien ja lomakkeessa käytettyjen termien selitykset löytyvät etusivuilla.

Kartoitus- ja neuvontakäyntien aluekortisto 2009–2012

 <p>Länsi-Uudenmaan VESI ja YMPÄRISTÖ ry Västra Nylands vatten och miljö rf</p> <p>LINKKI 2012 Aluekortisto</p>	KARJALOHJA, MYLLYLAHTI		40/2012													
	<table border="1"> <tr><td>☐</td><td>Pohjavesialue</td></tr> <tr><td>☒</td><td>Ranta-alue</td></tr> <tr><td>☐</td><td>Taajaan asuttu alue</td></tr> <tr><td>☐</td><td>Vedenottamon suoja-alue</td></tr> <tr><td>☒</td><td>Vesihuollon kehittämisalue</td></tr> <tr><td>☐</td><td>Muu erityisalue</td></tr> <tr><td>☒</td><td>Asetuksesta poikkeavat määräykset</td></tr> </table>	☐	Pohjavesialue	☒	Ranta-alue	☐	Taajaan asuttu alue	☐	Vedenottamon suoja-alue	☒	Vesihuollon kehittämisalue	☐	Muu erityisalue	☒	Asetuksesta poikkeavat määräykset	<p>Alueen kiinteistömäärä: n. 31 kpl</p> <p>Kartoitus- ja neuvontakierros:</p> <ul style="list-style-type: none"> • heinäkuu 2012 • Diana Lindeman/ LUVY • 29 kiinteistöä • 30 kohdetta • toteuma 84 % <p style="text-align: right;">V3 T3</p>
☐	Pohjavesialue															
☒	Ranta-alue															
☐	Taajaan asuttu alue															
☐	Vedenottamon suoja-alue															
☒	Vesihuollon kehittämisalue															
☐	Muu erityisalue															
☒	Asetuksesta poikkeavat määräykset															

TILASTOTIETOA KARTOITUS- JA NEUVONTAKÄYNNEILTÄ

	kpl	%
Asutuksen tyyppi (kiinteä/ vapaa-aika)	1/28	3/97
Asukasmäärä	50	
Vedenhankinta (vesijohto/ oma kaivo)	0/24	0/100
Kaivotyyppi (pora-/ rengaskaivo)	12/12	50/50
Käymälän erillisviemärointi (kyllä/ ei)	0/3	0/100
Jätevesiselvitys/ -suunnitelma (kyllä/ ei)	2/28	7/93
Käyttö- ja huolto-ohje (kyllä/ ei)	1/4	20/80
Laittomat tapaukset	0	

Kuva 1. Järjestelmien uudistamistarve (n=30)

Myllylahden alueella on enimmäkseen vapaa-ajanasuntoja ja vain yksi kartoitetuista 29 kiinteistöstä on ympärivuotisessa käytössä. Vesi saadaan omista talousvesikaivoista ja 15 kiinteistöllä vesi kannetaan sisään.

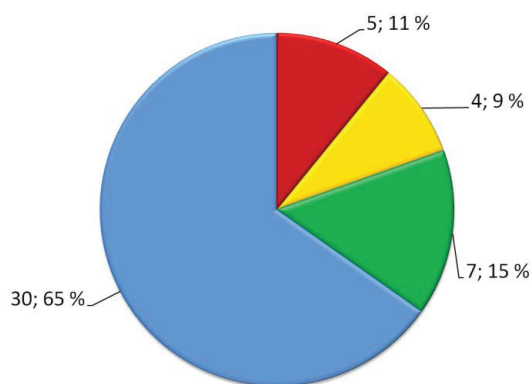
Valtaosalla alueen kiinteistöllä syntyy vain vähäisiä jätevesimääriä. Muilla kuin vähäisten jätevesimäärien kohteilla on käytössä saostussäiliöt, josta on purku maaperään, laitepuhdistamo, imeytyskenttä tai yksinkertainen maaperäkäsittely harmaille vesille. Vain kolmella kohteella oli käytössä vesivessa. Alueella on vanhoja 1940-luvun saunamökkejä, jotka ovat erittäin lähellä rantaviivaa.

Kuvaajien värien ja lomakkeessa käytettyjen termien selitykset löytyvät etusivuilta.

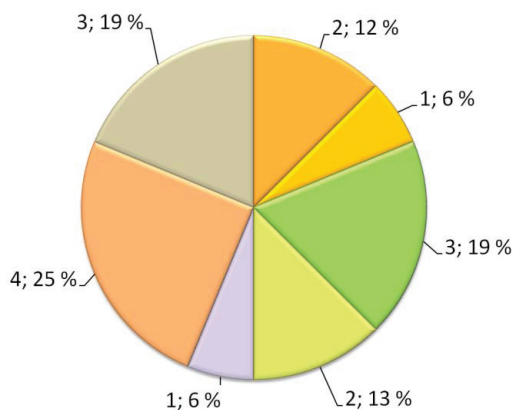
 <p>LINKKI 2012 Aluekortisto</p>	KARJALOHJA, KONTOLANNIEMI		39/2012
	☐ Pohjavesialue ☒ Ranta-alue ☐ Taajaan asuttu alue ☐ Vedenottamon suoja-alue ☐ Vesihuollon kehittämisalue ☐ Muu erityisalue ☒ Asetuksesta poikkeavat määräykset	Alueen kiinteistömäärä: n. 57 kpl Kartoitus- ja neuvontakierros: <ul style="list-style-type: none"> • kesäkuu 2012 • Virve Kohijoki/ LUVY • 45 kiinteistöä • 46 kohdetta • toteuma 79 % 	
			V2 T2

TILASTOTIETOA KARTOITUS- JA NEUVONTAKÄYNNEILTÄ

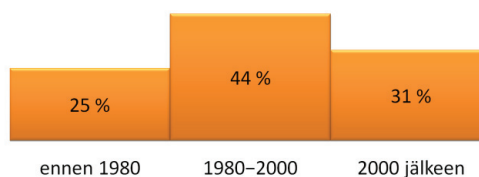
	kpl	%
Asutuksen tyyppi (kiinteä/ vapaa-aika)	1/44	2/98
Asukasmäärä	78	
Vedenhankinta (vesijohto/ oma kaivo)	0/35	0/100
Kaivotyyppi (pora-/ rengaskaivo)	13/22	37/63
Käymälän erillisviemäröinti (kyllä/ ei)	5/2	71/29
Jätevesiselvitys/ -suunnitelma (kyllä/ ei)	14/32	30/70
Käyttö- ja huolto-ohje (kyllä/ ei)	8/7	53/47
Laittomat tapaukset	0	

Kuva 1. Järjestelmien uudistamistarve (n=46)

Kuva 2. Järjestelmätyypit (n=16)

Kuva 3. Järjestelmien ikäjakauma (n=16)

Kontolanniemen alueella on yksi Suomen vanhimmista asemakaavoista, mistä syystä alueen asutus on varsin tiivistä. Yhtä käytyä kiinteistöä lukuun ottamatta kaikilla kiinteistöillä on vapaa-ajan asuntoja, jotka ovat pääasiassa käytössä vain kesäaikaan. Tavallisimmin varustelutaso on yksinkertaista, ja asunnoille kannetaan vesi tai niissä on kesävesijohto. Talousvesi saadaan talousvesikaivosta tai kannetaan muualta. Vain seitsemällä kiinteistöllä on käytössä vesivessa.

Kontolanniemi on merkitty vesihuollon kehittämisalueeksi, jossa keskitetty viemäröinti voisi olla mahdollinen esimerkiksi vesiosuuskunnan kautta. Neuvontakäynneillä vesihuoltohankkeen mielekkyyttä kyseenalaistettiin voimakkaasti. 30 kohteessa syntyi vain vähäisiä jätevesimääriä, eli puhdistusvaatimus ei koske lainkaan 65 % kohteista. Varusteluinnokkuutta ei näissä kohteissa ollut havaittavissa, paitsi viemäriverkoston mahdollisesti toteutuessa. Akuutissa uudistamistarpeessa oli vain 11 % kohteista ja uudistamistarve onkin kaiken kaikkiaan keskimääräistä vähäisempää.

Jos viemäröintihanketta lähdetään toteuttamaan, on asukkaiden kuuleminen varhaisessa vaiheessa ensiarvoisen tärkeää.

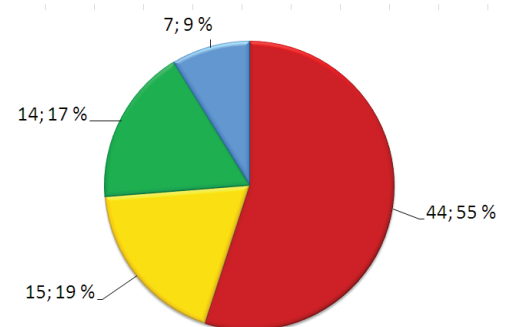
Kuvaajien värien ja lomakkeessa käytettyjen termien selitykset löytyvät etusivuilta.

Kartoitus- ja neuvontakäyntien aluekortisto 2009–2012

 <p>Länsi-Uudenmaan VESI ja YMPÄRISTÖ ry Västra Nylands vatten och miljö rf</p> <p>LINKKI 2012 Aluekortisto</p>	INKOO, TÄHTELÄ		38/2012
	☐ Pohjavesialue ☐ Ranta-alue ☒ Taajaan asuttu alue ☐ Vedenottamon suoja-alue ☒ Vesihuollon kehittämialue ☐ Muu erityisalue ☐ Asetuksesta poikkeavat määräykset	Alueen kiinteistömäärä: n. 82 kpl Kartoitus- ja neuvontakierros: <ul style="list-style-type: none"> • elokuu – lokakuu 2012 • Karolina Örnmark/ LUVY • 69 kiinteistöä • 75 kohdetta • toteuma 84 % 	
			V2 T1

TILASTOTIETOA KARTOITUS- JA NEUVONTAKÄYNNEILTÄ

	kpl	%
Asutuksen tyyppi (kiinteä/ vapaa-aika)	56/17	77/23
Asukasmäärä (n.)	181	
Vedenhankinta (vesijohto/ oma kaivo)	11/61	15/85
Kaivotyyppi (pora-/ rengaskaivo)	44/17	72/28
Käymälän erillisviemärointi (kyllä/ ei)	12/63	16/84
Jätevesiselvitys/ -suunnitelma (kyllä/ ei)	20/55	27/73
Käyttö- ja huolto-ohje (kyllä/ ei)	12/51	19/81
Laittomat tapaukset	1	1,3

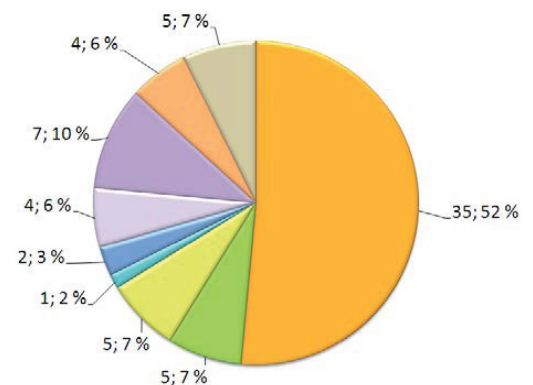

Kuva 1. Järjestelmien uudistamistarve (n=75)

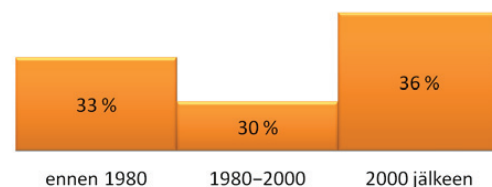
Alue on osittain hyvin tiheään rakennettua, ja asutus on pääasiassa ympärivuotista. Yleisin vedenhankintajärjestelmä alueella on oma porakaivo, mutta myös rengaskaivoja löytyy. Tähtelän talousvettä toimittavaan vesiosuuskuntaan kuuluu 11 kohdetta.

Alueella on runsaasti jätevesijärjestelmien uudistamistarvetta. Varsinkin Tähtelän kylän alueella ne järjestelmät, jotka ovat akuutissa uudistamistarpeessa, ovat lisäksi vanhoja ja varsin huonossa kunnossa. Ikävapautuksen piirissä olevia kohteita löytyi alueelta 10 kpl (12,5 %). Alueella oli yksi kohde, joka voidaan tulkita nykyisellään laittomaksi. Kohteella ei ollut käytössään järjestelmää lainkaan, vaikka käytössä oli normaali vesivarustelu. Puutteellisuus johtui käytännössä keskeneräisestä remontista joka tullaan saattamaan päätökseen mahdollisimman pian.

Alueen vesihuollon kehittämisestä on paljon epätietoisuutta. Viemäriverkoston mahdollinen laajentaminen alueelle herätti runsaasti kysymyksiä neuvontakäynneillä ja keskusteluista kuvastui, että asukkaat eivät uskalla tehdä tarvittavia toimenpiteitä jätevesijärjestelmänsä suhteen. Tilannetta helpottaisi luultavimmin selkeät ja nopeat päätökset vesihuollon kehittämisestä sekä asukkaiden tiedottaminen asiasta.

Kuva 2. Järjestelmätyypit (n=68)

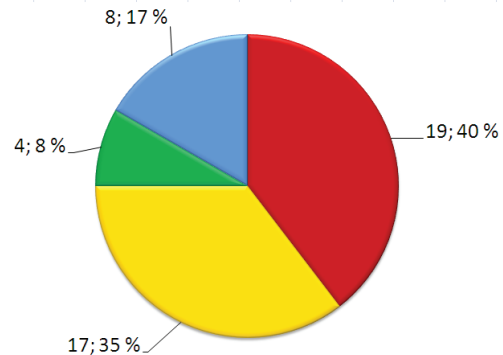
Kuva 3. Järjestelmien ikäjakausi (n= 66), ei tietoa 2 kpl

Kuvaajien värien ja lomakkeessa käytettyjen termien selitykset löytyvät etusivuilta.

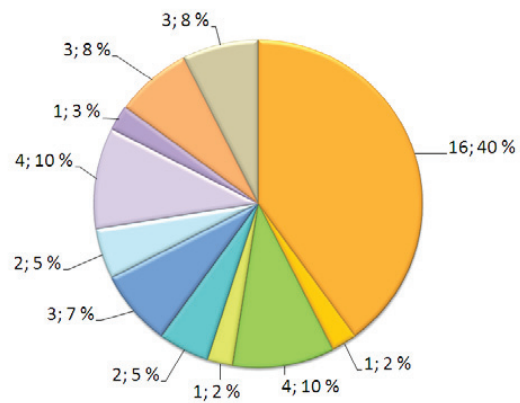
 <p>LINKKI 2012 Aluekortisto</p>	INKOO, INGARSKILA		37/2012
	☐ Pohjavesialue ☐ Ranta-alue ☒ Taajaan asuttu alue ☐ Vedenottamon suoja-alue ☒ Vesihuollon kehittämisalue ☐ Muu erityisalue ☐ Asetuksesta poikkeavat määräykset	Alueen kiinteistömäärä: n. 64 kpl Kartoitus- ja neuvontakierros: <ul style="list-style-type: none"> • huhtikuu – toukokuu 2012 • Karolina Örnmark/ LUVY • 45 kiinteistöä • 48 kohdetta • toteuma 70 % 	
			V2 T1

TILASTOTIETOA KARTOITUS- JA NEUVONTAKÄYNNEILTÄ

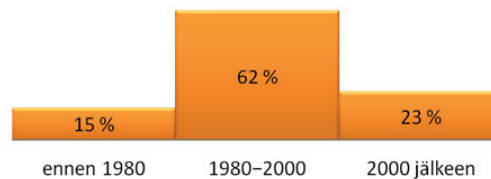
	kpl	%
Asutuksen tyyppi (kiinteä/ vapaa-aika)	35/13	73/27
Asukasmäärä (n.)	108	
Vedenhankinta (vesijohto/ oma kaivo)	4/41	9/91
Kaivotyyppi (pora-/ rengaskaivo)	18/23	44/56
Käymälän erillisviemärointi (kyllä/ ei)	11/25	31/69
Jätevesiselvitys/ -suunnitelma (kyllä/ ei)	10/38	21/79
Käyttö- ja huolto-ohje (kyllä/ ei)	4/44	8/92
Laittomat tapaukset	0	0

Kuva 1. Järjestelmien uudistamistarve (n= 48)

Kuva 2. Järjestelmätyypit (n=40)

Kuva 3. Järjestelmien ikäjakauma (n=39), 1 kpl ei tietoa

Alue on suhteellisen tiheään rakennettu haja-asutusalue, joka koostuu pääosin ympärivuotisesta asutuksesta. Asutuksen läpi virtaa Ingarskilaan. Valtaosalla kiinteistöistä on oma kaivo, neljä kiinteistöä kuluu Tähtelän talousvettä toimittavaan vesiosuuskuntaan.

Kolmella neljästä kohteesta on jonkinasteista uudistamistarvetta seuraavien vuosien aikana, näistä noin puolet on akuutissa uudistamistarpeessa. Lisäksi osan nykyisellään toimivista, mutta seurantaa vaativista järjestelmistä arvioidaan tulevan käyttöikänsä päähän lähivuosien aikana (imeytyskentät). Kolme kohdetta on ikävapautuksen piirissä.

Alueen vesihuollon kehittämisestä on paljon epätietoisuutta. Viemäriverkoston mahdollinen laajentaminen alueelle herätti runsaasti kysymyksiä neuvontakäynneillä ja keskusteluista kuvastui, että asukkaat eivät uskalla tehdä tarvittavia toimenpiteitä jätevesijärjestelmänsä suhteen. Tilannetta helpottaisi luultavimmin selkeät ja nopeat päätökset vesihuollon kehittämisestä sekä asukkaiden tiedottaminen asiasta.

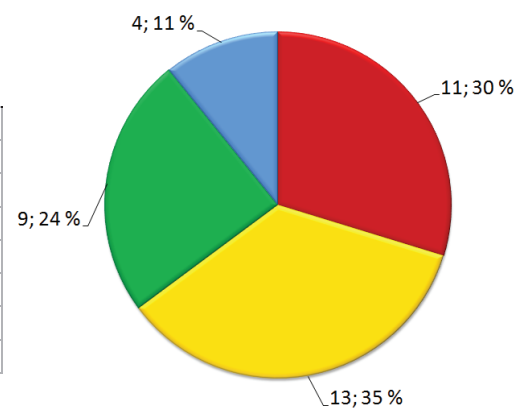
Kuvaajien värien ja lomakkeessa käytettyjen termien selitykset löytyvät etusivulta.

Kartoitus- ja neuvontakäyntien aluekortisto 2009–2012

 <p>Länsi-Uudenmaan VESI ja YMPÄRISTÖ ry Västra Nylands vatten och miljö rf</p> <p>LINKKI 2012 Aluekortisto</p>	VIHTI, LAUTOJA		36/2011													
	<table border="1"> <tr><td>X</td><td>Pohjavesialue</td></tr> <tr><td></td><td>Ranta-alue</td></tr> <tr><td>X</td><td>Taajaan asuttu alue</td></tr> <tr><td></td><td>Vedenottamon suoja-alue</td></tr> <tr><td></td><td>Vesihuollon kehittämisalue</td></tr> <tr><td></td><td>Muu erityisalue</td></tr> <tr><td>X</td><td>Asetuksesta poikkeavat määräykset</td></tr> </table>	X	Pohjavesialue		Ranta-alue	X	Taajaan asuttu alue		Vedenottamon suoja-alue		Vesihuollon kehittämisalue		Muu erityisalue	X	Asetuksesta poikkeavat määräykset	<p>Alueen kiinteistömäärä: n. 45 kpl</p> <p>Kartoitus- ja neuvontakierros:</p> <ul style="list-style-type: none"> • heinäkuu–syyskuu 2011 • Sanni Perttunen/ LUVY • 39 kiinteistöä • 41 kohdetta • toteuma 87 %
X	Pohjavesialue															
	Ranta-alue															
X	Taajaan asuttu alue															
	Vedenottamon suoja-alue															
	Vesihuollon kehittämisalue															
	Muu erityisalue															
X	Asetuksesta poikkeavat määräykset															
			V1 T3													

TILASTOTIETOA KARTOITUS- JA NEUVONTAKÄYNNEILTÄ

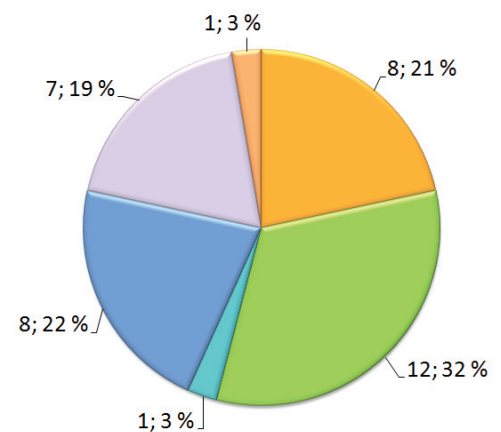
	kpl	%
Asutuksen tyyppi (kiinteä/ vapaa-aika)	38/3	93/7
Asukasmäärä	90	
Vedenhankinta (vesijohto/ oma kaivo)	0/37	0/100
Kaivotyyppi (pora-/ rengaskaivo)	17/20	46/54
Käymälän erillisviemärointi (kyllä/ ei)	16/21	43/57
Jätevesiselvitys/ -suunnitelma (kyllä/ ei)	14/27	34/66
Käyttö- ja huolto-ohje (kyllä/ ei)	2/35	5/95
Laittomat tapaukset	0	0

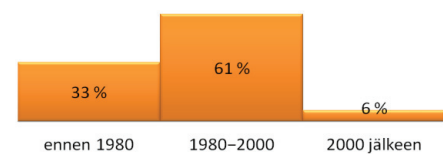
Kuva 1. Järjestelmien uudistamistarve (n=37)

Lautoja on pääasiallisesti vakituisten asutuksen aluetta. Kaikkien kiinteistöjen vedenhankinta on oman talousvesikaivon varassa. Kaikki läpikäytyt kiinteistöt sijaitsevat pohjavesialueella.

Akuutissa uudistamistarpeessa on kartoituksen perusteella noin 30 % alueen jätevesijärjestelmistä. Lisäksi 35 % vaatii joko pieniä parannuksia tai seurantaa. Kuitenkin pohjavesialueesta johtuvien tiukempien vaatimusten takia alueella kiinteistöistä 28 kpl (76 %) ei täytä ympäristönsuojelumääräyksiä. Kaikkiaan Lautojan ympäristössä oli viisi kiinteistöä, jossa ympäristön suojelumääräyksetkin täyttyivät. Ikävapautus koskee kolmea kiinteistöä. Yleisimmät järjestelmät alueella ovat umpisäiliö ja maahanimeytys, umpisäiliö kaikille jätevesille, saostussäiliö kaikille vesille sekä maahanimeytys kaikille vesille.

Kuva 2. Järjestelmätyypit (n=37)

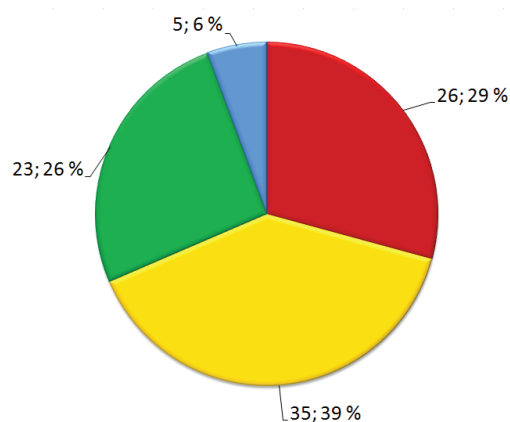
Kuva 3. Järjestelmien ikäjakauma (n=33)

Kuvaajien värien ja lomakkeessa käytettyjen termien selitykset löytyvät etusivuilta.

 <p>LINKKI 2012 Aluekortisto</p>	VIHTI, ISOLÄHDE		35/2011
	X	Pohjavesialue	Alueen kiinteistömäärä: n. 107 kpl Kartoitus- ja neuvontakierros: <ul style="list-style-type: none"> • kesäkuu–syyskuu 2011 • Sanni Perttunen/ LUVY • 84 kiinteistöä • 90 kohdetta • toteuma 79 %
		Ranta-alue	
		Taajaan asuttu alue	
	X	Vedenottamon suoja-alue	
		Vesihuollon kehittämialue	
	Muu erityisalue		
X	Asetuksesta poikkeavat määräykset		
			V1 T2

TILASTOTIETOA KARTOITUS- JA NEUVONTAKÄYNNEILTÄ

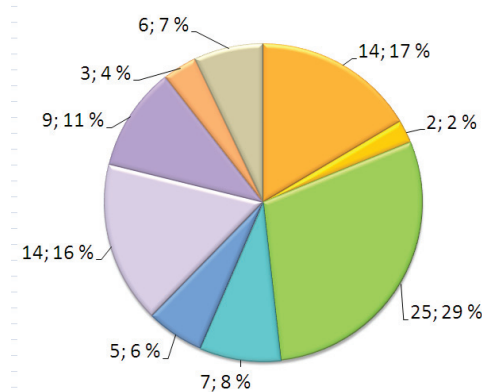
	kpl	%
Asutuksen tyyppi (kiinteä/ vapaa-aika)	81/9	90/10
Asukasmäärä	213	
Vedenhankinta (vesijohto/ oma kaivo)	15/69	18/82
Kaivotyyppi (pora-/ rengaskaivo)	43/26	62/38
Käymälän erillisviemäröinti (kyllä/ ei)	48/37	56/44
Jätevesiselvitys/ -suunnitelma (kyllä/ ei)	40/50	44/56
Käyttö- ja huolto-ohje (kyllä/ ei)	16/69	19/81
Laittomat tapaukset	0	0

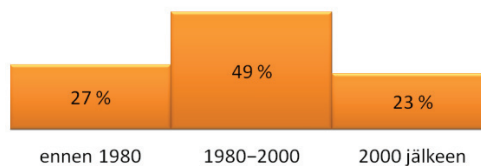
Kuva 1. Järjestelmien uudistamistarve (n=89)

Valtaosa alueen kiinteistöistä on ympärivuotisessa käytössä. Läpikäydyistä kohteista 23 sijaitsee Isolähteen vedenottamon suoja-alueella ja 30 pohjavesialueella. Vajaa 20 % kartoitetuista kiinteistöistä on liitetty vesijohtoon, lopuilla vesi saadaan omista talousvesikaivoista.

Vajaa kolmasosaa jätevesijärjestelmistä on akuutissa uudistamistarpeessa tai pienen parannuksen tai seurannan tarpeessa. Yleisimmät jätevesijärjestelmät ovat umpisäiliö ja imeytyskenttä, saostussäiliö kaikille vesille sekä maahanimeytys kaikille vesille. Lähes puolet järjestelmistä on rakennettu 1980-2000 mikä tarkoittaa, että lähivuosina moni järjestelmä tulee käyttöikänsä päähän. Edellytykset ikävapautuksille on viidessä kohteessa.

Kuva 2. Järjestelmätyypit (n=85)

Kuva 3. Järjestelmien ikäjakauma (n=81)

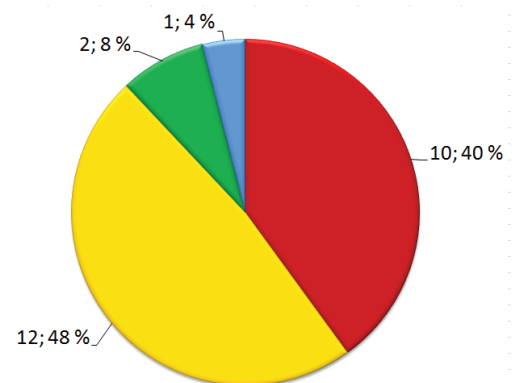
Kuvaajien värien ja lomakkeessa käytettyjen termien selitykset löytyvät etusivuilta.

Kartoitus- ja neuvontakäyntien aluekortisto 2009–2012

 <p>Länsi-Uudenmaan VESI ja YMPÄRISTÖ ry Västra Nylands vatten och miljö rf</p> <p>LINKKI 2012 Aluekortisto</p>	SIUNTIO, SUNNANVIK		34/2011
	☐ Pohjavesialue ☐ Ranta-alue ☒ Taajaan asuttu alue ☐ Vedenottamon suoja-alue ☐ Vesihuollon kehittämisalue ☐ Muu erityisalue ☐ Asetuksesta poikkeavat määräykset	Alueen kiinteistömäärä: n. 26 kpl Kartoitus- ja neuvontakierros: <ul style="list-style-type: none"> • heinäkuu 2011 • Karolina Örnmark/ LUVY • 25 kiinteistöä • 25 kohdetta • toteuma 96 % 	
			V2 T1

TILASTOTIETOA KARTOITUS- JA NEUVONTAKÄYNNEILTÄ

	kpl	%
Asutuksen tyyppi (kiinteä/ vapaa-aika)	19/5	79/21
Asukasmäärä	61	
Vedenhankinta (vesijohto/ oma kaivo)	21/10	68/32
Kaivotyyppi (pora-/ rengaskaivo)	7/3	70/30
Käymälän erillisviemäröinti (kyllä/ei)	11/13	46/54
Jätevesiselvitys/ -suunnitelma (kyllä/ ei)	6/19	24/76
Käyttö- ja huolto-ohje (kyllä/ ei)	1/23	4/96
Laittomat tapaukset	0	0

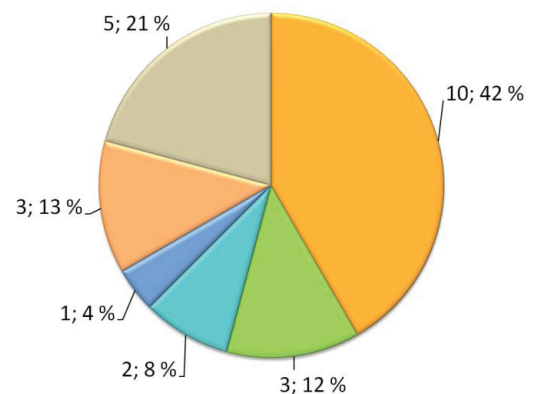

Kuva 1. Järjestelmien uudistamarve (n=25)

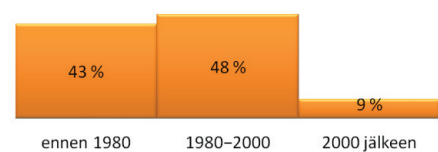
Alue on osittain tiheään rakennettu haja-asutusalue, jolla on pääosin ympärivuotisia asuntoja. Alueella on vesijohtoverkosto, johon lähes kaikki ovat liittyneet. Osalla kiinteistöistä on käytössä useampi vedenhankintajärjestelmä.

Valtaosa jätevesijärjestelmistä on akuutissa uudistamarpeessa tai kaipaa pieniä parannuksia tai seurantaa. Osa nykyisellään toimivista järjestelmistä arvioidaan tulevan käyttöikänsä päähän lähivuosien aikana (imeytyskentät). Kaksi kiinteistöä on ikävapautuksen piirissä.

Vesihuollon kehittämissuunnitelmassa alue esitetään liitettäväksi keskitettyyn viemäriverkostoon, esim. vesiosuuskunnan organisoimana. Kiinteistöikäynteillä havaittiin viemäroinnin tarve, mutta asukkaat vaikuttivat odottavan kunnan aloitetta. **Asukkaita on tiedotettava suunnitelmasta ja neuvottava vesiosuuskunnan perustamisesta hyvissä ajoin ennen siirtymäajan päättymistä, esim. vuonna 2013–2014.**

Kuva 2. Järjestelmätyypit (n=24)

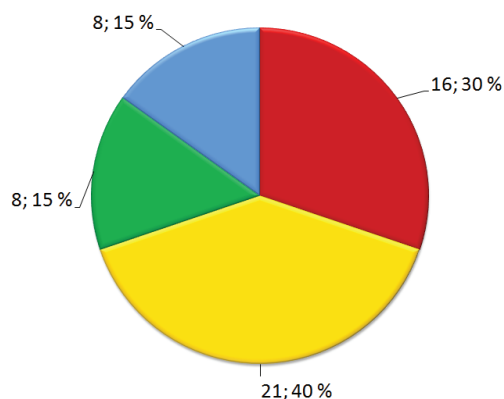
Kuva 3. Järjestelmien ikäjakauma (n=23)

Kuvaajien värien ja lomakkeessa käytettyjen termien selitykset löytyvät etusivuilta.

 <p>LINKKI 2012 Aluekortisto</p>	SIUNTIO, HERRDAL		33/2011
	☐ Pohjavesialue ☐ Ranta-alue ☒ Taajaan asuttu alue ☐ Vedenottamon suoja-alue ☐ Vesihuollon kehittämisalue ☐ Muu erityisalue ☐ Asetuksesta poikkeavat määräykset	Alueen kiinteistömäärä: n. 74 kpl Kartoitus- ja neuvontakierros: <ul style="list-style-type: none"> toukokuu–kesäkuu 2011 Karolina Örnmark/ LUVY, Sanni Perttunen/ LUVY 52 kiinteistöä 54 kohdetta toteuma 70 % 	
			V2 T3

TILASTOTIETOA KARTOITUS- JA NEUVONTAKÄYNNEILTÄ

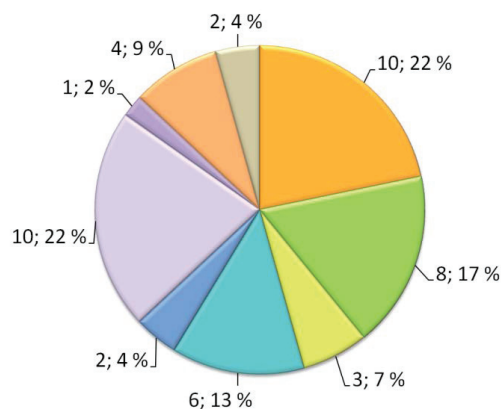
	kpl	%
Asutuksen tyyppi (kiinteä/ vapaa-aika)	33/19	63/37
Asukasmäärä	134	
Vedenhankinta (vesijohto/ oma kaivo)	5/45	10/90
Kaivotyyppi (pora-/ rengaskaivo)	23/22	51/49
Käymälän erillisviemäröinti (kyllä/ ei)	21/25	46/54
Jätevesiselvitys/ -suunnitelma (kyllä/ ei)	19/35	35/65
Käyttö- ja huolto-ohje (kyllä/ ei)	5/41	11/89
Laittomat tapaukset	0	0

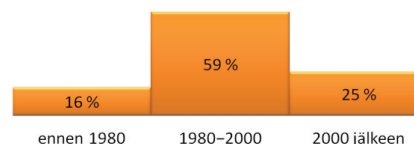
Kuva 1. Järjestelmien uudistamistarve (n=53)

Herrdalissa on sekä ympärivuotista että vapaa-ajan asutusta. Pääosa kiinteistöistä saa vetensä omista talousvesikaivoista, vain viidellä kiinteistöllä kartoitetuista on liittymä vesijohtoon. Osalla kiinteistöistä on käytössä kaksi eri vedenhankintajärjestelmää.

Valtaosa alueen jätevesijärjestelmistä on akuutissa uudistamistarpeessa tai pienen parannuksen tai seurannan tarpeessa. Yleisimmät järjestelmät ovat saostussäiliö, josta on purku joko ojaan tai maaperään sekä imeytyskenttä kaikelle jätevedelle. Tavallisia ovat myös järjestelmät, joissa wc-vedet johdetaan umpisäiliöön ja harmaat vedet joko imeytyskenttään tai maasuodattamoon. Miltei 60 % järjestelmistä on rakennettu 80–90-luvuilla, mikä tarkoittaa, että lähivuosina moni järjestelmä tullee käyttöikänsä päähän. Vain yhtä kiinteistöä koski ikäpoikkeus.

Kuva 2. Järjestelmätyypit (n=46)

Kuva 3. Järjestelmien ikäjakauma (n=44)

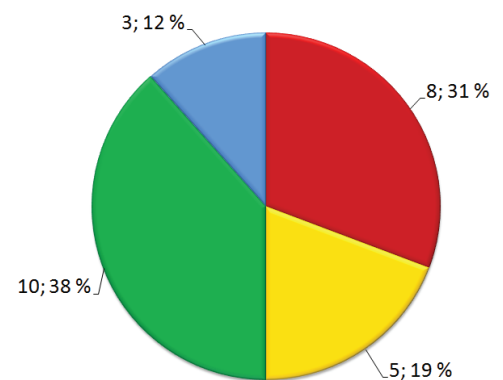
Kuvaajien värien ja lomakkeessa käytettyjen termien selitykset löytyvät etusivuilta.

Kartoitus- ja neuvontakäyntien aluekortisto 2009–2012

 <p>Länsi-Uudenmaan VESI ja YMPÄRISTÖ ry Västra Nylands vatten och miljö rf</p> <p>LINKKI 2012 Aluekortisto</p>	LOHJA, PAUNI		32/2011
	☐ Pohjavesialue ☐ Ranta-alue ☒ Taajaan asuttu alue ☐ Vedenottamon suoja-alue ☐ Vesihuollon kehittämisalue ☐ Muu erityisalue ☐ Asetuksesta poikkeavat määräykset	Alueen kiinteistömäärä: n. 35 kpl Kartoitus- ja neuvontakierros: <ul style="list-style-type: none"> • kesäkuu–heinäkuu 2011 • Joonas Mämmelä/ LUVY • 26 kiinteistöä • 26 kohdetta • toteuma 74 % 	
			V2 T3

TILASTOTIETOA KARTOITUS- JA NEUVONTAKÄYNNEILTÄ

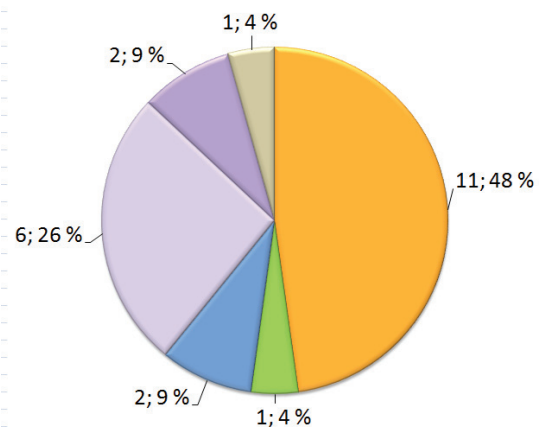
	kpl	%
Asutuksen tyyppi (kiinteä/ vapaa-aika)	22/3	88/12
Asukasmäärä	57	
Vedenhankinta (vesijohto/ oma kaivo)	0/25	0/100
Kaivotyyppi (pora-/ rengaskaivo)	16/9	64/36
Käymälän erillisviemäröinti (kyllä/ ei)	2/21	9/91
Jätevesiselvitys/ -suunnitelma (kyllä/ ei)	4/22	15/85
Käyttö- ja huolto-ohje (kyllä/ ei)	1/22	4/96
Laittomat tapaukset	0	0

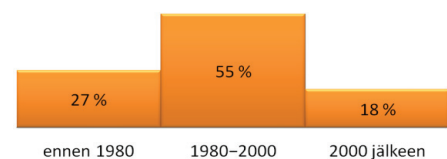
Kuva 1. Järjestelmien uudistamistarve (n=26)

Suurin osa kiinteistöistä Paunin alueella on ympärivuotisessa käytössä. Kaikki alueen kiinteistöt saavat vetensä omista talousvesikaivoista.

Puolet alueen järjestelmistä on akuutissa uudistamistarpeessa tai pienen parannuksen tai seurannan tarpeessa. Miltei 40 % täyttää asetuksen vaatimukset neuvojan arvion mukaan. Tämä on hieman keskimääräistä suurempi osuus. Osittain tämän selittää se, että neuvojan on arvioinut joidenkin ennen 2000-lukua rakennettujen imeytyskenttien olevan riittävän hyvässä kunnossa täyttääkseen asetuksen vaatimukset. Jätevesijärjestelmistä yleisin on pelkkä saostussäiliö, josta on purku joko maaperään tai ojaan. Tavallisia ovat myös imeytyskentät kaikelle jätevedelle. Yli puolet järjestelmistä on rakennettu 80-90-luvuilla, joten moni järjestelmä tulee käyttöikänsä päähän lähivuosina. Kolme kiinteistöistä on ikävapautuksen piirissä.

Kuva 2. Järjestelmätyypit (n=23)

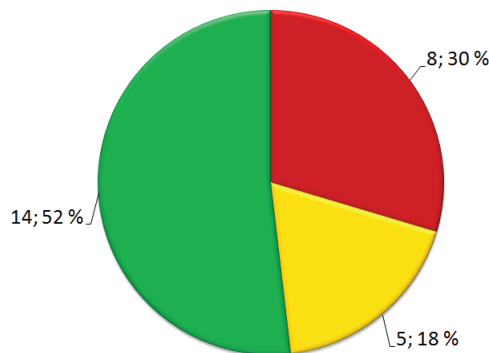
Kuva 3. Järjestelmien ikäjakautuma (n=22)

Kuvaajien värien ja lomakkeessa käytettyjen termien selitykset löytyvät etusivuilta.

 <p>LINKKI 2012 Aluekortisto</p>	LOHJA; MÄNTYLÄ		31/2011													
	<table border="1"> <tr><td>X</td><td>Pohjavesialue</td></tr> <tr><td></td><td>Ranta-alue</td></tr> <tr><td></td><td>Taajaan asuttu alue</td></tr> <tr><td></td><td>Vedenottamon suoja-alue</td></tr> <tr><td></td><td>Vesihuollon kehittämialue</td></tr> <tr><td></td><td>Muu erityisalue</td></tr> <tr><td>X</td><td>Asetuksesta poikkeavat määräykset</td></tr> </table>	X	Pohjavesialue		Ranta-alue		Taajaan asuttu alue		Vedenottamon suoja-alue		Vesihuollon kehittämialue		Muu erityisalue	X	Asetuksesta poikkeavat määräykset	Alueen kiinteistömäärä: n. 34 kpl Kartoitus- ja neuvontakierros: <ul style="list-style-type: none"> • kesäkuu–heinäkuu 2011 • Joonas Mämmelä/ LUVY • 27 kiinteistöä • 27 kohdetta • toteuma 79 %
X	Pohjavesialue															
	Ranta-alue															
	Taajaan asuttu alue															
	Vedenottamon suoja-alue															
	Vesihuollon kehittämialue															
	Muu erityisalue															
X	Asetuksesta poikkeavat määräykset															
			V2 T1													

TILASTOTIETOA KARTOITUS- JA NEUVONTAKÄYNNEILTÄ

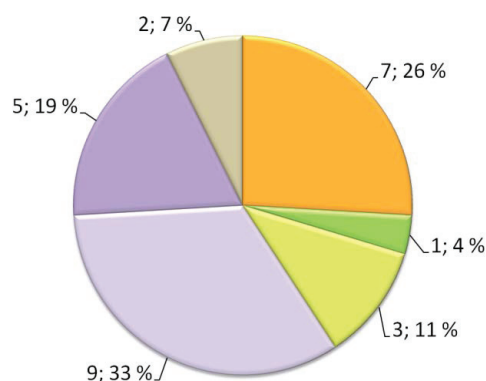
	kpl	%
Asutuksen tyyppi (kiinteä/ vapaa-aika)	27/0	100/0
Asukasmäärä	70	
Vedenhankinta (vesijohto/ oma kaivo)	7/20	26/74
Kaivotyyppi (pora-/ rengaskaivo)	15/5	75/25
Käymälän erillisviemäröinti (kyllä/ ei)	5/22	19/81
Jätevesiselvitys/ -suunnitelma (kyllä/ ei)	7/20	26/74
Käyttö- ja huolto-ohje (kyllä/ ei)	4/23	15/85
Laittomat tapaukset	0	0

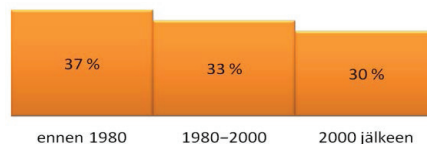
Kuva 1. Järjestelmien uudistamistarve (n=27)

Kaikki asutus on ympärivuotista. Seitsemällä kiinteistöllä on liittymä vesijohtoon, mutta enemmistö saa vetensä omasta talousvesikaivosta. Läpikäytyyn alueeseen kuuluu kaksi aluetta; Furumon normaali haja-asutusalue sekä Mäntylän pohjavesialue.

Alueen kiinteistöistä reilulla puolella on nykyisellään kunnossa oleva järjestelmä, mikä on selvästi keskimääräistä enemmän. Osittain tämän selittää se, että alueella on useampi imeytyskenttä, jotka on rakennettu ennen 2000-lukua, mutta jotka neuvojan arvion mukaan ovat riittävän hyvässä kunnossa täyttääkseen asetuksen vaatimukset. Lopuilla kohteilla on joko akuutissa uudistamistarpeessa tai pienen parantamisen tai seurannan tarpeessa oleva järjestelmä. Yleisin järjestelmä on imeytyskenttä kaikelle jätevedelle. Tavallisia ovat myös pelkkä saostussäiliö kaikelle jätevedelle ja laitepuhdistamo kaikelle jätevedelle. Järjestelmien ikäjakauma on melko tasainen, ennen vuotta 1980 rakennettujen järjestelmien määrä on kuitenkin hieman keskimääräistä suurempi. Kaksi kiinteistöistä on ikävapautuksen piirissä.

Kuva 2. Järjestelmätyypit (n=27)

Kuva 3. Järjestelmien ikäjakauma (n=27)

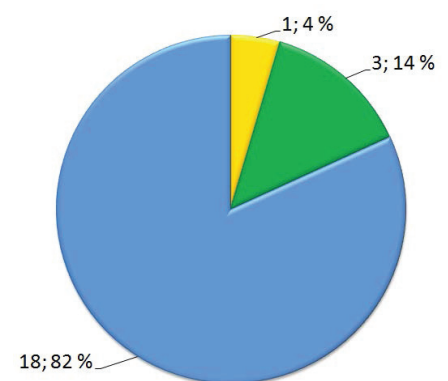
Kuvaajien värien ja lomakkeessa käytettyjen termien selitykset löytyvät etusivuilta.

Kartoitus- ja neuvontakäyntien aluekortisto 2009–2012

 <p>Länsi-Uudenmaan VESI ja YMPÄRISTÖ ry Västra Nylands vatten och miljö rf</p> <p>LINKKI 2012 Aluekortisto</p>	LOHJA, LYLYINEN		30/2011
	☐ Pohjavesialue ☒ Ranta-alue ☐ Taajaan asuttu alue ☐ Vedenottamon suoja-alue ☐ Vesihuollon kehittämisalue ☐ Muu erityisalue ☒ Asetuksesta poikkeavat määräykset	Alueen kiinteistömäärä: n. 27 kpl Kartoitus- ja neuvontakierros: <ul style="list-style-type: none"> • heinäkuu 2011 • Joonas Mämmelä/ LUVY • 22 kiinteistöä • 22 kohdetta • toteuma 81 % 	
			V3 T3

TILASTOTIETOA KARTOITUS- JA NEUVONTAKÄYNNEILTÄ

	kpl	%
Asutuksen tyyppi (kiinteä/ vapaa-aika)	1/20	5/95
Asukasmäärä	50	
Vedenhankinta (vesijohto/ oma kaivo)	0/8	0/100
Kaivotyyppi (pora-/ rengaskaivo)	4/4	50/50
Käymälän erillisviemärointi (kyllä/ ei)	2/2	50/50
Jätevesiselvitys/ -suunnitelma (kyllä/ ei)	3/19	14/86
Käyttö- ja huolto-ohje (kyllä/ ei)	2/2	50/50
Laittomat tapaukset	0	0

Kuva 1. Järjestelmien uudistamistarve (n=22)

Kiinteistöt sijaitsevat ranta-alueella ja ovat vapaa-ajan käytössä yhtä poikkeusta lukuun ottamatta. Suurin osa kohteista on kantoveden varassa ja kahdeksalla on käytössä oma talousvesikaivo.

Valtaosalla, yli 80 %:lla kiinteistöistä syntyy vain vähäisiä jätevesiä, jotka johdetaan yksinkertaiseen maaperäkäsittelyyn. Yhtäkään akuutissa uudistamistarpeessa olevaa järjestelmää ei tavattu ja vain yksi järjestelmä vaatii seurantaa. Neljällä kiinteistöllä syntyy vähäistä suurempia määriä jätevedettä ja kolmella näistä on käytössä vesivessa. Käytössä olevat järjestelmät ovat laitepuhdistamo kaikelle jätevedelle; laitepuhdistamo harmaalle jätevedelle; imeytyskenttä kaikelle jätevedelle sekä umpisäiliö wc-vesille ja yksinkertainen maaperäkäsittely harmaalle vesille.

Kuvaajien värien ja lomakkeessa käytettyjen termien selitykset löytyvät etusivuilta.

 <p>Länsi-Uudenmaan VESI ja YMPÄRISTÖ ry Västra Nylands vatten och miljö rf</p> <p>LINKKI 2012 Aluekortisto</p>	KARJALOHJA, TUPASAARI		29/2011
	☐ Pohjavesialue ☒ Ranta-alue ☐ Taajaan asuttu alue ☐ Vedenottamon suoja-alue ☐ Vesihuollon kehittämisalue ☐ Muu erityisalue ☐ Asetuksesta poikkeavat määräykset	Alueen kiinteistömäärä: n. 10 kpl Kartoitus- ja neuvontakierros: <ul style="list-style-type: none"> • heinäkuu 2011 • Joonas Mämmelä/ LUVY • 9 kiinteistöä • 9 kohdetta 	V3 T3

Tupasaari ei kuulunut hankkeen neuvontakohteiksi valittuihin alueisiin, vaan kiinteistökäynnit tehtiin asukkaiden pyynnöstä.

Kaikki kartoitetut kohteet ovat rannan tuntumassa sijaitsevia vapaa-ajan asuntoja, joihin vesi tuodaan kantamalla järvestä.

Kaikilla kiinteistöillä syntyy vain vähäisiä jätevesimääriä, eikä suunnitelmia vesivarustelun lisäämiseen seuraavan viiden vuoden aikana ollut. Alueen kiinteistöillä syntyvät vähäiset jätevedet käsitellään yksinkertaisen maaperäkäsittelyn menetelmillä.

Kartoitus- ja neuvontakäyntien aluekortisto 2009–2012

 <p>Länsi-Uudenmaan VESI ja YMPÄRISTÖ ry Västra Nylands vatten och miljö rf</p> <p>LINKKI 2012 Aluekortisto</p>	INKOO, MALM-TORBACKA		28/2011													
	<table border="1"> <tr><td>X</td><td>Pohjavesialue</td></tr> <tr><td>X</td><td>Ranta-alue</td></tr> <tr><td>X</td><td>Taajaan asuttu alue</td></tr> <tr><td></td><td>Vedenottamon suoja-alue</td></tr> <tr><td></td><td>Vesihuollon kehittämisalue</td></tr> <tr><td></td><td>Muu erityisalue</td></tr> <tr><td></td><td>Asetuksesta poikkeavat määräykset</td></tr> </table>	X	Pohjavesialue	X	Ranta-alue	X	Taajaan asuttu alue		Vedenottamon suoja-alue		Vesihuollon kehittämisalue		Muu erityisalue		Asetuksesta poikkeavat määräykset	<p>Alueen kiinteistömäärä: n. 127 kpl</p> <p>Kartoitus- ja neuvontakierros:</p> <ul style="list-style-type: none"> • elokuu – lokakuu 2011 • Karolina Örnmark/ LUVY • 91 kiinteistöä • 100 kohdetta • toteuma 72 %
X	Pohjavesialue															
X	Ranta-alue															
X	Taajaan asuttu alue															
	Vedenottamon suoja-alue															
	Vesihuollon kehittämisalue															
	Muu erityisalue															
	Asetuksesta poikkeavat määräykset															
			V2 T3													

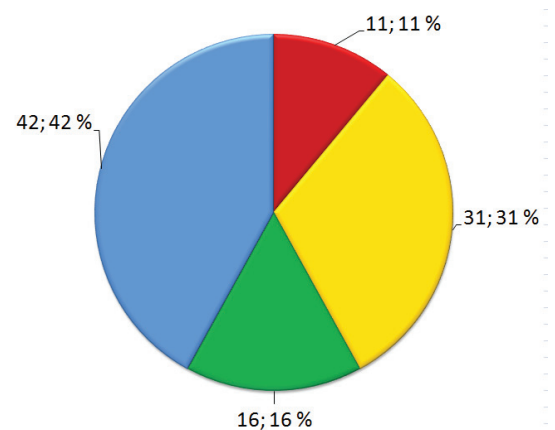
TILASTOTIETOA KARTOITUS- JA NEUVONTAKÄYNNEILTÄ

	kpl	%
Asutuksen tyyppi (kiinteä/ vapaa-aika)	14/83	14/86
Asukasmäärä (n.)	238	
Vedenhankinta (vesijohto/ oma kaivo)	0/94	0/100
Kaivotyyppi (pora-/ rengaskaivo)	56/38	60/40
Käymälän erillisviemäröinti (kyllä/ ei)	40/18	69/31
Jätevesiselvitys/ -suunnitelma (kyllä/ ei)	36/64	36/64
Käyttö- ja huolto-ohje (kyllä/ ei)	8/50	14/86
Laittomat tapaukset	0	0

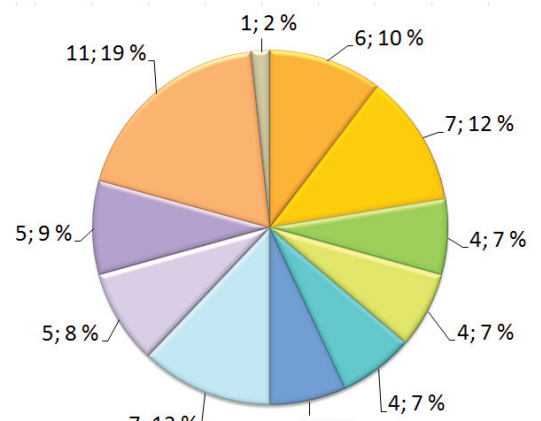
Läpikäydyistä kiinteistöistä 41 sijaitti pohjavesialueella, ja 18 niistä on myös ranta-alueella. Niiden lisäksi 17 kiinteistöä on ranta-alueella. Loput kiinteistöt sijaitsevat suhteellisen tiheään asutulla haja-asutusalueella. Kiinteistöikäntien toteumaan vaikutti vapaa-ajanasutuksen kannalta myöhäinen ajankohta.

Alueen kohteet ovat pääosin vapaa-ajanasuntoja. Kaikki kohteet saavat vetensä omista talousvesikaivoista. Lähes puolella kohteista syntyy vain vähäisiä jätevesimääriä. Näistä neljänneksellä on aikomus lisätä vesivarustelua viiden vuoden sisällä.

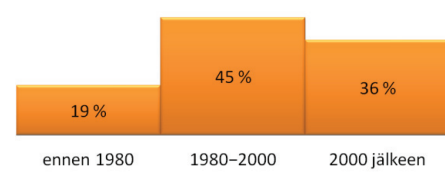
Kymmenesosalla kohteista on akuutti uudistamistarve. Noin kolmannes järjestelmistä vaatii seurantaa tai pientä parantamista, tässä tapauksessa lähinnä umpisäiliön täyttymishälyttimen asennusta. Kuudesosa järjestelmistä täyttää asetuksen vaatimukset nykyisellään, ja alueella on uusiakin järjestelmiä. Kohteista kuusi on ikävapautuksen piirissä.

Kuva 1. Järjestelmien uudistamistarve (n=100)

Kuva 2. Järjestelmätyypit (n=58)

Kuva 3. Järjestelmien ikäjakauma (n=58)

Kuvaajien värien ja lomakkeessa käytettyjen termien selitykset löytyvät etusivuilta.

 <p>Länsi-Uudenmaan VESI ja YMPÄRISTÖ ry Västra Nylands vatten och miljö rf</p> <p>LINKKI 2012 Aluekortisto</p>	HANKO, TÄKTOM		27/2011													
	<table border="1"> <tr><td>X</td><td>Pohjavesialue</td></tr> <tr><td>X</td><td>Ranta-alue</td></tr> <tr><td>X</td><td>Taajaan asuttu alue</td></tr> <tr><td></td><td>Vedenottamon suoja-alue</td></tr> <tr><td>X</td><td>Vesihuollon kehittämisalue</td></tr> <tr><td></td><td>Muu erityisalue</td></tr> <tr><td></td><td>Asetuksesta poikkeavat määräykset</td></tr> </table>	X	Pohjavesialue	X	Ranta-alue	X	Taajaan asuttu alue		Vedenottamon suoja-alue	X	Vesihuollon kehittämisalue		Muu erityisalue		Asetuksesta poikkeavat määräykset	<p>Alueen kiinteistömäärä: n. 278 kpl</p> <p>Kartoitus- ja neuvontakierros:</p> <ul style="list-style-type: none"> • heinäkuu–elokuu 2011, kesäkuu–syyskuu 2012 • Henna Timonen/ Hangon kaupunki, Anna Halonen/ LUVY, Hangon kaupunki • 237 kiinteistöä • 265 kohdetta • toteuma 85 % <p style="text-align: right;">V1 T1</p>
X	Pohjavesialue															
X	Ranta-alue															
X	Taajaan asuttu alue															
	Vedenottamon suoja-alue															
X	Vesihuollon kehittämisalue															
	Muu erityisalue															
	Asetuksesta poikkeavat määräykset															

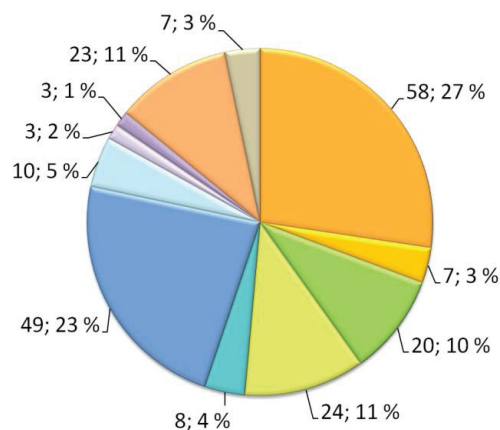
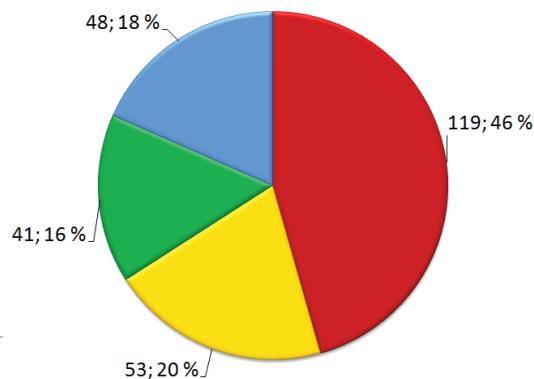
TILASTOTIETOA KARTOITUS- JA NEUVONTAKÄYNNEILTÄ

	kpl	%
Asutuksen tyyppi (kiinteä/ vapaa-aika)	126/136	48/52
Asukasmäärä	541	
Vedenhankinta (vesijohto/ oma kaivo)	209/67	76/24
Kaivotyyppi (pora-/ rengaskaivo)	14/53	21/79
Käymälän erillisviemäröinti (kyllä/ ei)	70/107	40/60
Jätevesiselvitys/ -suunnitelma (kyllä/ ei)	79/186	30/70
Käyttö- ja huolto-ohje (kyllä/ ei)	25/191	12/88
Laittomat tapaukset	1	0,4

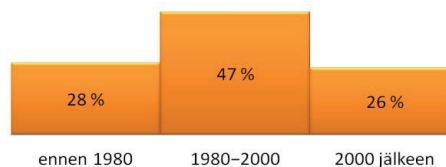
Täktomin kiinteistöt ovat jakautuneet melko tasan ympärivuotisen ja vapaa-aajan asutuksen välillä. Enemmistö kiinteistöistä saa talusvetensä vesijohdosta. Osalla on käytössä oma talusvesikaivo, joka Täktomissa on useimmiten rengaskaivo. Täktom on monimuotoinen ja laaja, osittain taajaan asuttu alue, johon kuuluu sekä ranta- että pohjavesialueita ja joka lisäksi on vesihuollon kehittämisaluetta.

Miltei puolet alueen jätevesijärjestelmistä on akuutissa uusimistarpeessa ja lisäksi 20 % pienten parannusten tai seurannan puutteessa. Pieni parannus on usein puuttuvan täyttymishälyttimen lisääminen umpisäiliöön. Yleisin järjestelmä on saostussäiliö, josta on purku joko ojaan tai maaperään, mutta hyvin tavallinen on myös umpisäiliö kaikelle jätevedelle. Lisäksi umpisäiliöt wc-vesille ja joko imeytyskenttä tai saostussäiliöt harmaille vesille ovat tyyppillisiä. Vapaa-aajan asutuksilla myös pelkkä yksinkertainen käsittely harmaille vesille on tavallista.

Alueella on siirtoviemäri, johon osalla kiinteistöistä on mahdollisuus liittyä, mutta liittymisen käytännön järjestelyistä vallitsee epä tietoisuus. Asutus on paikoin niin tiivistä, että se ylittää moninkertaisesti sen määrän, jonka on laskettu riittävän, jotta viemäriin liittyminen olisi kiinteistön omistajalle kannattava ratkaisu. **Alueella on tarvetta järjestää tiedotusta niille kiinteistöille, joita viemäriin liittyminen koskee. Tiedotusta tulisi järjestää mahdollisimman pian, kun toiminta-alue on vahvistettu.**

Kuva 2. Järjestelmätyyppit (n=212)

Kuva 3. Järjestelmien ikäjakauma (n=196)

Kuvaajien värien ja lomakkeessa käytettyjen termien selitykset löytyvät etusivuilta.

Kartoitus- ja neuvontakäyntien aluekortisto 2009–2012

 <p>Länsi-Uudenmaan VESI ja YMPÄRISTÖ ry Västra Nylands vatten och miljö rf</p> <p>LINKKI 2012 Aluekortisto</p>	HANKO, KYLÄSAARI		26/2011
	☐ Pohjavesialue ☒ Ranta-alue ☐ Taajaan asuttu alue ☐ Vedenottamon suoja-alue ☐ Vesihuollon kehittämisalue ☐ Muu erityisalue ☐ Asetuksesta poikkeavat määräykset	Alueen kiinteistömäärä: n. 70 kpl Kartoitus- ja neuvontakierros: <ul style="list-style-type: none"> • heinäkuu 2011 • Henna Timonen/ Hangon kaupunki • 2 kiinteistöä • 3 kohdetta • toteuma 3 % 	
			VO TO

Kiinteistökäyntejä tarjottiin Kyläsaaren vapaa-ajan asukkaille asukkaiden järjestämän tilaisuuden yhteydessä. Kiinteistökäynti varattiin vain kahdelle kiinteistölle, joten toteuma jäi todella alhaiseksi, vain 3 % kiinteistöistä kartoitettiin.

Kummatkin kartoitetut kiinteistöt ovat vapaa-ajan käytössä ja saavat vetensä omista talousvesikaivoista. Kohteet sijaitsevat ranta-alueella.

Kyläsaarella kartoitettiin kaksi kiinteistöä. Toisella kiinteistöllä sijaitsee kaksi vähäisen vesimäärän kohdetta, ja toisella kiinteistöllä on pientä parantamista vaativa jätevesijärjestelmä. Kaikilla kohteilla on käytössä yksinkertainen maaperäkäsittely.

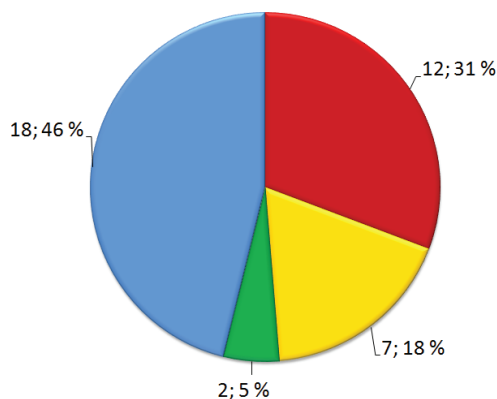
Johtopäätösten tekemiseksi alueen tilanne tulisi selvittää tarkemmin joko uuden neuvontakierroksen avulla tai valvonnallisoin keinoin (ensisijaisesti selvitysten pyytäminen). Loppujen kiinteistöjen läpikäynti vaatisi arviolta 1,5 kuukauden työpanosta.

Lomakkeessa käytettyjen termien selitykset löytyvät etusivuilta.

 <p>LINKKI 2012 Aluekortisto</p>	HANKO, KROGARS		25/2011													
	<table border="1"> <tr><td>X</td><td>Pohjavesialue</td></tr> <tr><td>X</td><td>Ranta-alue</td></tr> <tr><td>X</td><td>Taajaan asuttu alue</td></tr> <tr><td></td><td>Vedenottamon suoja-alue</td></tr> <tr><td></td><td>Vesihuollon kehittämisalue</td></tr> <tr><td></td><td>Muu erityisalue</td></tr> <tr><td></td><td>Asetuksesta poikkeavat määräykset</td></tr> </table>	X	Pohjavesialue	X	Ranta-alue	X	Taajaan asuttu alue		Vedenottamon suoja-alue		Vesihuollon kehittämisalue		Muu erityisalue		Asetuksesta poikkeavat määräykset	Alueen kiinteistömäärä: n. 36 kpl Kartoitus- ja neuvontakierros: <ul style="list-style-type: none"> • heinäkuu 2011 • Karolina Örnmark/ LUVY, Henna Timonen/ Hangon kaupunki • 34 kiinteistöä • 39 kohdetta • toteuma 94 %
X	Pohjavesialue															
X	Ranta-alue															
X	Taajaan asuttu alue															
	Vedenottamon suoja-alue															
	Vesihuollon kehittämisalue															
	Muu erityisalue															
	Asetuksesta poikkeavat määräykset															
			V2 T2													

TILASTOTIETOA KARTOITUS- JA NEUVONTAKÄYNNEILTÄ

	kpl	%
Asutuksen tyyppi (kiinteä/ vapaa-aika)	7/30	19/81
Asukasmäärä	102	
Vedenhankinta (vesijohto/ oma kaivo)	5/31	14/86
Kaivotyyppi (pora-/ rengaskaivo)	9/22	29/71
Käymälän erillisviemäröinti (kyllä/ ei)	10/11	48/52
Jätevesiselvitys/ -suunnitelma (kyllä/ ei)	6/33	15/85
Käyttö- ja huolto-ohje (kyllä/ ei)	1/20	5/95
Laittomat tapaukset	0	0

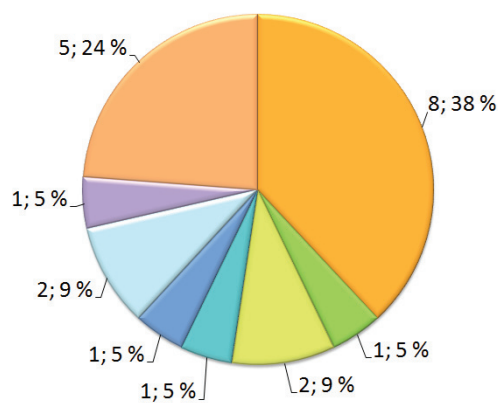

Kuva 1. Järjestelmien uudistamistarve (n=39)

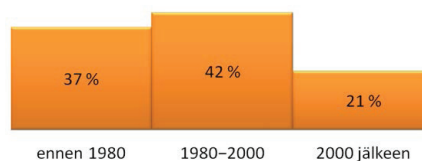
Krogarsissa valtaosa kiinteistöistä on vapaa-ajan käytössä, mutta alueella on myös ympärivuotista asutusta. Vain viidellä kartoitetuista kiinteistöistä on liittymä vesijohtoon, valtaosa saa vetensä omista talousvesikaivoista. Krogarsissa on sekä pohjavesi- että ranta-alueita ja lisäksi taajaan asuttua aluetta.

Noin puolet alueen jätevesijärjestelmistä on akuutissa uusimistarpeessa tai pienten parannusten tai seurannan tarpeessa. Toisaalta miltei puolella kiinteistöistä syntyy vain vähäisiä jätevesimääriä. Tavallisin järjestelmä on saostussäiliö, josta purku joko ojaan tai maaperään. Vapaa-ajan asutuksilla yleistä on myös yksinkertainen maaperäkäsittely harmaille jätevesille.

Lainsäädäntö ja ympäristöhallinnon ohjeet ovat muuttuneet neuvontakierroksen jälkeen, joten uudistamistarve voi olla muuttunut.

Kuva 2. Järjestelmätyypit (n=21)

Kuva 3. Järjestelmien ikäjakautuma (n=19)

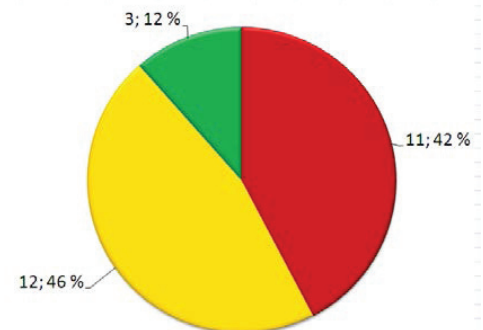
Kuvaajien värien ja lomakkeessa käytettyjen termien selitykset löytyvät etusivuilta.

Kartoitus- ja neuvontakäyntien aluekortisto 2009–2012

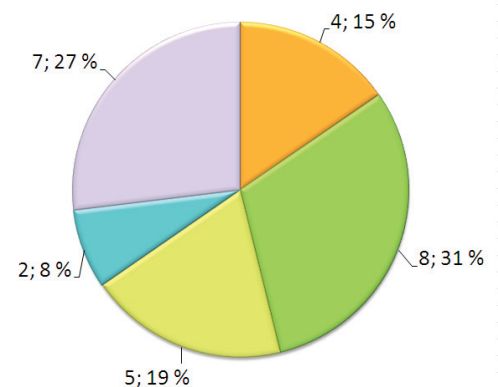
 <p>Länsi-Uudenmaan VESI ja YMPÄRISTÖ ry Västra Nylands vatten och miljö rf</p> <p>LINKKI 2012 Aluekortisto</p>	VIHTI, TERVALAMPI		24/2010													
	<table border="1"> <tr><td>X</td><td>Pohjavesialue</td></tr> <tr><td></td><td>Ranta-alue</td></tr> <tr><td>X</td><td>Taajaan asuttu alue</td></tr> <tr><td></td><td>Vedenottamon suoja-alue</td></tr> <tr><td></td><td>Vesihuollon kehittämisalue</td></tr> <tr><td></td><td>Muu erityisalue</td></tr> <tr><td>X</td><td>Asetuksesta poikkeavat määräykset</td></tr> </table>	X	Pohjavesialue		Ranta-alue	X	Taajaan asuttu alue		Vedenottamon suoja-alue		Vesihuollon kehittämisalue		Muu erityisalue	X	Asetuksesta poikkeavat määräykset	<p>Alueen kiinteistömäärä: n. 28 kpl</p> <p>Kartoitus- ja neuvontakierros:</p> <ul style="list-style-type: none"> • elokuu 2010 • Heikki Pulkka/ LUVVY • 26 kiinteistöä • 26 kohdetta • toteuma 93 %
X	Pohjavesialue															
	Ranta-alue															
X	Taajaan asuttu alue															
	Vedenottamon suoja-alue															
	Vesihuollon kehittämisalue															
	Muu erityisalue															
X	Asetuksesta poikkeavat määräykset															
			V1 T2													

TILASTOTIETOA KARTOITUS- JA NEUVONTAKÄYNNEILTÄ

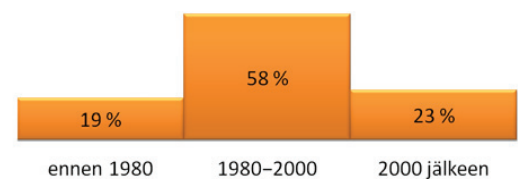
	kpl	%
Asutuksen tyyppi (kiinteä/ vapaa-aika)	26/0	100/0
Asukasmäärä	76	
Vedenhankinta (vesijohto/ oma kaivo)	0/26	0/100
Kaivotyyppi (pora-/ rengaskaivo)	17/9	65/35
Käymälän erillisviemäröinti (kyllä/ ei)	18/8	69/31
Jätevesiselvitys/ -suunnitelma (kyllä/ ei)	13/13	50/50
Käyttö- ja huolto-ohje (kyllä/ ei)	1/25	4/96
Laittomat tapaukset	0	0

Kuva 1. Järjestelmien uudistamistarve (n=26)

Kuva 2. Järjestelmätyypit (n=26)

Kuva 3. Järjestelmien ikäjakauma (n=26)

Kakki läpikäydyt kiinteistöt Tervalammen alueella on ympärivuotisessa käytössä. Asutus sijaitsee pohjavesialueella. Alueella ei ole vesijohtoa, joten kiinteistöillä on käytössä omat talousvesikaivot.

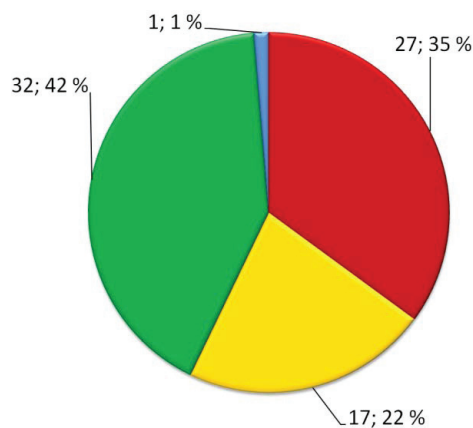
Valtaosa alueen jätevesijärjestelmistä on akuutissa uudistamistarpeessa tai pienen parannuksen tai seurannan tarpeessa. Yleisimmät jätevesijärjestelmät ovat joko kaikkien jätevesien maahan imeytys tai WC-vesien umpisäiliö sekä pesuvesien maahan imeytys. Vajaa 60 % järjestelmistä on rakennettu 80–90-luvuilla, mikä tarkoittaa, että lähivuosina moni järjestelmä tullee käyttöikänsä päähän.

Kuvaajien värien ja lomakkeessa käytettyjen termien selitykset löytyvät etusivuilta.

 <p>LINKKI 2012 Aluekortisto</p>	VIHTI, OINASJOKI		23/2010
	☐ Pohjavesialue ☒ Ranta-alue ☒ Taajaan asuttu alue ☐ Vedenottamon suoja-alue ☐ Vesihuollon kehittämisa-alue ☐ Muu erityisalue ☒ Asetuksesta poikkeavat määräykset	Alueen kiinteistömäärä: n. 85 kpl Kartoitus- ja neuvontakierros: <ul style="list-style-type: none"> • elokuu–lokakuu 2010 • Heikki Pulkka/ LUVY • 75 kiinteistöä • 77 kohdetta • toteuma 88 % 	
			V2 T2

TILASTOTIETOA KARTOITUS- JA NEUVONTAKÄYNNEILTÄ

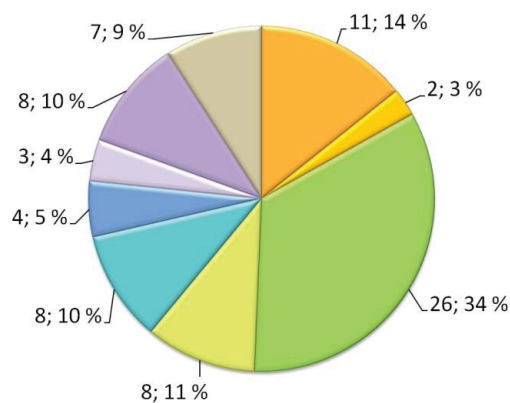
	kpl	%
Asutuksen tyyppi (kiinteä/ vapaa-aika)	72/3	96/4
Asukasmäärä	202	
Vedenhankinta (vesijohto/ oma kaivo)	46/31	60/40
Kaivotyyppi (pora-/ rengaskaivo)	28/3	90/10
Käymälän erillisviemäröinti (kyllä/ ei)	47/26	64/36
Jätevesiselvitys/ -suunnitelma (kyllä/ ei)	42/35	55/45
Käyttö- ja huolto-ohje (kyllä/ ei)	9/68	12/88
Laittomat tapaukset	0	0

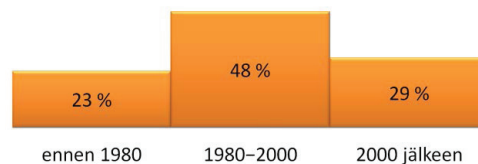
Kuva 1. Järjestelmien uudistamistarve (n=77)

Oinasjoki on pääasiallisesti ympärivuotisesti asuttua aluetta. Yli puolella kiinteistöistä on liittymä vesijohtoon, muut saavat vetensä omista talousvesikaivoista. Osa kiinteistöistä sijaitsee ranta-alueella ja kuuluvat Vihdin ympäristönsuojelumääräysten piiriin.

Akuutissa uudistamistarpeessa tai pienen parantamisen tai seurannan tarpeessa on reilu puolet jätevesijärjestelmistä. Yli 40 % täyttää asetuksen vaatimukset, mikä on keskimääräistä enemmän. Tätä selittää osaltaan se, että neuvojan arvion mukaan jotkin ennen 2000-lukua rakennetut imeytyskentät olivat niin hyväkuntoisia, että täyttänevät asetuksen vaatimukset. Tavallisin järjestelmä alueella on umpisäiliö wc-vesille ja imeytyskenttä harmaille vesille. Tavallisia ovat myös pelkät saostuskaivot kaikelle vedelle; 2-putkijärjestelmät, joissa wc-vedet johdetaan umpisäiliöön ja harmaat vedet joko maasuodattamoon tai saostussäiliöön sekä laitepuhdistamot kaikelle jätevedelle. Miltei puolet alueen järjestelmistä on rakennettu 80–90-luvuilla, joten imeytyskenttiä ja maasuodattamoita tulee lähivuosina käyttöikänsä päähän.

Kuva 2. Järjestelmätyypit (n=77)

Kuva 3. Järjestelmien ikäjakauma (n=73)

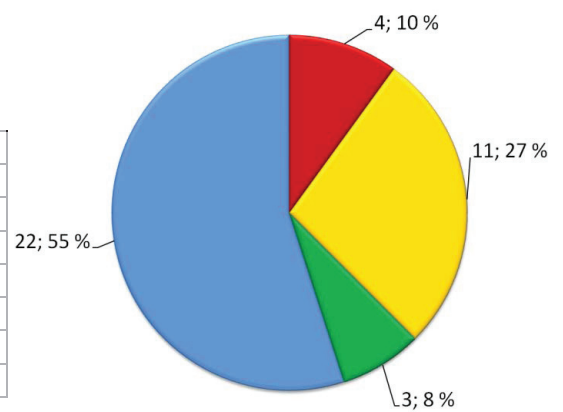
Kuvaajien värien ja lomakkeessa käytettyjen termien selitykset löytyvät etusivuilta.

Kartoitus- ja neuvontakäyntien aluekortisto 2009–2012

 <p>Länsi-Uudenmaan VESI ja YMPÄRISTÖ ry Västra Nylands vatten och miljö rf</p> <p>LINKKI 2012 Aluekortisto</p>	SIUNTIO, KORPIRAUHA		22/2010
	☐ Pohjavesialue ☒ Ranta-alue ☒ Taajaan asuttu alue ☐ Vedenottamon suoja-alue ☐ Vesihuollon kehittämisalue ☐ Muu erityisalue ☐ Asetuksesta poikkeavat määräykset	Alueen kiinteistömäärä: n. 50 kpl Kartoitus- ja neuvontakierros: <ul style="list-style-type: none"> • kesäkuu–heinäkuu 2010 • Karolina Örnmark/ LUVY • 37 kiinteistöä • 40 kohdetta • toteuma 74 % 	
			V2 T3

TILASTOTIETOA KARTOITUS- JA NEUVONTAKÄYNNEILTÄ

	kpl	%
Asutuksen tyyppi (kiinteä/ vapaa-aika)	0/38	0/100
Asukasmäärä	87	
Vedenhankinta (vesijohto/ oma kaivo)	0/24	0/100
Kaivotyyppi (pora-/ rengaskaivo)	14/10	58/42
Käymälän erillisviemäröinti (kyllä/ ei)	3/15	17/83
Jätevesiselvitys/ -suunnitelma (kyllä/ ei)	12/25	32/68
Käyttö- ja huolto-ohje (kyllä/ ei)	3/15	17/83
Laittomat tapaukset	0	0

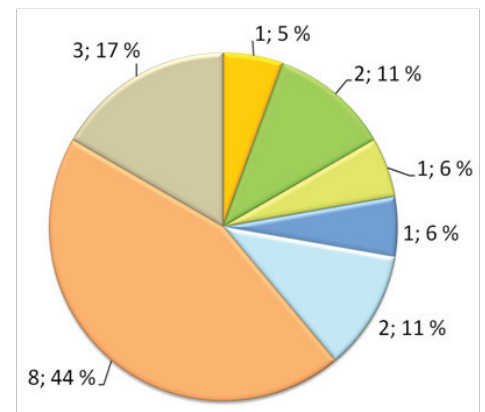

Kuva 1. Järjestelmien uudistamistarve (n=40)

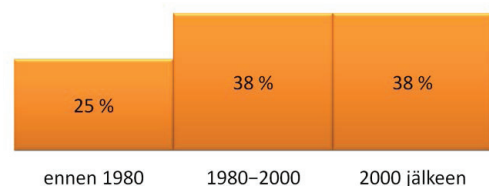
Korpirauhan kiinteistöt ovat vapaa-ajan käytössä ja suurella osalla vedenkulutus on vähäistä. Asutus on kuitenkin tiivistä ja sijaitsee rannan tuntumassa.

Vain pieni osa alueen jätevesijärjestelmistä on akuutissa uudistamistarpeessa. Pienen parantamisen tai seurannan tarpeessa on reilu neljännes järjestelmistä. Erityisesti sellaisilla kiinteistöillä, joilla vettä kuluu enemmän kuin vähäisiä määriä, mutta ei ole syytä olettaa, että ympäristölle aiheutuisi vaaraa, on seurattava tilannetta ja tarvittaessa tehostettava järjestelmää. Tavallisin järjestelmä on yksinkertainen maaperäkäsittely. Wc-vedet johdetaan alueella umpisäiliöihin yhtä poikkeusta lukuun ottamatta. Miltei 40 % alueen järjestelmistä on rakennettu 2000-luvulla, mikä on hieman keskimääräistä enemmän. Ongelmia saattaa aiheuttaa se, että osa tonteista on hyvin tasaisia ja jätevesijärjestelmä sijaitsee lähellä rantaa, jolloin vedenpinnan noustessa vettä saattaa päästä järjestelmään.

Lainsäädäntö ja ympäristöhallinnon ohjeet ovat muuttuneet neuvontakierroksen jälkeen, joten uudistamistarve voi olla muuttunut.

Kuva 2. Järjestelmätyypit (n=18)

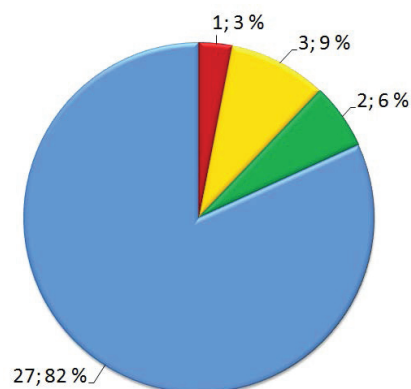
Kuva 3. Järjestelmien ikäjakama (n=16)

Kuvaajien värien ja lomakkeessa käytettyjen termien selitykset löytyvät etusivuilta.

 <p>LINKKI 2012 Aluekortisto</p>	NUMMI-PUSULA, KOLMPERSJÄRVI		21/2010
	☐ Pohjavesialue ☒ Ranta-alue ☐ Taajaan asuttu alue ☐ Vedenottamon suoja-alue ☐ Vesihuollon kehittämisalue ☐ Muu erityisalue ☐ Asetuksesta poikkeavat määräykset	Alueen kiinteistömäärä: n. 35 kpl Kartoitus- ja neuvontakierros: <ul style="list-style-type: none"> • heinäkuu–elokuu 2010 • Joonas Mämmelä/ LUVY • 33 kiinteistöä • 33 kohdetta • toteuma 97 % 	
			V3 T3

TILASTOTIETOA KARTOITUS- JA NEUVONTAKÄYNNEILTÄ

	kpl	%
Asutuksen tyyppi (kiinteä/ vapaa-aika)	0/33	0/100
Asukasmäärä	76	
Vedenhankinta (vesijohto/ oma kaivo)	0/25	0/100
Kaivotyyppi (pora-/ rengaskaivo)	4/21	16/84
Käymälän erillisviemäröinti (kyllä/ ei)	6/0	100/0
Jätevesiselvitys/ -suunnitelma (kyllä/ ei)	0/33	0/100
Käyttö- ja huolto-ohje (kyllä/ ei)	1/5	17/83
Laittomat tapaukset	0	0

Kuva 1. Järjestelmien uudistamistarve (n=33)

Kaikki alueen kiinteistöt ovat vapaa-ajan käytössä ja sijaitsevat rannan tuntumassa. Kaikilla kiinteistöillä vesi saadaan joko omista talousvesikaivoista tai tuodaan mukana.

Valtaosalla kiinteistöistä syntyy vain vähäisiä jätevesimääriä. Akuutissa uudistamistarpeessa tai pienen parannuksen tai seurannan tarpeessa on vain neljä kiinteistöä. Yhdelläkään kiinteistöllä ei ole vesivessaa. Käytössä olevat järjestelmät vähäistä suurempien jätevesi määrien kiinteistöllä syntyville harmaille vesille ovat saostussäiliö, yksinkertainen maaperäkäsittely sekä imeytyskenttä. Yhdessä tapauksessa johdetaan saunavedet vesistöön.

Lainsäädäntö ja ympäristöhallinnon ohjeet ovat muuttuneet neuvontakierroksen jälkeen, joten uudistamistarve voi olla muuttunut.

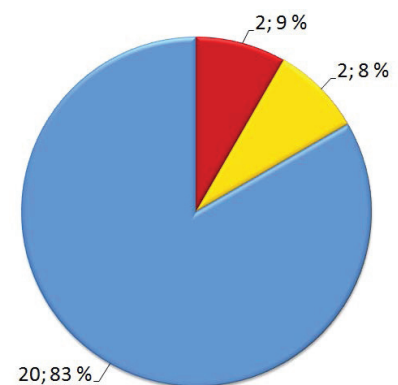
Kuvaajien värien ja lomakkeessa käytettyjen termien selitykset löytyvät etusivuilta.

Kartoitus- ja neuvontakäyntien aluekortisto 2009–2012

 <p>Länsi-Uudenmaan VESI ja YMPÄRISTÖ ry Västra Nylands vatten och miljö rf</p> <p>LINKKI 2012 Aluekortisto</p>	LOHJA, KUULUKAINEN		20/2010													
	<table border="1"> <tr><td>☐</td><td>Pohjavesialue</td></tr> <tr><td>☒</td><td>Ranta-alue</td></tr> <tr><td>☐</td><td>Taajaan asuttu alue</td></tr> <tr><td>☐</td><td>Vedenottamon suoja-alue</td></tr> <tr><td>☐</td><td>Vesihuollon kehittämisalue</td></tr> <tr><td>☐</td><td>Muu erityisalue</td></tr> <tr><td>☒</td><td>Asetuksesta poikkeavat määräykset</td></tr> </table>	☐	Pohjavesialue	☒	Ranta-alue	☐	Taajaan asuttu alue	☐	Vedenottamon suoja-alue	☐	Vesihuollon kehittämisalue	☐	Muu erityisalue	☒	Asetuksesta poikkeavat määräykset	<p>Alueen kiinteistömäärä: n. 27 kpl</p> <p>Kartoitus- ja neuvontakierros:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kesäkuu–heinäkuu 2010 • Joonas Mämmelä/ LUVY • 23 kiinteistöä • 24 kohdetta • toteuma 85 %
☐	Pohjavesialue															
☒	Ranta-alue															
☐	Taajaan asuttu alue															
☐	Vedenottamon suoja-alue															
☐	Vesihuollon kehittämisalue															
☐	Muu erityisalue															
☒	Asetuksesta poikkeavat määräykset															
			V3 T3													

TILASTOTIETOA KARTOITUS- JA NEUVONTAKÄYNNEILTÄ

	kpl	%
Asutuksen tyyppi (kiinteä/ vapaa-aika)	0/23	0/100
Asukasmäärä	52	
Vedenhankinta (vesijohto/ oma kaivo)	0/2	0/100
Kaivotyyppi (pora-/ rengaskaivo)	0/2	0/100
Käymälän erillisviemärointi (kyllä/ ei)	4/0	100/0
Jätevesiselvitys/ -suunnitelma (kyllä/ ei)	1/23	4/96
Käyttö- ja huolto-ohje (kyllä/ ei)	2/2	50/50
Laittomat tapaukset	0	0

Kuva 1. Järjestelmien uudistamistarve (n=24)

Saaren läpikäytyt asunnot ovat enimmäkseen sulan veden aikaan käytössä olevia kesäasuntoja, eikä alueelle ole tieyhteyttä. Vedenhankinta perustuu lähes täysin kantoveteen eikä kaivoja juurikaan ole.

Yli 80 %:lla kiinteistöistä syntyy vain vähäisiä määriä jätevettä. Kahdessa tapauksessa neuvoja arvioi, että jätevesimäärät ovat vähäistä suuremmat, mutta järjestelmä kuitenkin vaikuttaa riittävältä. Akuutissa uudistamistarpeessa olevilla kiinteistöillä taas muutoin vähäiset jätevesimäärät johdettiin vesistöön.

Lainsäädäntö ja ympäristöhallinnon ohjeet ovat muuttuneet neuvontakierroksen jälkeen, joten uudistamistarve voi olla muuttunut.

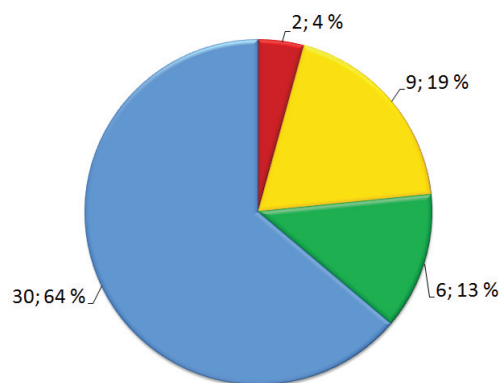
Kuulukaisen alueella syntyy pieniä määriä tiski- ja saunavesiä, mutta alueen kalliainen maaperä aiheuttaa kuitenkin paikoin ongelmia jätevesien imeyttämisessä.

Kuvaajien värien ja lomakkeessa käytettyjen termien selitykset löytyvät etusivuilta.

 <p>Länsi-Uudenmaan VESI ja YMPÄRISTÖ ry Västra Nylands vatten och miljö rf</p> <p>LINKKI 2012 Aluekortisto</p>	LOHJA, ISOSAARI		19/2010
	☐ Pohjavesialue ☒ Ranta-alue ☐ Taajaan asuttu alue ☐ Vedenottamon suoja-alue ☐ Vesihuollon kehittämisa-alue ☐ Muu erityisalue ☒ Asetuksesta poikkeavat määräykset	Alueen kiinteistömäärä: n. 45 kpl Kartoitus- ja neuvontakierros: <ul style="list-style-type: none"> • kesäkuu–heinäkuu 2010 • Joonas Mämmelä/ LUVY • 39 kiinteistöä • 47 kohdetta • toteuma 87 % 	
			V2 T3

TILASTOTIETOA KARTOITUS- JA NEUVONTAKÄYNNEILTÄ

	kpl	%
Asutuksen tyyppi (kiinteä/ vapaa-aika)	0/46	0/100
Asukasmäärä	90	
Vedenhankinta (vesijohto/ oma kaivo)	0/27	0/100
Kaivotyyppi (pora-/ rengaskaivo)	7/20	26/74
Käymälän erillisviemäröinti (kyllä/ ei)	2/15	12/88
Jätevesiselvitys/ -suunnitelma (kyllä/ ei)	14/33	30/70
Käyttö- ja huolto-ohje (kyllä/ ei)	6/11	35/65
Laittomat tapaukset	0	0

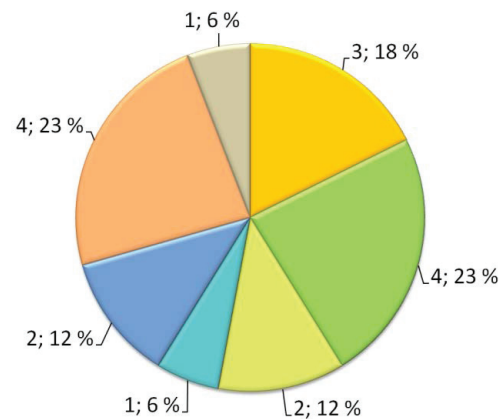

Kuva 1. Järjestelmien uudistamistarve (n=47)

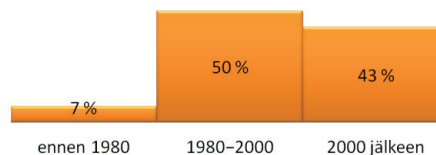
Alueen kaikki läpikäytyt asunnot ovat vapaa-ajan asuntoja. Talousvesi saadaan omista talousvesikaivoista tai tuodaan mukana. Isosaaren alueella asutus on rannan tuntumassa.

Vain 4 % järjestelmistä on akuutissa uudistamistarpeessa ja pienten parannusten tai seurannan tarpeessakin on vain vajaa viidennes. Valtaosalla Isosaaren kiinteistöistä syntyy vain vähäisiä jätevesimääriä. Kaikki alueella syntyvät käymälävedet johdetaan umpisäiliöön, mutta harmaiden vesien käsittely vaikuttaa joissain tapauksissa hieman puutteelliselta. Yleisimmät järjestelmät ovat umpisäiliö wc-vesille ja imeytyskenttä harmaille sekä joko yksinkertainen maaperäkäsittely tai pelkät saostuskaivot harmaille vesille. Saunat sijaitsevat pääasiassa omissa rakennuksissaan, joista kuitenkin monet hyvin lähellä vesirajaa. Järjestelmät ovat alueella keskimääräistä hieman uudempia; yli 40 % on rakennettu 2000-luvulla.

Lainsäädäntö ja ympäristöhallinnon ohjeet ovat muuttuneet neuvontakierroksen jälkeen, joten uudistamistarve voi olla muuttunut.

Kuva 2. Järjestelmätyypit (n=17)

Kuva 3. Järjestelmien ikäjakama (n=14)

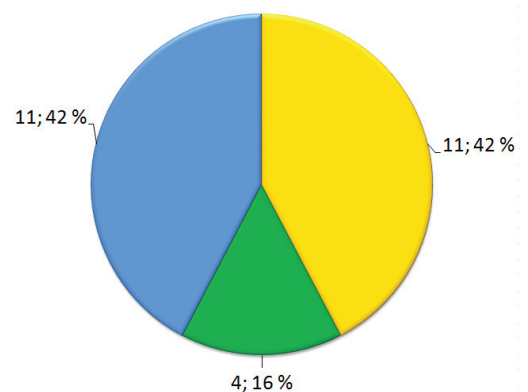
Kuvaajien värien ja lomakkeessa käytettyjen termien selitykset löytyvät etusivuilta.

Kartoitus- ja neuvontakäyntien aluekortisto 2009–2012

 <p>LINKKI 2012 Aluekortisto</p>	LOHJA, HUHTASAARI		18/2010
	☐	Pohjavesialue	Alueen kiinteistömäärä: n. 34 kpl
	☒	Ranta-alue	Kartoitus- ja neuvontakierros:
	☐	Taajaan asuttu alue	• toukokuu–elokuu 2010
	☐	Vedenottamon suoja-alue	• Joonas Mämmelä/ LUVY
	☐	Vesihuollon kehittämisalue	• 24 kiinteistöä
☐	Muu erityisalue	• 26 kohdetta	
☒	Asetuksesta poikkeavat määräykset	• toteuma 71 %	
			V2 T3

TILASTOTIETOA KARTOITUS- JA NEUVONTAKÄYNNEILTÄ

	kpl	%
Asutuksen tyyppi (kiinteä/ vapaa-aika)	6/20	23/77
Asukasmäärä	61	
Vedenhankinta (vesijohto/ oma kaivo)	1/18	5/95
Kaivotyyppi (pora-/ rengaskaivo)	12/6	67/33
Käymälän erillisviemäröinti (kyllä/ ei)	8/7	53/47
Jätevesiselvitys/ -suunnitelma (kyllä/ ei)	13/13	50/50
Käyttö- ja huolto-ohje (kyllä/ ei)	6/9	40/60
Laittomat tapaukset	0	0

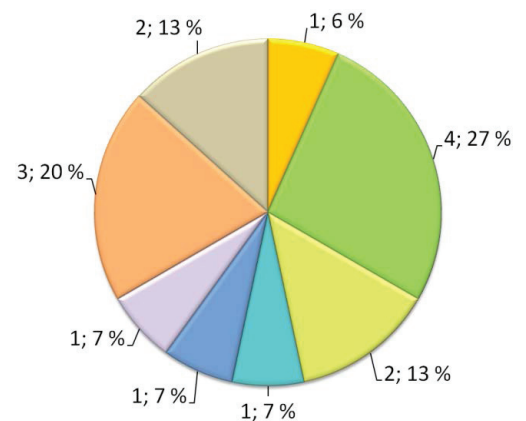

Kuva 1. Järjestelmien uudistamistarve (n=26)

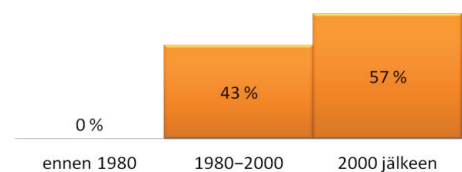
Huhtasaaren kiinteistöistä enemmistö on vapaa-ajan käytössä. Vain yhdellä kartoitetuista kiinteistöistä on liittymä vesijohtoon, muilla joko saadaan vesi talousvesikaivosta tai tuodaan mukana.

Ympärivuotisilla asutuksilla on pääasiassa 2000-luvun puolella uudistetut jätevesijärjestelmät ja kesämökeillä vähäiset pesuvedet. Akuutissa uudistamistarpeessa olevia järjestelmiä ei tavattu ollenkaan. Pienen parannuksen tai seurannan puutteessa on kuitenkin yli 40 % järjestelmistä. Mitään yhtenäistä puutetta ei näillä ole, muutamalta esim. puuttuu täyttymishälytin kun osa taas vaatii seurantaa. Tavallisin järjestelmä on umpisäiliö wc-vesille ja imeytyskenttä harmaille. Vapaa-ajan asutuksilla yleisin on yksinkertainen maaperäkäsittely harmaille vesille. Kahdella kiinteistöllä on umpisäiliö wc-vesille ja pelkkä saostussäiliö harmaille vesille. Järjestelmäkanta on keskimääräistä uudempaa, peräti 57 % järjestelmistä on rakennettu 2000-luvulla eikä ennen vuotta 1980 rakennettuja järjestelmiä tavattu lainkaan.

Lainsäädäntö ja ympäristöhallinnon ohjeet ovat muuttuneet neuvontakierroksen jälkeen, joten uudistamistarve voi olla muuttunut.

Kuva 2. Järjestelmätyypit (n=15)

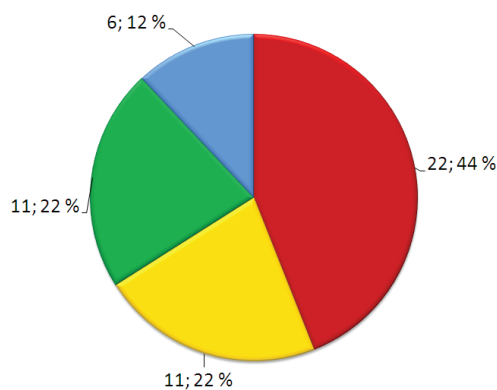
Kuva 3. Järjestelmien ikäjakaua (n=14)

Kuvaajien värien ja lomakkeessa käytettyjen termien selitykset löytyvät etusivuilta.

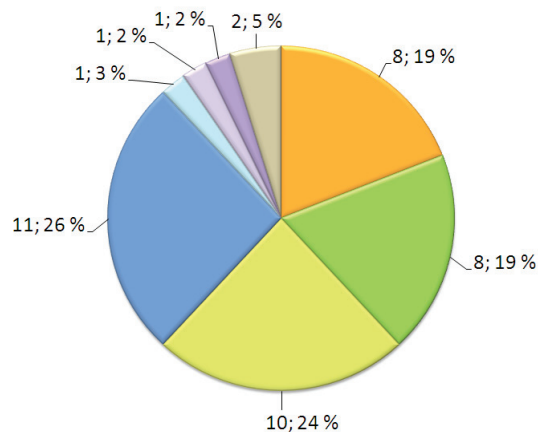
 <p>LINKKI 2012 Aluekortisto</p>	KARKKILA, VATTOLA-JÄRVENPÄÄ		17/2010													
	<table border="1"> <tr><td>X</td><td>Pohjavesialue</td></tr> <tr><td>X</td><td>Ranta-alue</td></tr> <tr><td>X</td><td>Taajaan asuttu alue</td></tr> <tr><td></td><td>Vedenottamon suoja-alue</td></tr> <tr><td></td><td>Vesihuollon kehittämisalue</td></tr> <tr><td></td><td>Muu erityisalue</td></tr> <tr><td></td><td>Asetuksesta poikkeavat määräykset</td></tr> </table>	X	Pohjavesialue	X	Ranta-alue	X	Taajaan asuttu alue		Vedenottamon suoja-alue		Vesihuollon kehittämisalue		Muu erityisalue		Asetuksesta poikkeavat määräykset	Alueen kiinteistömäärä: n. 55 kpl Kartoitus- ja neuvontakierros: <ul style="list-style-type: none"> • elokuu 2010, kesä- heinäkuu 2011 • Karolina Örnmark/ LUVY Sanni Perttunen/ LUVY • 49 kiinteistöä • 50 kohdetta • toteuma 89 %
X	Pohjavesialue															
X	Ranta-alue															
X	Taajaan asuttu alue															
	Vedenottamon suoja-alue															
	Vesihuollon kehittämisalue															
	Muu erityisalue															
	Asetuksesta poikkeavat määräykset															
			V1 T1													

TILASTOTIETOA KARTOITUS- JA NEUVONTAKÄYNNEILTÄ

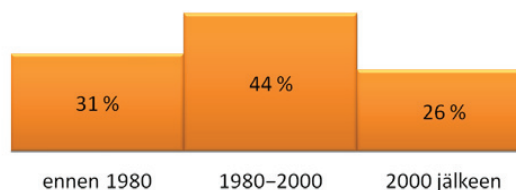
	kpl	%
Asutuksen tyyppi (kiinteä/ vapaa-aika)	40/10	80/20
Asukasmäärä	106	
Vedenhankinta (vesijohto/ oma kaivo)	4/43	9/91
Kaivotyyppi (pora-/ rengaskaivo)	5/38	12/88
Käymälän erillisviemärointi (kyllä/ ei)	23/21	52/48
Jätevesiselvitys/ -suunnitelma (kyllä/ ei)	11/39	22/78
Käyttö- ja huolto-ohje (kyllä/ ei)	6/38	14/86
Laittomat tapaukset	0	0

Kuva 1. Järjestelmien uudistamistarve (n=50)

Kuva 2. Järjestelmätyypit (n=42)

Kuva 3. Järjestelmien ikäjakauma (n=39)

Vattola-Järvenpään alueella on käyty vuosina 2010 ja 2011. Suurin osa alueen kiinteistöistä on ympärivuotisessa käytössä, mutta joukossa on myös muutama vapaa-aajan asunto. Lähes kaikki alueen asukkaista saa vetensä omasta talousvesikaivosta.

Kaksi kolmasosaa kiinteistöistä on akuutissa uudistamistarpeessa tai pienen parantamisen tai seurannan tarpeessa. Alueella yleisin jätevesijärjestelmä on umpisäiliö kaikille jätevesille. Lähes yhtä yleisiä ratkaisuja ovat umpisäiliö ja saostussäiliöt, umpisäiliö ja imeytyskenttä sekä pelkät saostussäiliöt kaikelle jätevedelle.

Osa Vattola-Järvenpään alueista on esitetty vesihuollon kehittämisalueiksi. Tarkentavat selvitykset vesihuollon kehittämisestä tulee saattaa asukkaiden tietoon mahdollisimman nopeasti, jotta virheinvestoinneilta vältytään.

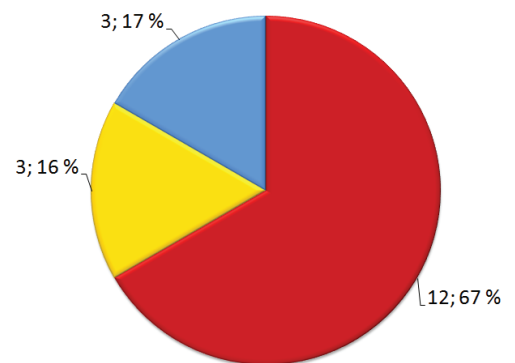
Kuvaajien värien ja lomakkeessa käytettyjen termien selitykset löytyvät etusivuilta.

Kartoitus- ja neuvontakäyntien aluekortisto 2009–2012

 <p>Länsi-Uudenmaan VESI ja YMPÄRISTÖ ry Västra Nylands vatten och miljö rf</p> <p>LINKKI 2012 Aluekortisto</p>	KARJALOHJA, MUSTLAHTI		16/2010
	☐ Pohjavesialue ☒ Ranta-alue ☐ Taajaan asuttu alue ☐ Vedenottamon suoja-alue ☐ Vesihuollon kehittämisalue ☐ Muu erityisalue ☐ Asetuksesta poikkeavat määräykset	Alueen kiinteistömäärä: n. 28 kpl Kartoitus- ja neuvontakierros: <ul style="list-style-type: none"> • heinäkuu 2010, toukokuu 2011 • Joonas Mämmelä/ LUVY • 18 kiinteistöä • 18 kohdetta • toteuma 64 % 	
			V2 T2

TILASTOTIETOA KARTOITUS- JA NEUVONTAKÄYNNEILTÄ

	kpl	%
Asutuksen tyyppi (kiinteä/ vapaa-aika)	12/6	67/33
Asukasmäärä	30	
Vedenhankinta (vesijohto/ oma kaivo)	0/18	0/100
Kaivotyyppi (pora-/ rengaskaivo)	6/12	33/67
Käymälän erillisviemäröinti (kyllä/ ei)	1/14	7/93
Jätevesiselvitys/ -suunnitelma (kyllä/ ei)	2/16	11/89
Käyttö- ja huolto-ohje (kyllä/ ei)	0/15	0/100
Laittomat tapaukset	0	0

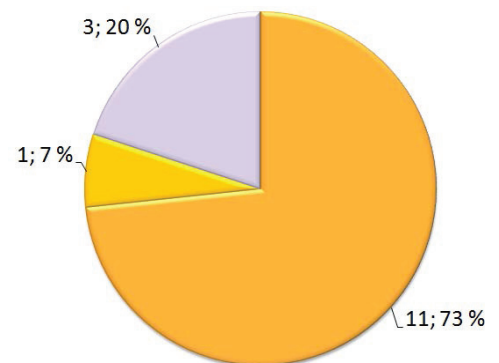
Kuva 1. Järjestelmien uudistamistarve (n=18)

Mustlahdella on sekä ympärivuotista että vapaa-ajan asutusta. Kaikki kiinteistöt saavat vetensä omista talousvesikaivoista.

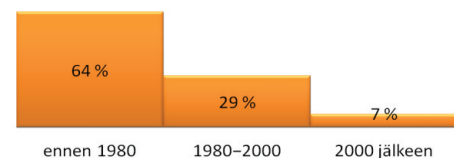
Peräti 67 % jätevesijärjestelmistä on akuutissa uudistamistarpeessa, mikä on keskimääräistä enemmän. Lisäksi 16 % on joko pienen parannuksen tai seurannan tarpeessa. Tavallisin järjestelmä alueella on saostussäiliö kaikelle jätevedelle. Lisäksi normaalin jätevesimäärien kiinteistöllä tavattiin imeytyskenttiä kaikelle jätevedelle sekä saostussäiliö harmaalle vedelle. Järjestelmät ovat keskimääräistä vanhempia, peräti 64 % järjestelmistä on rakennettu ennen vuotta 1980.

Lainsäädäntö ja ympäristöhallinnon ohjeet ovat muuttuneet neuvontakierroksen jälkeen, joten uudistamistarve voi olla muuttunut.

Mustlahti on vesihuollon kehittämisaluetta ja asukkaat ovat jo aktivoituneet vesihuollon rakentamisessa. **Jotta hanke etenisi sujuvasti ja hyvällä aikataululla ennen siirtymäajan päättymistä, on erityisesti kunnan/vesihuoltolaitoksen tuki tarpeellista.**

Kuva 2. Järjestelmätyypit (n=15)

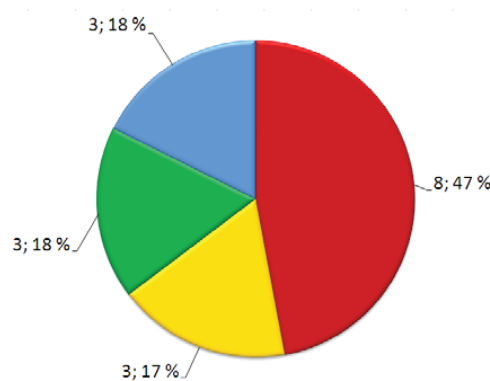
Kuva 3. Järjestelmien ikäjakauma (n=14)

Kuvaajien värien ja lomakkeessa käytettyjen termien selitykset löytyvät etusivuilta.

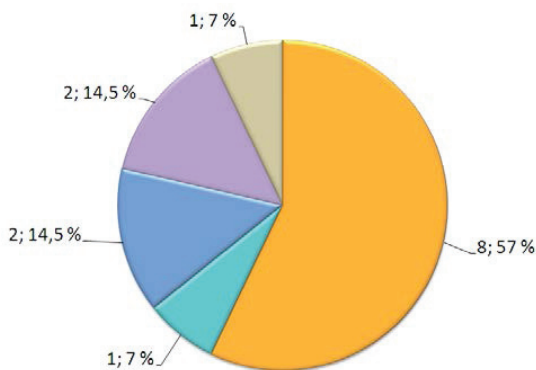
 <p>LINKKI 2012 Aluekortisto</p>	INKOO, TORPPANUMMEN TIENVARSI		15/2010													
	<table border="1"> <tr><td>X</td><td>Pohjavesialue</td></tr> <tr><td></td><td>Ranta-alue</td></tr> <tr><td></td><td>Taajaan asuttu alue</td></tr> <tr><td>X</td><td>Vedenottamon suoja-alue</td></tr> <tr><td></td><td>Vesihuollon kehittämisalue</td></tr> <tr><td>X</td><td>Muu erityisalue</td></tr> <tr><td></td><td>Asetuksesta poikkeavat määräykset</td></tr> </table>	X	Pohjavesialue		Ranta-alue		Taajaan asuttu alue	X	Vedenottamon suoja-alue		Vesihuollon kehittämisalue	X	Muu erityisalue		Asetuksesta poikkeavat määräykset	Alueen kiinteistömäärä: n. 18 kpl Kartoitus- ja neuvontakierros: <ul style="list-style-type: none"> • kesäkuu - heinäkuu 2010 • Karolina Örnmark/ LUVY • 17 kiinteistöä • 17 kohdetta • toteuma 94 %
X	Pohjavesialue															
	Ranta-alue															
	Taajaan asuttu alue															
X	Vedenottamon suoja-alue															
	Vesihuollon kehittämisalue															
X	Muu erityisalue															
	Asetuksesta poikkeavat määräykset															
			V1 T1													

TILASTOTIETOA KARTOITUS- JA NEUVONTAKÄYNNEILTÄ

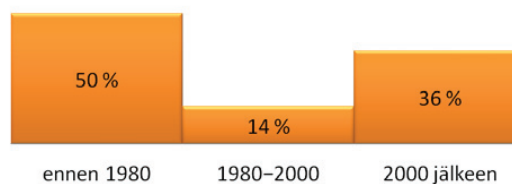
	kpl	%
Asutuksen tyyppi (kiinteä/ vapaa-aika)	14/3	82/18
Asukasmäärä (n.)	44	
Vedenhankinta (vesijohto/ oma kaivo)	1/15	6/94
Kaivotyyppi (pora-/ rengaskaivo)	9/6	60/40
Käymälän erillisviemärointi (kyllä/ ei)	4/10	29/71
Jätevesiselvitys/ -suunnitelma (kyllä/ ei)	4/13	24/76
Käyttö- ja huolto-ohje (kyllä/ ei)	3/11	21/79
Laittomat tapaukset	0	0

Kuva 1. Järjestelmien uudistamistarve (n= 17)

Kuva 2. Järjestelmätyypit (n= 14)

Kuva 3. Järjestelmien ikäjakauma (n= 14)

Alue on osittain tiheästi rakennettua pohjavesialuetta, jolla suurin osa rakennuksista on ympärivuotisessa käytössä. Lähes kaikki kiinteistöt saavat vetensä omista talousvesikaivoista. Alueen läpi kulkee Inkoonjoki, joka laskee mereen Kirkkolahteen muutaman kilometrin päästä. Alueella sijaitsee myös kunnan vedenottamo.

Yleisin järjestelmätyyppi alueella on saostussäiliö kaikille jätevesille ja vajaa puolet kaikista kohteista on akuutissa uudistamistarpeessa. Lähes kaikkien saostussäiliöiden päästöt johdetaan käytännössä ojaan, joka kulkee mm. vedenottamon ohitse lopulta Inkoonjokeen.

Asutus sijoittuu olemassa olevan vesihuoltoverkoston liepeille ja onkin vesihuollon kehittämissuunnitelmaluonnoksessa merkitty alueeksi, jonne vesihuoltolaitoksen toiminta-alueita laajentamassa vuoteen 2016 mennessä. Myös aiemmissa suunnitelmissa on esitetty vastaavaa laajennusta. Tällaisista suunnitelmista on syytä tiedottaa alueen asukkaita, jotta mahdollisilta virheinvestoinneilta vältyttäisiin.

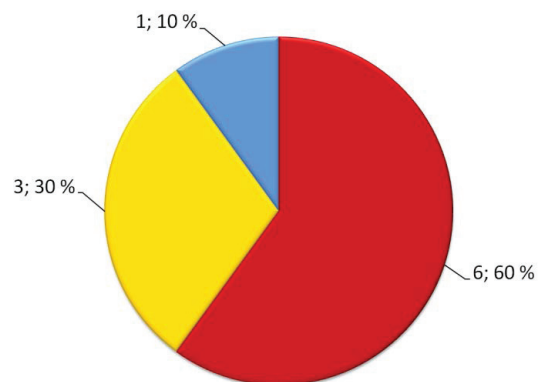
Kuvaajien värien ja lomakkeessa käytettyjen termien selitykset löytyvät etusivuilta.

Kartoitus- ja neuvontakäyntien aluekortisto 2009–2012

 <p>Länsi-Uudenmaan VESI ja YMPÄRISTÖ ry Västra Nylands vatten och miljö rf</p> <p>LINKKI 2012 Aluekortisto</p>	HANKO, TÄKTOM-NORRKULLA		14/2010
	☐ Pohjavesialue ☐ Ranta-alue ☒ Taajaan asuttu alue ☐ Vedenottamon suoja-alue ☐ Vesihuollon kehittämisalue ☐ Muu erityisalue ☐ Asetuksesta poikkeavat määräykset	Alueen kiinteistömäärä: n. 12 kpl Kartoitus- ja neuvontakierros: <ul style="list-style-type: none"> • heinäkuu 2010 • Karolina Örnmark/ LUVY • 10 kiinteistöä • 10 kohdetta • toteuma 95 % 	
			V2 T3

TILASTOTIETOA KARTOITUS- JA NEUVONTAKÄYNNEILTÄ

	kpl	%
Asutuksen tyyppi (kiinteä/ vapaa-aika)	8/2	80/20
Asukasmäärä	24	
Vedenhankinta (vesijohto/ oma kaivo)	5/4	56/44
Kaivotyyppi (pora-/ rengaskaivo)	3/1	75/25
Käymälän erillisviemäröinti (kyllä/ ei)	1/8	11/89
Jätevesiselvitys/ -suunnitelma (kyllä/ ei)	3/7	30/70
Käyttö- ja huolto-ohje (kyllä/ ei)	0/9	0/100
Laittomat tapaukset	0	0

Kuva 1. Järjestelmien uudistamistarve (n=9)

Täktom-Norrkulla on pieni alue Täktomin pohjoisosassa. Asutus on alueella pääasiassa vakituista. Noin puolella alueen kiinteistöistä on liittymä vesijohtoon, muissa tapauksissa käytössä on talousvesikaivo.

Alueen kiinteistömäärä on varsin pieni. Kartoitetuista kymmenestä jätevesijärjestelmästä yhdeksän on joko akuutissa uudistamistarpeessa tai pienten parannusten tai seurannan tarpeessa. Viidellä kiinteistöllä on käytössä pelkkä saostussäiliö kaikelle jätevedelle ja kahdella kiinteistöllä imeytyskenttä kaikelle jätevedelle. Lisäksi käytössä on umpisäiliö kaikelle jätevedelle sekä järjestelmä, jossa wc-vedet johdetaan umpisäiliöön ja harmaat vedet imeytyskenttään.

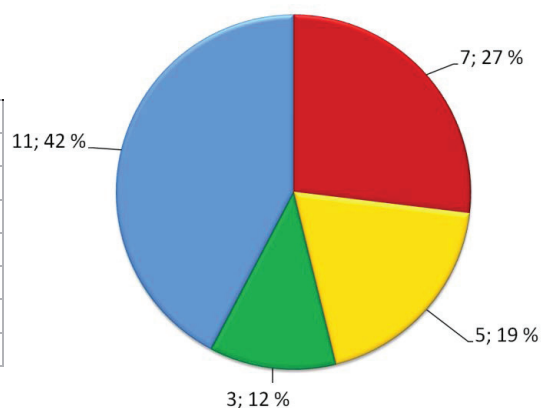
Lainsäädäntö ja ympäristöhallinnon ohjeet ovat muuttuneet neuvontakierroksen jälkeen, joten uudistamistarve voi olla muuttunut.

Kuvaajien värien ja lomakkeessa käytettyjen termien selitykset löytyvät etusivuilta.

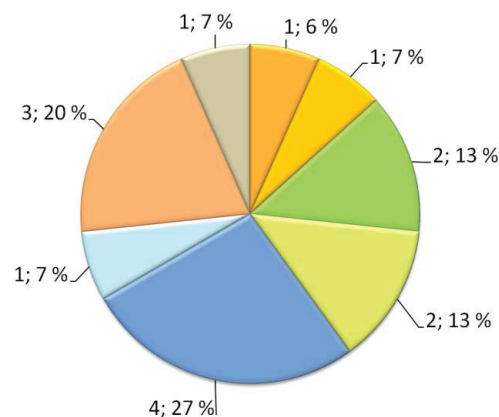
 <p>LINKKI 2012 Aluekortisto</p>	HANKO, SANTALA-GRÖNKULLA		13/2010
	☒	Pohjavesialue	Alueen kiinteistömäärä: n. 27 kpl
	☒	Ranta-alue	Kartoitus- ja neuvontakierros:
	☒	Taajaan asuttu alue	• heinäkuu–elokuu 2010
	☐	Vedenottamon suojaluokka	• Karolina Örnmark/ LUVY
	☐	Vesihuollon kehittämisalue	• 21 kiinteistöä
☐	Muu erityisalue	• 26 kohdetta	
☐	Asetuksesta poikkeavat määräykset	• toteuma 78 %	
			V2 T3

TILASTOTIETOA KARTOITUS- JA NEUVONTAKÄYNNEILTÄ

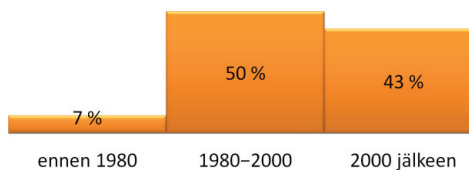
	kpl	%
Asuksen tyyppi (kiinteä/ vapaa-aika)	4/18	18/82
Asukasmäärä	54	
Vedenhankinta (vesijohto/ oma kaivo)	0/18	0/100
Kaivotyyppi (pora-/ rengaskaivo)	6/12	33/67
Käymälän erillisviemäröinti (kyllä/ ei)	5/5	50/50
Jätevesiselvitys/ -suunnitelma (kyllä/ ei)	6/20	23/80
Käyttö- ja huolto -ohje (kyllä/ ei)	0/15	0/100
Laittomat tapaukset	0	0

Kuva 1. Järjestelmien uudistamistarve (n=26)

Kuva 2. Järjestelmätyypit (n=15)

Kuva 3. Järjestelmien ikäjakauma (n=14)

Valtaosa alueen kiinteistöistä on vapaa-ajan käytössä. Kaikki kiinteistöt saavat vetensä omista talousvesikaivoista tai vesi tuodaan tullessa mukana. Santalassa on sekä pohjavesi-, ranta-että taajaan asuttua aluetta.

Reilulla 40 %:lla alueen kiinteistöistä syntyy vain vähäisiä jätevesimääriä. Akuutissa uudistamistarpeessa tai pienten parannusten tai seurannan tarpeessa on vajaa puolet jätevesijärjestelmistä. Yleisimmät järjestelmät alueella ovat umpisäiliö kaikelle jätevedelle sekä yksinkertainen maaperäkäsittely harmaalle vedelle. WC-vedet johdetaan umpisäiliöihin yhtä poikkeusta lukuun ottamatta. Alueen järjestelmät ovat hieman keskimääräistä uudempia, peräti 43 % on rakennettu 2000-luvulla ja vain 7 % ennen vuotta 1980.

Lainsäädäntö ja ympäristöhallinnon ohjeet ovat muuttuneet neuvontakierroksen jälkeen, joten uudistamistarve voi olla muuttunut.

Kuvaajien värien ja lomakkeessa käytettyjen termien selitykset löytyvät etusivuilta.

Kartoitus- ja neuvontakäyntien aluekortisto 2009–2012

 <p>Länsi-Uudenmaan VESI ja YMPÄRISTÖ ry Västra Nylands vatten och miljö rf</p> <p>LINKKI 2012 Aluekortisto</p>	SIUNTIO, RAIVIO		12/2009
	☐ Pohjavesialue ☒ Ranta-alue ☒ Taajaan asuttu alue ☐ Vedenottamon suoja-alue ☒ Vesihuollon kehittämisalue ☐ Muu erityisalue ☐ Asetuksesta poikkeavat määräykset	Alueen kiinteistömäärä: n. 70 kpl Kartoitus- ja neuvontakierros: <ul style="list-style-type: none"> • heinäkuu–lokakuu 2009 • heinäkuu 2010 • Karolina Örnmark/ LUVY • 60 kiinteistöä • 63 kohdetta • toteuma 86 % 	
			V2 T2

TILASTOTIETOA KARTOITUS- JA NEUVONTAKÄYNNEILTÄ

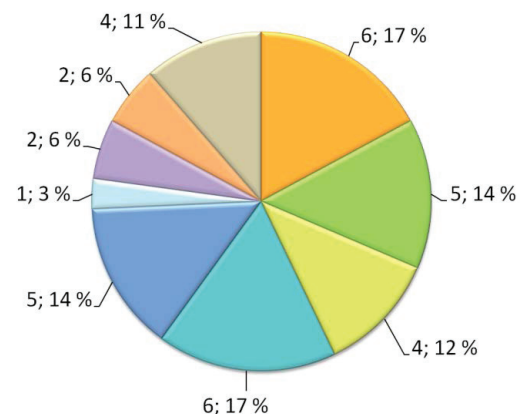
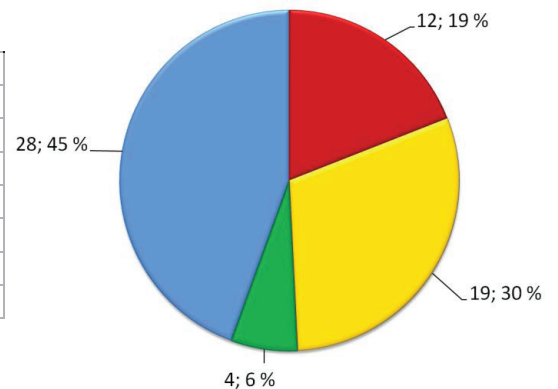
	kpl	%
Asutuksen tyyppi (kiinteä/ vapaa-aika)	27/35	44/56
Asukasmäärä	141	
Vedenhankinta (vesijohto/ oma kaivo)	22/37	37/63
Kaivotyyppi (pora-/ rengaskaivo)	16/21	43/57
Käymälän erillisviemäröinti (kyllä/ ei)	20/15	57/43
Jätevesiselvitys/ -suunnitelma (kyllä/ ei)	23/40	37/63
Käyttö- ja huolto-ohje (kyllä/ ei)	5/30	14/86
Laittomat tapaukset	0	0

Noin puolet Raivion kiinteistöistä on vapaa-ajan käytössä. Moni kiinteistö alueella on liitetty vesijohtoverkoston, mutta reilu puolet saa vetensä omasta talousvesikaivosta.

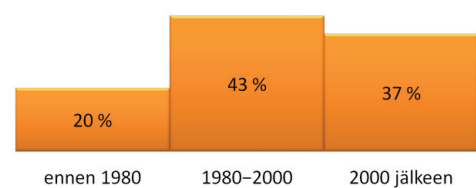
Miltei puolella alueen kiinteistöistä syntyy vain vähäisiä jätevesimääriä. Akuutissa uudistamistarpeessa on n. 20 % jätevesijärjestelmistä, mikä on keskimääräistä vähemmän. Lisäksi 30 % vaikuttavat päällisin puolin olevan kunnossa tai ovat pienten parannusten tai seurannan tarpeessa. Järjestelmien välillä on paljon hajontaa, mutta yleisimmät järjestelmät ovat pelkät saostussäiliöt kaikelle jätevedelle; umpisäiliö wc-vedelle ja maasuodattamo, imeytyskenttä tai saostussäiliö harmaalle vedelle sekä umpisäiliö kaikelle vedelle. Raivion alueella hieman tavallista useampi järjestelmä on rakennettu 2000-luvulla.

Lainsäädäntö ja ympäristöhallinnon ohjeet ovat muuttuneet neuvontakierroksen jälkeen, joten uudistamistarve voi olla muuttunut.

Raivion alue on vesihuollon kehittämisaluetta, jonne on ehdotettu keskitettyä viemärijärjestelmää. Kartoituksen perusteella viemäroinnin tarpeessa on nykyisellään ainoastaan yksittäisiä kiinteistöjä.

Kuva 2. Järjestelmätyypit (n=35)

Kuva 3. Järjestelmien ikäjakausi (n=35)

Kuvaajien värien ja lomakkeessa käytettyjen termien selitykset löytyvät etusivuilta.

 <p>LINKKI 2012 Aluekortisto</p>	SIUNTIO, LAPPERS		11/2009
	☒ Pohjavesialue ☐ Ranta-alue ☒ Taajaan asuttu alue ☐ Vedenottamon suoja-alue ☐ Vesihuollon kehittämisa-alue ☐ Muu erityisalue ☐ Asetuksesta poikkeavat määräykset	Alueen kiinteistömäärä: n. 56 kpl Kartoitus- ja neuvontakierros: <ul style="list-style-type: none"> • syyskuu 2009, toukokuu–heinäkuu 2010 • Karolina Örnmark/ LUVY • 42 kiinteistöä • 44 kohdetta • toteuma 79 % 	
			V2 T2

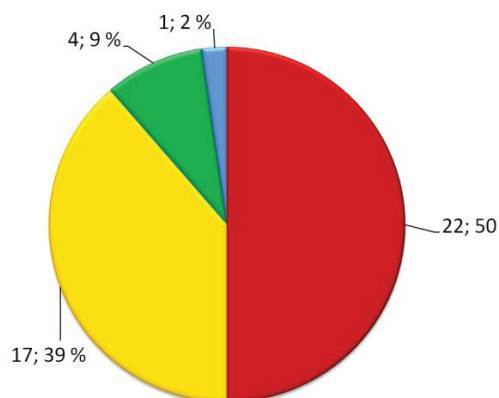
TILASTOTIETOA KARTOITUS- JA NEUVONTAKÄYNNEILTÄ

	kpl	%
Asutuksen tyyppi (kiinteä/ vapaa-aika)	41/2	95/5
Asukasmäärä	117	
Vedenhankinta (vesijohto/ oma kaivo)	23/21	52/48
Kaivotyyppi (pora-/ rengaskaivo)	17/4	81/19
Käymälän erillisviemärointi (kyllä/ ei)	14/29	33/67
Jätevesiselvitys/ -suunnitelma (kyllä/ ei)	22/22	50/50
Käyttö- ja huolto-ohje (kyllä/ ei)	7/36	16/84
Laittomat tapaukset	0	0

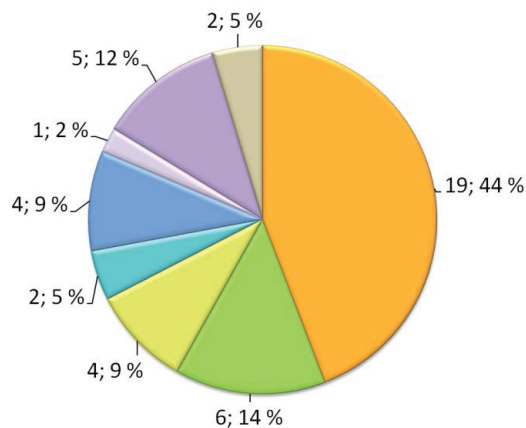
Lappersin alueella on pääosin ympärivuotisesti asuttuja kiinteistöjä. Vajaa puolet alueen kiinteistöistä on liitetty vesijohtoverkostoon. Muut saavat vetensä omista talousvesikaivoista.

Jopa 89 % alueen jätevesijärjestelmissä on akuutissa uudistamistarpeessa tai kaipaa pieniä parannuksia tai seuranta. Moni ennen vuotta 2000 rakennettu vielä toimiva järjestelmä tulee uudistettaviksi lähivuosina. Akuutissa uudistamistarpeessa olevat järjestelmät ovat lähinnä saostuskaivoja, joista on purku joko ojaan tai maaperään. Tavallisia ovat myös järjestelmät, joissa wc-vedet johdetaan umpisäiliöön ja harmaat vedet joko imeytyskenttään tai saostussäiliöihin. Laittepuhdistamot ja umpisäiliöt kaikelle jätevedelle ovat myös tyyppisiä. Peräti 40 % järjestelmistä on rakennettu ennen vuotta 1980.

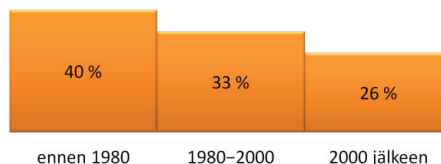
Lainsäädäntö ja ympäristöhallinnon ohjeet ovat muuttuneet neuvontakierroksen jälkeen, joten uudistamistarve voi olla muuttunut.

Kuva 1. Järjestelmien uudistamistarve (n=44)

Kuva 2. Järjestelmätyypit (n=43)

Kuva 3. Järjestelmien ikäjakauma (n=42)

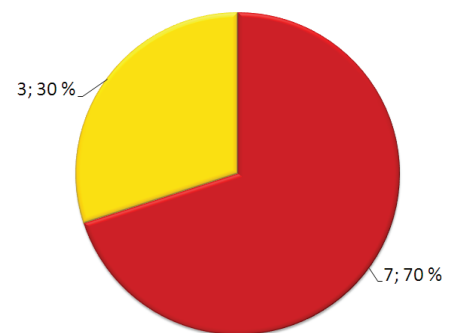
Kuvaajien värien ja lomakkeessa käytettyjen termien selitykset löytyvät etusivuilta.

Kartoitus- ja neuvontakäyntien aluekortisto 2009–2012

 <p>Länsi-Uudenmaan VESI ja YMPÄRISTÖ ry Västra Nylands vatten och miljö rf</p> <p>LINKKI 2012 Aluekortisto</p>	RAASEPORI, SJÖSÄNG		10/2009													
	<table border="1"> <tr><td>☒</td><td>Pohjavesialue</td></tr> <tr><td>☐</td><td>Ranta-alue</td></tr> <tr><td>☒</td><td>Taajaan asuttu alue</td></tr> <tr><td>☐</td><td>Vedenottamon suoja-alue</td></tr> <tr><td>☐</td><td>Vesihuollon kehittämisalue</td></tr> <tr><td>☐</td><td>Muu erityisalue</td></tr> <tr><td>☐</td><td>Asetuksesta poikkeavat määräykset</td></tr> </table>	☒	Pohjavesialue	☐	Ranta-alue	☒	Taajaan asuttu alue	☐	Vedenottamon suoja-alue	☐	Vesihuollon kehittämisalue	☐	Muu erityisalue	☐	Asetuksesta poikkeavat määräykset	Alueen kiinteistömäärä: n. 27 kpl Kartoitus- ja neuvontakierros: <ul style="list-style-type: none"> • heinäkuu 2009 • Karolina Örnmark/ LUVY • 8 kiinteistöä • 10 kohdetta • toteuma 30 %
☒	Pohjavesialue															
☐	Ranta-alue															
☒	Taajaan asuttu alue															
☐	Vedenottamon suoja-alue															
☐	Vesihuollon kehittämisalue															
☐	Muu erityisalue															
☐	Asetuksesta poikkeavat määräykset															
			V2 T3													

TILASTOTIETOA KARTOITUS- JA NEUVONTAKÄYNNEILTÄ

	kpl	%
Asutuksen tyyppi (kiinteä/ vapaa-aika)	8/2	80/20
Asukasmäärä	15	
Vedenhankinta (vesijohto/ oma kaivo)	0/10	0/100
Kaivotyyppi (pora-/ rengaskaivo)	5/3	50/30
Käymälän erillisviemärointi (kyllä/ ei)	8/1	80/10
Jätevesiselvitys/ -suunnitelma (kyllä/ ei)	1/9	10/90
Käyttö- ja huolto-ohje (kyllä/ ei)	0/10	0/100
Laittomat tapaukset	0	0

Kuva 1. Järjestelmien uudistamistarve (n=10)

YHTEENVETO

Alueen kiinteistönomistajille tarjottiin kirjeitse mahdollisuus varata neuvontakäynti. Kiinteistölle ei siis ehdotettu neuvonta-aikaa. Lähestymistavasta johtuen toteuma jäi alhaiseksi, noin viidennes kiinteistöistä tavoitettiin. Tuloksia ei siis voi yleistää koko aluetta koskevaksi. Lainsäädäntö ja ympäristöhallinnon ohjeet ovat muuttuneet neuvontakierroksen jälkeen, joten uudistamistarve voi olla muuttunut.

Alue on taajaan rakennettu haja-asutusalue. Kohteista kolme sijaitsee pohjavesialueella. Läpikäydyistä kohteista pääosa on ympärivuotisia asuntoja, vapaa-ajanasuntoja oli vain kaksi.

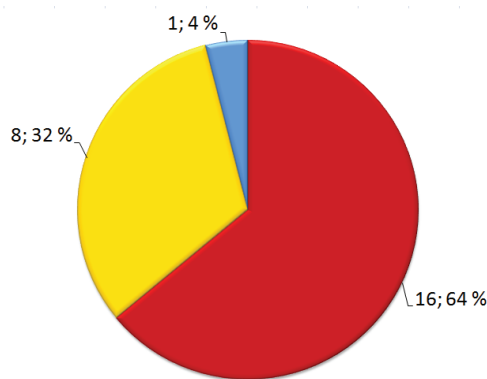
Johtopäätösten tekemiseksi alueen tilanne tulisi selvittää tarkemmin joko uuden neuvontakierroksen avulla tai valvonnallisin keinoin (ensisijaisesti selvitysten pyytäminen). Loppujen kiinteistöjen läpikäynti vaatisi arviolta 0,5 kuukauden työpanosta.

Lomakkeessa käytettyjen termien selitykset löytyvät etusivuilta.

 <p>Länsi-Uudenmaan VESI ja YMPÄRISTÖ ry Västra Nylands vatten och miljö rf</p> <p>LINKKI 2012 Aluekortisto</p>	RAASEPORI, LÅNGSTRAND-VIMONBÖLE-ÖBY 09/2009		Alueen kiinteistömäärä: n. 84 kpl
	☐ Pohjavesialue ☒ Ranta-alue ☒ Taajaan asuttu alue ☐ Vedenottamon suoja-alue ☐ Vesihuollon kehittämisalue ☐ Muu erityisalue ☐ Asetuksesta poikkeavat määräykset	Kartoitus- ja neuvontakierros: <ul style="list-style-type: none"> • kesäkuu–heinäkuu 2009 • Karolina Örnmark/ LUVY • 18 kiinteistöä • 25 kohdetta • toteuma 21 % 	
			V1 T2

TILASTOTIETOA KARTOITUS- JA NEUVONTAKÄYNNEILTÄ

	kpl	%
Asutuksen tyyppi (kiinteä/ vapaa-aika)	13/12	52/48
Asukasmäärä	118	
Vedenhankinta (vesijohto/ oma kaivo)	0/25	0/100
Kaivotyyppi (pora-/ rengaskaivo)	12/14	46/54
Käymälän erillisviemäröinti (kyllä/ ei)	11/13	46/54
Jätevesiselvitys/ -suunnitelma (kyllä/ ei)	8/17	32/68
Käyttö- ja huolto-ohje (kyllä/ ei)	2/22	8/92
Laittomat tapaukset	0	0

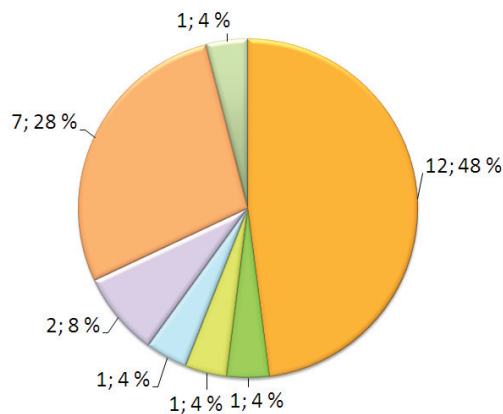

Kuva 1. Järjestelmien uudistamistarve (n=25)

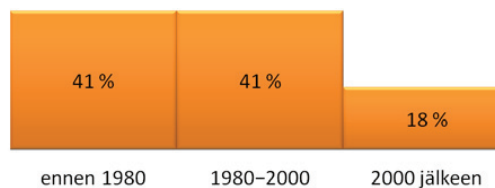
Alueen kiinteistönomistajille tarjottiin kirjeitse mahdollisuus varata neuvontakäynti. Kiinteistölle ei siis ehdotettu neuvonta-aikaa. Lähestymistavasta johtuen toteuma jäi alhaiseksi, noin viidennes kiinteistöistä tavoitettiin. Tuloksia ei siis voi yleistää koko aluetta koskevaksi. Lainsäädäntö ja ympäristöhallinnon ohjeet ovat muuttuneet neuvontakierroksen jälkeen, joten uudistamistarve voi olla muuttunut.

Tavoitettu asutus jakaantuu melko tasaisesti ympärivuotisiin ja vapaa-ajanasuntoihin. Jätevesijärjestelmäkannasta lähes 90 % on yli 10 vuotta vanhoja, mutta osa uusista järjestelmistä jäi kartoituksen ulkopuolelle lähestymistavasta johtuen. Järjestelmistä lähes puolet on pelkkiä saostuskaivoja, joiden uudistamistarve ei ole muuttunut. Osa kohteista, joilla on yksinkertainen maaperäkäsittely, voidaan luultavasti nykytulkinnan mukaan laskea vähäisen jätevesimäärän piiriin.

Johtopäätösten tekemiseksi alueen tilanne tulisi selvittää tarkemmin joko uuden neuvontakierroksen avulla tai valvonnallisin keinoin (ensisijaisesti selvitysten pyytäminen). Loppujen kiinteistöjen läpikäynti vaatisi arviolta 1,5 kuukauden työpanosta. Resurssien mukaan aluetta voi käsitellä joko yhtenä tai kolmena erillisenä alueena.

Kuva 2. Järjestelmätyypit (n=25)

Kuva 3. Järjestelmien ikäjakauma (n=21)

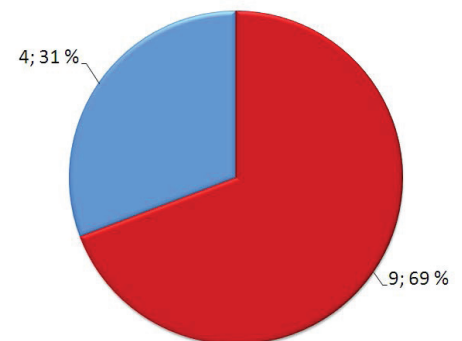
Kuvaajien värien ja lomakkeessa käytettyjen termien selitykset löytyvät etusivuilta.

Kartoitus- ja neuvontakäyntien aluekortisto 2009–2012

 <p>Länsi-Uudenmaan VESI ja YMPÄRISTÖ ry Västra Nylands vatten och miljö rf</p> <p>LINKKI 2012 Aluekortisto</p>	RAASEPORI, KAUNISLAHTI		08/2009
	☐ Pohjavesialue ☐ Ranta-alue ☒ Taajaan asuttu alue ☐ Vedenottamon suoja-alue ☐ Vesihuollon kehittämisalue ☐ Muu erityisalue ☐ Asetuksesta poikkeavat määräykset	Alueen kiinteistömäärä: n. 27 kpl Kartoitus- ja neuvontakierros: <ul style="list-style-type: none"> • kesäkuu 2009 • Karolina Örnmark/ LUVY • 13 kiinteistöä • 13 kohdetta • toteuma 48 % 	
			V2 T3

TILASTOTIETOA KARTOITUS- JA NEUVONTAKÄYNNEILTÄ

	kpl	%
Asutuksen tyyppi (kiinteä/ vapaa-aika)	9/4	69/31
Asukasmäärä	24	
Vedenhankinta (vesijohto/ oma kaivo)	0/13	0/100
Kaivotyyppi (pora-/ rengaskaivo)	8/5	62/38
Käymälän erillisviemäröinti (kyllä/ ei)	6/3	67/33
Jätevesiselvitys/ -suunnitelma (kyllä/ ei)	5/8	38/62
Käyttö- ja huolto-ohje (kyllä/ ei)	0/9	0/100
Laittomat tapaukset	0	0

Kuva 1. Järjestelmien uudistamistarve (n=13)

YHTEENVETO

Alueen kiinteistönomistajille tarjottiin kirjeitse mahdollisuus varata neuvontakäynti. Kiinteistöille ei siis ehdotettu neuvontaa. Lähestymistavasta johtuen toteuma jäi alhaiseksi, noin puolet kiinteistöistä tavoitettiin. Tuloksia ei siis voi yleistää koko aluetta koskevaksi. Lainsäädäntö ja ympäristöhallinnon ohjeet ovat muuttuneet neuvontakierroksen jälkeen, joten uudistamistarve voi olla muuttunut.

Suurin osa läpikäytyjen kohteiden järjestelmistä oli pelkkiä saostussäiliötä kaikille jätevesille. Alueella oli muutama vähäisen jätevesimäärän kohde.

Johtopäätösten tekemiseksi alueen tilanne tulisi selvittää tarkemmin joko uuden neuvontakierroksen avulla tai valvonnallisin keinoin (ensisijaisesti selvitysten pyytäminen). Loppujen kiinteistöjen läpikäynti vaatisi arviolta 0,5 kuukauden työpanosta.

Kuvaajien värien ja lomakkeessa käytettyjen termien selitykset löytyvät etusivuilta.

 <p>Länsi-Uudenmaan VESI ja YMPÄRISTÖ ry Västra Nylands vatten och miljö rf</p> <p>LINKKI 2012 Aluekortisto</p>	NUMMI-PUSULA, SAUKKOLA		07/2009													
	<table border="1"> <tr><td>X</td><td>Pohjavesialue</td></tr> <tr><td>X</td><td>Ranta-alue</td></tr> <tr><td></td><td>Taajaan asuttu alue</td></tr> <tr><td></td><td>Vedenottamon suoja-alue</td></tr> <tr><td></td><td>Vesihuollon kehittämisalue</td></tr> <tr><td></td><td>Muu erityisalue</td></tr> <tr><td>X</td><td>Asetuksesta poikkeavat määräykset</td></tr> </table>	X	Pohjavesialue	X	Ranta-alue		Taajaan asuttu alue		Vedenottamon suoja-alue		Vesihuollon kehittämisalue		Muu erityisalue	X	Asetuksesta poikkeavat määräykset	<p>Alueen kiinteistömäärä: n. 43 kpl</p> <p>Kartoitus- ja neuvontakierros:</p> <ul style="list-style-type: none"> • elokuu 2009 • Minna Tuominen/ Lohjan kaupunki • 10 kiinteistöä • 10 kohdetta • toteuma 23 %
X	Pohjavesialue															
X	Ranta-alue															
	Taajaan asuttu alue															
	Vedenottamon suoja-alue															
	Vesihuollon kehittämisalue															
	Muu erityisalue															
X	Asetuksesta poikkeavat määräykset															
			V1 T2													

TILASTOTIETOA KARTOITUS- JA NEUVONTAKÄYNNEILTÄ

	kpl	%
Asutuksen tyyppi (kiinteä/ vapaa-aika)	8/2	80/20
Asukasmäärä	22	
Vedenhankinta (vesijohto/ oma kaivo)	10/0	100/0
Kaivotyyppi (pora-/ rengaskaivo)	0/0	
Käymälän erillisviemäröinti (kyllä/ ei)	2/7	22/78
Jätevesiselvitys/ -suunnitelma (kyllä/ ei)	1/9	10/90
Käyttö- ja huolto-ohje (kyllä/ ei)	0/9	0/100
Laittomat tapaukset	0	0

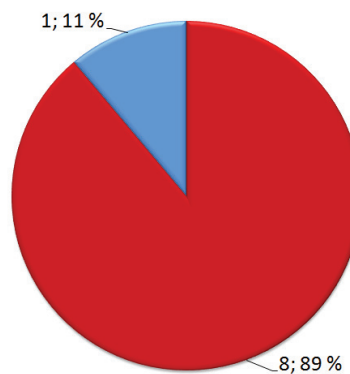
Alueen kiinteistönomistajille tarjottiin kirjeitse mahdollisuus varata neuvontakäynti. Kiinteistölle ei siis ehdotettu neuvontaa. Lähestymistavasta johtuen toteuma jäi alhaiseksi, noin viidennes kiinteistöistä tavoitettiin. Tuloksia ei siis voi yleistää koko aluetta koskevaksi. Lainsäädäntö ja ympäristöhallinnon ohjeet ovat muuttuneet neuvontakierroksen jälkeen, joten uudistamistarve voi olla muuttunut.

Kartoitetuista kiinteistöistä valtaosa on ympärivuotisessa käytössä ja kaikilla on liittymä vesijohtoon.

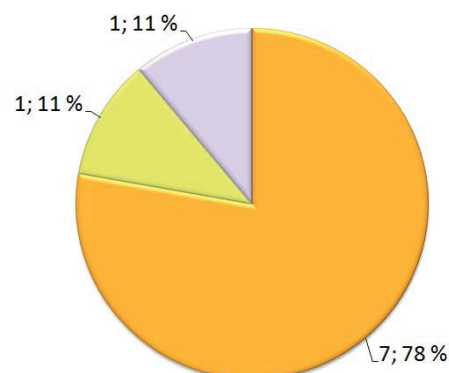
Kartoitetuista järjestelmistä noin 90 % on akuutissa uudistamistarpeessa, mikä on huomattavasti enemmän kuin keskimääräisesti. Miltei kaikki järjestelmät ovat saostussäiliöitä, joista on purku ojaan tai maaperään.

Alueen kaikki läpikäytyt kiinteistöt sijaitsivat pohjavesialueella. Kaksi kiinteistöistä oli myös ranta-alueella. Alueella on voimassa asetuksesta poikkeavia määräyksiä.

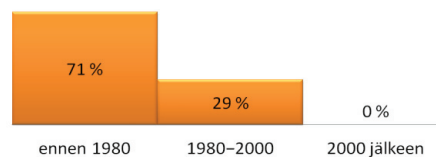
Johtopäätösten tekemiseksi alueen tilanne tulisi selvittää tarkemmin joko uuden neuvontakierroksen avulla tai valvonnallisin keinoin (ensisijaisesti selvitysten pyytäminen). Loppujen kiinteistöjen läpikäynti vaatisi noin yhden kuukauden työpanosta.

Kuva 1. Järjestelmien uudistamistarve (n=9)

Kuva 2. Järjestelmätyypit (n=9)

Kuva 3. Järjestelmien ikäjakauma (n=7)

Kuvaajien värien ja lomakkeessa käytettyjen termien selitykset löytyvät etusivuilta.

Kartoitus- ja neuvontakäyntien aluekortisto 2009–2012

 <p>Länsi-Uudenmaan VESI ja YMPÄRISTÖ ry Västra Nylands vatten och miljö rf</p> <p>LINKKI 2012 Aluekortisto</p>	NUMMI-PUSULA, OINOLA		06/2009													
	<table border="1"> <tr><td>☒</td><td>Pohjavesialue</td></tr> <tr><td>☐</td><td>Ranta-alue</td></tr> <tr><td>☐</td><td>Taajaan asuttu alue</td></tr> <tr><td>☐</td><td>Vedenottamon suoja-alue</td></tr> <tr><td>☐</td><td>Vesihuollon kehittämisalue</td></tr> <tr><td>☐</td><td>Muu erityisalue</td></tr> <tr><td>☒</td><td>Asetuksesta poikkeavat määräykset</td></tr> </table>	☒	Pohjavesialue	☐	Ranta-alue	☐	Taajaan asuttu alue	☐	Vedenottamon suoja-alue	☐	Vesihuollon kehittämisalue	☐	Muu erityisalue	☒	Asetuksesta poikkeavat määräykset	<p>Alueen kiinteistömäärä: n. 33 kpl</p> <p>Kartoitus- ja neuvontakierros:</p> <ul style="list-style-type: none"> • elokuu 2009 • Minna Tuominen/ Lohjan kaupunki • 2 kiinteistöä • 2 kohdetta • toteuma 6 %
☒	Pohjavesialue															
☐	Ranta-alue															
☐	Taajaan asuttu alue															
☐	Vedenottamon suoja-alue															
☐	Vesihuollon kehittämisalue															
☐	Muu erityisalue															
☒	Asetuksesta poikkeavat määräykset															

Alueen kiinteistönomistajille tarjottiin kirjeitse mahdollisuus varata neuvontakäynti. Kiinteistölle ei siis ehdotettu neuvonta-aikaa. Lähestymistavasta johtuen toteuma jäi todella alhaiseksi, vain 6 % kiinteistöistä tavoitettiin. Tuloksia ei siis voi yleistää koko aluetta koskevaksi. Lainsäädäntö ja ympäristöhallinnon ohjeet ovat muuttuneet neuvontakierroksen jälkeen, joten uudistamistarve voi olla muuttunut.

Kartoitetut kohteista toinen on vapaa-ajan asunto ja toinen ympärivuotisessa käytössä. Molemmilla kiinteistöllä on liittymä vesijohtoon, mutta toisella vesi kannetaan sisälle. Oinola on osittain pohjavesialuetta.

Toisen kartoitetun kiinteistön jätevesijärjestelmä on akuutissa uudistamistarpeessa ja toisella kiinteistöllä syntyy vain vähäisiä jätevesimääriä. Uudistamistarpeessa oleva järjestelmä koostuu umpisäiliöstä wc-vesille ja saostuskaivoista harmaille vesille.

Johtopäätösten tekemiseksi alueen tilanne tulisi selvittää tarkemmin joko uuden neuvontakierroksen avulla tai valvonnallisin keinoin (ensisijaisesti selvitysten pyytäminen). Loppujen kiinteistöjen läpikäynti vaatisi arviolta noin kolmen viikon työpanosta.

Lomakkeessa käytettyjen termien selitykset löytyvät etusivuilta.

 <p>Länsi-Uudenmaan VESI ja YMPÄRISTÖ ry Västra Nylands vatten och miljö rf</p> <p>LINKKI 2012 Aluekortisto</p>	NUMMI-PUSULA, KERÄKANKARE		05/2009													
	<table border="1"> <tr><td>X</td><td>Pohjavesialue</td></tr> <tr><td>X</td><td>Ranta-alue</td></tr> <tr><td></td><td>Taajaan asuttu alue</td></tr> <tr><td></td><td>Vedenottamon suoja-alue</td></tr> <tr><td></td><td>Vesihuollon kehittämisalue</td></tr> <tr><td></td><td>Muu erityisalue</td></tr> <tr><td>X</td><td>Asetuksesta poikkeavat määräykset</td></tr> </table>	X	Pohjavesialue	X	Ranta-alue		Taajaan asuttu alue		Vedenottamon suoja-alue		Vesihuollon kehittämisalue		Muu erityisalue	X	Asetuksesta poikkeavat määräykset	<p>Alueen kiinteistömäärä: n. 64 kpl</p> <p>Kartoitus- ja neuvontakierros:</p> <ul style="list-style-type: none"> • elokuu 2009 • Minna Tuominen/ Lohjan kaupunki • 9 kiinteistöä • 9 kohdetta • toteuma 14 %
X	Pohjavesialue															
X	Ranta-alue															
	Taajaan asuttu alue															
	Vedenottamon suoja-alue															
	Vesihuollon kehittämisalue															
	Muu erityisalue															
X	Asetuksesta poikkeavat määräykset															

Alueen kiinteistönomistajille tarjottiin kirjeitse mahdollisuus varata neuvontakäynti. Kiinteistölle ei siis ehdotettu neuvonta-aikaa. Lähestymistavasta johtuen toteuma jäi hyvin alhaiseksi, vain 14 % kiinteistöistä tavoitettiin. Tuloksia ei siis voi yleistää koko aluetta koskevaksi. Lainsäädäntö ja ympäristöhallinnon ohjeet ovat muuttuneet neuvontakierroksen jälkeen, joten uudistamistarve voi olla muuttunut.

Yksi kartoitetuista kiinteistöistä on ympärivuotisessa käytössä ja yhtä ei nykyisellään käytetä lainkaan. Loput ovat vapaa-ajan käytössä. Kolmella kiinteistöllä on liittymä vesijohtoon ja kahdella on käytössä oma talousvesikaivo. Monella kiinteistöllä vesi kannetaan sisään.

Akuutissa uudistamistarpeessa on kaksi kartoitetuista järjestelmistä, joista toinen on pelkkä saostussäiliö kaikelle jätevedelle ja toinen umpisäiliö wc-vedelle ja 1-osainen saostussäiliö harmaalle vedelle. Pienen parannuksen tai seurannan tarpeessa on yksi laitepuhdistamo. Viidellä kiinteistöistä syntyy vain vähäisiä jätevesimääriä. Yhdelle järjestelmälle ei ole annettu arviota.

Johtopäätösten tekemiseksi alueen tilanne tulisi selvittää tarkemmin joko uuden neuvontakierroksen avulla tai valvonnallisin keinoin (ensisijaisesti selvitysten pyytäminen). Loppujen kiinteistöjen läpikäynti vaatisi noin 1,5 kuukauden työpanosta.

Lomakkeessa käytettyjen termien selitykset löytyvät etusivuilta.

Kartoitus- ja neuvontakäyntien aluekortisto 2009–2012

 <p>LINKKI 2012 Aluekortisto</p>	NUMMI-PUSULA, HYÖNÖLÄ		04/2009													
	<table border="1"> <tr><td>X</td><td>Pohjavesialue</td></tr> <tr><td></td><td>Ranta-alue</td></tr> <tr><td></td><td>Taajaan asuttu alue</td></tr> <tr><td></td><td>Vedenottamon suoja-alue</td></tr> <tr><td></td><td>Vesihuollon kehittämisalue</td></tr> <tr><td>X</td><td>Muu erityisalue</td></tr> <tr><td>X</td><td>Asetuksesta poikkeavat määräykset</td></tr> </table>	X	Pohjavesialue		Ranta-alue		Taajaan asuttu alue		Vedenottamon suoja-alue		Vesihuollon kehittämisalue	X	Muu erityisalue	X	Asetuksesta poikkeavat määräykset	Alueen kiinteistömäärä: n. 63 kpl Kartoitus- ja neuvontakierros: <ul style="list-style-type: none"> elokuu 2009, touko–heinä 2011 Minna Tuominen/ Lohjan kaupunki Joonas Mämmelä/ LUVY 26 kiinteistöä 26 kohdetta toteuma 41 %
X	Pohjavesialue															
	Ranta-alue															
	Taajaan asuttu alue															
	Vedenottamon suoja-alue															
	Vesihuollon kehittämisalue															
X	Muu erityisalue															
X	Asetuksesta poikkeavat määräykset															
			V1 T2													

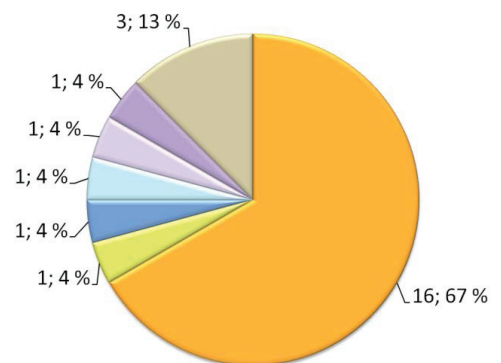
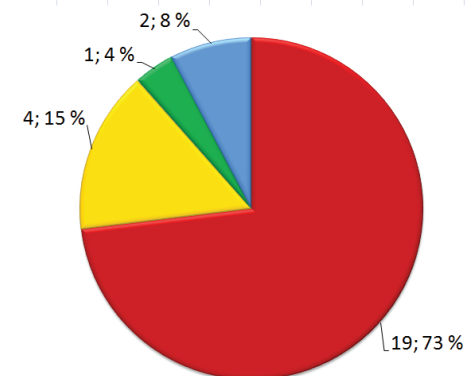
TILASTOTIETOA KARTOITUS- JA NEUVONTAKÄYNNEILTÄ

	kpl	%
Asutuksen tyyppi (kiinteä/ vapaa-aika)	22/4	85/15
Asukasmäärä	52	
Vedenhankinta (vesijohto/ oma kaivo)	20/4	83/17
Kaivotyyppi (pora-/ rengaskaivo)	0/4	0/100
Käymälän erillisviemäröinti (kyllä/ ei)	4/20	17/83
Jätevesiselvitys/ -suunnitelma (kyllä/ ei)	3/23	12/88
Käyttö- ja huolto-ohje (kyllä/ ei)	0/24	0/100
Laittomat tapaukset	0	0

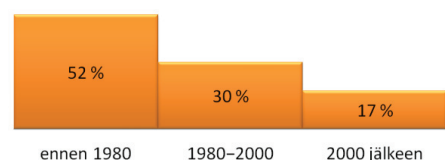
Alueen kiinteistönomistajille tarjottiin ensimmäisellä kierroksella kirjeitse mahdollisuus varata neuvontakäynti. Neuvonnan ulkopuolelle jääneille kiinteistöille ehdotettiin neuvonta-aikaa toisella kierroksella. Toteuma jäi melko kuitenkin alhaiseksi, noin 40 % kiinteistöistä tavoitettiin. Tuloksia ei siis voi yleistää koko aluetta koskevaksi. Lainsäädäntö ja ympäristöhallinnon ohjeet ovat osan kiinteistöistä kohdalla muuttuneet neuvontakierroksen jälkeen, joten uudistamistarve voi olla muuttunut. Osa kiinteistöistä on myös pohjavesialueella, jossa on voimassa asetuksesta poikkeavat määräykset.

Enemmistö alueen kiinteistöistä on ympärivuotisesti asuttuja ja liitetty vesijohtoon. Vain neljä kiinteistöä saa vetensä omasta talusvesikaivosta. Alueelle on suunnitteilla myös viemäriverkosto. Peräti 73 % kartoitetuista järjestelmistä on akuutissa uudistamistarpeessa, mikä on selvästi enemmän kuin keskimääräisesti. Lisäksi 15 % on pienten parannusten tai seurannan tarpeessa. Selvästi tavallisin järjestelmä on saostussäiliö, josta on purku joko maaperään tai ojaan. Muutoin järjestelmien välillä oli paljon hajontaa. Järjestelmät alueella ovat melko vanhoja, yli puolet on rakennettu ennen vuotta 1980.

Hyönölä on vesihuollon kehittämisaluetta ja asukkaat ovat jo aktivoituneet vesihuollon rakentamisessa. **Jotta hanke etenisi**

Kuva 2. Järjestelmätyypit (n=24)

Kuva 3. Järjestelmien ikäjakauma (n=23)

Kuvaajien värien ja lomakkeessa käytettyjen termien selitykset löytyvät etusivuilta.

Kartoitus- ja neuvontakäyntien aluekortisto 2009–2012

 <p>Länsi-Uudenmaan VESI ja YMPÄRISTÖ ry Västra Nylands vatten och miljö rf</p> <p>LINKKI 2012 Aluekortisto</p>	LOHJA, VIVAMO		03/2009
	☒	Pohjavesialue	Alueen kiinteistömäärä: n. 53 kpl
	☒	Ranta-alue	Kartoitus- ja neuvontakierros: <ul style="list-style-type: none"> • heinäkuu–elokuu 2009 • Minna Tuominen/ Lohjan kaupunki • 7 kiinteistöä • 8 kohdetta • toteuma 13 %
	☐	Taajaan asuttu alue	
	☐	Vedenottamon suoja-alue	
	☒	Vesihuollon kehittämisalue	
☐	Muu erityisalue		
☒	Asetuksesta poikkeavat määräykset	V1 T2	

Alueen kiinteistönomistajille tarjottiin kirjeitse mahdollisuus varata neuvontakäynti. Kiinteistölle ei siis ehdotettu neuvonta-aikaa. Lähestymistavasta johtuen toteuma jäi alhaiseksi, vain 13 % kiinteistöistä tavoitettiin. Tuloksia ei siis voi yleistää koko aluetta koskevaksi. Lainsäädäntö ja ympäristöhallinnon ohjeet ovat muuttuneet neuvontakierroksen jälkeen, joten uudistamistarve voi olla muuttunut.

Vain seitsemän alueen noin 53 kiinteistöä on kartoitettu. Yhtä poikkeusta lukuun ottamatta kaikki kartoitetut kohteet ovat ympärivuotisessa käytössä. Kahdella kohteella on liittymä vesijohtoon, muilla vesi saadaan omasta talousvesikaivosta.

Kahdeksasta kartoitetusta kohteesta viisi on akuutissa uudistamistarpeessa, yksi pienen parannuksen tai seurannan tarpeessa, yksi täyttää asetuksen vaatimukset ja yksi on vähäisten jätevesimäärien kohde. Yleisin järjestelmä on 2-putkijärjestelmä, jossa wc-vedet johdetaan umpisäiliöön ja harmaat vedet joko imeytyskenttään, saostussäiliöön tai yksinkertaiseen maaperäkäsittelyyn. Tavallisia ovat myös saostussäiliöt kaikelle jätevedelle.

Alueella on voimassa asetuksesta poikkeavia määräyksiä, jotka koskevat kuutta kartoitetusta kohteesta. Osa kiinteistöistä sijaitsee pohjavesi- tai ranta-alueilla. Lisäksi Vivamo on vesihuollon kehittämisaluetta.

Johtopäätösten tekemiseksi alueen tilanne tulisi selvittää tarkemmin joko uuden neuvontakierroksen avulla tai valvonnallisin keinoin (ensisijaisesti selvitysten pyytäminen). Loppujen kiinteistöjen läpikäynti vaatisi noin yhden kuukauden työpanosta.

Lomakkeessa käytettyjen termien selitykset löytyvät etusivuilta.

Kartoitus- ja neuvontakäyntien aluekortisto 2009–2012

 <p>Länsi-Uudenmaan VESI ja YMPÄRISTÖ ry Västra Nylands vatten och miljö rf</p> <p>LINKKI 2012 Aluekortisto</p>	LOHJA, NUMMENKYLÄ		02/2009													
	<table border="1"> <tr><td>X</td><td>Pohjavesialue</td></tr> <tr><td></td><td>Ranta-alue</td></tr> <tr><td></td><td>Taajaan asuttu alue</td></tr> <tr><td></td><td>Vedenottamon suoja-alue</td></tr> <tr><td></td><td>Vesihuollon kehittämisalue</td></tr> <tr><td></td><td>Muu erityisalue</td></tr> <tr><td>X</td><td>Asetuksesta poikkeavat määräykset</td></tr> </table>	X	Pohjavesialue		Ranta-alue		Taajaan asuttu alue		Vedenottamon suoja-alue		Vesihuollon kehittämisalue		Muu erityisalue	X	Asetuksesta poikkeavat määräykset	<p>Alueen kiinteistömäärä: n. 23 kpl</p> <p>Kartoitus- ja neuvontakierros:</p> <ul style="list-style-type: none"> • heinäkuu–elokuu 2009 • Minna Tuominen/ Lohjan kaupunki • 11 kiinteistöä • 11 kohdetta • toteuma 48 %
X	Pohjavesialue															
	Ranta-alue															
	Taajaan asuttu alue															
	Vedenottamon suoja-alue															
	Vesihuollon kehittämisalue															
	Muu erityisalue															
X	Asetuksesta poikkeavat määräykset															
			V1 T1													

TILASTOTIETOA KARTOITUS- JA NEUVONTAKÄYNNEILTÄ

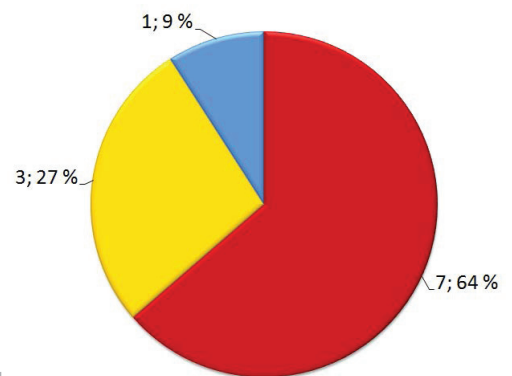
	kpl	%
Asutuksen tyyppi (kiinteä/ vapaa-aika)	10/0	100/0
Asukasmäärä	33	
Vedenhankinta (vesijohto/ oma kaivo)	0/11	0/100
Kaivotyyppi (pora-/ rengaskaivo)	8/3	73/27
Käymälän erillisviemärointi (kyllä/ ei)	2/8	20/80
Jätevesiselvitys/ -suunnitelma (kyllä/ ei)	1/10	9/91
Käyttö- ja huolto-ohje (kyllä/ ei)	1/9	10/90
Laittomat tapaukset	0	0

Alueen kiinteistönomistajille tarjottiin kirjeitse mahdollisuus varata neuvontakäynti. Kiinteistölle ei siis ehdotettu neuvonta-aikaa. Kohderyhmän ulkopuolelle jätettiin ympäristöinsinöörin tiedossa olleet kunnostetut järjestelmät. Lähestymistavasta johtuen toteuma jäi melko alhaiseksi, noin puolet kiinteistöistä tavoitettiin. Lainsäädäntö ja ympäristöhallinnon ohjeet ovat muuttuneet neuvontakierroksen jälkeen, joten uudistamistarve voi olla muuttunut.

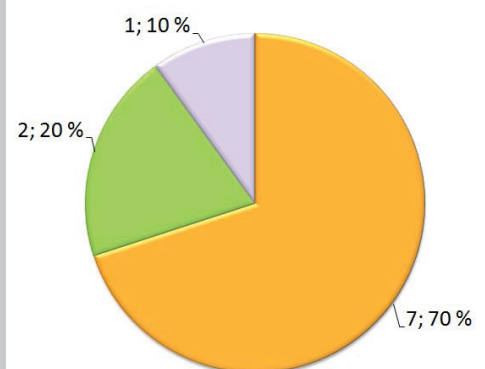
Nummenkylä on pohjavesialuetta ja alueella on voimassa asetuksesta poikkeavat määräykset. Kaikki kartoitetut kiinteistöt ovat ympärivuotisessa käytössä ja saavat vetensä talousvesikaivoista.

Reilu 90 % kartoitetuista järjestelmistä on akuutissa uudistamistarpeessa tai pienen parannuksen tai seurannan tarpeessa. Tavallisin järjestelmä on saostussäiliö kaikelle jätevedelle. Lisäksi tavattiin kaksi järjestelmää, jossa wc-vedet johdetaan umpisäiliöön ja harmaat vedet imeytyskenttään sekä yksi imeytyskenttä kaikelle jätevedelle. Miltei 70 % järjestelmistä on rakennettu 80–90-luvuilla, mikä on keskimääräistä enemmän.

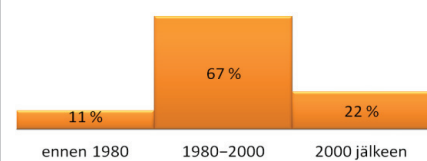
Johtopäätösten tekemiseksi alueen tilanne tulisi selvittää tarkemmin joko uuden neuvontakierroksen avulla tai valvonnallisin keinoin (ensisijaisesti selvitysten pyytäminen). Uuden neuvontakierroksen toteuttaminen vastaa n. 1 viikon työpanosta.

Kuva 1. Järjestelmien uudistamistarve (n=11)

Kuva 2. Järjestelmätyypit (n=10)

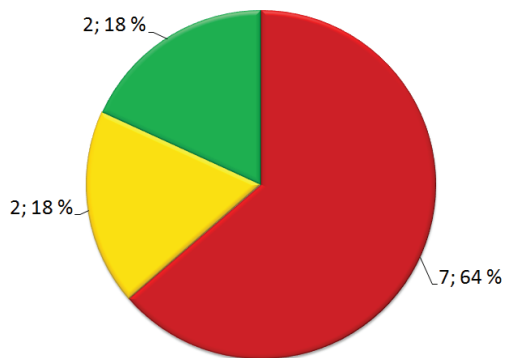
Kuva 3. Järjestelmien ikäjakauma (n=9)

Kuvaajien värien ja lomakkeessa käytettyjen termien selitykset löytyvät etusivuilta.

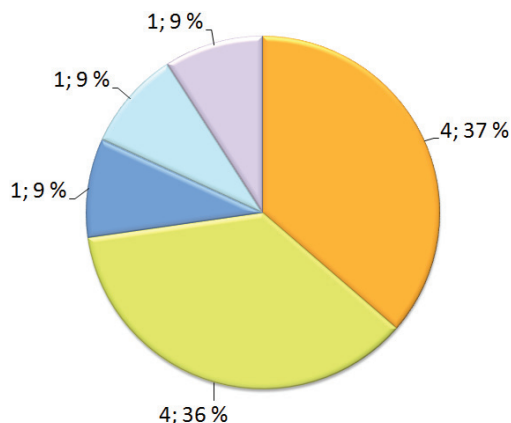
 <p>LINKKI 2012 Aluekortisto</p>	LOHJA, LEHMIJÄRVI		01/2009
	X	Pohjavesialue	Alueen kiinteistömäärä: n. 49 kpl Kartoitus- ja neuvontakierros: <ul style="list-style-type: none"> • heinäkuu–elokuu 2009 • Minna Tuominen/ Lohjan kaupunki • 11 kiinteistöä • 11 kohdetta • toteuma 22 %
		Ranta-alue	
	X	Taajaan asuttu alue	
		Vedenottamon suoja-alue	
		Vesihuollon kehittämisa-alue	
X	Muu erityisalue		
	Asetuksesta poikkeavat määräykset	V1 T2	

TILASTOTIETOA KARTOITUS- JA NEUVONTAKÄYNNEILTÄ

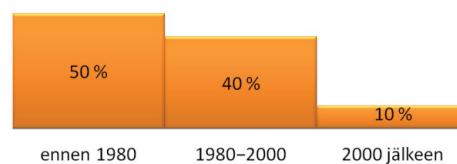
	kpl	%
Asuksen tyyppi (kiinteä/ vapaa-aika)	9/2	82/18
Asukasmäärä	26	
Vedenhankinta (vesijohto/ oma kaivo)	7/4	64/36
Kaivotyyppi (pora-/ rengaskaivo)	3/1	75/25
Käymälän erillisviemäröinti (kyllä/ ei)	5/6	45/55
Jätevesiselvitys/ -suunnitelma (kyllä/ ei)	3/8	27/73
Käyttö- ja huolto-ohje (kyllä/ ei)	0/11	0/100
Laittomat tapaukset	0	0

Kuva 1. Järjestelmien uudistamistarve (n=11)

Kuva 2. Järjestelmätyypit (n=11)

Kuva 3. Järjestelmien ikäjakauma (n=10)

Alueen kiinteistönomistajille tarjottiin kirjeitse mahdollisuus varata neuvontakäynti. Kiinteistölle ei siis ehdotettu neuvontaa. Lähestymistavasta johtuen toteuma jäi alhaiseksi, noin viidennes kiinteistöistä tavoitettiin. Tuloksia ei siis voi yleistää koko aluetta koskevaksi. Lainsäädäntö ja ympäristöhallinnon ohjeet ovat muuttuneet neuvontakierroksen jälkeen, joten uudistamistarve voi olla muuttunut.

Tavoitettu asutus on pääasiallisesti ympärivuotista. Reilulla puolella kiinteistöistä on liittymä vesijohtoon, muilla on käytössään talousvesikaivo.

Yli 80 % kartoitetuista jätevesijärjestelmistä on akuutissa uudistamistarpeessa tai pienten parannusten tai seurannan tarpeessa. Yleisimmät järjestelmät ovat saostussäiliöt kaikelle jätevedelle sekä umpisäiliöt wc-vedelle ja saostussäiliöt harmaalle vedelle. Järjestelmät ovat hieman keskimääräisiä vanhempia, peräti puolet on rakennettu ennen vuotta 1980.

Johtopäätösten tekemiseksi alueen tilanne tulisi selvittää tarkemmin joko uuden neuvontakierroksen avulla tai valvonnallisin keinoin (ensisijaisesti selvitysten pyytäminen). Uuden neuvontakierroksen toteuttaminen vastaa vajaan 1 kk työpanosta.

Kuvaajien värien ja lomakkeessa käytettyjen termien selitykset löytyvät alkusivuilta.

Kuvailulehti

<i>Julkaisija</i>	Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry.		<i>Julkaisu-aika</i> 07/2013		
<i>Tekijä(t)</i>	Minttu Peuraniemi, Karolina Örnmark				
<i>Julkaisun nimi</i>	Länsi-Uudenmaan hajajätevesihanke – LINKKI 2012				
<i>Julkaisusarjan nimi ja numero</i>	Julkaisu 243/2013				
<i>Julkaistut osat /muut saman projektin tuottamat julkaisut</i>	Julkaisu on saatavana myös Internetissä: www.luvy.fi/julkaisut				
<i>Tiivistelmä</i>	<p>Länsi-Uudenmaan hajajätevesihanke LINKKI 2012 tavoitti kartoitus- ja neuvontakäynneillään yhteensä 924 kiinteistöä, mikä ylitti asetetun tavoitteen 700–800 käyntiä noin viidenneksellä. Hankkeen myötä kartoitus- ja neuvontakäynnillä kartoitettujen kohteiden määrä nousi 2 000:n. Hanke laati kiinteistöikäynneillä kerätyn tiedon pohjalta tilannekatsauksen jätevesien käsittelyyn Länsi-Uudellamaalla, sekä yhteensä 57 alueelle aluekohtaisen tiivistelmän. Hanke hoiti alueellaan jätevesiasiaista tiedottamisen ja edesauttoi hajajätevesiasian suunnitelmallista edistämistä osallistamalla kuntien hajajätevesiyhteistyön strategian päivittämiseen sekä tarjosi alan yrittäjille mahdollisuuden päivittää osaamistaan hankkeen asiapitoisessa loppuseminaarissa. Hanke avusti kuntia sektoreiden välisessä kanssakäymisessä ja jätevesiasian käytäntöjen hiomisessa (kuntakokoukset) sekä mahdollisti kuntienvälisen yhteistyön (ohjaus- ja työryhmyöskentely) asiassa. Lisäksi hanke koulutti alueelle uusia jätevesialan osaajia (neuvojat) sekä tarjosi työtä ja harjoittelupaikan ympäristöalan opiskelijoille ja vastavalmistuneille. Hankkeen vertailuluvuksi saatiin laskentatavasta riippuen 126,6 tai 169,6.</p> <p>Haja-asutusalueiden jäteveden käsittelylaitteistojen uudistamisten osalta on ollut alan toimijoiden mukaan pientä liikehdintää havaittavissa. Kuitenkaan suurta ryntäystä jätevesijärjestelmän uudistamisen suhteen ei ole tapahtunut ja asukkaat ovat edelleen hieman odottavalla kannalla. Neuvontaa saaneiden asukkaiden tietotaito on noussut kuitenkin merkittävästi ja odotuksena on, että he osaavat toteuttaa aikanaan tekemänsä uudistamiset laadukkaasti.</p> <p>Neuvontatyön toteutuksen osalta voidaan todeta edelleen, että hankkeen käyttämä organisointi- ja toimintamalli on hyvin toimiva neuvonnan toteuttamisessa. Yhtäältä alueellisen vesiensuojeluyhdistyksen pitkäjänteinen, asiantunteva ja paikallinen toiminta asian tiimoilta ja toisaalta kuntien vahva rooli hankkeen toteuttamisessa on uskottava pohja jätevesineuvonnalle.</p> <p>Jatkossa neuvonnassa ja muussa asiaan liittyvässä toiminnassa on tarpeen kiinnittää huomiota ammattimaisen suunnittelun kysyntään sekä asukkaiden rohkaisemiseen jätevesiratkaisujen tekemisessä. Tarvitaan hyviä onnistumisen esimerkkejä sekä positiivista otetta, mutta myös sosiaalisen paineen luomista aluetasolla. Perusneuvontatyötä ei tule jatkossakaan unohtaa, koska alueella on vielä tuhansia, arviolta 31 500, kiinteistöjä vailla neuvontaa. Kerätyn tiedon jatkotyöstö yhdistettynä neuvottujen kiinteistöjen tukemiseen jatkotoimissa edesauttaa sekä kiinteistökohtaisten että yhteisratkaisujen syntymistä.</p>				
<i>Asiasanat</i>	Haja-asutus, jätevesi, neuvonta, hajakuormitus, kartoitus				
<i>Toimeksiantaja</i>	Länsi-Uudenmaan kunnat, Uudenmaan ELY-keskus				
	ISBN 978-952-250-106-6 (nid.)	ISBN 978-952-250-107-3 (PDF)	ISSN-L 0789-9084	ISSN 0789-9084 (painettu)	ISSN 1798-2677 (verkkajulkaisu)
	<i>Sivuja</i> 147	<i>Kieli</i> Suomi	<i>Luottamuksellisuus</i> Julkinen		
<i>Julkaisun myynti/ jakaja/kustantaja</i>	Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry., PL 51, 08100 Lohja Puh. (019) 323 623 Sähköposti: vesi.ymparisto@vesiensuojelu.fi www.luvy.fi				
<i>Painopaikka ja -aika</i>	Harriprint Tmi, Karkkila 2013				

Länsi-Uudenmaan
VESI ja YMPÄRISTÖ ry
Västra Nylands vatten och miljö rf

Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry
Västra Nylands vatten och miljö r.f.

PL 51, 08101 Lohja
Puh. (019) 323 623
vesi.ymparisto@vesiensuojelu.fi
www.luvy.fi

ISBN 978-952-250-106-6 (nid.)
ISBN 978-952-250-107-3 (PDF)
ISSN-L 0789-9084
ISSN 0789-9084 (painettu)
ISSN 1798-2677 (verkkajulkaisu)